

Patricia D. Cornwel

Uzrok smrti

Posljednjeg jutra najkrvavije godine koju je virginija iskusila od kraja Gradanskog rata, upalila sam vatru i sjela okrenuta prema prozoru ispunjenim tamom gdje cu, znala sam, u zoru ugledati more. Sjedila sam odjevena u kucni ogrtac, uz svjetlost lampe, i pregledavala godišnju statistiku svog ureda koja se odnosila na prometne nesrece, vješanja, premlacivanja, smrti od rana nanesenih vatrenim oružjem i onih nanesenih hladnim oružjem, kad je u pet i petnaest zazvonio telefon.

"Prokletstvo", promrmljala sam, jer sam bivala sve manje i manje raspoložena javljati se na telefon doktora Philipa Manta. "U redu, u redu."

Njegova pomalo derutna kucica bila je skrivena iza pješcanog brežuljka u ogoljelom obalnom virginijskom području nazvanom Sandbridge, što se nalazilo između amfibijske baze Američke ratne mornarice i nacionalnog parka Back Bay. Mant je bio moj zamjenik, sudski patolog za okrug Tidewater, a njegova je majka nažalost umrla prošlog tjedna, na sam Badnjak. U normalnim okolnostima njegov odlazak u London da bi sredio obiteljske poslove ne bi bio hitan slučaj za virginijski sustav sudske patologije. No njegova je asistentica, forenzična patologinja već bila na porodiljnom dopustu, a nedavno je i nadzornik mrtvacnice dao otkaz.

"Stan Mant", javila sam se dok je vjetar svijao tamne obrise borova iza prozorskih okana.

"Ovdje policajac Young iz policije Chesapeake", oglasio se netko tko je zvucao kao bijelac rođen i odrastao na Jugu.

"Pokušavam dobiti doktora Manta."

"On je u inozemstvu", odgovorila sam. "Kako vam mogu pomoci?"

"Jeste li vi gospoda Mant?"

"Ja sam doktorica Kay Scarpetta, glavna sudska patologinja. Zamjenjujem doktora Manta."

Glas je oklijevao, a zatim nastavio: "Dobili smo obavijest o smrti. Anonimni poziv."

"Znate li gdje se ta smrt navodno dogodila?" Pravila sam bilješke. "Navodno u mornarickoj luci za brodove u raspremi." "Molim?" Podigla sam pogled. Ponovio je što je rekao.

"O čemu mi to pricamo, o mornarickim SEAL-ovima?" Bila sam zbunjena, jer sam mislila da su SEAL-ovi na zadacima jedini ronionici kojima je dopušteno roniti u blizini starih brodova usidrenih u raspremnoj luci.

"Ne znamo o kome se radi, ali može biti da je tražio relikvije iz Gradanskog rata."

"Nocu?"

"Gospodo, u to je područje zabranjen ulaz bez posebne dozvole. Ali to ni ranije nije sprecavalo ljude da budu znatiželjni. Prišuljaju se svojim brodicama, i to uvijek nocu."

"I to je prica koju je sugerirao onaj tko je uputio anonimni poziv?"

"Uglavnom."

"Dosta zanimljivo."

"I meni se ucinilo."

"A tijelo još nije pronadeno", rekla sam i dalje se pitajući zašto je ovaj policajac preuzeo na sebe dužnost da nazove sudske patologa tako rano ujutro, kad se još ne zna sa sigurnošću da uopće postoji nekakvo tijelo ili daje netko uopće nestao.

"Tražimo ga, a i Mornarica šalje nekoliko ronilaca, tako da ćemo situaciju imati pod kontrolom ako ga uspijemo pronaći. A ja sam samo htio upozoriti sve zainteresirane. I molim vas, prenesite doktoru Mantu moju sucut."

"Vašu sucut?" Bila sam osupnuta, jer ako je znao kako stoje stvari s doktorom Mantom, zašto je zvao ovamo i tražio ga na telefon?

1 Elitne postrojbe američke mornarice obučene za intervenciju na kopnu, moru i u zraku (SEa, Air, Land).

"Čuo sam da mu je majka preminula."

Položila sam vršak kemijske olovke na list papira. "Hocete li mi, molim vas, reci svoje puno ime i prezime i gdje vas mogu pronaći?"

"S. T. Young." Dao mi je broj telefona, pa smo spustili slušalice.

Zagledala sam se u slabu vatru, osjećajući se nelagodno i usamljeno, a onda sam ustala kako bih donijela još drva. Žalila sam što nisam u Richmondu, u vlastitom domu sa svijecama upozorima i drvcećem okicenim božićnim ukrasima iz moje prošlosti. Željela sam Mozarta i Handela umjesto ovog vjetra koji je uz vriskove jurišao oko krova, a i žalila što sam prihvatila Mantovu ljubaznu ponudu da odsjednem u njegovu domu umjesto u hotelu. Nastavila sam citati statistički izvještaj, no misli su mi neprestano lutale. Zamišljala sam spore struje rijeke Elizabeth, čija temperatura u ovo doba godine ne iznosi više od petnaest stupnjeva i u čijim je vodama vidljivost u najboljem slučaju četrdeset i pet centimetara.

Zimi, jedna je stvar roniti u potrazi za kamenicama u zaljevu Chesapeake ili udaljiti se pedeset kilometara od obale u Atlantskom oceanu da biste istraživali potonuli nosac aviona, njemacku podmornicu ili kakvo drugo cudno vrijedno ronilackog odijela. Ali u rijeci Elizabeth, gdje je mornarica u raspremi svoje brodove usidrila, nisam mogla zamisliti ništa ni izdaleka primamljivo, bez obzira na vrijeme. Nisam mogla zamisliti tko bi se odvažio zaroniti tamo sam, zimi i to još nocu, kako bi tražio ostatke rata ili bilo što drugo, pa sam vjerovala da ce se ta dojava pokazati lažnom. Ustavši iz naslonjaca s pokretnim naslonom, uputila sam se natrag u glavnu spavacu sobu gdje su moje stvari metastazirale kroz vecinu malog, prohladnog prostora. Na brzinu sam se svukla i nakratko se uputila pod tuš, buduci da sam vec prvog dana bila ustanovila kako bojler za vodu ima svoja ogranicenja. Zapravo mi se nije svidala kuca doktora Manta sa svojom drvenom oplatom od cvornate borovine boje jantara i smeđe obojenim podovima na kojima se vidjela svaka cestica prašine. Moj britanski zamjenik kao daje živio u mracnom stisku olujnog vjetra, a u svakom su se trenutku u njegovu hladnom, minimalno namještenom domu culi uznemirujuci zvukovi zbog kojih sam se ponekad uspravljala u krevetu i posezala za svojim pištoljem.

Zamotana u frotirni ogrtac s rucnikom omotanim oko glave provjerila sam još jedanput gostinsku sobu i kupaonicu da bih se uvjerila daje sve u redu za dolazak Lucy, moje necakinje koju sam ocekivala sredinom dana. Zatim sam promotrila kuhinju koja je bila jedna u usporedbi s onom koju sam imala kod kuce. Cinilo se da nisam ništa zaboravila kupiti kad sam se jucer odvezla u kupovinu u Virginia Beach, premda sam bila svjesna toga da cu se morati snaci bez drobilice za cešnjak, stroja za rezanje tjestenine, multipraktika i mikrovalne pecnice. Pocela sam se ozbiljno pitati jede li Mant ikada ili živi li on uopce u ovoj kuci. Ako ništa drugo, barem sam se sjetila donijeti vlastite posude za kuhanje i pribor za jelo, a sve dok imam dobre noževe i lonce, ne postoji mnogo toga što ne bih mogla izvesti.

Još sam malo citala, a onda sam zaspala pri svjetlosti lampe s pomicnim vratom. Telefon me ponovno trgnuo, pa sam zgrabila slušalicu dok su mi se oci privikavale na suncanu svjetlost koja mi je tukla u lice.

"Ovdje detektiv C. T. Roche iz Chesapeake", rekao je još jedan muški glas koji nisam poznavala. "Koliko cujem, vi mijenjate doktora Manta i trebate nam stvarno hitno. Izgleda da se dogodila ronilacka nesreca u mornarickoj luci za brodove u raspremi, pa se moramo dati na posao i izvuci tijelo."

"Pretpostavljam da se radi o slucaju zbog kojeg me jedan od vaših policajaca nazvao ranije?"

Nakon duge stanke uslijedila je prilicno uvrijedena primjedba: "Koliko znam, ja sam prvi koji vam to javlja."

"Policajac po imenu Young nazvao me u pet i petnaest ujutro. Samo da vidim." Pogledala sam na papiric za poruke.

"Inicijali su mu S kao Sam i T kao Tom."

Nakon još jedne stanke progovorio je istim tonom: "Hm, nemam pojma o kome govorite, buduci da nemamo nikoga s tim imenom."

Adrenalin mi je jurio žilama dok sam pisala bilješke. Bilo je devet sati i trinaest minuta. Zbunilo me to što je upravo rekao. Ako prvi muškarac koji je nazvao nije bio policajac, tko je onda bio, zašto je nazvao i odakle je poznao Manta?

"Kada je tijelo pronadeno?" upitala sam Rochea.

"Oko šest ujutro cuvar u luci spazio je camac usidren iza jednog od brodova. U vodu je bilo uronjeno dugacko crijevo, kao da je na drugom kraju nekakav ronilac. A kad se nakon sat vremena nije pomaklo, pozvao je nas. Poslali smo jednog ronioca i, kao što sam rekao, našli smo tijelo."

"Imamo li identifikaciju?"

"Našli smo novcanik u camcu. Vozacka dozvola glasi na muškarca, bijelca po imenu Theodore Andrew Eddings."

"Onaj novinar?" rekla sam u nevjerici. "Taj Ted Eddings?"

"Star trideset i dvije godine, smeđa kosa, plave oci, sudeci prema fotografiji. Ima richmondsku adresu, ulica West Grace."

Onaj Ted Eddings kojeg sam ja poznavala bio je više puta nagrađivani istražni novinar za Associated Press. Rijetko bi prošlo i tjedan dana a da me radi necega ne nazove. Na trenutak, gotovo da nisam mogla razmišljati.

"Isto tako, na brodu smo pronašli i devetmilimetarski pištolj", rekao je policajac.

Kad sam ponovno progovorila, bilo je to vrlo odlucno. "Njegov identitet ni u kojem slucaju ne smije biti obznanjen novinarima, ni bilo kome drugome dok ne bude potvrđen."

"To sam vec svima rekao. Ne brinite."

"Dobro. I nitko nema pojma zašto je taj pojedinac ronio u raspremnoj luci?" upitala sam.

"Možda je tražio stvari iz Gradanskog rata." "A to pretpostavljate na osnovi...?"

"Mnogo ljudi voli pretraživati rijeke u ovom podrucju u potrazi za topovskom tanadi i slicnim stvarcama", rekao je. "U redu. Znaci, sad cemo ga izvuci da ne bi ostao dolje duže no što je neophodno."

"Ne želim da ga itko dirne, a ako i ostane malo duže u vodi, to sad više nece ništa promijeniti."

"Što cete uciniti?" Ponovno je zvucao kao da se brani.

"Ne znam dok ne odem tamo."

"Ja mislim da nije potrebno da dolazite ovamo..."

"Detektive Roche", prekinula sam ga. "Nije na vama da odlucujete o neophodnosti mog dolaska na mjesto smrti i o tome što cu uciniti kada tamo stignem."

"Pa, mislim, tu su svi ti ljudi koji cekaju moj znak, a danas poslije podne ocekuju snijeg. Nitko ne želi samo stajati tamo vani, na dokovima."

"Prema zakonu države Virginije, ja sam nadležna za to tijelo -ne vi, ni bilo koji drugi policijski, vatrogasni, spasilacki ili pogrebni odred. Nitko ga neće ni dirnuti dok vam ja to ne dopustim." Govorila sam s taman toliko oštine u glasu da mu pokažem kako znam biti i opasna.

"Kao što sam i rekao, morat cu reci svim spasiocima i luckim radnicima da jednostavno pricekaju, a to im sigurno neće biti drago. Mornarica me ionako vec prilicno pritišće da račistim podrucje prije no što dodu mediji."

"Ovo nije slucaj Mornarice."

"To im vi recite. Njihovi su brodovi."

"Bit ce mi drago reci im to. U meduvremenu, samo svima recite da stižem", rekla sam mu prije no što sam spustila slušalicu.

Shvativši da bi mogli proci sati i sati prije no što se vratim u kucu, ostavila sam na vratima zalijepljenu poruku koja je šifrirano objašnjavala Lucy kako da ude ako mene ne bude kod kuce. Sakrila sam kljuc tako da ga samo ona može pronaci, a zatim sam ukrcala lijecnicku torbu i opremu za ronjenje u prtljažnik svog crnog Mercedesa. U devet i cetrdeset pet temperatura se bila digla na tri i pol stupnja, a pokušaji da telefonom dobijem kapetana Petea Marina u Rich-mondu bili su frustrirajuci.

"Hvala Bogu", promrmljala sam kad mi je telefon u autu napokon zazvonio.

Zgrabila sam ga. "Scarpetta."

"Hej."

"Imaš ukljucen dojavljivac. Šokirana sam", rekla sam mu.

"Ako si tako šokirana, zašto si me, jdovraga, uopce nazivala na njega?" Zvucao je sretno što me cuje. "Šta ima?"

"Znaš onaj novinar kojeg toliko mrziš?" Pazila sam da ne odam pojedinosti jer smo bili u eteru i moglo nas se pratiti skanerima.

"Na kojeg točno misliš?"

"Na onog koji radi za AP i stalno navraca u moj ured."

Malo je razmišljao, a zatim je rekao: "Onda, staje na stvari? Na-letila si na njega?"

"Nažalost, možda uskoro hocu. Idem prema rijeci Elizabeth. Upravo su me nazvali iz policije Chesapeakea."

"Cekaj malo. Nisam mislio na takav susret." Ton mu je zvucao zloslutno.

"Bojim se da je baš to u pitanju." "O, sranje."

"Imamo samo vozacku dozvolu. Tako da još ne možemo biti sigurni. Zaronit cu i pogledati prije nego što ga pomaknemo."

"Cekaj samo malo, k vragu", rekao je. "Zašto ti, dodavola, treba takvoga šta? Šta se ne može ne'ko drugi pobrinut' za to?"

"Moram ga vidjeti prije nego što ga pomaknu", ponovila sam.

Marino je bio vrlo nezadovoljan, jer je bio pretjerano zaštitnicki raspoložen prema meni. Nije trebao ništa dodati da bih to znala.

"Samo sam mislila da bi mogao posjetiti njegovu kucu u Rich-mondu", rekla sam mu.

"Aha. Nego šta da hocu."

"Ne znam što cemo pronaci."

"E, pa, meni bi samo bilo drago da pustiš da to nade ne'ko drugi."

U Chesapeakeu, sišla sam s autoceste na izlazu za rijeku Eliza-beth, a zatim sam skrenula lijevo na High Street, prolazeci pored crkava od opeke, skladišta polovnih automobila i nastanjenih kamp--kucica u kojima žive ljudi. Iza gradskog zatvora i policijske postaje, mornaricka vojarna prerasla je u širok, deprimirajuci krajolik groblja brodova i okružen zahrđalom ogradom na cijem je vrhu bila postavljena bodljikava žica. Usred te goleme površine prekrivene otpadnim metalom i obrasle korovom nalazila se elektricna centrala u kojoj je, cinilo se, sagorijevalo smeće i ugljen da bi se rezalište opskrbilo strujom potrebnom za provodenje žalosnog, tromog posla rezanja brodova za staro željezo. Dimnjaci i tracnice danas su mirovali, kao i sve dizalice postavljene na suhim dokovima. Naposljetku, ipak je bilo Silvestrovo.

Nastavila sam se voziti prema središnjoj zgradi izgradenoj od monotonih blokova troske, iza koje su se protezali

dugacki, betonirani molovi. Na glavnom ulazu, mladac odjeven u civilnu odjeću s kacigom na glavi izašao je iz svoje stražarske kucice. Spustila sam prozor dok su se oblaci kotrljali na vjetrom šibanom nebu.

"Ulaz ovamo je zabranjen." Lice mu je bilo lišeno bilo kakva izraza.

"Ja sam doktorica Kay Scarpetta, glavna sudska patologinja", rekla sam pokazujući mu svoju mjedenu znacku koja je simbolizirala moju nadležnost za svaku iznenadnu, neosvjedocenu, neobjašnjivu ili nasilnu smrt u Commonwealthu Virginije.

Nagnuvši se bliže, stao je proučavati moju propusnicu. Nekoliko je puta podigao pogled prema mome licu, a zatim i prema autu.

"Vi ste glavni sudski patolog?" upitao je. "Onda kako to da ne vozite mrtvačka kola?"

Sve sam ovo već bila čula, pa sam mu strpljivo odgovorila: "Mrtvačka kola voze ljudi koji rade u pogrebnim društvima. Ja ne radim u pogrebnom društvu. Ja sam sudska patologinja."

"Morat ćete mi pokazati još neki identifikacijski dokument."

Pružila sam mu vozačku dozvolu, ne sumnjajući da ovakve smetnje neće nestati kad mi jednom dopusti proći.

Odmakao se od auta podigavši prijenosni radio do usana.

"Jedinica jedanaest jedinici dva." Okrenuo mi je leđa kao da se sprema prenijeti neku tajnu.

"Dvojka ovdje", došao je odgovor.

"Imam tu doktoricu Scavlatu." Izgovorio je moje ime gore nego što je to činila većina ljudi.

"Razumijem. Čekamo."

"Gospodo," obratio mi se čuvar, "samo nastavite voziti i ugledat ćete parkiralište s desne strane." Pokazao mi je prstom.

"Tamo morate ostaviti auto i pješke otici do gata broj dva gdje će vas čekati kapetan Green. S njim morate razgovarati."

"A gdje ću pronaći detektiva Rochea?" upitala sam. "Morate razgovarati s kapetanom Greenom", ponovio je.

Podigla sam prozor dok je on otvarao dvorišna vrata na kojima su se nalazili razni znakovi koji su me upozoravali da ulazim u industrijsku zonu gdje je bojenje sprejom neposredna opasnost, gdje mi je potrebna zaštitna oprema i gdje parkiram na vlastitu odgovornost. U daljini, turoban sivi teret, tankeri, minolovci, razaraci i gliseri zastrašivali su hladan horizont. Na drugom gatu bila su okupljena vozila za hitne intervencije, policijski automobili i grupica ljudi. Ostavivši auto kako mi je bilo receno, žustrim korakom zaputila sam se prema njima, osjećajući njihove poglede na sebi. Svoju sam

lijecničku torbu i opremu za ronjenje bila ostavila u autu, tako da sam hodala prema njima praznih ruku - sredovječna žena u planinarskim cipelama, širokim vunanim hlačama i svijetlom, maslinasto zelenom Schoffelovu kaputu. Onoga trenutka kad sam krocila na gat, presreo me markantan, prosijed muškarac u odori, postavivši se kao da se nalazim na zabranjenom tlu. Bez osmijeha na licu stao mi je na put.

"Mogu li vam pomoći?" upitao je tonom koji je govorio: Stani! dok mu je vjetar mrsio kosu i tjerao crvenilo u obraze. Objasnila sam mu tko sam.

"Oh, u redu." No, nikako nije zvučao kao da to zaista i misli. "Ja sam kapetan Green iz mornaricke istražne službe. Stvarno je krajnje vrijeme da krenemo s ovim. Slušajte", okrenuo mi je leđa i obratio se nekom drugom, "moramo skinuti KZ ..."

"Oprostite. Vi ste iz MIS-a?" ubacila sam mu se u riječ, jer sam namjeravala to račistiti odmah. "Bila sam uvjerena da ovo brodogradilište nije vlasništvo Mornarice. A ako ono pripada Mornarici, onda ja ne bih smjela biti ovdje. Slučaj bi tada trebao pripadati Mornarici i obdukciju bi trebali obaviti mornaricki patolozi."

"Gospodo," rekao je kao da iskušavam njegovo strpljenje, "ovo je brodogradilište civilno postrojenje kojim upravljaju poduzetnici, te prema tome nije u vlasništvu Mornarice. Ali mi smo neposredno zainteresirani, buduci da se čini kako je netko neovlašteno ronio u blizini naših brodova."

"Imate li teoriju o tome zašto bi netko učinio takvo što?" Obaz-rela sam se oko sebe.

"Neki lovci na blago misle da će u ovim vodama pronaći topovsku tanad, stara brodska zvona i što sve ne."

Stajali smo između teretnoga broda pod imenom El Paso i podmornice Exploiter, koji su ukoceno i bez sjaja plutali na rijeci. Voda je izgledala poput cappuccina, pa sam shvatila da će vidljivost biti još i gora nego što sam se pribojavala. U blizini podmornice nalazila se platforma za ronioce. No nije bilo ni traga utopljeniku, kao ni spasiocima i policiji koji su navodno radili na njegovoj smrti. Upitala sam Greena kako to, dok mi je vjetar koji je puhao s vode kocio mišice na licu, a njegov je odgovor ponovno bilo okretanje leđa.

"Vidi, ne mogu ja tu cijeli dan čekati Stua", obratio se jednom muškarcu u kombinezonu i prljavoj skijaškoj jakni.

"Mogli bismo dovući ovamo Boovo debelo dupe, kapetane", glasio je odgovor. ,

"Nema šanse", rekao je Green, a doimao se prilično bliskim s ovim ljudima iz brodogradilišta. "Nema smisla pozivati tog dečka."

"K vragu", rekao je drugi muškarac s dugom zapetljanom bradom. "Svi znamo da neće biti trijezan ovako kasno ujutro."

"Gle, gle - rugala se sova sjenici da ima veliku glavu", rece Green, na što su se svi nasmijali.

Covjek s bradom imao je ten nalik na sirovi hamburger. Podmuklo me odmjerio i zapalio cigaretu zaštitivši je od vjetra golim, grubim rukama.

"Još od jucer nisam ništa popio. Čak ni vode", zakleo se, a njegovi su se prijatelji još malo nasmijali. "K vragu, hladno je kao u grobu." Obgrlio se rukama. "Trebao sam obuci deblji kaput."

"Ja ću tebi reci kome je hladno, a to je onaj momak tamo dolje", javio se još jedan radnik, a zubna proteza mu je cvokotala dok je pričao, shvatila sam, o mrtvom ronioncu. "Tom je decku hladno."

"Ali on to više ne osjeća."

Suzbila sam bijes koji se gomilao u meni i obratila se Greenu: "Znam da jedva čekate da počnete, a tako je i sa mnom. Ali ne vidim nikakvu spasilacku službu ni policiju. I još nisam vidjela camac, ni dio rijeke gdje je tijelo locirano."

Osjetila sam na sebi poglede gotovo tucet parova očiju, pa sam i sama ovlaš pogledala propala lica oko sebe koja su vrlo lako mogla pripadati i maloj skupini gusara odjevenoj za moderna vremena. Ja nisam bila pozvana u njihov tajni klub, a to me podsjetilo na one prve godine kad su me bezobrazluk i osamljenost još mogli rasplakati.

Green mi je napokon odgovorio: "Policajci su unutra, na telefonima. U onoj glavnoj zgradi, onaj ispred koje se nalazi veliko sidro. Tamo su najvjerojatnije i ronionci, griju se. Spasilacka ekipa je na pristaništu s druge strane rijeke gdje vas već neko vrijeme čekaju. A možda će vas zanimati da je to ono isto pristanište na kojem je policija upravo pronašla kamion i kamp-kucicu za koje vjeruje da su pripadali preminulom. Ako podete sa mnom", stao je hodati, "pokazat ću vam mjesto koje vas zanima. Kako sam shvatio, vi namjeravate zaroniti s ostalim ronionicima."

"Tako je." Zaputila sam se s njime niz gat.

"Da me ubijete ne znam što očekujete da ćete dolje vidjeti."

"Već sam odavno naučila ne očekivati ništa, kapetane Green."

Dok smo prolazili pored starih, umornih brodova, primijetila sam mnoge tanke metalne žice koje su se s njih spuštale u vodu. "Što je to?" upitala sam.

"KZ - katodna zaštita", odgovorio je. "Žice su pod naponom da bi smanjile koroziju."

"Samo se nadam da ih je netko isključio." "Elektricar stiže. Isključit će cijeli gat."

"Ronilac je, dakle, mogao naletjeti na KZ. Sumnjam da ih je baš lako vidjeti u vodi."

"To ne bi ništa promijenilo. Napon je jako slab", rekao je kao da bi to svatko morao znati. "Kao da vas netko dotakne s devetvoltnom baterijom. Nije ga ubila KZ. To već sada možete prekrížiti na svojoj listi."

Zastali smo na kraju gata odakle se dobro mogao vidjeti stražnji kraj napola potonule podmornice. Ne više od šest metara udaljen od nje bio je usidren zeleni aluminijski camac s dugackim crnim crijevom koje je izlazilo iz kompresora, ucvršćeno u unutrašnjoj oplati na suprotnoj strani od vozaceve. Po podu brodice bilo je razbacanih alatki, ronilacke opreme i drugih stvari za koje sam pretpostavljala da ih je netko prilicno nemarno razgledao. Bila sam gnjevnija nego što sam željela pokazati.

"Vjerojatno se jednostavno utopio", govorio je Green. "Gotovo su sve smrti s kojima sam se susreo, a koje su nastupile prilikom ronjenja, bile utapanja. Ako covjek umre u ovako plitkoj vodi kao što je ova, bit će da se radi o utapanju."

"Meni se njegova oprema svakako čini neobicnom." Ignorirala sam njegova medicinska pametovanje.

Zurio je u camac koji se valjkao na struji. "Nargila. Da, to se ovdje rijetko vida."

"Je li radila kad je camac pronaden?"

"Nije, kompresor je ostao bez goriva."

"Što mi možete reci o njemu? Kucna izrada?"

"Standardni tip", rekao je. "Kompresor na benzin s pet konjskih snaga koji uvlači površinski zrak kroz niskotlačno crijevo koje je povezano s dvofaznim regulatorom. Mogao je ostati dolje četiri do pet sati. Dokle god ima goriva." I dalje je buljio u daljinu.

"Četiri do pet sati? Zbog cega?" Pogledala sam ga. "To bih mogla razumjeti daje covjek lovio jastoge ili skupljao Petrova uha."

Šutio je.

"Cega ima tamo dolje?" rekla sam. "I nemojte mi reci da se radi o stvarima iz Gradanskog rata jer i vi i ja znamo da toga ovdje nema."

"Istini za volju, dolje nema nicega."

"Hm", rekla sam, "on je očito smatrao da necega ima."

"Na njegovu nesreću, bio je u krivu. Pogledajte one oblake koji se približavaju. Definitivno smo nadrljali." Podigao je ovratnik kaputa do ušiju. "Pretpostavljam da imate dozvolu za ronjenje."

"Vec mnogo godina."

"Morat cete mi pokazati svoju ronilacku iskaznicu."

Usmjerila sam pogled prema camcu i nedalekoj podmornici, pitajuci se do koje mjere ovi ljudi namjeravaju ne surađivati sa mnom.

"Morate je imati sa sobom ako namjeravate zaroniti", rekao je. "Pomislio bih da to znate."

"A ja sam mislila da vojska ne upravlja ovim brodogradilištem."

"Ja znam kakva su ovdje pravila. Bez obzira na to tko njime upravlja." Zurio je u mene.

"Razumijem." I ja sam zurila u njega. "A pretpostavljam da cu trebati i dozvolu za parkiranje automobila na ovom gatu kako ne bih morala nositi opremu osamsto metara."

"I treba vam dozvola za parkiranje na gatu."

"E, pa ja nemam takvu dozvolu. Nemam kod sebe ni svoju karticu profesionalnog društva ronilackih instruktora, ni iskaznicu spasilackog ronioca, ni evidenciju ronjenja. Niti imam svoje dozvole za obavljanje liječnicke prakse u Virginiji, Marvlandu i Floridi."

Govorila sam vrlo odmjereno i vrlo tiho, a to što me nije uspio izbaciti iz takta samo gaje ucinilo još odlucnijim.

Trepnuo je nekoliko puta, a ja sam osjecala njegovu mržnju.

"Sada vas posljednji put molim da mi dopustite da obavljam svoj posao", nastavila sam. "Imamo ovdje neprirodnu smrt koja se dogo-

dila na teritoriju koji je u mojoj nadležnosti. Ako je vama draže ne surađivati, bit ce mi drago pozvati državnu policiju, šerifa ili FBI. Na vama je da odaberete. Vjerojatno bih mogla dozvati nekoga ovamo vec za dvadesetak minuta. Jer imam telefon tu u džepu." Potapšala sam ga rukom.

"Ako želite roniti", slegnuo je ramenima, "samo dajte. Ali morat cete potpisati da oslobadate ovo brodogradilište od svake odgovornosti, ukoliko se dogodi neka nesreca. A ozbiljno sumnjam da ovdje imaju takve obrasce."

"Razumijem. Sada, dakle, moram potpisati nešto što vi nemate." "Tako je."

"U redu", rekla sam. "Onda cu vam ja na brzinu napraviti takav jedan obrazac."

"To bi morao uciniti pravnik, a danas je praznik." "Ja sam i pravnica i radim i praznikom."

Mišići na vilici zategli su mu se, a ja sam znala da se nece zamarati nekakvim obrascima sada kada je uvidio da je moguće doći do njih. Krenuli smo natrag, a meni se želudac stegnuo od užasa. Nisam željela roniti i nisu mi se sviđjeli ljudi koje sam danas sreća. Naravno, i ranije sam se znala uplitati u bodljikave žice birokracije, kad su slucajevi na kojima sam radila imali veze s vlašću ili velikim koncernima. Ali ovo je bilo drugacije.

"Recite mi nešto", progovorio je Green ponovno svojim prezrivim tonom, "zaranjaju li glavni sudski patolozi uvijek osobno u potrazi za tijelima?"

"Rijetko."

"Objasnite mi onda zašto mislite daje to ovaj put neophodno."

"Mjesto smrti nestat ce onoga trenutka kada pomaknemo tijelo. Mislim da su okolnosti dovoljno neobicne da opravdaju moj ulazak u vodu kako bih sve pogledala dok još mogu. A ja trenutno pokrивam okrug Tidewater, pa sam se slucajno našla ovdje kada je pristigao poziv."

Zastao je, a onda me uznemirio rekavši: "Bilo mi je jako žao kad sam cuo za majku doktora Manta. Kad ce se on vratiti na posao?"

Pokušala sam se prisjetiti jutrošnjeg telefonskog razgovora i covjeka po imenu Young s onim pretjeranim južnjackim naglaskom.

Green je zvucao kao da nije odrastao na Jugu, ali nisam ni ja, a to ne znaci da nas oboje ne znamo imitirati takav nacin govora.

"Nisam sigurna kad ce se vratiti", odgovorila sam oprezno. "Ali pitam se odakle ga poznajete."

"Ponekad se slucajevi preklapaju, bez obzira na to bi li se ili ne bi trebali preklapati."

Nisam bila sigurna što želi reci.

"Doktor Mant razumije važnost neuplitanja", nastavio je Green. "S takvim je ljudima dobro raditi."

"Važnost neuplitanja u što, kapetane Green?"

"Ako, na primjer, slucaj pripada Mornarici ili spada u ovu ili onu nadležnost. Postoji mnogo razlicitih nacina da se ljudi pocnu uplitati. Svi oni predstavljaju problem i mogu naciniti štetu. Evo, ovaj ronilac, na primjer. Išao je tamo gdje mu nije bilo mjesto i pogledajte što se dogodilo."

Bila sam prestala hodati i u nevjerici sam zurila u njega. "Zacijelo se radi o mojoj mašti", rekla sam, "ali mislim da mi prijetite."

"Idite po svoju opremu. Možete parkirati malo bliže, tamo pokraj ograde", rekao je udaljujuci se.

DUGO NAKON ŠTO JE NESTAO U ZGRADI ISPRED KOJE SE NALAZILO

sidro, sjedila sam na gatu, s mukom navlaceuti debelo ronilacke odijelo preko onog pripijenog uz tijelo. Nedaleko od mene nekoliko je članova spasilacke ekipe pripremalo camac ravnoga dna koji su bili privezani za dok. Radnici brodogradilišta znatizeljno su se motali uokolo, a na platformi za ronioce dvojica muškaraca odjeveni u kraljevskoplavu neopren iskušavali su podvodne povezane telefone i vrlo pomno pregledavali svu ronilacku opremu, uključujući i moju.

Promatrala sam kako ronionci međusobno razgovaraju, ali nisam mogla razabrati ni jedne jedine riječi od onoga što su govorili dok su odvijali gumena crijeva i pricvršćivali utege na pojaseve. S vremena na vrijeme bacili bi pogled prema meni, a iznenadilo me kad je jedan od njih odlucio popeti se metalnim stubama na moj gat. Prišao je mjestu na kojem sam sjedila i sjeo pored mene na malu površinu hladnog asfalta.

"Je li ovo mjesto zauzeto?" Bio je to zgodan mladić: crnac, građen poput olimpijskog sportaša.

"Mnogo ljudi želi baš to mjesto, samo ne znam gdje su." Još sam se malo borila s ronilackim odijelom. "Prokletstvo. Mrzim ove stvari."

"Razmišljajte o tome kao da navlacite zračnu gumu." "Da, a to mi baš pomaže."

"Moram razgovarati s vama o podvodnoj komunikacijskoj opremi. Jeste li se ikada ranije koristili njome?" rekao je.

Podigla sam pogled prema njegovu ozbiljnom licu i upitala: "Vi ste iz spasilacke ekipe?"

"A-a. Ja sam iz naše stare Mornarice. I ne znam kako vi, ali što se mene tice, ovo zasigurno nije način na koji sam mislio provesti Sil-vestrovo. I ne znam zašto bi itko želio roniti u ovoj rijeci, osim ako se nije uživio u neku maštariju o tome kako je coravi punoglavac u blatnjavoj lokvi. Ili možda, ako ima manjak željeza u krvi, pa se nadao da bi mu sva hrda u ovoj vodi mogla pomoći."

"Sve što bi iz te hrde moglo proizaci jest tetanus." Obazrela sam se oko sebe. "Tko je još iz Mornarice, a ne iz spasilacke ekipe?"

"Ona dvojica kod camca su spasioći. Ki Soo, dolje na ronilackoj platformi još jedini pripada Mornarici osim našeg neustrašivog detektiva iz MIS-a. Ki je u redu. On mi je kompa."

Pokazao je uzdignuti palac Ki Soou, koji mu je uzvratilo istom gestom, a meni se sve ovo činilo prilično zanimljivim i jako drugacijim od svega što sam do sada doživjela.

"A sada slušajte." Moj novi poznanik progovorio je kao da već godinama radimo zajedno. "Komunikacijska oprema je zeznuta ako je nikada prije niste koristili. Može biti jako opasna." Lice mu se doimalo iskreno.

"Upoznata sam s njom", uvjerala sam ga s više sigurnosti u glasu nego što sam je zaista osjecala.

"E, morate biti više nego upoznati. Morate joj biti kompa, jer vam ona, baš kao i vaš ronilacki partner, može spasiti život." Zastao je. "Isto vas tako može ubiti."

Podvodnu komunikacijsku opremu bila sam do sada koristila pri samo jednom ronjenju, i još uvijek mi nije bilo svejedno što će mi regulator biti zamijenjen cvrsto zatvorenom maskom s pipkom za usta i bez ventila za pročišćavanje. Bojala sam se da će se maska ispuniti vodom, da ću je morati strgnuti sa sebe dok budem panicno tražila rezervni izvor zraka ili OCTOPUS. Ali to nisam namjeravala spominjati, ne ovdje.

"Bit će sve u redu", uvjerala sam ga ponovno.

"Sjajno. Cuo sam da ste profesionalka", rekao je. "Usput receno, ja sam Jerod i znam tko ste vi." Prekriživši noge u turski sjed, stao je bacati oblutke u vodu i činilo se da je oćaran mreškanjem koje se polako širilo površinom. "Cuo sam puno lijepih stvari o vama. Zapravo, kad moja žena sazna da sam vas upoznao, bit će ljubomorna."

Nisam bila sigurna zašto bi jedan mornaricki ronilac ćuo o meni išta više od onoga što je bilo na vijestima, a to nije uvijek bilo lijepo. No njegove su riječi bile dobrodošao melem na moje loše raspoloženje, i baš sam se spremala dati mu to do znanja kad je pogledao na

svoj sat, da bi se zatim zagledao prema platformi i susreo Ki Soov pogled.

"Doktorice Scarpetta", rekao je Jerod ustajući. "Mislim da smo spremni za akciju. Vi?"

"Spremnija od ovoga necu biti." I sama sam ustala. "Koji će biti najbolji pristup?"

"Najbolji način - zapravo jedini način - jest slijediti ovo crijevo ravno dolje."

Približili smo se rubu gata, a on je prstom upro prema camcu.

"Ja sam već jedanput bio dolje i ako ne slijedite crijevo, nikada ga necete pronaci. Jeste li ikada morali gacati kanalizacijom bez upaljenih svjetala?"

"E, to mi se još nije dogodilo."

"Uglavnom, ne vidi se prst pred nosom. A ovo ovdje je ista stvar."

"Koliko vi znate, nitko nije dirao tijelo", rekla sam. "Nitko osim mene nije mu bio ni blizu."

Promatrao me dok sam podizala svoj plutajući prsluk, odnosno PP, u ćiji sam džep gurnula svjetiljku.

"Da sam na vašem mjestu, ne bih se ni trudio. U ovakvim uvjetima, svjetiljka vam može biti samo na teret."

No ja sam je svejedno namjeravala uzeti sa sobom, jer sam željela iskoristiti svaku priliku koja mi se eventualno pruži.

Jerod i ja spustili smo se metalnim stubama na platformu za ronioce da bismo dovršili pripreme, a ja sam ignorirala otvorene poglede luckih radnika dok sam utrljavala kremu u kosu, da bih zatim navukla neoprensku kapuljacu. Pricvrstila sam nož na unutrašnju stranu lista na nozi, a zatim sam uhvatila oba kraja sedam kilograma teškog pojasa i brzo ga ovila oko struka. Provjerila sam sigurnosne kopce i navukla rukavice.

"Spremna sam", obratila sam se Ki Soou.

On mi donese komunikacijsku opremu i moj regulator.

"Pricvrstit cu vam crijevo za zrak na masku." Govorio je bez ikakva naglasaka. "Koliko cujem, vec ste i ranije koristili ovakvu komunikacijsku opremu."

"Tako je", rekla sam.

Cucnuo je pored mene i spustio glas kao da se spremamo na kakvu urotu. "Vi, Jerod i ja bit cemo u stalnoj vezi jedno s drugim preko ovih partnerskih telefona."

Iz gledali su poput žarkocrvene maske s pet vrpce koje su se kopcale odostraga. Jerod se pomaknuo iza mene i pomogao mi navuci PP i spremnik sa zrakom dok je njegov prijatelj i dalje pricao.

"Kao što znate", govorio je Ki Soo, "dišete normalno i pritisnete gumb na usniku kada želite komunicirati." Pokazao mi je kako. "Sad još samo moramo sve to fino ucvrstiti preko vaše kapuljace i zagurati sve unutra. Evo, vi gurnite unutra ovo kose što vam je ostalo vani, a meni dopustite da se uvjerim kako je otraga sve fino cvrsto."

Te partnerske telefone mrzila sam više od svega dok sam još bila na suhom, jer su mi otežavali disanje. Udisala sam zrak što sam bolje mogla, škiljenci kroz plastiku dok sam promatrala ova dva ronioca kojima sam upravo bila povjerala život.

"U camcu ce biti dva clana spasilacke ekipe, nadzirat ce nas s pomocu transpondera koji ce spustiti u vodu. Što god kažemo cut ce i onaj tko bude slušao na površini. Razumijete li?" Ki Soo me pogledao u oci. Znala sam daje ovo što je upravo rekao zapravo bilo upozorenje.

Klimnula sam glavom, a u ušima mi je odzvanjalo vlastito glasno i odmjereno disanje.

"Želite li sada svoje peraje?"

Odmahnula sam glavom i pokazala prstom na vodu.

"Onda vi krenite, a ja cu vam ih dobaciti."

Težeci barem trideset i pet kilograma više no što sam težila kada sam stigla ovamo, oprezno sam se zaputila prema rubu platforme i još jedanput provjerila kako bih se uvjerala da su rubovi maske dobro zagurani pod moju kapuljacu. Žice katodne zaštite podsjećale su na brkove ribe-macke koji se vuku od golemih, uspavanih brodova do vodene površine narnreškane od vjetra. Pripremila sam se na ogroman, najuznemirujući korak koji sam ikada napravila. Hladnoća je isprva bila šokantna, a onda je moje tijelo polako stalo zagrijavati vodu koja je curila u moj gumeni oklop, dok sam navlaccila peraje. Što je bilo još gore, nisam mogla vidjeti kompjutersku konzolu ni kompas na njoj. Nisam vidjela vlastitu ruku koju sam držala ispred lica i tek sam sada shvatila zašto je bilo posve uzaludno ponijeti svjetiljku. Lebdeci talog apsorbirao je svjetlo poput bugacice, što me tjeralo na cesto izranjanje kako bih se uspjela orijentirati dok sam plivala prema mjestu gdje je crijevo vodilo od camca i nestajalo ispod površine rijeke.

"Svi smo u redu?" začula sam glas Ki Sooa u prijemniku cvrsto stisnutom uz kost moje lubanje.

"U redu", izgovorila sam u usnik pokušavajući se opustiti dok sam polako mahala nogama jedva nešto ispod površine vode.

"Na crijevu ste?" Ovoga se puta javio Jerod.

"Sad ga imam u rukama." Cinilo se neobicno zategnuto, pa sam pazila da ga micem što manje.

"Samo ga nastavite slijediti prema dolje. Možda kojih devet metara. Les bi trebao plutati odmah iznad dna."

Stala sam se spuštati, na trenutke zastajući da bih izjednacila tlak u ušima i pokušavajući ne prepustiti se panici. Nisam ništa vidjela. Srce mi je ludacki udaralo dok sam se snagom volje pokušavala opustiti i natjerati samu sebe na dublje udisaje. Na trenutak sam zastala i ostala plutati zatvorivši oci i dišuci polako. Zatim sam se nastavila spuštati niz crijevo, a panika me ponovno uhvatila kada se ispred mene iznenada materijalizirao debeo i zahrdao kabel.

Pokušala sam proci ispod njega, ali uopce nisam mogla vidjeti odakle on dolazi i kuda se proteže, a i bila sam zapravo lakša nego što sam željela biti, i bilo bi mi dobro došlo još malo težine na struku ili u džepovima plutajućeg prsluka.

Kabel me dohvatio odostrag, snažno udarivši u moj kontrolni ventil. Osjetila sam da mi se regulator trza kao da ga netko pokušava zgrabiti, a olabavljeni spremnik zraka stao mije polako kliziti niz leda, potežuci me za sobom. Oslobodivši cicak-vrpce na prsluku, na brzinu sam ga se oslobodila, pokušavajući ne misliti ni na što drugo osim na postupak za koji sam bila obucena.

"Je li sve u redu?" začula sam glas Ki Sooa u maski. "Tehnicki problem", rekla sam.

Uspjela sam obuhvatiti spremnik nogama, tako da sam plutala na njemu, kao da jašem raketu u nekom hladnom,

mracnom svemiru. Ponovno sam namjestila vrpce, odagnavajući strah.

"Trebate li pomoć?"

"Ne. Pazite na kabele", rekla sam.

"Morate paziti na sve", dopro je do mene njegov odgovor.

Palo mi je na pamet da postoji mnogo načina da čovjek pogine ovdje dolje, kad sam gurnula ruke u proreze na plutajućem prsluku. Okrenuvši se na leđa, ponovno sam se sigurno smjestila u njega.

"Je li sve u redu?" ponovno sam začula glas Ki Sooa. "U redu. Slaba je veza."

"Previše je smetnji. Svi ovi golemi brodovi. Spuštamo se odmah iza vas. Da pridemo bliže?"

"Ne još", rekla sam.

Održavali su razumnu udaljenost, jer su znali da želim vidjeti tijelo bez ometanja i bilo kojeg uplitanja. Nije bilo potrebe da se saplićemo jedni o druge. Sasvim polako, zaronila sam dublje i sve bliže dnu. Uvidjela sam da se crijevo zaplelo za nešto na dnu, te da je stoga tako napeto. Nisam bila sigurna na koju stranu da krenem, pa sam pokušala krenuti koji metar ulijevo, gdje se nešto lagano očešalo o mene. Okrenula sam se i licem u lice naletjela na mrtvaca čije je tijelo stalo udarati o moje i gurkati me, budući da sam se i protiv svoje volje naglo povukla unatrag. Tromo i polako, leš se okretao plutajući na kraju svoje uzice, ruku obavljenih gumom ispruženih ispred sebe poput mjesecarevih dok me pratio zahvaljujući tom naglom pokretu koji sam učinila tijelom.

Pustila sam da mi dopluta posve blizu, a on je još nekoliko puta udario u mene i gurnuo me, ali sada me više nije bilo strah, jer više nisam bila iznenadena. Izgledalo je kao da pokušava privući moju pažnju ili zaplesati sa mnom u ovoj davoljoj tami rijeke koja ga je zauvijek uzela. Nastojala sam se održati na istom mjestu, jer nisam željela pomaknuti nešto na dnu, niti se porezati na zahrdale otpatke brodogradilišta.

"Imam ga. Ili bih možda trebala reći: on ima mene." Pritisnula sam puca za razgovor. "Cujete li me?"

"Jedva. Mi smo možda koja tri metra iznad vas. Čekamo." "Pčekajte još nekoliko minuta. Onda ćemo ga izvuci."

Pokušala sam se poslužiti svjetiljkom još jedan, posljednji put, za svaki slučaj, ali ona se i dalje pokazivala posve beskorisnom, pa sam

shvatila da ću ovo mjesto smrti morati 'pogledati' rukama. Zatak-nuvši svjetiljku natrag u prsluk, približila sam kompjutersku konzolu toliko blizu licu da je gotovo dodirivala masku. Jedva sam uspijevala nazreti da se nalazim na dubini od gotovo devet metara i da još imam više od pola spremnika kisika. Tako plutajući unijela sam se u lice mrtvoga čovjeka, a kroz tamu sam mogla razabrati tek nejasan oblik glave i kose koja je lebdjela nesputana kapuljacom.

Uhvativši ga jednom rukom za ramena, drugom sam polako tapkala njegovim prsima slijedeći crijevo. Bilo je provučeno ispod pojasa s utezima, pa sam ga stala slijediti prema onome za što se bilo zaplelo. Nakon manje od tri metra, pred očima mi je iznenada procvao golem zahrdao vijak elise. Dodirnula sam luparima2 prekriven metal stijenke broda, nastojeći se smiriti da mu se ne bih još više približila. Nisam se željela zavuci pod plovilo veličine nogometnog igrališta, odakle ću se zatim morati naslijepo izvlaciti prije no što mi ponestane zraka.

Crijevo je bilo zapetljano, pa sam ga opipala po dužini da bih ustanovila je li gdje presavijeno ili stisnuto na način koji bi mogao dovesti do prestanka protoka zraka, no nisam osjetila ništa što bi ukazivalo na to. Zapravo, kad sam ga pokušala osloboditi vijka, ustanovila sam da to uopće nije teško. Nisam vidjela zašto to sam ronilac nije mogao učiniti, pa sam posumnjala da mu se crijevo zaplelo nakon smrti.

"Crijevo za dovod zraka mu je zapelo." Ponovno sam se poslužila radijem. "Za jedan od brodova. Ne znam koji."

"Je li vam potrebna pomoć?" javio mi se Jerod. "Ne, držim ga. Možete ga poceti povlačiti." Osjetila sam kako se crijevo pomaklo.

"U redu. Ja ću manevrirati njime do površine", rekla sam. "Vi samo nastavite vući. Vrlo polako."

Obgrlila sam tijelo s leđa i stala pomicati noge u gležnjevima i koljenima umjesto u kukovima, jer su mi pokreti bili vrlo ograničeni.

"Lagano", upozorila sam ljude preko mikrofona, jer nisam smjela izranjati brže od trideset centimetara u sekundi.

"Polako. Polako."

2 Vrsta školjke koja se drži broskog korita.

S vremena na vrijeme podizala sam pogled, ali nisam vidjela gdje sam sve dok nismo izbili na površinu. A onda se iznenada pokazalo nebo obojeno oblacima boje sivog škrljeveca, a camac za spašavanje ljuljao se u blizini. Napuhnuvši svoj i mrtvacev plutajući prsluk, okrenula sam ga na trbuh i otpustila mu pojas s utezima koji mi je gotovo ispao iz ruke jer se cinio jako težak. No, uspjela sam ga pružiti spasiocima koji su na sebi imali ronilacka odijela i odavali dojam da znaju što rade u tom svom starom camcu ravna dna.

Jerod, Ki Soo i ja morali smo ostaviti maske na licu jer smo još morali otplivati do platforme za ronioce. Zato smo razgovarali preko partnerskih telefona i udisali zrak iz spremnika dok smo smještali tijelo u košaru od žice. Poravnah

smo ga s camcem, a zatim smo pomogli spasilackoj ekipi da ga podigne u brodicu, dok je voda curila na sve strane. "Moramo mu skinuti masku", rekla sam davši znak spasiocima.

Cinilo se da su zbunjeni, jer gdje god da se transponder nalazio, ocito ga oni nisu imali. Nisu culi ni rijeci od onoga što smo govorili.

"Treba vam pomoci skinuti masku?" upitao je jedan, pruživši ruke prema meni.

Odmahnula sam rukom i zavrtjela glavom. Uhvativši se za stijenku camca, podigla sam se dovoljno da uspijem dohvatiti košaru. Povukla sam mrtvacevu masku s lica, izlila iz nje vodu i položila je pored njegove glave koju je cijelu prekrivala kapuljaca, osim nekoliko pramenova neposlušne duge mokre kose. Tek sam ga onda prepoznala, usprkos dubokoj ovalnoj udubini utisnutoj oko ociju. Poznavala sam taj ravni nos i tamne brkove koji su uokvirivali njegova puna usta. Prepoznala sam novinara koji je uvijek bio tako pošten prema meni.

"Je li sad u redu?" Jedan od spasilaca slegnuo je ramenima.

Pokazala sam im da jest, premda sam vidjela da ne razumiju važnost onoga što sam upravo bila učinila. Razlozi koji su me na to natjerali bili su zapravo kozmetičke prirode, jer što maska dulje drži pod pritiskom kožu koja sada brzo gubi elasticnost, to su manji izgledi da će tragovi rubova nestati. To je bilo nevažno istražiteljima i medicinskom osoblju, ali ne i onima bližnjima koji će željeti vidjeti lice Teda Eddingsa.

"Jesam li i dalje na vezi?" upitala sam zatim Ki Sooa i Jeroda dok smo lelujali u vodi.

"Sve je u redu. Što želite da učinimo s ovim crijevom?" upitao je Jerod.

"Odsijecite ga otprilike dva i pol metra od tijela i štupaljkom stegnite kraj", rekla sam. "A onda ga zatvorite zajedno s njegovim regulatorom u plasticnu vrecicu."

"Imam u svom prsluku vrecicu za spremanje potonulih predmeta", javio se Ki Soo.

"Nema problema. Poslužit će."

Kad smo učinili sve što smo mogli, na trenutak smo zastali da se odmorimo, plutajući na površini, pogleda uprtih preko blatnjave vode prema camcu i nargili. Promatrajući mjesto na kojem smo bili zaronili, shvatila sam da vijak elise na koji se zakvacilo Eddingsovo crijevo pripada Exploiteru. Podmornica se cinila kao da potječe iz vremena nakon Drugoga svjetskog rata, možda negdje iz doba rata u Koreji, pa sam se pitala nisu li s nje skinuti oni bolji dijelovi da bi je se moglo prodati u staro željezo. Pitala sam se je li Eddings ronio na tom mjestu s razlogom ili je, nakon smrti, otplutao do tamo.

Camac ekipe za spašavanje već je prešao pola puta do pristaništa s druge strane rijeke, gdje su kola hitne pomoći cekala da odvezu tijelo u mrtvacnicu. Jerod mije dao znak daje sve u redu, pa sam uzvratila na isti način, premda uopće nisam imala osjećaj daje to zaista tako. Zrak je zašištao kad smo stali ispuhivati plutajuće prsluke, zbog cega smo ponovno uronili u vodu boje prastarih novčića.

Metalne stube vodile su iz rijeke do platforme za ronioce, a odande su se još jedne dizale na gat. Noge su mi drhtale dok sam se penjala, jer nisam bila tako snažna kao Jerod i Ki Soo, koji su se u svoj toj opremi kretali kao da nije ni grama teža od njihove kože. Sama sam se oslobodila prsluka i spremnika sa zrakom, ne tražeci ničiju pomoć. Pokraj mog automobila protutnjalo je policijsko vozilo, a netko je teglio Eddingsov camac preko rijeke prema pristaništu. Identitet mrtvog čovjeka još je trebalo provjeriti, ali što se mene tice, nije bilo mjesta sumnji.

"Onda, što mislite?" iznenada mi se obratio neki glas odozgo.

Podigla sam glavu i ugledala kapetana Greena kako stoji na gatu pored visokog, vitkog muškarca. Green se sada ocito osjećao milosrdno, te mi je pružio ruku kako bi mi pomogao da se popnem. "Dajte", rekao je, "uzet ću vam spremnik."

"Ništa necu znati dok ga ne pregledam", rekla sam podigavši najprije spremnik, a onda i ostalu opremu. "Hvala.

Camac zajedno sa crijevom i svim ostalim mora ravno u mrtvacnicu", dodala sam.

"Zaista? Što ćete učiniti s njim?" upitao je. "I na nargili treba obaviti obdukciju."

"Trebali biste jako dobro isprati opremu", rekao mi je onaj vitki muškarac kao da o tome zna više od samog Jacquesa Cousteaua, a njegov mi je glas bio odnekud poznat. "Ta voda je puna ulja i hrde."

"Bez sumnje", složila sam se penjuci se na gat.

"Ja sam detektiv Rocne", rekao je zatim. Bio je odjeven vrlo neobično: u traperice i staru kožnu jaknu. "Cuo sam da ste rekli da mu se crijevo zaplelo?"

"Istina je, ali pitam se kad ste me culi da sam rekla takvo što." Sada sam bila na gatu i uopće me nije veselilo to što ću morati odnijeti svoju prljavu, mokru opremu natrag do auta.

"Naravno, pratili smo vadenje tijela." Green je bio taj koji je progovorio. "Detektiv Roche i ja slušali smo vas u zgradi."

Prisjetila sam se Ki Soova upozorenja, pa sam bacila pogled prema platformi pod nama gdje su on i Jerod radili na vlastitoj opremi.

"Crijevo je zapelo", odgovorila sam. "Ali ne mogu vam reci kada se to dogodilo. Možda prije njegove smrti, možda

nakon."

Cinilo se da sve to Rochea uopce ne zanima, jer je nastavio zuriti u mene, i to tako da mi je postalo neugodno. Bio je vrlo mlad i gotovo lijep, finih crta lica, punih usana i kratke kovrcave tamne kose. Ali nisu mi se dopale njegove oci koje su mi se cinile nametljive i samozadovoljne. Skinula sam kapuljacu i prošla prstima kroz masnu kosu, a on me promatrao dok sam otkopcavala svoje ronilacke odijelo i spuštala njegov gornji dio na kukove. Posljednji je sloj bilo tanko odijelo, a voda koja se još nalazila između njega i moje kože brzo se hladila. Uskoro ce mi biti neizdrživo hladno. Vec su mi sada nokti bili plavi.

"Jedan od clanova spasilacke ekipe rekao mi je da mu je lice jako crveno", rekao je kapetan dok sam ja vezivala rukave ronilackog odijela oko struka. "Pitam se znaci li to išta."

"Mrtvacka pigmentacija zbog hladnoce", odgovorila sam. Pogledao me s ocekivanjem.

"Tijela izložena velikoj hladnoci postaju žarkoružicasta", rekla sam pocevši drhturiti.

"Razumijem. Znaci, to ne..."

"Ne", prekinula sam ga, jer mi je bilo previše hladno da bih ih slušala. "To samo po sebi ne mora znaciti ništa. Slušajte, postoji li ovdje WC, da se oslobodim ove mokre odjece?" Ogledala sam se oko sebe, no ništa mi nije izgledalo obecavajuće.

"Eno, tamo." Green mi pokaže na kamp-kucicu u blizini administrativne zgrade. "Želite li da detektiv Roche pode s vama i pokaže vam gdje je što?"

"To nece biti potrebno."

"Nadam se da nije zakljucan", dodao je Green.

To bi baš bila moja sreća, pomislila sam. Ipak, nije bilo tako, ali je WC bio užasan: u njemu su se nalazili samo školjka i umivaonik, a cinilo se da u novijoj povijesti ništa nije bilo očišćeno. Vrata koja su vodila u muški WC, koji se nalazio s druge strane, bila su zabrtvljena letvom s lancem i lokotom, kao da se jedan od dvaju spolova jako brinuo o zaštiti privatnosti.

Nije bilo grijanja. Skinula sam odjecu samo da bih ustanovila kako nema ni tople vode. Opravši se koliko sam najbolje mogla, požurila sam odjenuti trenirku, cizme za poslije skijanja i kapu. Sada je vec bio jedan sat i trideset minuta; Lucy je vec vjerojatno stigla u Manto-vu kucu. A ja još nisam ni pocela pripremati umak od rajcica. Tako iscrpljenoj, ocajnici mi je trebao topli tuš ili kupka.

Buduci da ga se nisam mogla riješiti, Green me otpratio do automobila i pomogao mi smjestiti ronilacku opremu u prtljažnik. Sada je camac vec bio ukrcan na prikolicu i trebao je biti na putu prema mom uredu u Norfolku. Nigdje nisam vidjela Jeroda ni Ki Sooa i bilo mi je žao što se nisam uspjela pozdraviti s njima.

"Kada cete obaviti obdukciju?" upitao me Green.

Pogledala sam ga i još se jedanput uvjerila da se ponaša tipicno za slabica s cinom koji mu daje moc. Bio je ucinio najbolje što je mogao ne bi li me zastrašio, a kad tako nije postigao ništa, odlucio je da budemo prijatelji.

"Obavit cu je sada." Upalila sam automobil i okrenula grijanje na maksimum.

Doimao se iznenadenim. "Vaš je ured danas otvoren?" "Upravo sam ga otvorila", rekla sam.

Nisam bila zatvorila vrata, pa se oslonio rukama na gornji dio okvira i zagledao se dolje prema meni. Bio je tako blizu da sam vidjela ispućane kapilare duž njegovih jagodica i uz rubove nosa, kao i razliku u boji kože od izlaganja suncu.

"Nazvat cete me kad budete imali izvješće?"

"Kad ustanovim uzrok i nacin smrti, svakako cu ih raspraviti s vama", rekla sam.

"Nacin?" Namrštio se. "Želite reci da postoje sumnje u to da se radi o slucajnoj smrti?"

"Uvijek postoje sumnje, kapetane Green. Moj je posao sumnjati."

"Dobro, ako mu pronadete nož ili metak u ledima, nadam se da cete prvo nazvati mene", rekao je uz blagu ironiju pružajući mi jednu od svojih posjetnica.

Odvezla sam se tražeci broj Mantova asistenta u mrtvacnici i nadajući se da cu ga zateci kod kuće. I zatekla sam ga.

"Danny, ovdje doktorica Scarpetta", rekla sam. "O, da, gospodo", rekao je iznenadeno.

U pozadini se cula božicna glazba, a cula sam i glasove u nekakvoj svadi. Danny Webster bio je u ranim dvadesetima i još je živio s roditeljima.

"Baš mi je žao da ti smetam na Silvestrovo", rekla sam, "ali imamo jedan slucaj na kojem moramo napraviti obdukciju bez odlaganja. Ja sam na putu u svoj ured."

"Trebate me?" Zvucao je kao da ga ta pomisao ne uznemirava previše.

"Ako bi mi mogao pomoci, ne mogu ti reci koliko bih to cijenila. Evo, dok pricamo, u ured stižu camac i tijelo."

"Nema problema, doktorice Scarpetta", rekao je veselo. "Evo me odmah."

Pokušala sam nazvati Mantovu kucu, ali Lucy nije podigla slušalicu, pa sam utipkala kod da odlušam poruke na telefonskoj sekre-

tarici. Bile su dvije, obje od Mantovih prijatelja koji su mu izražavali sucut. Iz olovnoga je neba počeo padati snijeg, a međudržavna je autocesta bila prepuna ljudi koji su vozili brže od ograničenja. Pitala sam se nije li se moja necakinja negdje zadržala i zašto nije nazvala. Lucy je imala dvadeset i tri godine i tek je diplomirala na Akademiji FBI-a. Još sam se brinula za nju kao da joj je potrebna moja zaštita.

Moj ured u okrugu Tidewater bio je smješten u naknadno dozidanom zdanju na zemljištu opće bolnice Sentara Norfolk. Dijelili smo zgradu s Ministarstvom zdravstva, koje je, nažalost, uključivalo i ured za sanitetsku kontrolu školjaka. Okruženo vonjem raspadajućih tijela i trule ribe, parkiralište nije bilo baš najbolje mjesto za boravak, bez obzira na doba godine ili dana. Dannjeva prastara Tovota već je bila tamo, a kad sam otključala natkriveni prilaz, sa zadovoljstvom sam ustanovila da camac već čeka.

Spustila sam klizna vrata za sobom i prošetala uokolo, razgledavajući ga. Dugacko niskotlačno crijevo bilo je uredno svijeno u kolut, a kraj na kojem je bilo odrezano i regulator za koji je nekada bilo pričvršćeno bili su zatvoreni u plastične vrećice. Drugi se kraj još držao malog kompresora spojenog na unutrašnju cijev. U blizini se nalazio kanistar s četiri litre benzina i, kao što se moglo i očekivati, razna brodska oprema i oprema za ronjenje, što je uključivalo dodatne utege, spremnik koji je sadržavao zrak pod pritiskom od dvjesto i devet kilograma zraka po četvornom centimetru, kratko veslo, pojas za spašavanje, ručnu svjetiljku, deku i pištolj za ispaljivanje raketa.

Eddings je na brodicu montirao i dodatni bešumni motor s pet konjskih snaga koji je očito bio upotrijebio da uđe u zabranjeno područje. Glavni motor s trideset i pet konjskih snaga bio je povučen unatrag i zaključan, tako daje njegova elisa vjerojatno bila izvan vode, a sjećam se da je to tako i bilo kad sam camac vidjela na mjestu događaja. Ali ono što me zanimalo više od bilo čega drugog bio je kovčeg od debele plastike koji je otvoren ležao na podu. Smješteni u njegovoj unutrašnjoj oblozi od zračnih mjehurica nalazili su se razni dodaci za fotoaparati i kutije Kodakovih filmova od 100 ASA. No, nisam vidjela fotoaparati ni blic, pa sam zaključila da su zauvijek izgubljeni na dnu rijeke Elizabeth. Popela sam se rampom i otključala još jedna vrata, a unutar hodnika popločenog bijelim pločicama, na kolicima ostavljenim u blizini prostorije za rendgen ležao je Ted Eddings zatvoren u mrtvačku

vreću. Njegove ukocene ruke iznutra su napinjale crnu plastiku kao da se les pokušava osloboditi te stege, a voda je polako kapala na pod. Baš sam se spremala potražiti Dannju kad se on šepajući pojavio iza ugla, noseći gomilu ručnika, a desno mu je koljeno bilo okovano žarkocrvenom sportskom protezom zbog ozljede koju je bio zaradio na nogometnom terenu, a zbog koje se morao podvrgnuti operaciji rekonstrukcije prednjeg križnog ligamenta.

"Sad bismo ga već stvarno morali prebaciti u odjel za obdukcije", rekla sam. "Znaš što mislim o ostavljanju tijela u hodniku bez nadzora."

"Bojao sam se da će se netko poskliznuti", rekao je brišući ručnicima vodu s poda.

"E, vidiš, jedini 'netko' ovdje danas smo ti i ja." Nasmiješila sam mu se. "Ali hvala ti na brizi, a meni svakako ne bi bilo drago da se ti posklizneš. Kako koljeno?"

"Mislim da nikada neće zacijeljeti. Već je prošlo tri mjeseca, a ja se još uvijek jedva spuštam niz stubu."

"Strpljenja, samo nastavi s fizioterapijom i vidjet ćeš da će ozdraviti", ponovila sam mu ono što sam mu već nekoliko puta rekla. "Jesi li ga već snimio rendgenom?"

Danny je već obradivao smrti nastupile tijekom ronjenja. Znao je da je iznimno malo vjerojatno da ćemo naći moguće metke ili slomljene kosti, ali rendgen nam je svejedno mogao otkriti pneumo-toraks ili pomak sredogruda kojeg je moglo izazvati curenje zraka iz pluća nastalo uslijed barotraume.

"Da, gospodo. Film se već razvija." Zastao je, a na licu mu se pojavio izraz nelagode. "A detektiv Roche iz policije Chesapeake javio je da stiže. Želi prisustvovati obdukciji."

Iako sam inače poticala detektive da promatraju obavljanje obdukcije na njihovim slučajevima, detektiv Roche nije bio netko koga sam posebno željela vidjeti u svojoj mrtvačnici.

"Poznaješ li ga?" upitala sam.

"Dolazio je ovamo i ranije. Dopustit ću vam da sami stvorite sliku o njemu."

Uspravio se i ponovno skupio svoju tamnu kosu u rep, jer se nekoliko pramenova bilo izvuklo i počelo mu ulaziti u oči. Gibak i graciozan kakav je bio, izgledao je kao mladi Cherokee Indijanac blistava osmijeha. Često sam se pitala zbog čega želi raditi ovdje. Pomogla sam mu odgurati tijelo u odjel za obdukcije, a dok je on vagao i mjerio tijelo, ja sam se povukla u svlačionicu i otuširala se. Dok sam navlačila kirurško odijelo, Marino je nazvao broj mog dojavljivaca.

"Što ima?" upitala sam kad sam ga dobila na telefon.

"Radi se o onom tipu o kojem sam i mislio da se radi, točno?" upitao je.

"Preliminarno govoreći, da."

"Sad ga obduciraj?"

"Upravo se spremam početi", rekla sam.

"Daj mi petnajst minuta. Skoro sam stig'o."

"Dolaziš ovamo?" rekla sam, zbunjena.

"Govorim na mobitel iz auta. Pricat cemo kasnije. Uskoro stižem."

Pitajući se što se događa, istovremeno sam znala da je Marino zacijelo otkrio nešto u Richmondu. U protivnom, njegov dolazak u Norfolk ne bi imao smisla. Smrt Teda Eddingsa nije spadala u Mari-novu nadležnost, osim ako se već nije umiješao FBI, a ni to ne bi imalo smisla.

I Marino i ja radili smo kao savjetodavci u FBI-evu Programu za kriminalističku istražnu analizu, koji se češće nazivao jedinicom za izradu profila zlocinaca, i koji je bio specijaliziran za pomaganje policiji pri neobično odvratnim i teškim slučajevima smrti. Svakodnevno smo se uključivali u rješavanje slučajeva koji nisu spadali u našu nadležnost, ali samo na neciji poziv, a bilo je malo rano da bi Chesa-peake zbog bilo cega pozvao FBI.

Detektiv Roche stigao je prije Marina, noseći u ruci papirnatu vrećicu i inzistirajući na tome da mu dam ogrtač, rukavice, zaštitnu masku, kapu i navlake za cipele. Dok je on u svlacionici izlazio na kraj sa svojim biološkim oklopom, Danny i ja snimili smo fotografije i pregledali Eddingsa onakvoga kakav je bio dopremljen, što znači još u potpunom ronilackom odijelu s kojeg je voda i dalje polako kapala na pod.

"Mrtav je već neko vrijeme", rekla sam. "Imam osjećaj da se ono što mu se dogodilo, što god to bilo, dogodilo malo nakon što je zaronio."

"A znamo li kad je to bilo?" upitao je Danny uglavljujući nove oštrice u drške skalpela.

"Pretpostavljamo nakon što je pao mrak." "Ne doima se jako starim." "Trideset i dvije."

Zagledao se u Eddingsovo lice, nastoje njegovim vlastitim zavladao izraz tuge. "Kao kad ovdje završe djeca ili onaj košarkaš koji se srušio u dvorani prije nekoliko tjedana." Pogledao me. "Pogada li vas to ikada?"

"Ne mogu dopustiti da me počne pogadati, jer me svi oni trebaju da se dobro pobrinem za njih", rekla sam pišući bilješke.

"A što kad završite?" Podigao je pogled.

"Mi nikada ne završavamo, Danny", rekla sam. "Srca će nam ostati slomljena do kraja života, ali nikada necemo završiti s ljudima koji prođu ovim prostorijama."

"Zato što ih ne možemo zaboraviti." Umetnuo je vrećicu za unutrašnje organe u kantu i spustio je na pod blizu mene.

"Barem ja ne mogu."

"Ako ih zaboravimo, s nama nešto nije u redu", rekla sam.

Roche je izašao iz svlacionice izgledajući kao astronaut za jednokratnu uporabu, sa zaštitnom maskom na licu i odjeven u papirnatu odijelo. Držao se podalje od kolica, ali se meni približio što je više mogao.

Rekla sam mu: "Bacila sam pogled na camac. Koje ste stvari već odnijeli iz njega?"

"Njegov pištolj i novčanik. Imam oboje tu, sa sobom", odgovorio je. "Eno tamo, u vrećici. Koliko pari rukavica imate na rukama?"

"A kakav fotoaparati, film, nešto takvo?"

"Ono što je u camcu je sve. Izgleda kao da ste navukli više od jednog para rukavica." Nagnuo se bliže, naslonivši se ramenom na moje.

"Imam dva para rukavica na rukama." Odmakla sam se od njega. "Onda meni treba još jedan par."

Otkopčala sam Eddingsove vodom natopljene ronilacke cizme i rekla: "Imate ih u ormaricu tamo preko."

Skalpelom sam mu razrezala ronilacke odijelo po šavovima, jer bi ga bilo preteško svuci s posve ukocena tijela.

Oslobodivši ga neop-

rena, vidjela sam daje mu je cijelo tijelo ravnomjerno ružičasto zbog hladnoće. Odstranila sam njegove plave kupace gacice, pa smo ga Danny i ja podigli na stol za obdukcije, gdje smo uspjeli slomiti ukocenost ruku, te smo snimili još fotografija.

Eddings nije imao ozljeda, osim nekoliko starih ožiljaka, većinom na koljenima. No, biologija mu je bila zadala jednu raniju ozljedu nazvanu hipospadija, što je značilo da mu se mokraćni kanal otvarao na donjoj strani penisa, umjesto na sredini. Ova neznatna mana zacijelo mu je zadavala mnogo muke, pogotovo kao dječaku. Kad je odrastao u muškarca, postojali su izgledi da gaje zbog toga bilo dovoljno stid a da bi se upuštao u seks.

No, što se profesionalnih susreta tice, nikada nije bio sramežljiv ni pasivan. Zapravo, oduvijek sam ga smatrala prilično samouvjerenim i šarmantnim, a mene je rijetko tko šarmirao, pogotovo ne kakav novinar. Ali isto sam tako znala da ono što se vidi na prvi pogled ne mora značiti ništa kad je u pitanju ponašanje dvoje ljudi kad ostanu sami, pa sam pokušavala ne stvarati predrasude.

Nisam se željela sjećati kakav je bio dok je bio živ, dok sam upisivala bilješke i mjere na dijagrame koje sam bila pricvrstila na tvrdu podlogu sa štipaljkom. Svejedno je dio mog uma prkosio volji, pa sam se u mislima vratila na naš posljednji susret. Bilo je to tjedan dana prije Božica, a ja sam bila u svom uredu u Richmondu, ledima okrenuta

vratima, pregledavajući slajdove na karuselu. Nisam cula daje iza mene sve dok nije progovorio, a kad sam se okrenula, zatekla sam ga na vratima; u ruci je držao lončanicu božićne papricice bogate žar-kocrvenim plodovima. "Smijem li ući?" upitao je. "Ili želite da se s ovim vratim skroz do svog automobila?"

Zaželjela sam mu dobar dan, frustrirano razmišljajući o osoblju u uredima za prijem stranaka. Znali su da ne smiju puštati novinare iza pregrade otporne na metke koja se nalazila u predvorju a da me ne pitaju, no službenicima, a pogotovo službenicama, Eddings se malo pretjerano svidao. Ušao je i odložio biljku na sag pokraj mog radnog stola, a kad se nasmiješio, učinilo je to cijelo njegovo lice.

"Pomislilo sam da bi ovdje trebalo postojati nešto živo i veselo." Njegove su se plave oci prikovale na moje.

"Nadam se da to nije primjedba koja se tice mene." Nisam mogla ne nasmijati se.

"Možemo li ga sada okrenuti?"

Crtež tijela na mojoj podlozi izoštrio mi se u zjenicama, pa sam shvatila da mi se Danny obraća.

"Oprosti", promrmljala sam.

Zabrinuto me odmjerio pogledom dok je Roche tumarao uokolo kao da nikada nije bio u mrtvacnici, vireći u staklene ormarice i bacajući preko ramena pogled prema meni.

"Je li sve u redu?" upitao me Danny na onaj svoj osjecajni način. "Sada ga možemo okrenuti", rekla sam.

Cijela mi je duša drhtala poput malog vrućeg plamčica. Eddings je onoga dana na sebi imao iznošene sivožute hlace i crni vojnički džemper. Pokušala sam se sjetiti izraza, njegovih ociju. Pitala sam se je li iza njih bilo icega što je moglo naslutiti ovo što se dogodilo.

Ohladeno niskom temperaturom rijeke, tijelo mu je bilo hladno na dodir, pa sam stala otkrivati još neke strane njegove osobe koje su iskrivljavale poznatu mi sliku, zbog cega sam postala još uznemi-renijom. To što nije imao kutnjaka ukazivalo je na ortodonsijsku intervenciju. Imao je mnogo vrlo skupih porculanskih kruna, a kontaktne leće dodavale su ionako prodornim ocima još jednu nijansu plavog. Neobično, ali desna mu leća nije ispala kad je voda preplavila masku, pa mu je zamuceni pogled bio cudno asimetričan, kao da nas iza pospanih vjeda promatraju dva mrtvaca umjesto jednog.

Gotovo sam završila s vanjskim pregledom, ali ono što je ostalo bila je najveća povreda necije privatnosti, jer je kod svake neprirodne smrti neophodno ustanoviti pacijentove seksualne navike. Vrlo sam rijetko imala priliku zaključivati na osnovi nečega tako očitog kao što je tetovaža koja bi predstavljala ovu ili onu seksualnu orijentaciju, a u pravilu nitko od ljudi koji su bili prisni s preminulim nije želio istupiti s takvim podatkom. Premda, što god da mi netko kaže, ne bi mijenjalo na stvari. Ja bih svejedno potražila dokaze o analnom snošaju.

"Što to tražite?" Roche se vratio do stola i stao iza mene.

"Proktitis, proširenje analnog otvora, sitne pukotine, zadebljanje epitela od traume", odgovorila sam ne prekidajući posao.

"Znači, pretpostavljate daje peder." Nagnuo mi se preko ramena.

Crvenilo je jurnulo u Dannjeve obraze, a u ocima mu je sijevnuo bijes.

"Analni otvor i epitel - bez obilježja", rekla sam crkajući bilješke. "Drugim riječima, nema nikakvih ozljeda koje bi ukazivale na aktivan homoseksualni život. A vi cete mi, detektive Rocne, morati dati malo više prostora."

Osjecala sam njegov dah na vratu.

"Znate, već se neko vrijeme vrzmao ovuda i radio intervju."

"Kakve intervju?" upitala sam, a covjek mi je sada već ozbiljno išao na živce.

"To ne znam."

"S kime je razgovarao?"

"Prošle jeseni pisao je o neaktivnom brodogradilištu. Kapetan Green bi vam vjerojatno znao o tome više reci."

"Upravo sam bila u društvu kapetana Greena i nije mi rekao ništa o tome."

"Prica je objavljena u Virginian Pilotu, još u listopadu, cini mi se. Ništa posebno. Samo običan članak", rekao je.

"Osobno mislim da se odlucio vratiti i pronjuškati uokolo ne bi li našao što god veće."

"Kao na primjer?"

"Nemojte mene pitati. Ja nisam novinar." Bacio je pogled na Dannvja koji je stajao s druge strane stola. "Ja mrzim medije. Uvijek izmišljaju neke divlje teorije i spremni su uciniti bilo što da bi ih dokazali. Sad, ovaj tip je, što bi covjek rekao, poznat u ovom kraju, buduci da je važan novinar za Associated Press i sve to. Prica se da mu je, druženje s curama bilo samo fasada. Kad jednom provalite, iza nema nicega, ako znate što želim reci." Na licu mu je lebdio okrutan osmijeh, a ja sama nisam mogla vjerovati koliko mi se već sada nije svidao, premda sam ga tek danas upoznala.

"Odakle vi dobivate sve te informacije?" upitala sam.

"Nacujem ih."

"Danny, hajdemo uzeti uzorke kose i noktiju", rekla sam.

"Znate, meni nije teško poslušati ljude na ulici", dodao je Roche očešavši se o moj kuk.

"Želite li da mu išcupam i koju dlavicu iz brkova?" Danny je uzeo pincetu i omotnice s kolica na kojima su stajali instrumenti i prinio ih stolu.

"Baš i možeš."

"Pretpostavljam da cete ga testirati na HIV." Roche se ponovno očešao o mene.

"Da", odgovorila sam.

"Znaci da mislite kako je možda peder."

Stala sam s onim što sam radila, jer mi ga je sada već bilo stvarno dosta. "Detektive Roche," okrenula sam se licem prema njemu, a glas mi je bio oštar, "ako želite biti u mojoj mrtvacnici, onda cete mi dati mjesta za rad. Prestat cete se češati o mene i ophodit cete se s poštovanjem prema mojim pacijentima. Ovaj covjek nije želio ležati mrtav i nag na ovom stolu. A i ne sviđa mi se riječ peder."

"Pa, kako god vi to nazvali, njegova bi orijentacija nekako mogla biti važna." Moj mu se bijes možda nije dopao, ali ga je zbunio.

"Ne znam sa sigurnošću je li ovaj covjek bio homoseksualac ili nije", rekla sam. "Ali zasigurno znam da nije umro od AIDS-a."

Zgrabila sam skalpel s kolica, a njegovo se ponašanje iznenada promijenilo. Povukao se, odjednom uzrujan jer sam se spremala poceti rezati, pa sam se sada morala nositi i s tim problemom.

"Jeste li ikada vidjeli obdukciju?" rekla sam mu. "Nekoliko." Izgledao je kao da bi mogao povratiti.

"Zašto ne sjednete tamo preko?" ponudila sam mu, ne pretjerano uljudno dok sam se pitala zašto li mu je policija Chesapeakea dodijelila ovaj slucaj, ili bilo koji drugi. "Ili izadite u natkriveni prilaz."

"Ovdje je samo jako toplo."

"Ako vam pozli, jurnite prema najbližoj kanti za smeće." Danny se jedva suzdržavao od smijeha.

"Samo cu sjesti ovamo jedan trenutak." Roche se uputio prema stolu pokraj vrata.

Na brzinu sam napravila rez u obliku ipsilona, povukavši oštricom od ramena do prsne kosti, a odatle do zdjelice. U trenutku kada je krv došla u dodir sa zrakom, ucinilo mi se da sam osjetila miris koji me natjerao da prestanem s poslom.

"Znate, Lipshaw ima stvarno dobar izoštrivac kojeg bi bilo dobro nabaviti", govorio je Danny. "Oštri uz pomoc vode, tako da možete samo gurnuti noževе unutra i ostaviti ih tako."

Miris koji sam osjecala bilo je nemoguće zamijeniti za neki drugi, ali nisam mogla vjerovati da ga osjecam.

"Baš sam razgledavao njihov novi katalog", nastavio je on. "Izluduje me to koliko ima genijalnih stvari koje si ne možemo priuštiti."

Ovo nije moglo biti istina.

"Danny, otvori vrata", rekla sam s tihim prizvukom hitnoce koji gajeprenerazio.

"Što se dogada?" upitao je uznemireno.

"Pustimo unutra puno svježeg zraka. Odmah", rekla sam.

Hodao je brzo sa svojim ozlijeđenim koljenom i otvorio dvostruka vrata koja su vodila u hodnik.

"U cemu je stvar?" Roche je sjeo malo uspravnije.

"Ovaj covjek ima neobican miris." Nisam bila spremna odmah naglas izreci svoje sumnje, pogotovo ne njemu.

"Ja ne osjecam ništa." Ustao je i obazreo se oko sebe, kao da je taj tajanstveni miris nešto što se može vidjeti.

Eddingsova je krv vonjala po gorkim bademima, a nije me cudilo to što ni Roche ni Danny ne mogu osjetiti taj miris. Sposobnost da se namiriše cijanid je recesivno genetsko svojstvo povezano sa spolom, a nasljeđuje ga manje od trideset posto populacije. Ja sam bila jedna od tih sretnika.

"Vjerujte mi." Presavijala sam kožu micuci je s rebara, pazeci da ne probijem medurebrane mišice. "Ima vrlo neobican miris."

"A što to znaci?" želio je znati Roche.

"Na to vam necu moci odgovoriti dok ne provedem testove", rekla sam. "U meduvremenu, pomno cemo provjeriti svu njegovu opremu da bismo se uvjerali daje sve radilo pravilno i da mu nisu, na primjer, ispušni plinovi putovali crijevom."

"Mnogo znate o nargilama?" upitao me Danny, nakon što se vratio do stola da mi pomogne.

"Nikada se njima nisam koristila."

Bocno sam zarinula skalpel u središnji rez na prsima. Odmaknuvši tkivo, nacinila sam džep od kože koji je Danny napunio vo-

dom. Zatim sam unutra uronila ruku i gurnula skalpel između dvaju rebara. Željela sam vidjeti hoće li se pojaviti

mjehurici koji bi ukazivali na to daje neka ozljeda nastala prilikom ronjenja prouzrokovala curenje zraka u prsnu šupljinu. No, mjehurica nije bilo.

"Hajdemo izvaditi nargilu i crijevo iz camca i donijeti ih ovamo", odlucila sam. "Bilo bi dobro pronaci nekakvog savjetnika koji se razumije u ronjenje, kako bismo mogli dobiti drugo mišljenje. Znaš li bilo koga u okolici do koga možemo doci preko praznika?"

"Ima jedan ducan s opremom za ronjenje na Hampton Roadu kojim se doktor Mant ponekad koristi."

Pronašao je broj i nazvao ih, ali ducan je ovog snježnog Silvestro-va bio zatvoren, a vlasnika, izgleda, nije bilo kod kuće. Onda se Dan-ny zaputio u natkriveni prilaz, a kad se malo kasnije vratio, čula sam poznat glas kako razgovara s njim, hodnikom su odzvanjali teški koraci.

"Ne bi ti dopustili da si murjak", dopro je do odjela za obdukcije glas Petea Marina.

"Znam, ali ne razumijem zašto", rekao je Danny.

"E, vidiš, ja cu ti dat' jedan dobar razlog. Ovako dugacka kosa k'o šta je tvoja za one je gadove vani samo još nešto za šta te mogu uhvatit'. Ja? Ja bi' je odsjek'o. Osim toga, više bi se svid'o curama."

Stigao je na vrijeme da pomogne unijeti nargilu i namotano crijevo, a usput je održao Dannyju ocinsku lekciju. Nikada mi nije bilo teško shvatiti zašto je Marino imao užasnih problema sa svojim odraslim sinom.

"Znaš li ti išta o nargilama?" upitala sam Marina kad je ušao. On se bezizražajno zagleda u tijelo.

"Šta? Šta ima neku cudnu bolest?"

"Ovo što nosiš u rukama zove se nargila", objasnila sam mu.

On i Danny položili su opremu na prazni celicni stol odmah do moga.

"Izgleda da ce ducani s opremom za ronjenje ostati zatvoreni sljedecih nekoliko dana", dodala sam. "Ali kompresor se cini prilicno jednostavan - crpka koju pokrece motor od pet konjskih snaga, koja tjera zrak kroz filtrirani ulazni ventil, zatim kroz niskotlacno crijevo koje je spojeno na roniocev dvofazni regulator. Filter se cini u redu. Dovod goriva nije diran. To je sve što vam ja mogu reci."

"Spremnik je prazan", primijeti Marino. "Mislim daje ostao bez benzina nakon smrti."

"Zašto?" Roche je prišao mjestu na kojem smo stajali i prodorno se zagledao u mene i prednju stranu mog kirurškog odijela, kao da smo nas dvoje jedini prisutni u prostoriji. "Kako znate da nije izgubio osjecaj za vrijeme tamo dolje i ostao bez benzina?"

"Zato što bi, da mu se baš i prekinuo dovod zraka, još uvijek imao dovoljno vremena da stigne do površine. Bio je na dubini od samo devet metara", rekla sam.

"To je dug put ako vam se crijevo možda zakvacu za nešto."

"Tako se cini. Ali, da se to dogodilo, mogao je otkopcati pojas s utezima."

"Je li onaj miris nestao?" upitao je. "Ne, ali više nije onako intenzivan." "Kakav miris?" želio je znati Marino. "Krv mu ima neobican miris." "Misliš, k'o od cuge?" "Ne, ne takav."

Nekoliko je puta udahnuo zrak, ne bi li osjetio kakav vonj, a onda je slegnuo ramenima, dok se Roche provukao pored mene, skrecuci pogled od onoga što se nalazilo na stolu. Nisam mogla vjerovati kad se ponovno očešao o mene, premda je imao dovoljno mjesta, a još sam ga bila i upozorila. Marino je bio velik i procelav, u svom kaputu od ovcjeg krzna, i pratio ga je pogledom.

"Onda, koje ovaj?" upitao me.

"Da, pretpostavljam da se vas dvojica ne poznajete", rekla sam. "Detektiv Roche iz policije Chesapeakea, ovo je kapetan Pete Marino iz richmondske policije."

Roche je pomno promatrao nargilu, a vidjelo se da ga uznemiruje zvuk koji je dolazio sa susjednog stola jer je Danny velikim škarama rezao pokojnikova rebra. Put mu je ponovno poprimila nijansu mlijecnoga stakla, a kutovi usana bili su mu povijeni prema dolje.

Marino je zapalio cigaretu, a ja sam po izrazu na njegovu licu vidjela daje vec donio sud o Rocheu i da ce ga Roche uskoro saznati.

"Ne znam za vas", obratio se detektivu, "al' ono šta sam ja vec odavno otkrio je da kad jednom dodete ovamo, više nikad ne gleda-

te jetricu istim ocima. Gledajte." Gurnuo je upaljac natrag u džep na košulji. "Evo, ja, ja sam je nekada obožavao dinstanu na luku." Is-puhnuo je dim. "Sad je ne bi' taknuo ni za sve blago svijeta."

Roche se nagnuo bliže nargili, gotovo zagnjurivši lice u nju, kao da su mirisi gume i benzina protuotrov koji mu je potreban. Ja sam nastavila s radom.

"Hej, Danny," nastavio je Marino, "'si ikad jeo bubrege i želuce i ostala sranja otkad si poceo radit' ovdje?"

"Nikad nisam ništa od toga jeo cijeli svoj život", rekao je dok smo uklanjali prednji dio prsnoga koša. "Ali znam što želite reci. Kad vidim ljude u restoranima kako narucuju velike komade jetrice, malo mi nedostaje da pojurim prema

vratima. Pogotovo ako je makar malcice roskasta."

Miris se pojavio kad smo otkrili organe, pa sam*o odmakla korak unatrag.

"Osjećate onaj miris?" upitao je Danny. "O, da", rekla sam.

Roche se povukao u svoj udaljeni kutak, a sada kad se malo izi-vio na njemu, Marino se približio i stao pored mene.

"Onda, misliš da se utopio?" upitao je na brzinu.

"Trenutno ne mislim baš to. Ali, svakako ću potražiti dokaze za to", rekla sam.

"Šta možeš napraviti da bi skužila kako se nije utopio?"

Marino nije bio baš upoznat s utapanjima, budući da su ljudi[^] rijetko ubijali jedni druge na taj način, pa je bio jako znatiželjan. Želio je razumjeti sve što radim.

"Zapravo, radim puno različitih stvari", rekla sam ne prekidajući posao. "Već sam napravila džep od kože na boku prsne šupljine, napunila ga vodom i zarila oštricu u prsni koš da vidim hoće li se pojaviti mjehurici. Sada ću vodom napuniti osrce i gurnuti iglu u srce, ponovno, da bih vidjela hoće li se pokazati mjehurici. Onda ću pregledati mozak u potrazi za petehijalnim krvarenjem, a zatim ću ispitati i mekano tkivo sredogruda da se u njemu ne bi našlo ekstraalveolar-nog zraka."

"I šta će ti sve to pokazati?" upitao je Marino.

"Možda pneumotoraks ili emboliju, do kojih može doći već na dubinama manjim od četiri i pol metra, ako ronilac ne diše kako treba.

Problem je u tome da pretjerani tlak u plucima može uzrokovati sitne pukotine u stijenkama alveola, što dovodi do krvarenja i curenja zraka u jednu ili obje pleuralne šupljine.

"A to te, pretpostavljam, može ubiti", rekao je. "Da", rekla sam. "Bez daljnjega te može ubiti."

"A stajete s onim kad prebrzo izranjaš i zaranjaš?" Sada je stajao s druge strane stola da bi mogao promatrati.

"Promjena tlaka, ili barotrauma, do koje dolazi prilikom zara-njanja ili izranjanja teško da se može dogoditi na dubini na kojoj je on ronio. Da ti dam kakvu zaštitnu odjecu?"

"Tako da mogu izgledati k'o da radim za gradsku deratizaciju?" Marino usmjeri pogled prema Rocheu.

"Samo se nadajte da necete dobiti AIDS", javio se Roche slabim glasom iz svoga kuta.

Marino je stavio na sebe pregacu i rukavice, a ja sam pocela objašnjavati kako moram utvrditi i nedostatak simptoma za određene dijagnoze kako bih mogla prekinuti i smrt nastalu utapanjem ili uslijed dekompresije i njezinih posljedica - bolova u udovima i utrobi. U trenutku kad sam u dušnik zarinula iglu broj 18, da bih uzela uzorak zraka koji ću testirati na cijanid, Roche je odlucio otici. Žustro je prošao prostorijom, a papir je šuštao dok je s pulta uzimao svoju vrecicu s dokazima.

"Onda, ništa necemo znati dok ne obavite testove", rekao mi je s vrata.

"Tako je. Za sada još nisam ustanovila uzrok i način smrti." Zastala sam i podigla pogled prema njemu. "Dobit ćete kopiju mog izvješća kad ga dovršim. A voljela bih vidjeti i njegove osobne stvari prije nego što odete."

Nije imao namjeru prici bliže, moje su ruke bile krvave. Pogledala sam Marina. "Molim te?" "Bit će mi zadovoljstvo." Otišao je do njega, uzeo vrecicu i mrzovoljno rekao: "Hajde, pregledat ćemo ih u hodniku da možete uhvatiti malo zraka."

Zaustavili su se nedaleko od vrata, a papir je nastavio šuštati dok sam se ja ponovno primala posla. Cula sam kako je Marino izbacio

šaržer pištolja, otvorio cijev i glasno se požalio da pištolj nije bio siguran za nošenje.

"Ne mogu vjerovati da ovu stvaricu nosite oko napunjenu", tutnjao je Marinov glas. "Isuse Kriste! Znate, nije vam to baš k'o da u vrecici nosite šugavi sendvic."

"Još ga nismo obradili radi otisaka."

"E, onda lijepo stavite rukavice i izbacite streljivo k'o šta sam to ja sad maloprije napravio. A onda ispraznite i cijev, k'o šta sam je ja ispraznio. Gdje ste išli u školu? U policijsku akademiju Kevstone3, gdje su vas sigurno naucili i kavalirskom ponašanju?"

Marino je nastavio, a sada mi je bilo jasno i zašto je odveo Rochea u hodnik, a to nije bilo radi svježeg zraka.

Dannygne pogledao preko stola i osmjehnuo se.

Nekoliko trenutaka kasnije Marino se vratio k nama odmahujući glavom, a Rochea više nije bilo. Laknulo mi je i to se vidjelo.

"Dobri Bože", rekla sam. "Što je s njim?"

"Razmišlja glavom koju mu je Bog dao", rekao je Marino. "Onom među nogama."

"Kao što sam rekao", odgovorio je Danny, "već je bio ovdje nekoliko puta ranije i zanovijetao doktoru Mantu o ovome ili onome. Ali ono što vam nisam rekao jest da je uvijek s njim razgovarao na katu. Nikada se nije htio spustiti dolje u mrtvacnicu."

"Šokiran sam", rekao je Marino šaljivo.

"Cuo sam da je na Akademiji, kad su trebali doci ovamo na pokaznu obdukciju nazvao i rekao da je bolestan", nastavio je Danny. "A osim toga, tek su ga premjestili ovamo iz odjela za maloljetnicke prijestupe. Tako daje detektiv za ubojstva tek koja dva mjeseca."

"E, to je stvarno dobro", rekao je Marino. "Baš onaj tip covjeka s kojim želimo radit' na slucaju k'o staje ovaj."

Upitala sam ga: "Osjećaš li ti miris cijanida?"

"A-a. Sve šta sad osjećam je miris moje cigarete i volio bi' da tako i ostane."

"Danny?"

3 Keystone Cops - grupa trapavih policajaca iz poznatih komedija nastalih u doba nijemog filma.

"Ne, gospodo." Zvucao je razocarano.

"Za sada ne vidim nikakvih pokazatelja daje ova smrt nastupila uslijed ronjenja. Nije bilo mjehurica u srcu ni u prsnom košu. Nema potkožnog emfizema. Nema vode u truhu ni u plucima. Ne mogu sa sigurnošcu reci da je došlo do zakrcenja krvnih žila." Odrezala sam još jedan komadic srca. "Dobro, srce mu je zakrceno, ali to je posljedica toga što je lijevi dio srca iznevjerio desni - drugim rijecima, posljedica umiranja. A postoji i lagano crvenilo na stijenci želuca, što je u skladu s cijanidom."

"Doktorice," rekao je Marino, "kol'ko si ga ti dobro poznavala?" "Osobno ga zapravo gotovo uopce nisam poznavala."

"Dobro, sad cu ti rec' šta je bijo u vrecici, jer Roche nije im'o pojma u šta gleda, a ja mu nisam htio rec'."

Napokon je svukao kaput i ogledao se oko sebe tražeci sigurno mjesto na koje ga može objesiti, odlucivši se na kraju za naslon stolice. Zapalio je još jednu cigaretu.

"Prokletstvo, ovi podovi mi uništavaju stopala", rekao je kad smo se zaputili prema stolu gdje su se na gomili nalazili nargila i crijevo, te se oslonio na rub. "Mora da tebi razaraju koljeno", rekao je Dannvju.

"Totalno ga razaraju."

"Eddings ima devetmilimetarski Browning s Birdsongovom pustinjском smedom politurom", rekao je Marino.

"Što je to Birdsong?" Danny je položio slezenu na visecu vagu.

"On je Rembrandt politure pištolja. Gospodin Birdsong je taj kojem šalješ svoje oružje ako hoćeš da ti bude vodootporno i obojeno tako da se uklapa u okolinu", odgovorio je Marino. "Ono šta ti napravi je, zapravo, da ga oguli, ispolira pijeskom, a onda ga naspre-ja teflonom, koji zatim zapece. Svi pištolji u EST-u4 imaju Birdson-govu polituru."

EST je FBI-eva ekipa za spašavanje talaca. Bila sam sigurna da je, s obzirom na broj clanaka koje je napisao o policiji i ostalim braniteljima zakona, Eddings zacijelo bio u dodiru s FBI-evom Akademijom u Ouanticu i njezinim najbolje izucenim agentima.

"Cini se kao da bi takve pištolje mogli imati i neki od pripadnika mornarickih SEAL-ova", predložio je Danny.

4 U izvorniku HRT - Hostage Rescue Team.

"Oni, SWAT-ovci⁵, protuteroristi, tipovi poput mene." Marino je ponovno promatrao nargilin dovod goriva i ulazne ventile. "A vecina nas ima i Novakov nišan⁶, kakav ima i on. Ali ono šta mi nemamo je KTW streljivo⁷ koje probija metal, znano još i pod imenom ubojice murjaka."

"Ima streljivo obloženo teflonom?" Podigla sam pogled.

"Sedamnajst metaka, jedan u cijevi. Svi s crvenim lakom oko ruba cahure da bi postali vodootporni."

"Hm, ovdje nije mogao dobiti takve probojne metke. Barem ne legalno, jer su u Virginiji vec odavno stavljeni izvan zakona. A što se tice politure na pištoljima, jesi li siguran da se radi o Birdsongu, istoj tvrtki kojom se služi i FBI?"

"Meni se to cini k'o Birdsongov carobni dodir", odgovorio je Marino. "Naravno, ima još mjesta na kojima izvode slicne radove."

Otvorila sam želudac, dok se moj vlastiti i dalje stiskao poput šake. Eddings se cinio tako velikim ljubiteljem branitelja zakona. Cula sam daje obicavao voziti se s policijom i odlaziti na njihove piknike i plesove. Nikad na mene nije ostavio dojam nekoga tko je tako popaljen na oružje, a zaprepastilo me to što je pištolj napunio nelegalnim streljivom poznatim po tome da se koristi za ubijanje i sakacenje baš onih ljudi koji su mu bili izvori informacija, a možda i prijatelji.

"Želucani sadržaj cini samo mala kolicina smedaste tekucine", nastavila sam. "Nije jeo nedugo prije smrti, premda to ne bih ni ocekivala, ako je planirao roniti."

"Je l' ima šanse daje udisao ispušne plinove, recimo, ako je vjetar puhao baš kako treba?" Marino je i dalje proucavao nargilu. "Šta ne bi i od toga post'o roza?"

"Naravno da cemo napraviti testove za ugljicni monoksid. Ali to ne objašnjava ovaj miris koji osjećam."

"Znaci, sigurna si?"

5 SWAT - Special Weapons and Tactics, skupina unutar americke policije koja je posebno

obucena za upotrebu oružja.

6 Novakov nišan - nišan za pištolje. Stražnji nišan ima na sebi polugu tricija (radioaktivnog izotopa vodika), a na prednjem nišanu (mušici) ugrađena je točkica tricija zbog lakšeg poravnavanja sa stražnjim nišanom. Površine nišana izvedene su tako da umanjuju odbljesak svjetlosti.

7 Streljiva obložena teflonom.

"Znam što mi je u nosu", odgovorila sam.

"Vi mislite da je ubijen, zar ne?" rekao mi je Danny.

"Nitko ne bi smio govoriti o ovome." Povukla sam kabel s koluta koji mi je visio iznad glave i spojila Strvkerovu pilu na izvor struje u zidu. "Ne policiji u Chesapeakeu. Ni bilo kome drugome. Sve dok ne završimo sa svim testovima i budemo u stanju objaviti službenu izjavu. Ne znam što se ovdje događa. Ne znam što je radio tamo gdje je umro. Tako da moramo biti oprezniji nego inače."

Marino je gledao Dannvja. "Kol'ko dugo radiš ovdje?" upitao je.

"Osam mjeseci."

"I cuo si staje doktorica rekla, je l'da?"

Danny je podigao pogled, iznenađen promjenom u Marinovu tonu.

"Znaš držat' jezik za zubima, je l'da?" nastavio je Marino. "To znaci da nema nikakva hvaljenja tvojim deckima, nema pokušaja da se zadivi obitelj il' cura. Ti je to jasno?"

Danny je suzdržavao bijes dok je urezivao niski rez oko stražnjeg dijela glave, od uha do uha.

"Vidiš, ako šta procuri, ja i naša doktorica znat cemo odakle je došlo", Marino je nastavio napad koji nicim nije bio izazvan.

Danny je preklopio vlasište prema gore. Povukao ga je prema naprijed i prebacio preko ociju da bi oslobodio lubanju, a Eddingso-vo se lice opustilo i postalo labavo i žalosno, kao da zna što se događa i žali nad time. Uključila sam pilu, pa je prostoriju ispunio cvilež oštrice koja reže kost.

U PETNAEST I TRIDESET SUNCE JE ZARONILO DUBOKO IZA KOPRE-

ne sivog, a snijeg je bio dubok nekoliko centimetara i visio je u zraku poput dima. Marino i ja krenuli smo Dannvjevim stopama preko parkirališta, jer je mladic već bio otišao, a meni gaje bilo žao.

"Marino," rekla sam, "ne možeš samo tako razgovarati s ljudima na taj način. Moje osoblje zna što je to diskrecija.

Danny nije učinio ništa cime bi zavrijedio tako grubo ophodjenje s tvoje strane, i meni se to ne sviđa."

"On je klinac", rekao je Marino. "Odgoji ga kako treba i dobro će se brinut' o tebi. Stvar je u tome da moraš vjerovat' u disciplinu."

"Nije tvoj posao provoditi disciplinu nad mojim osobljem. A s njim nisam nikada ranije imala problema."

"Da? A ovo je možda vrijeme kad ti takav problem i ne treba", odgovorio je.

"Bilo bi mi zaista drago kad ne bi pokušavao upravljati mojim uredom."

Bila sam umorna i uznemirena, a Lucy i dalje nije odgovarala na pozive u Mantovoj kuci. Marino je bio parkirao odmah do mene, pa sam otključala vozaceva vrata na svom automobilu.

"Onda, šta Lucy radi ovdje za Novu godinu?" upitao je kao daje znao što me brine.

"Nadajmo se da je provodi sa mnom. Ali još mi se nije javila." Ušla sam u auto.

"Snijeg je počeo padat' gore na sjeveru, pa je Quantico prvi pogoden", rekao je. "Možda ju je uhvatilo na putu. Znaš kakva zna biti devedesetpetica."

"Ima telefon u autu. Osim toga, dolazi iz Charlottesvillea", rekla sam.

"Kako to?"

"Akademija ju je odlucila poslati natrag na Virginijsko sveučilište da bi dobila još jednu diplomu."

"Iz cega? Više raketne znanosti?"

"Izgleda da pohada poseban tecaj prividne stvarnosti."

"Pa, dobro, možda je zapela negdje na putu od Charlottesvillea prema ovamo." Nije me želio pustiti da odem.

"Mogla mi je ostaviti poruku."

Obazreo se po parkiralištu. Bilo je prazno, osim tamnoplavog kombija za prijevoz mrtvacu koji je bio prekriven snijegom. Snježne pahuljice hvatale su mu se za ostatke paperjaste kose, zacijelo mu je bilo hladno za procelavo tjeme, ali činilo se kao da mu to ne smeta.

"Imaš li ti planove za Novu godinu?" Upalila sam motor, a zatim i brisace da maknem snijeg s vjetrobrana.

"Nas nekolicina momaka dogovorili smo se igrat' poker i jest' cili."

"Zvući zabavno." Podigla sam pogled na njegovo veliko, crveno lice, a on je i dalje bio zagledan u daljinu.

"Doktorice. Pregled'o sam Eddingsov stan u Richmondu, al' ti nisam htio govorit' o tome pred Dannvjem. Mislim da ćeš ga i ti že-Ijet' pogledat'."

Marino je želio razgovarati. Nije želio biti s deckima, niti je želio biti sam. Želio je biti sa mnom, samo što to nikada ne bi priznao. Sve ove godine koje sam ga poznavala njegovi osjecaji prema meni bili su priznanje koje nije mogao izgovoriti, bez obzira na to koliko su bili ociti.

"Gledaj, ja se ne mogu natjecati s partijom pokera," rekla sam mu zategnuvši sigurnosni pojas, "ali namjeravala sam veceras pripremiti lazanje. A izgleda da Lucy nece stici. Tako da, ako..."

"Cini mi se da voznja kuci poslije ponoci ne bi bila baš pametna", prekinuo me dok su se pahuljice kovitlale iznad asfalta poput malih bijelih oluja.

"Imam gostinsku sobu", nastavila sam.

Pogledao je na sat i odlucio daje pravi trenutak za pušenje.

"Zapravo, voznja kuci uopce nije dobra zamisao", izjavila sam. "A cini se i da moramo razgovarati."

"Da, vidiš, vjerojatno si u pravu", rekao je.

Ono na što ni on ni ja nismo racunali dok se on polako vozio do Sandbridgea iza mene, bilo je da ce, kad stignemo, iz dimnjaka kuljati dim. Lucyn prastari zeleni SuburbanT>io je parkiran na prilazu i prekriven snijegom, tako da sam znala daje Lucy ovdje vec neko vrijeme.

"Ne razumijem", rekla sam Marinu kad smo zalupili vratima automobila. "Zvala sam tri puta."

"Možda je bolje da odem." Stajao je pokraj svog Forda, ne znajući što sad.

"Ne budi smiješan. Dodi. Smisli cmo nešto. Postoji kauc. Osim toga, Lucy ce biti oduševljena da te vidi."

"Imaš sve ono ronilacke sranje?" rekao je. "U prtljažniku."

Zajedno smo izvadili opremu i odnijeli je do kuce doktora Manta, koja je na ovakvom vremenu izgledala još manja i bjednija. Otraga se nalazio zatvoren trijem, pa smo ušli onuda i ostavili svu svoju opremu na drvenom podu. Lucy je otvorila vrata koja su vodila u kuhinju, pa nas je obavio miris rajcica i češnjaka. Doimala se zburjenom i zurila je u Marina i opremu za ronjenje.

"Što se, dovraga, dogada?" rekla je.

Vidjela sam da je uzrujana. Ovo je trebala biti noc za nas dvije, same, a takvih nije bilo previše u našim zamršenim životima.

"Duga prica." Pogledala sam je u oci.

Krenuli smo za njom unutra, gdje se nešto pirjalo u velikom loncu na peci. Na obližnjoj radnoj plohi nalazila se daska za rezanje, a Lucy je ocito bila sjeckala paprike i luk kad smo stigli. Bila je odjevena u trenirku FBI-a i skijaške carape i izgledala je besprijekorno zdravo, ali ja sam vidjela da ne spava mnogo.

"U ostavi je crijevo, a na trijemu, odmah do slavine, imaš praznu plasticnu kantu za srnece", rekla sam Marinu. "Ako je napuniš vodom, možemo unutra namociti svoju opremu."

"Ja cu ti pomoci", rekla je Lucy.

"Naravno da neceš." Zagrlila sam je. "Ne dok malo ne popricamo."

Pricekale srno da Marino izade, a onda sam je povukla do peci i podigla poklopac s posude. Iznutra prosuklja iznimno mirisna para, pa me prožme osjecaj sreće.

"Ne mogu vjerovati", rekla sam. "Bog te blagoslovio."

"Kad se nisi vratila do cetiri sata, shvatila sam da bi bolje bilo napraviti umak ili veceras necemo jesti lazanje."

"Možda bi trebalo dodati malo crnog vina. I možda malo bosiljka i zrno soli. Namjeravala sam staviti articoke umjesto mesa, premda Marino nece biti presretan zbog toga, ali on može jednostavno jesti pršut. Kako ti to zvuci?" Vratila sam poklopac na zdjelu.

"Teta Kay, zašto je i on ovdje?" upitala me. "Nisi dobila svoju poruku?"

"Naravno da jesam. Tako sam ušla. Ali sve što je u njoj pisalo bilo je da si otišla na mjesto zlocina."

"Žao mi je, ali zvala sam nekoliko puta."

"Nisam imala namjeru javljati se na telefon u tudoj kuci", rekla je. "A nisi ostavila poruku."

"Hocu ti reci da sam mislila kako te nema ovdje, pa sam pozvala Marina. Nisam željela da vozi natrag u Richmond po snijegu."

Razocaranje je svjetlucalo u njezinim prodornim zelenim ocima. "Ne smeta mi. Sve dok ne moramo spavati u istoj sobi", primijetila je suho. "Ali ne razumijem što je on uopce radio u Tidevwateru."

"Kao što sam rekla, duga je to prica", odgovorila sam. "Slucaj o kojemu je rijec povezan je s Richmondom."

Izašle smo van na ledeni trijem i na brzinu isprale peraje, tanko i debelo ronilacke odijelo i ostalu opremu u hladnoj vodi. Zatim smo sve stvari odnijeli na tavan, gdje se ništa nece zalediti, i položili ih na višestruki sloj rucnika. Tuširala sam se onoliko dugo koliko mi je to bojler dopustio i razmišljala o tome kako je nestvarna cinjenica da smo Lucy, Marino i ja zajedno u ovoj kucici na moru, ove snježne sil-vestarske veceri.

Kad sam izašla iz spavace sobe, zatekla sam ih u kuhinji kako piju talijansko pivo i citaju kako se pece kruh.

"U redu", rekla sam im. "To je to. Sad ja preuzimani stvari u svoje ruke."

"Onda nježno!" rekla je Lucy.

Potjerala sam ih da mi ne smetaju i stala miješati brašno bogato glutenom, kvasac, malo šećera i maslinova ulja u velikoj posudi. Uključila sam pećnicu na nisku temperaturu i otvorila bocu vina Cote Rotie, koje sam namijenila kuharici, da ima što pijuckati dok zapocinje svoj ozbiljni posao. Uz večeru sam namjeravala poslužiti Chianti.

"Jesi li pregledao Eddingsov novčanik?" upitala sam Marina dok sam sjeckala porcini gljive.

"Tko je Eddings?" upitala je Lucy.

Sjedila je na radnoj plohi i pijuckala Peroni pivo. S druge strane prozora iza nje pahuljice su šarale sve gušci mrak. Objasnila sam joj nešto više o onome što se danas dogodilo, a ona me nije više ništa pitala, već je šutjela dok je Marino govorio.

"Ništa mi nije upalo u oči", rekao je. "Kreditne kartice: MasterCard, Visa, American Express, iskaznica zdravstvenog osiguranja. Takva sranja i neko'ko racuna. Izgledaju k'o da su izdani u restoranima, al'još cemo provjerit'. Mogu ja uzet'još jedno pivo?" Bacio je praznu bocu u smeće i otvorio vrata hladnjaka. "Da vidimo šta još." Zacio se lagan zveket stakla. "Nije nosio puno gotovine. Dvajset sedam dolara."

"A fotografije?" upitala sam, mijeseći tijesto na ploči posutoj brašnom.

"Nijedne." Zatvorio je hladnjak. "I, k'o šta znaš, nije bio oženjen."

"Ali ne znamo da nije imao neku ozbiljniju vezu", rekla sam.

"To bi moglo bit' istina, jer jedno je sigurno, a to je da ne znamo bogzna šta." Pogledao je Lucy. "Znaš ti staje to Birdsong?"

"Moj Sig ima Birdsong polituru." Okrenula se prema meni. "Kao i Brovning tete Kay."

"E, vidiš, ovaj tip, Eddings, im'o je devetmilimetarski Brovning, baš k'o tvoja teta, i taj ima Birdsongovu pustinjско smedu polituru. Osim toga, streljivo mu je obloženo teflonom i ima crveni lak oko ruba cahure. Hocu rec', mogla bi pogodit' drek kroz dvanajst telefonskih imenika, dok pljušti k'o iz kabla."

Bila je iznenadena. "Što će jednom novinaru takvo što?"

"Neki su ljudi jednostavno zaljubljeni u oružje i streljivo", rekla sam. "Premda nisam imala pojma daje Eddings takav. Nikada mi to nije spomenuo - ne da bi mi nužno rekao za takvo što."

"Ja nikad u životu nisam vidio KTW u Richmondu", rekao je Marino, misleći na marku metaka obloženih teflonom.

"Ni legalno kupljenih, ni onih drugih."

"Je li ih mogao dobiti na nekoj izložbi pištolja?" upitala sam.

"Možda. Jedno je sigurno. Ovaj je tip vjerojatno posjecivao mnoge takve izložbe. A još ti nisam rek'o staje bilo u njegovom stanu."

Prekrila sam tijesto vlažnom krpom i stavila posudu u pećnicu, na najnižu policu.

"Necu ti sve pricat", nastavio je Marino. "Samo važne dijelove, počevši od sobe u kojoj je ocito punio vlastitu municiju. Sad, gdje je is-pucav'o sve te metke, 'ko zna. AT im'o je puno oružja za birat', uključujući još neko'ko pištolja, i po jednu AK-47, MP5 i M168. A to baš ne koristiš za lov na lisice. Plus, bio je pretplacen na neko'ko casopisa vojnog karaktera, uključujući Soldier of Fortune, U.S. Cavalry Magazine i Brigade Quartermaster. I napokon, Marino otpije još jedan gutljaj piva, "pronašli smo neko'ko videokaseta o tome kako se postaje snajperist. Znaš ono, obuka specijalnih postrojbi i to sranje."

Umutila sam jaja i reggianski parmezan s ricottom⁹. "Je li bilo kakvih naznaka što se tice onoga u što je mogao biti upetljan?" upitala sam, dok se tajna poginulog covjeka produbljivala i sve me više uznemiravala.

"Ne, aP bez daljnjeg se cinilo da je jurio za necim." "Ili je nešto jurilo njega", rekla sam.

"Bio je prestrašen", javila se Lucy kao da zna što je bilo posrijedi. "Covjek ne ide roniti po mraku i uza se ne nosi voodootporni de-vetmilimetarski pištolj napunjen mecima koji probijaju metal ako nije prestrašen. To je ponašanje nekoga tko misli da je otvoren lov na njegovu glavu."

Tada sam im ispricala o neobicnom ranjutarnjem pozivu koji mi je uputio neki policajac Young, za kojeg se cinilo da uopće ne postoji. Spomenula sam kapetana Greena i opisala njegovo ponašanje.

"Zašto bi te nazvao, ako je on bio taj koji je to napravio?" namr-štio se Marino.

"Ocito je da nije htio da dodem na mjesto smrti", rekla sam. "A ako mi policija pruži gomilu podataka, možda su se nadali da ću jednostavno čekati da dopreme tijelo, kao što to obično i radim."

8 AK-47 - automatska puška nazvana po svom konstruktoru Mikhailu Kalashnikovu; MP5 - kratka automatska puška kalibra 9x19mm; M16 - automatska puška američke vojske, kalibra 5.56 mm; puštena u uporabu u veljaci 1964.

9 Vrsta talijanskog ovcjeg sira koji se često koristi u jelima s tjesteninom.

"Vidiš, meni to zvuči kao da su te maltretirali", rekla je Lucy. "Vjerujem da je to bio osnovni plan", složila sam se. "Jesi li pokušala nazvati broj koji ti je dao taj nepostojeći policajac Young?" upitala je.

"Ne", rekla sam.

"Gdje je?"

Dala sam joj ga, pa ga je nazvala.

"To je broj mjesne službe za prognozu vremena", rekla je spuštajući slušalicu.

Marino je izvukao stolicu ispod stola prekrivenog kariranim stolnjakom i opkoracio je prekrživši ruke na naslonu. Neko vrijeme nitko nije ništa govorio, jer smo svi prebirali informacije koje su iz minute u minutu postajale sve cudnijima.

"Slušaj, doktorice." Marino je stisnuo zglobove na prstima tako da su zapucketali. "Ja moram zapalit'. Pustit ćeš me tu il' moram izac' van?"

"Van", rekla je Lucy, pokazavši palcem prema vratima i gledajući ga oštrije nego što sam znala da se osjećala.

"A šta ako upadnem u nanos snijega, ti jedna kržljavice?" upitao je Marino.

"Vani je snijeg dubok deset centimetara. Jedinu nanos u koji možeš upasti je u tvojoj glavi."

"Sutra cemo ic' na plažu gadat' limenke", rekao je. "Tu i tamo ti treba ne'ko 'ko ce ti pokazat' tvoje mjesto, specijalni agente Lucy."

"Na ovoj plaži sigurno necete gadati ništa", rekla sam im oboma.

"Pretpostavljam da bismo mogle dopustiti Peteu da otvori prozor i otpuhuje dim van", rekla je Lucy. "Ali to ti samo pokazuje koliko si ovisan."

"Samo puši brzo", rekla sam mu. "U kuci je i ovako dovoljno hladno."

Prozor je bio tvrdoglav, ali ne više od Marina, koji gaje nakon silovite borbe ipak uspio otvoriti. Primaknuvši stolicu, zapalio je cigaretu i ispuhnuo dim kroz zaštitnu mrežu. Lucy i ja postavile smo pribor za jelo i salвете u dnevnoj sobi, jer smo zaključile da će biti ugodnije jesti ispred kamina nego u kuhinji doktora Manta, ili u njegovoj pretrpanoj blagovaonici punoj propuha.

"Nisi mi još rekla kako si", obratila sam se svojoj necakinji dok se spremala upaliti vatru.

"Super sam."

Iskrice su zagrijale cadavo grlo dimnjaka kad je u kamin nagurala još drva, dok su joj se na rukama napinjale žile, a na ledima mišici. Njezin je talent ležao u informatici i, od nedavno, u robotici, koju je studirala na MIT-u10. To su bila područja znanosti koja su je učinila vrlo privlačnom FBI-ovoj Ekipi za spašavanje talaca, ali ono što se od nje očekivalo bilo je cerebralne, a ne tjelesne naravi. Nijedna žena nikada nije prošla užasne zahtjeve EST-a, a ja sam se brinula da Lucy neće znati prihvatiti vlastita ograničenja.

"Koliko vježbaš?" upitala sam je.

Zatvorila je zaštitnu rešetku i sjela na prag ognjišta gledajući u mene. "Puno."

"Ako ti tjelesna masnoca još malo opadne, nećeš više biti zdrava."

"Ja sam vrlo zdrava i, istini za volju, imam previše tjelesne masnoce."

"Lucy, ako postaješ anoreksicna, ja necu zabiti glavu u pijesak i praviti se da to ne vidim. Znam da su poremećaji pri jelu smrtonosni. Vidjela sam njihove žrtve."

"Nemam ja nikakav poremećaj pri jelu."

Prešla sam sobu i sjela pokraj nje, dok nam je vatra grijala leda.

"Valjda ti moram vjerovati na rijec."

"Izvršno."

"Slušaj," potapšala sam je po nozi, "dodijeljeno ti je mjesto u EST-u kao tehničkoj savjetnici. Nitko nikada nije pretpostavljao da ćeš se spuštati konopcem iz helikoptera i pretcavati milje u četiri minute, kao što to cine muškarci." Pogledala me ocima koje su sijevale. "Ti ćeš mi pricati o ograničenjima. Ne vidim da si si ti ikada dopustila zaostati zbog svog spola."

"Ja sam apsolutno svjesna svojih ograničenja", pobunila sam se. "I nadoknađujem ih pamecu. Tako sam i opstala." 10 Massachusetts Institute of Technology - fakultet u Cambridgeu, država Massachusetts, poznat po znanstvenom obrazovanju.

"Gledaj," rekla je revno, "umorna sam od programiranja kompjutera i robota, a onda - svaki put kad se dogodi nešto veliko, kao što je bila ona bomba u Oklahoma Cityju 11, decki pojure u zračnu bazu Andrews, a mene ostave gdje jesam. Čak i ako odem s njima, zaključaju me negdje u nekakav sobicak, kao da sam totalni kreten. Nisam ja nikakav idiot. Ne želim biti agent samo za fine stvari."

Oci su joj se iznenada napunile suzama, pa je skrenula pogled. "Mogu otrcati svaku rutu s preprekama na koju me pošalju. Mogu se spustiti konopcem iz helikoptera, znam pucati iz snajpera i znam roniti. I što je još važnije, mogu ih

otrpjeti kad se ponašaju kao svinje. Znaš, nisu baš svi presretni što me imaju u blizini."

U to nisam sumnjala. Lucy je uvijek bila bice krajnosti, zato što je bila tako pametna, i znala je biti zaista teška. Osim toga, imala je oštre crte lica i bila je lijepa na svoj snažan način. Iskreno receno, pitala sam se kako je uopće preživljavala u ekipi specijalnih postrojbi sastavljenoj od pedeset muškaraca, od kojih se nikada ni s jednim neće sastajati.

"Kako je Janet?" upitala sam.

"Prebacili su je u washingtonski terenski ured gdje se bavi uredskim kriminalom. Tako da barem nije daleko."

"To se zacijelo dogodilo nedavno", bila sam zbunjena. "Vrlo nedavno." Lucy se osloni podlakticama na koljena. "A gdje je večeras?" "Njezina obitelj ima apartman u Aspenu."

Moja je šutnja izrekla očekivano pitanje. Glas joj je bio iznerviran kad je odgovorila: "Ne, ja nisam bila pozvana. I to ne samo zato što se Janet i ja ne slažemo. To jednostavno nije bila dobra zamisao."

"Razumijem." Oklijevala sam prije nego što sam dodala: "Znaci da njezini roditelji još ne znaju."

"K vragu, a tko zna? Misliš da to ne skrivamo na poslu? Tako da odlazimo zajedno na razna događanja i svaka od nas gleda onu drugu kako joj se upucavaju muškarci. To je poseban užitak", rekla je s gorčinom.

11 Bomba u središtu Oklahoma Cityja eksplodirala je 19. travnja 1995., pred zgradom federalne vlade.

"Znam kako je na poslu", rekla sam. "Nije nimalo drugacije od onoga kako sam ti rekla da će biti. Ono što me više zanima jest Jane-tina obitelj."

Lucy se zagleda u vlastite ruke. "Uglavnom se radi o njezinoj mami. Da ti iskreno kažem, ne vjerujem da bi tata imao išta protiv. On neće zaključiti kako je to zbog toga što je on nešto učinio pogrešno, kao što to moja majka čini. Samo što ona zaključuje da je to zbog toga što si ti negdje pogriješila, buduci da si me više ili manje odgojila ti i, prema njezinu mišljenju, ti si moja majka."

Nije bilo smisla braniti se od primitivnih predodžbi moje jedine sestre, Dorothy, koja je, nažalost, bila Lucyna roditeljica.

"A majka sad ima i novu teoriju. Kaže da si ti prva žena u koju sam se zaljubila, i to onda nekako objašnjava sve drugo", nastavila je Lucy ironičnim tonom. "Nema veze činjenica što bi se to onda zvalo incest i činjenica da si ti heteroseksualna. Jer, nemojmo zaboraviti, ona piše te dubokoumne dječje knjige, pa je stoga i stručnjak za psihologiju, a ocito i terapeut za seksualne probleme."

"Žao mi je što povrh svega ostalog još moraš prolaziti i kroz sve to", rekla sam osjećajno. Nikada nisam znala što točno učiniti kad smo vodile ovakve razgovore. Još uvijek su mi bili novi i, na neki način, zastrašujući.

"Cuj," ustala je kad je Marino ušao u dnevnu sobu, "s nekim stvarima jednostavno moraš živjeti."

"E, ja imam novost", objavio je Marino. "Vremenska prognoza kaže da će se ovo sranje otopiti. Znaci da ćemo sutra ujutro svi moc' lijepo utec' odavde."

"Sutra je Nova godina", rekla je Lucy. "Tek rasprave radi, zašto bismo trebali uteci odavde?"

"Zato šta moram odvest' tvoju tetu u Eddingsovu gajbu." Zastao je prije nego što je dodao: "A i Benton isto tako mora dovc' dupe do tamo."

Nisam reagirala vidljivo. Benton Wesley bio je šef FBI-eva Programa za kriminalističku istražnu analizu, a ja sam se nadala da ga neće morati vidjeti preko praznika.

"Što mi želiš reći?" upitala sam tiho.

Sjeo je na kavicu i neko me vrijeme zamišljeno promatrao. Zatim je na moje pitanje odgovorio svojim: "Nešto me zanima, doktorice. Kako bi ti nekog otrovala pod vodom?"

"Možda se to nije dogodilo pod vodom", natuknula je Lucy. "Možda je progutao cijanid prije nego što je zaronio."

"Ne. Nije bilo tako", rekla sam. "Cijanid je jako korozivan i da gaje progutao, vidjela bih veliku štetu na stijenama njegova želuca. Kao vjerojatno i na jednjaku i u ustima."

"Onda, šta se moglo dogoditi?" upitao je Marino. "Mislim daje udahnuo cijanidne pare." Izgledao je zbunjen. "Kako? Kroz kompresor?"

"Kompresor vuče zrak preko ulaznog ventila koji je prekriven filterom", podsjetila sam ga. "Ono što je netko mogao učiniti jest jednostavno pomiješati malo hidroklorne kiseline s tabletom cijanida i pridržati posudicu dovoljno blizu ulaznog ventila da kompresor povuče paru."

"Daje Eddings udahnuo cijanidne pare dok je bio pod vodom", rekla je Lucy, "što bi se dogodilo?"

"Nastupio bi grč, a onda smrt. U nekoliko sekundi."

Sjetila sam se zakvacenog crijeva za protok zraka i zapitala se nije li Eddings bio u blizini Eocploiterova vijka kad je iznenada kroz svoj regulator udahnuo cijanidne pare. To bi moglo objasniti položaj u kojem je bio kad sam ga našla.

"Možeš li testirati nargilu na cijanid?" upitala je Lucy.

"Hm, možemo pokušati", rekla sam, "ali ne očekujem da ćemo išta pronaci, osim ako tableta cijanida nije bila

položena izravno na filter ventila. A čak i onda, te su se stvari mogle srediti do trenutka kad sam ja stigla na mjesto zlocina. Gotovo da bismo mogli imati više sreće s onim dijelom crijeva koji je bio bliže tijelu. Vec cu sutra zapoceti toksikološke testove, ako uspijem nagovoriti nekoga da dode u laboratorij za vrijeme praznika."

Moja se necakinja uputila do prozora i pogledala van. "Još jako pada. Nevjerojatno kako rasvijetli noc. Vidim i ocean. Izgleda poput crnog zida", rekla je zamišljeno.

"To šta vidiš i je zid", rekao je Marino. "Zid od opeke na dnu dvorišta."

Neko vrijeme nije ništa rekla, a ja sam razmišljala o tome koliko mi nedostaje. Iako sam je rijetko vidala i dok je bila na fakultetu u Virginiji, sada smo se sretale još rjeđe, jer čak i kad bi me kakav slučaj doveo u Quantico, nitko nam nije jamcio da cemo imati vremena

za posjete jedna drugoj. Rastuživala me cinjenica da joj je djetinjstvo završilo, a dio mene žalio je što nije odabrala život i karijeru koji bi bili lakši nego što ce njezini zacijelo biti.

Zatim je stala razmišljati naglas i dalje zagledana kroz staklo: "Onda znaci, imamo novinara koji je zaluden teškim naoružanjem. Netko ga je nekako otrovao cijanidnim parama dok je nocu ronio u okolici rashodovanih brodova, na podrucju gdje je zabranjen pristup."

"To je tek jedna od mogucnosti", podsjetila sam je. "Njegov je slučaj još otvoren. Moramo paziti da to ne zaboravimo."

Okrenula se. "Gdje možeš nabaviti cijanid ako želiš nekoga otrovati? Bi li to bilo teško?"

"Mogla bi ga dobiti u raznim industrijskim postrojenjima", rekla sam.

"Kao na primjer?"

"Pa, na primjer, koristi se da bi se izdvojilo cisto zlato iz rudace. Također se koristi u oblaganju metala, kao sredstvo za raskuživanje, te za proizvodnju fosforne kiseline iz kostiju", rekla sam. "Drugim rijecima, svatko, od zlatara do radnika u industrijskom postrojenju, do deratizatora mogao bi imati pristup cijanidu. Osim toga, pronaci ceš ga, kao i hidroklornu kiselinu, u svakom kemijskom laboratoriju."

"Pa dobro," javio se Marino, "ako je ne'ko otrov'o Eddingsa, onda je taj isti ne'ko morao znat' da ce on bit' vani sa svojim camcem. Morao je znat' kad i gdje."

"Netko je morao znati jako puno stvari", složila sam se. "Na primjer, morao je znati koju vrstu aparature za disanje ce Eddings koristiti, jer da se spustio s bocom kisika umjesto s nargilom, modus operandi morao bi biti posve drugaciji."

"Da bar znamo kog je vruga radio tamo dolje." Marino odmakne zaštitnu rešetku kako bi potaknuo vatru.

"Što god da je u pitanju", rekla sam, "izgleda da je imalo veze s fotografijom. A s obzirom na fotografsku opremu koju je imao sa sobom, mislio je ozbiljno."

"Ali nije pronađena nikakva kamera za podvodno snimanje", rekla je Lucy.

"Ne", rekla sam. "Struja ju je mogla odnijeti na posve drugi kraj, a možda je i zakopana u mulju. Nažalost, oprema koju je imao ocito ne pluta."

"Ja bih se svakako voljela domoci tog filma." Još je gledala van u snježnu noc, a ja sam se pitala ne razmišlja li o Aspenu.

"Jedna je stvar sigurna k'o grom, a to je da nije slik'o ribe." Marino preokrene debelu cjepanicu u kaminu koja je bila malcice pre-zelena. "Šta više il' manje ostavlja brodove. A ja mislim da je pis'o neki clanak koji ne'ko drugi nije htio da ikad bude napisan."

"Možda je radio na nekoj prici," složila sam se, "ali to ne znaci da je ona povezana s njegovom smrću. Netko je mogao iskoristiti priliku što je otišao na ronjenje da bi ga ubio iz nekog posve drugog razloga."

"Gdje držiš drva za potpalu?" Marino je bio odustao od vatre. "Vani, ispod cerade", odgovorila sam. "Doktor Mant ne dopušta da ih se unese u kucu. Boji se termita."

"E, pa, više bi se treb'o bojat' požara i naleta vjetra u ovoj rupi." "Otraga, odmah pokraj trijema", rekla sam. "Hvala, Marino."

Navukao je rukavice, ali ne i kaput i izašao dok se vatra tvrdoglavo pušila, a vjetar ispuštao jezovite jauke u crnom, nagnutom dimnjaku. Promatrala sam svoju necakinja koja je još stajala kod prozora.

"Trebale bismo poraditi na veceri, ne misliš?" rekla sam joj. "Što to radi?" rekla je, ledima okrenuta prema meni.

"Marino?"

"Da. Pa taj se veliki idiot izgubio. Gledaj, tamo je, skroz pored zida. Cekaj malo. Sad ga ne vidim. Ugasio je svjetiljku. To je malo... neobicno."

Od njezinih mi se rijeci naježio vrat i istoga sam trenutka bila na nogama. Otrcala sam u spavacu sobu i zgrabila svoj pištolj s nocnog ormara. Lucy mi je bila za petama.

"Što se dogada?" uzviknula je.

"Marino nema svjetiljku", rekla sam u trku.

otvorila sam kuhinjska vrata koja vode na trijem i natrca-la na Marina. Zamalo smo srušili jedno drugo na pod.

"Koji klinac...?" povikao je iza naramka drva.

"Imamo uljeza", progovorila sam s tihom hitnocom u glasu.

Cjepanice su uz tresak popadale po podu, a on je otrcao natrag u dvorište, s izvucenim pištoljem. Sada je vec i Lucy bila dohvatila svoj pištolj i takoder je stajala vani, pa smo bili spremni uhvatiti se u koštac i s pravom razularenom ruljom.

"Provjerite oko kuce", naredio je Marino. "Ja cu ovamo."

Vratila sam se unutra po rucne svjetiljke, pa smo neko vrijeme Lucy i ja kružile oko kucice, napinjuci oci i uši, ali jedino što smo vidjele i cule bili su naši vlastiti koraci pod kojima je pucketao snijeg dok smo ostavljale tragove na bijelom dvorištu. Cula sam Marina kako je otpustio pištolj kad smo se ponovno sastali u dubokim sjenama nedaleko od trijema.

"Pored zida se vide tragovi stopala", rekao je, a dah mu je bio bijel. "Stvarno cudno. Vode dolje do plaže, a onda jednostavno nestaju kraj vode." Ogledao se oko sebe. "Imaš neke susjede koji bi mogli šetat' nocu?"

"Ne poznajem susjede doktora Manta", odgovorila sam. "Ali ne bi smjeli biti u ovom dvorištu. A i tko bi zdrave pameti šetao plažom po ovom vremenu?"

"Kamo vode tragovi stopala s ove strane zida?" upitala je Lucy.

"Izgleda da se popeo preko zida i ušao kojih dva metra u dvorište prije nego šta je krenuo nazad istim putem", odgovorio je Marino.

Sjetila sam se Lucy koja je stajala pored prozora, osvijetljena s leda svjetlošću svjetiljki i vatre. Možda ju je uljez primijetio, pa gaje to uplašilo.

Zatim sam se sjetila neceg drugog. "Kako znamo daje ova osoba muško?"

"Ako nije, meni je žao žene s tako golemim šapama", rekao je Marino. "Cipele su velike otprilike k'o moje."

"Cipele ili cizme?" upitala sam, zaputivši se prema zidu.

"Ne znam. Imaju nekakav iscertkani uzorak na potplatu." Slijedio me.

Otisci koje sam ugledala dali su mi povoda samo za još vecu uznemirenost. Nisu potjecali od obicnih cizama ili tenisica.

"Moj Bože", rekla sam. "Mislim da je taj netko nosio ronilacke cizme ili nešto slicno mokasinama, kao što su ronilacke cizme. Pogledajte."

Pokazala sam uzorak Lucy i Marinu. Spustili su se na zemlju pored mene, a ja sam svjetiljkom iskosa osvijetlila tragove.

"Nema luka", primijetila je Lucy. "Meni bez daljnjeg izgledaju poput ronilackih cizama ili papuca za more. A to je baš cudno."

Ustala sam i zagledala se preko zida u mracnu, uzbibanu vodu. Cinilo se nezamislivim daje netko uspio doci iz mora.

"Možeš li ih fotografirati?" upitala sam Marina.

"Nego šta. AT nemam ništa od cega bi' mog'o napraviti odljevke."

Zatim smo se vratili u kucu. Pokupio je drva i odnio ih u dnevnu sobu dok smo Lucy i ja ponovno usmjerile pažnju na veceru, za koju više uopce nisam bila sigurna da cu je moci pojesti, koliko sam bila napeta. Natocila sam si još jednu cašu vina i pokušala uljeza protumaciti tek slucajnošću, tek nevinim lutanjem nekoga tko uživa u snijegu ili možda u nocnom ronjenju.

No, znala sam da nije tako, pa sam držala pištolj u blizini i cesto bacala pogled kroz prozor. Raspoloženje mi je bilo sumorno kad sam gurnula lazanje u pecnicu. U hladnjaku sam pronašla reggian-ski parmezan, te sam ga naribala da bih nakon toga na tanjure posložila smokve i dinje, dodajuci mnogo pršuta za Marina. Lucy je pripravljalala salatu, pa smo neko vrijeme radile u tišini.

Kad je napokon progovorila, nije zvucala sretno. "Stvarno si se upetljala u nešto gadno, teta Kay. Zašto se te stvari uvijek događaju tebi?"

"Nemojmo dopustiti da nam mašta posve podivlja", rekla sam.

"Ovdje si sama, bogu iza leda, bez protuprovalnog alarma i s bravama koje su slabe poput otvaraca na aluminijskim limenkama..."

"Jesi li vec ohladila šampanjac?" prekinula sam je. "Uskoro ce ponoc. Lazanje ce biti gotove za deset, možda petnaest minuta, osim ako pecnica doktora Manta ne radi kao i sve ostalo ovdje. U tom bi slucaju mogle biti gotove u ovo vrijeme sljedece godine. Nikada nisam razumjela zašto ljudi pripremaju lazanje satima. I onda se pitaju zašto je sve tvrdo poput kože."

Lucy je zurila u mene, oslonivši nož na rub zdjele za salatu. Bila je izrezala dovoljno mrkve i celera za cijelu vojsku.

"Jednog dana cu ti zaista pripremiti lasagne coi carciofi. U to idu articoke, samo što umjesto marinara umaka staviš

bechamel..."

"Teta Kay", prekinula me nestrpljivo. "Mrzim kad ovo radiš. I necu ti dopustiti da to i dalje ciniš. Sad me trenutno boli don za lazanje. Ono što je važno jest da si jutros primila jedan cudan telefonski poziv. Zatim se dogodila neobicna smrt, a ljudi na mjestu događaja odnosili su se prema tebi sa sumnjom. A sad ti se još u dvorište uvukao neki uljez koji je na sebi možda imao prokleta ronilacke odijelo."

"Nije baš vjerojatno da ce se taj netko vratiti. Tko god da je to bio. Barem ako se ne želi obracunati s nama troje."

"Teta Kay, ne možeš ostati ovdje", rekla je.

"Moram pokriti okrug doktora Manta, a to ne mogu iz Rich-monda", rekla sam joj ponovno bacivši pogled kroz prozor preko sudopera. "Gdje je Marino? Još vani fotografira?"

"Ušao je, ima vec neko vrijeme." Njezina je frustriranost bila opipljiva poput oluje koja samo što nije buknila.

Ušla sam u dnevnu sobu i zatekla ga kako spava na kauču, pored vatre koja se posve razgorjela. Pogled mi je odlutao do prozora kroz koji je Lucy bila gledala van, pa sam se zaputila prema njemu. Iza hladnog stakla snijegom prekriveno dvorište svjetlucalo je poput blijedog mjeseca, a bilo je istockano ovalnim sjenama koje su tamo ostavila naša stopala. Zid od opeke bio je mracan i nisam mogla vidjeti iza njega gdje se grubi pijesak kotrljao u more.

"Lucy ima pravo", obratio se Marinov pospani glas mojim ledima. Okrenula sam se. "Mislila sam da si nokautiran od umora."

"Ja cujem i vidim sve, cak i kad sam nokautiran", rekao je. Nisam mogla ne nasmiješiti se.

"Bjež' odavde kol'ko te noge nose. Tako ja glasam." Podigao se u sjedeci položaj. "Nema šanse da bi' ja ost'o u ovoj gajbi Bogu iza leda. Ako se nešto dogodi, ni'ko nece cut' ni da si vrisnula." Prikovao je pogled za moj. "Dok te ne'ko nade, bit ceš duboko smrznuta. Ako te kakav vihor prije toga ne odnese u more."

"Dosta", rekla sam.

Podigao je svoj pištolj sa stolica, ustao i zataknuo ga s leda za pojas na hlacama. "Mogla bi natjerat' nekog od svojih doktora da dodu ovamo i pokrivaju Tidewater."

"Ja sam jedina koja nema obitelj. Meni se lakše preseliti, pogotovo u ovo doba godine."

"Kakva gomila sranja. Ne moraš se ti nikome ispricavat' šta si razvedena i nemaš djece."

"Ne ispricavam se."

"A i nije da ceš sad od nekog tražit' da se preseli na šest mjeseci. Osim toga, ti si šefica, jebemu. Ti bi trebala natjerat' nekog drugog da se seli. A ti bi trebala bit' u vlastitoj kuci."

"Zapravo, nisam mislila da ce boravak ovdje biti tako neugodan", rekla sam. "Neki ljudi placaju mnogo novaca da bi odsjeli u kucama pored oceana."

Protegnuo se. "Imaš šta americko za popit' u ovoj kuci?"

"Mlijeko."

"Više sam nekako mislio na nešto k'o staje Miller12."

"Mene zanima zašto ceš nazvati Bentona. Osobno mislim da je prerano da bi se FBI ukljucio u istragu."

"A ja osobno mislim da nisi u poziciji bit' objektivna kad je on u pitanju."

"Nemoj me zadirkivati", upozorila sam ga. "Previše je kasno i previše sam umorna."

"Samo sam iskren." Istresao je cigaretu iz kutije Maribora i gurnuo je medu usne. "A on ce doci u Richmond. U to uopce ne sumnjam. On i njegova žena nisu nikud išli za praznike, pa pretpostavljam daje sad vec negdje spreman za mali terenski izlet. A ovo ce bit' dobar izlet."

12 Vrsta americkog piva.

Nisam mogla izdržati njegov pogled, a išlo mi je na živce što on zna i zašto.

"Osim toga," nastavio je, "trenutno nije policija u Chesapeakeu ta koja bilo šta traži od FBI-a. Ja sam taj, i imam na to puno pravo. U slucaju da si zaboravila, ja sam zapovjednik policijske postaje u cijoj se nadležnosti nalazi Eddingsov stan. Šta se mene tice u ovom casu, ovo je istraga s više od jedne nadležne institucije."

"Ovaj slucaj pripada policiji Chesapeakea, a ne richmondskoj policiji", izjavila sam. "Tijelo je pronadeno u Chesapeakeu. Ne možeš se tek tako ugurati na njihovo podrucje i ti to znaš. I ne možeš pozvati FBI umjesto njih."

"Gledaj", nastavio je Marino. "Nakon šta sam pregled'o Eddingsov stan i pronaš'o ono šta sam pronaš'o..."

Prekinula sam ga: "I pronašao ono što si pronašao? Stalno se vraćaš na to nešto što si pronašao. Misliš na njegov arsenal oružja?"

"Mislim na više od toga. Mislim na gore od toga. Još nismo došli do tog dijela." Pogledao me i izvadio cigaretu iz usta. "Ono staje bitno je da Richmond ima razloga zbog kojih nas ovaj slucaj zanima. Prema tome, smatraj se pozvanom."

"Bojim se da sam ja pozvana onog trenutka kad je Eddings umro u Virginiji."

"Meni se ne cini da si bila baš jako pozvana jutros, dok si bila u brodogradilištu."

Nisam ništa rekla, jer je bio u pravu.

"Možda si veceras imala gosta na svom posjedu baš zato da sku-žiš kol'ko si nepozvana", nastavio je. "A ja hocu da se time pozabavi FBI zato šta se ne radi samo o nekom tipu u camcu kojeg si trebala pecat' van iz rijeke."

"Što si još otkrio u Eddingsovu stanu?" upitala sam ga.

Vidjela sam da oklijeva kad se zagledao u daljinu i nisam to razumjela.

"Najprije cu poslužiti veceru, a onda cemo sjesti i porazgovarati", rekla sam.

"Bilo bi bolje kad bi to moglo pricekat' do sutra." Bacio je pogled prema kuhinji, kao da se boji da bi Lucy mogla cuti o cemu razgovaramo.

"Marino, otkad ti to imaš problema s time da li da mi nešto kažeš?"

"Ovo je drugacije." Protrljao je lice rukama. "Mislím da se Ed-dings uhvatio u kolo s Novim Cionistima", rekao je napokon.

Lazanje su bile izvrsne, jer sam bila ocijedila svježu mozzarellu u kuhinjskim krpama, kako ne bi pretjerano curila dok se pece, a naravno daje i tjestenina bila svježá. Poslužila sam ih mekane, umjesto da ih ispeceni tako da budu smeđe i pune mjehurica, a nakon što smo ih na stolu lagano posuli parmezanom, postale su savršene.

Marino je pojeo doslovno sav kruh, koji je premazao debelim slojem maslaca, prekrio pršutom i natopio umakom od rajcice, dok je Lucy uglavnom samo premetala malenu porciju na svom tanjuru. Snijeg je postao gušći, a Marino nam je pricao o tome kako je bio pronašao bibliju Novih cionista, dok su iz Sandbridgea do nas dopirali zvukovi vatrometa. Odgurnula sam stolicu od stola. "Ponoc je. Trebali bismo otvoriti šampanjac."

Bila sam uznemirenija nego što sam pretpostavljala da cu biti, jer ono što nam je Marino imao ispricati bilo je gore nego što sam se pribojavala. Tijekom godina, bila sam nacula mnoge stvari o Joelu Handu i njegovim fašisticki nastrojenim sljedbenicima koji su sebe nazivali Novim cionistima. Cilj im je bio uspostaviti novi poredak, stvoriti idealnu zemlju. Oduvijek sam se bojala da su se pritajili u svom virginijskom logoru zato što planiraju katastrofu.

"Ono šta trebamo napravít' jest provest' raciju na farmi tog gada", rekao je Marino ustavši od stola. "To je trebalo napravít' još davnih dana."

"A kakav razlog za takvo što bi itko mogao imati?" rekla je Lucy.

"Ako mene pitaš, sa zvjerkama k'o staje on i ne treba ti nikakav razlog."

"Super ti je ideja. Trebao bi je predložiti Gradeckici", rekla je otegnuto, misleći na americku javnu tužiteljicu.

"Gledaj, znam neke decke u Suffolku, tamo gdje Hand živi. Susjedi kažu da se tamo događaju neka jako cudna sranja."

"Susjedi uvijek misle da se kod njihovih susjeda događaju neka cudna sranja", rekla je.

Marino je izvadio pjenušac iz hladnjaka, a ja sam otišla po caše. "Kakva cudna sranja?" upitala sam ga.

"Teglenice pristaju uz rijeku Nansemond i iskrcavaju tako velike sanduke da im trebaju dizalice. Ni'ko ne zna šta se tamo događa, osim šta su piloti nocu opazili lomace, k'o da se recimo obavljaju neki okultni rituali. Mještani se kunu da stalno cuju pucnjeve iz pušaka i daje na njegovoj farmi bilo ubojstva."

Uputila sam se u dnevnu sobu jer smo odlucili raščistiti stol kasnije.

Rekla sam: "Ja barem znam dosta o ubojstvima u ovoj državi, ali nikada nisam cula da se Novi cionisti spominju u vezi s bilo kojim od njih, ili kad smo vec kod toga, uopce u vezi s bilo kakvim zlocinom. Isto tako nikada nisam cula da se bave okultnim. Tek nešto malo politikom i uvrnutim ekstremizmom. Izgleda da mrze Ameriku i da bi vjerojatno bili najsretniji kad bi mogli imati svoju vlastitu zemljicu negdje gdje bi Hand mogao biti kralj. Ili Bog. Ili što god on vec za njih jest."

"Da otvorim ovo ovdje?" Marino podigne bocu pjenušca.

"Pa, Nova godina stari svakim trenutkom", rekla sam. "Cekaj malo, da vidim jesam li dobro razumjela." Smjestila sam se na kauc. "Eddings je imao neke veze s Novim cionistima?"

"Samo zato staje im'o jednu od njihovih biblija, k'o šta sam ti vec rek'o", rekao je Marino. "Pronaš'o sam je kad sam mu pretraživ'o kucu." i

"I to je ono što te brinulo da cu vidjeti?" Ispitivacki sam ga pogledala.

"Veceras, da", rekao je. "Zato šta me više brine šta ce je ona vidjet', ako te baš zanima." Pogledao je Lucy.

"Pete," javila se moja necakinja vrlo odmjerenó, "ne moraš me više štititi, premda cijenim tvoje pokušaje."

Šutio je.

"Kakva je to biblija?" upitala sam ga.

"Nimalo nalik na one koje nosiš na misu."

"Sotonska?"

"Ne, ne bi' rek'o daje takva. Barem nije k'o one koje sam vidio, jer nema veze sa štovanjem vruga i u njoj nema onakvog simbolizma kojeg bi povezo s tim. AT isto tako sigurno nije nešto šta bi poželjela citat' prije nego ideš

spavat'." Ponovno je bacio pogled prema Lucy.

"Gdje je?" željela sam znati.

Zgulio je foliju s vrha boce i odmotao žicu. Cep je glasno puknuo, pa nam je natocio šampanjac onako kako je tocio i pivo, jako nagnuvši čaše da bi izbjegao pjenu.

"Lucy, bi mi donijela moju aktovku? U kuhinji je", rekao je, a kad je otišla iz sobe pogledao me snizivši glas. "Ne bi je bio donio sa sobom da sam mislio srest' Lucy."

"Ona je odrasla žena. Zaboga, agentica je FBI-a", rekla sam.

"Da, al' katkad je to shrvna, i ti to znaš. Ne mora gledat' takve strašne stvari k'o staje ova. Kažem ti, procit'o sam je jer sam morao, ali nije mi bilo svejedno. Poslije sam im'o osjećaj da moram otic' na misu, a kad si me ikad cula rec' takvo šta?" Na licu je imao napet izraz.

Bila je istina da ga nikad nisam cula da kaže nešto takvo, pa me obuzeo osjećaj nelagode. Lucy je zaista bila prošla kroz teške periode kad sam se ozbiljno bojala za nju. I ranije je znala biti nestabilna i sklona samouništenju.

"Nemam prava štititi je", rekla sam u trenutku kad je ušla u dnevnu sobu.

"Nadam se da ne govorite o meni", rekla je pružajući Marinu njegovu aktovku.

"Da, pricamo o tebi", rekao je on, "jer ja mislim da ne bi smjela gledat' ovakve stvari."

Brave na torbi su škljocnule.

"To je tvoj slučaj." Pogled joj je bio miran kad se okrenula prema meni. "Zanima me i voljela bih ti pomoci i na najmanji mogući način, ako ikako mogu. Ali, izaci cu iz sobe ako ti tako želiš."

Neobično, ali to je bila jedna od najtežih odluka koje sam ikada morala donijeti, jer dozvola da pogleda dokazni materijal od kojeg sam je željela zaštititi bilo je zapravo moje priznanje njezinih profesionalnih postignuća. Dok je vjetar tresao prozorska okna i hujao preko krova poput uznemirenih duhova, prebacila sam se na kauč.

"Možeš sjesti pokraj mene, Lucy", rekla sam. "Zajedno ćemo je pogledati."

Biblija Novih cionista bila je zapravo naslovljena Handova knjiga, jer je njezin autor bio nadahnut Bogom, te je rukopis skromno nazvao po sebi. Ispisana renesansnim rukopisom na indijskom papiru, bila je uvezana u preganu crnu kožu, izguljenu i zamrljanu, na kojoj je bilo ispisano neko ime koje nisam poznavala. Više od sat vremena, Lucy je bila naslonjena na mene, te smo nas dvije citale

dok se Marino motao uokolo, unosio drva i pušio, a njegova je uznemirenost bila opipljiva poput uzbibanog plamena vatre u kaminu.

Kao i u kršćanskoj Bibliji, velik dio onoga što je u rukopisu pisalo bilo je predstavljeno parabolama, prorocanstvima i poslovicama, te je tekst kroz to postajao ilustrativan i ljudski topao. To je bio još jedan od razloga zašto je bilo tako teško citati ga. Stranice su bile prepune ljudi i slika koje su prodirale u one dublje slojeve mozga. Knjiga, kako smo je poceli nazivati na samom početku ove Nove godine, pokazivala je do u najfinije detalje kako ubijati i sakatiti, strašiti, ispirati mozak i muciti. Od onog dijela gdje se eksplicitno govorilo

0 neophodnosti masovnih pokolja, koji je uključivao i slike, naprosto sam zadržala.

Ustanovila sam da me nasilje podsjeća na inkviziciju, a zapravo je i pisalo da su Novi cionisti ovdje, na zemlji, da bi provodili neku vrstu nove inkvizicije.

"Živimo u doba kada ljudski rod mora biti pročišćen od grešni-ka", pisao je Hand, "a u tim nastojanjima moramo biti glasni i uočljivi poput cimbalu. Moramo osjećati kako se njihova slaba krv hladi na našoj goloj koži dok svetkujemo njihovo uništenje. Moramo Ga slijediti u slavi, pa i u smrti."

Procitala sam sve o ostalim načinima uništenja, kao i druge hije-roglife, pažljivo proučivši neobične zanimacije fuzijom i raznim gorivima koja bi se mogla upotrijebiti da bi se promijenila ravnoteža zemlje. Kad sam stigla do kraja Knjige, činilo mi se daje i mene i citavu kolibicu obavila neka užasna tama. Osjećala sam se okaljanom

1 bilo mi je zlo od pomisli da u ljudskom rodu postoje ljudi koji uopće mogu razmišljati na ovakav način.

Lucy je bila ta koja je napokon progovorila, jer tišina nije bila narušena već više od sat vremena. "Knjiga govori o Njemu i o njihovoj odanosti tome nekome", rekla je. "Je li to osoba ili nekakvo božanstvo?"

"To je Hand, koji vjerojatno misli da je sam Isus Krist", rekao je Marino natocivši si još pjenušca. "Sjećas se kad smo ga onda vidjeli na sudu?" Podigao je pogled prema meni.

"Cini mi se da to necu zaboraviti još neko vrijeme", rekla sam.

"Doš'o je sa svom svojom svitom, uključujući i nekog washington-skog advokata koji je nosio golem zlatni džepni sat i štاپ sa srebrnim vrhom", rekao je. "A Hand je im'o na sebi neko skupo potpisano odijelo, a dugu plavu kosu bio je skupio u konjski rep, a vani, ispred

sudnice gomila žena čekala je ne bi li ga ugledala na trenutak, k'o da je on Michael Bolton, il' ne'ko takav, ako to

možeš vjerovat'."

"Zbog cega je uopce bio u sudnici?" Lucy se okrene prema meni.

"Bio je uložio zahtjev za razotkrivanje podataka, koji je javni tužilac odbio, pa je završio na sudu."

"Što je želio?" upitala je.

"U osnovi, htio me natjerati da mu predam kopije obdukcijskih nalaza senatora Lena Coopera."

"Zašto?"

"Prema njegovu mišljenju, pokojnog su senatora navodno otrovali njegovi politicki neprijatelji. Zapravo je Cooper umro od akutnog izljeva krvi u tumor na mozgu. Sudac nije dodijelio Handu baš ništa."

"Imam osjećaj da ti Joel Hand nije baš naklonjen", rekla mi je.

"Pretpostavljam da nije." Bacila sam pogled na Knjigu koja je ležala na stolicu i upitala Marina: "Ovo ime na koricama. Znaš li ti tko je Dwain Shapiro?"

"Baš sam htio prijecena to", rekao je. "Ovo je sve šta smo uspjeli izvuc' iz kompjutera. Živio je u logoru Novih cionista u Suffolku sve do prošle jeseni kad je prebjeg'o. Kojih mjesec dana kasnije poginuo je u Marvlandu kad gaje nek'o napao u autu."

Štjeli smo jedan trenutak, a meni su tamni prozori na kuci izgledali poput velikih kvadratnih ociju.

Zatim sam upitala: "Je li bilo osumnjicenih ili svjedoka?"

"Ne zna se za nikoga."

"Kako se Eddings domogao Shapirove biblije?" pitala je Lucy.

"Ocito, to je naše nagradno pitanje", rekao je Marino. "Možda je Eddings u jednom casu razgovar'o s njim il' možda s njegovim rodacima. Ovo tu nije nikakva kopija, a osim toga, odmah na pocetku piše da nikada ne smiješ pustiti Knjigu iz svojih ruku. A ako te ikad ulove s necijom tudom knjigom, mo'š se pozdravit' sa životom."

"A to je više ili manje upravo ono što se dogodilo Eddingsu", rekla je Lucy.

Nisam željela imati tu Knjigu bilo gdje u blizini, pa sam poželjela daje mogu baciti u vatru. "Ne sviđa mi se ovo", rekla sam. "Ni najmanje."

Lucy me znatiželjno pogledala. "Nec'eš sad valjda postati praznovjerna, je li?"

"Ovi se ljudi udružuju sa zlom", rekla sam. "A ja poštujem cinjenicu da na svijetu postoji zlo i da ga se ne smije shvatiti olako. Gdje si točno u Eddingsovoj kuci pronašao ovu grozomornu knjigu?" upitala sam Marina.

"Ispod kreveta", rekao je.

"Ozbiljno te pitam."

"I ja sam skroz ozbiljan."

"A sigurni smo daje Eddings živio sam?" upitala sam.

"Cini se da je."

"Što je s obitelji?"

"Otac preminuo, ima jednog brata u Maineu, a majka živi u Rich-mondu. Jako blizu tebe, kad bolje razmislim."

"Razgovarao si s njom?" upitala sam.

"Svratio sam do nje i rek'o joj lošu vijest, a onda sam je pit'o možemo li provest' malo detaljniju pretragu kuce njezinog sina, šta cemo napraviti' sutra." Bacio je pogled na sat. "H' bolje rec' danas."

Lucy je ustala i premjestila se do ognjišta. Oslonila se laktom na koljeno i šakom obuhvatila bradu. Iza nje, ugljen se žario u svojoj mekanoj postelji od pepela.

"Kako znaš da biblija dolazi od Novih cionista?" rekla je. "Meni se cini daje sve što znaš cinjenica daje nekada pripadala Shapiru, ali kako možemo biti sigurni gdje ju je on dobio?"

Marino rece: "Shapiro je bio jedan od Novih cionista do prije samo tri mjeseca. A cuo sam da Hand i nema puno razumijevanja za one koji ga napuste. Da te pitam nešto. Kol'ko bivših Novih cionista poznaješ?"

Lucy nije mogla odgovoriti. A ni ja.

"Ima vec deset godina da mu se ljudi pridružuju. A mi nikad nismo culi daje i'ko ikad otiš'o?" nastavio je. "Kako, dovraga, možemo znat' 'ko je sve pokopan na toj njegovoj farmi?"

"Kako to da ja nikada nisam cula za njega?" željela je znati Lucy.

Rekao je: "Jer predmete k'o šta je on ne drže na Virginijskom sveucilištu iP na MIT-u."

U ZORU SAM LEŽALA U KREVETU I PROMATRALA MANTOVO STRAŽ-

nje dvorište. Snijeg je bio jako dubok i nanesen visoko na zid, a iza tog nanosa sunce je glacalo morsku površinu.

Nakratko sam zatvorila oci i razmišljala o Bentonu Wesleyju. Pitala sam se što bi on rekao o ovom mjestu gdje sam trenutno živjela i razmišljala što cemo reci jedno drugome danas kad se sretnemo. Nismo razgovarali od drugog tjedna u prosincu kad smo se složili da naša veza mora završiti.

Okrenula sam se na bok i povukla pokrivace do ušiju kad sam zacula korake. Odmah iza toga osjetila sam da je Lucy

sjela na rub kreveta.

"Dobro jutro, moja najdraža necakinjo na cijelom svijetu", promrmljala sam.

"Ja sam tvoja jedina necakinja na cijelom svijetu." Rekla je ono što bi uvijek odgovorila. "A kako si znala da sam ja?"

"Još najbolje daje netko drugi. Taj bi mogao nastradati."

"Donijela sam ti kavu", rekla je.

"Ti si andeo."

"Aha, što bi rekao Marino. To mi svi kažu."

"Samo sam pokušavala biti pristojna." Zijevnula sam.

Sagnula se da me zagrlji, pa sam osjetila miris engleskog sapuna kojeg sam bila pripremila u njezinoj kupaonici.

Osjetila sam njezinu snagu i cvrstocu, i osjetila se starom.

"Zbog tebe se osjećam ocajno." Okrenula sam se na leđa, pre-križivši ruke pod glavom.

"Zašto to kažeš?" Imala je na sebi široku pamucnu pidžamu od flanela i izgledala je zbunjeno.

"Jer mislim da više ne bih mogla istrčati ni Cestu od žute opeke", rekla sam, misleći na rutu s preprekama Akademije u Quanticu.

"Nikad nisam cula da ju je itko nazvao laganom." "Tebi je lagana."

Oklijevala je. "Pa, sada je. Ali ti se ne moraš družiti s momcima iz EST-a."

"I hvala Bogu na tome."

Zastala je, a onda uzdahnuvši dodala: "Znaš, najprije sam bila bijesna kad je Akademija odlucila poslati me na mjesec dana natrag na fakultet. Ali možda to ispadne kao malo olakšanje. Mogu raditi u laboratoriju, voziti bicikl i džogirati kampusom poput normalne osobe."

Lucy nije bila normalna osoba, i nikada to neće postati. Ja sam bila zaključila da su na mnoge žalosne nacine osobe s kvocijentom inteligencije tako visokim kao što je njezin zapravo mentalno unesrecene. Zagledala se kroz prozor, a snijeg je vani postajao sve blješ-taviji. Kosa joj je bila ružicastozlatna pod stidljivim jutarnjim suncem, a ja sam se pitala je li moguće da sam u rodu s nekim tako lijepim poput nje.

"A moglo bi biti olakšanje i sama činjenica da sada nisam u Quanticu." Zastala je, a na licu joj je bio vrlo ozbiljan izraz kad se ponovno okrenula prema meni. "Teta Kay, moram ti nešto reći. Nisam sigurna da to baš želiš čuti. Ili bi ti možda bilo lakše da to ne čuješ. Bila bih ti rekla još jucer da Marino nije bio ovdje."

"Slušam." Istoga trena osjetila sam napetost.

Ponovno je zastala. "Pogotovo s obzirom na to da ćeš danas vjerojatno vidjeti Wesleyja, mislim da moraš znati. FBI-em se priča da su se on i Connie razišli."

Nisam znala što reći.

"Ocito, ne mogu ti tvrditi da je to istina", nastavila je. "Ali cula sam nešto od onoga što se priča. A dio toga tice se i tebe."

"Zašto bi se išta od toga ticalo mene?" rekla sam ponešto prebrzo.

"Ma, daj." Pogledala me u oči. "Ljudi su sumnjicavi od prvog dana kad si pocela raditi na tako velikom broju slučajeva s njim. Neki agenti misle da je to jedini razlog zbog kojeg si pristala biti savjetnica. Tako da možeš biti s njim, putovati s njim, znaš već."

"To je posve neistinito", rekla sam ljutite podigavši se u sjedeći položaj. "Pristala sam biti savjetodavni forenzični patolog zato što je

direktor pitao Bentona, a on je pitao mene, a ne obrnuto. To što pomažem kod nekih slučajeva je usluga FBI-u i..."

"Teta Kay", prekinula me. "Ne moraš se braniti."

Ali nije me se dalo smiriti. "Posve je nevjerojatno da je to itko mogao izgovoriti. Nikada nisam dopustila da mi prijateljstvo bilo s kime smeta kad je u pitanju profesionalni integritet."

Lucy je utihla, a zatim ponovno progovorila: "Oni ne pričaju samo o prijateljstvu."

"Benton i ja smo jako dobri prijatelji."

"Više ste od prijatelja."

"U ovom trenutku, ne, nismo. A i to se tebe ne tice."

Nestrpljivo je ustala s kreveta. "Nije pravo da se ljutiš na mene."

Zurila je u mene, ali ja nisam mogla progovoriti, jer sam bila vrlo blizu suza.

"Sve što ja radim jest da ti prenesem što sam cula, tako da ti to čuješ od mene, a ne od nekog drugog", rekla je.

Još nisam ništa govorila, pa se okrenula da ode.

Posegnula sam za njezinom rukom. "Nisam ljuta na tebe. Molim te, pokušaj razumjeti. Naravno da ću reagirati kad čujem nešto poput ovoga. Sigurna sam da bi i ti."

Otrgnula se od mene. "A zašto misliš da nisam reagirala kad sam cula?"

Isfrustrirano sam je promatrala kako ukocenim korakom odlazi iz moje sobe, pomislivši kako je ona najteža osoba koju znam. Cijeli naš zajednički život bio je ispunjen svadama. Nikada nije popuštala prije no što bih ja patila onoliko dugo koliko je ona mislila da bih trebala, znajući koliko je volim. To je tako nepravedno, rekla sam sama sebi spustivši stopala na pod.

Prošla sam prstima kroz kosu razmišljajući o tome da ustanem i uhvatim se u koštac s danom koji je bio preda mnom. Bila sam ne-raspoložena, opterećena snovima koji su sada bili mutni, ali sam osjećala da su bili neobični. Kao da sam sanjala vodu i okrutne ljude, a ja nisam mogla ništa učiniti i bilo me strah. U kupaonici sam se otuširala, da bih zatim objesila svoj ogrtač o kuku na vratima i pronašla papuce. Marino i moja necakinja bili su u kuhinji kad sam se napokon pojavila.

"Dobro jutro", objavila sam kao da se Lucy i ja danas još nismo vidjele.

"Aha. Dobro je, nema šta." Marino je izgledao kao daje probudio cijelu noc i daje stoga užasno mrzovoljan.

Izvukla sam stolicu i pridružila im se za malini stolom za doručak. Sada je sunce već bilo visoko, a snijeg je bliještao pod njime.

"Što nije u redu?" upitala sam, a živci su mi se još jace stegli.

"Sjecaš se onih otisaka stopala kraj zida od sinoc?" Lice mu je bilo žarkocrveno.

"Naravno."

"E, sad ih je još više." Spustio je šalicu s kavom. "Samo šta su ovaj put kraj naših automobila, a ostavio ih je ne'ko u običnim cizmama s donom od Vibrama 13.1 pogodi šta još, doktorice?" upitao je, a ja sam se već pocela pribojavati onoga što slijedi. "Nas troje ne idemo danas nikamo, sve dok ne dode vucna služba."

Ostala sam bez riječi.

"Netko nam je probušio gume." Lucvno lice bilo je kao od kamena. "Sve do jedne. S necim široke oštrice, kako se meni čini. Možda kakvim velikim nožem ili macetom."

"Pouka price je da jucer na ovom imanju nije bio nikakav zalutali susjed ni nocni ronilac", nastavio je Marino. "Mislim da imamo posla s nekim 'koje im'o zadanu misiju. Nakon šta smo ga prvi put otjerali, vratio se. On il' ne'ko drugi."

Ustala sam da si natocim kavu. "Koliko će nam vremena trebati za popravljanje auta?"

"Na današnji dan?" rekao je Marino. "Mislim da neće bit' moguće danas sredit' tvoja il' Lucvna kolica."

"Mora biti moguće", izjavila sam odlučno. "Moramo otici odavde, Marino. Moramo vidjeti Eddingsovu kucu. Osim toga, ovih dana se ova ovdje ne čini pretjerano sigurnom."

"Ja bih rekla da ti je procjena na mjestu", javila se Lucy.

Primakla sam se prozoru iznad sudopera odakle mi se pružao lijep pogled na naša vozila s gumama koje su izgledale poput crnih gumenih lokvica u snijegu.

13 Marka lakog materijala sličnog gumi koji se koristi za izradu donova na cipelama i cizmama.

"Probušene su sa strane, a ne tamo gdje su utori, tako da ih se ne može zakrpat", rekao je Marino.

"Što nam je onda činiti?" upitala sam.

"Richmondska policija ima recipročne dogovore s ostalim policijskim odjelima, a već smo se čuli s onima iz Virginia Beacha. Krenuli su."

Njegovu su autu trebale policijske gume i naplatci, moj je trebao Goodyear gume, a Lucyn Michelinke jer smo, za razliku od Marina, nas dvije ovdje bile sa svojim privatnim automobilima. Ukazala sam mu na sve to.

"Za vas stiže kamion s ravnom prikolicom", rekao je kad sam ponovno sjela. "U neko doba unutar sljedećih nekoliko sati utovarit će tvoj Benz i ono Lucvno govno i odvuć ih u Bellov vulkanizerski servis na Virginia Beach Bulevaru."

"Nije to nikakvo govno", rekla je Lucy.

"Zašto si, zaboga, kupila bilo šta boje papagajskog dreka? To iz tebe progovaraju tvoji floridski korijeni, il' šta?"

"Ne, to iz mene progovara moja platežna moc. Dobila sam ga za devetsto dolara."

"A što ćemo u međuvremenu?" upitala sam. "Znaš da se neće pobrinuti za to ne znam kako brzo. Ipak je Nova godina."

"Tu si u pravu", rekao je. "Stvar je relativno jednostavna, doktorice. Ako idete u Richmond, vozite se sa mnom."

"Dobro." Nisam imala namjeru prepirati se. "Hajdemo onda napraviti što više možemo sada, tako da možemo otici."

"Počevši s tvojim pakiranjem", rekao mi je. "Ako mene pitaš, trebala bi nestat' odavde jednom završivši."

"Ne mogu tako. Nemam izbora nego ostati ovdje dok se doktor Mant ne vrati iz Londona."

Pa ipak, spakirala sam se kao da se možda i neće vratiti u ovu kucu tijekom ovoga života. Zatim smo sami proveli najbolju forenzičnu istragu koju smo mogli, jer je bušenje guma ipak lakše krivično djelo, a znali smo da lokalna policija neće biti pretjerano entuzijastična kad se radi o ovom slučaju. Budući da nismo bili opremljeni za izradu odljevaka, jednostavno smo fotografirali otiske stopala oko naših automobila, premda sam sumnjala da ćemo ikada iz njih moći za-

kljuciti više od toga da je osumnjiceni velik covjek i da je nosio najobicnije cizme ili cipele s Vibramovim znakom na luku nabranog dona.

Kad su kasno toga jutra stigli mladahni policajac po imenu San-ders i crveni kamion za vucu, uzela sam dvije uništene gume i zaključala ih u prtljažnik Marinova automobila. Neko sam vrijeme promatrala muškarce odjevene u kombinezone i postavljene jakne kako nevjerojatnom brzinom okreću križne odvijace, dok je vitlo držalo prednji Fordov kraj uspravan u zraku, kao da se Marinov auto sprema poletjeti. Policajac Sanders iz policije Virginia Beacha upitao me bi li cinjenica što sam ja glavna sudska patologinja mogla imati neke veze s tim što je ucinjeno na našim automobilima. Rekla sam mu da ne vjerujem u to.

"Na ovoj adresi zapravo stanuje jedan od mojih zamjenika", objasnila sam mu. "Doktor Philip Mant. Sada je u Londonu na kojih mjesec dana. Ja ga samo zamjenjujem."

"I nitko ne zna da ste odsjeli ovdje?" upitao je Sanders, koji nije bio glup.

"Neki ljudi svakako znaju. Primala sam njegove pozive."

"Znaci, vi, gospodo, ne mislite da bi ovo moglo biti povezano s time tko ste vi i što radite." Pravio je bilješke.

"U ovom trenutku ništa ne ukazuje na postojanje neke veze između toga", odgovorila sam. "Zapravo, ne možemo sa sigurnošću tvrditi da pocinitelj nije neko dijete koje si je jednostavno davalo oduška na Silvestrovo."

Sanders je i dalje promatrao Lucy koja je razgovarala s Marinom pored naših automobila. "Tko je ono?" upitao je.

"Moja necakinja. Ona radi za FBI", odgovorila sam, da bih mu zatim, slovo po slovo, izdiktirala njezino ime.

Kad se zaputio razgovarati s njom, ja sam se posljednji put uputila u kucu, kroz obicna ulazna vrata. Zrak je bio zagrijan od sunca cijje su se zrake probijale kroz staklo, izbljedujući boju pokucstva, a još sam osjecala miris češnjaka od sinocnjeg obroka. U svojoj spavacoj sobi još sam se jedanput ogleđala oko sebe, otvorila sve ladice i prebrala odjecu koja je visjela u ormaru, rastužena vlastitim otrjež-njenjem. U pocetku sam mislila da ce mi se ovdje svidjeti. Na dnu hodnika, provjerila sam sobu u kojoj je spavala Lucy, a zatim sam se prebacila u dnevni boravak gdje smo nocas sjedili do ranih

jutarnjih sati citajuci Handovu knjigu. Sjecanje na to uznemirilo me poput moga sna, pa su mi se ruke naježile. Krv mi je stala brže kolati žilama od straha, pa odjednom više nisam mogla ni minute izdržati u ovom jednostavnom domu mog kolege. Izjurila sam na zatvoreni trijem, a zatim kroz vrata u stražnje dvorište. Sunce me malo umirilo, a dok sam promatrala ocean, moju je pažnju ponovno privukao zid.

Na vrhovima cizama nakupio mi se snijeg kad sam prišla bliže. Sinocnjih tragova više nije bilo. Uljez, cijju je svjetiljku Lucy primijetila, bio se popeo preko zida i na brzinu nestao. Ali zacijelo se ponovno pojavio kasnije, on ili netko drugi, jer su otisci stopala oko naših automobila ocito ostavljeni nakon što je snijeg prestao padati, nisu ih ostavile ronilacke cizme, ni obuca za surfanje. Bacila sam pogled preko zida i iza nanosa, sve do široke plaže u pozadini. Snijeg je nalikovao na šecernu vunu nagomilanu u nanosima iz kojih su vlati divlje zobi provirivale poput nazubljena perja. Voda je bila namreškano tamno plavetnilo i nisam vidjela ni žive duše dok sam pogledom pratila obalu što sam dalje mogla.

Dugo sam gledala na pucinu, posve zaokupljena razmišljanjem i brigama. Kad sam se okrenula kako bih se uputila natrag, šokiralo me kad sam ugledala detektiva Rochea koji mi je stajao tako blizu da me mogao uhvatiti rukama.

"O, Bože", dahnula sam. "Nemojte mi se više nikada ovako pri-šuljati."

"Hodao sam vašim tragovima. Zato me niste culi." Žvakao je žvakacu gumu i držao ruke u džepovima kožnoga kaputa.

"Biti tiho je jedna od stvari koje mi idu od ruke, kad se potrudim."

Zurila sam u njega, a moja odbojnost prema njemu pronašla je u meni neke nove dubine. Nosio je tamne hlace i cizme, a iza pilotskih naocala nisam mu mogla vidjeti oci. No, to i nije bilo važno. Znala sam kakav je detektiv Roche. Dobro sam poznavala tu vrstu ljudi.

"Cuo sam za vandalizam koji vas je snašao, pa sam svratio vidjeti mogu li vam kako pomoci", rekao je.

"Nisam znala da smo pozvali policiju Chesapeakea", odgovorila sam.

"Virginia Beach i Chesapeake imaju zajednicki kanal za pomoc, pa sam tako i cuo za vaš problem", rekao je. "Moram priznati da je prva misao koja mije prošla kroz glavu bila ta da postoji neka veza."

"Veza između cega?"

"Između ovoga i našeg slucaja." Zakoracio je bliže. "Izgleda da se netko zaista potrudio oko vaših automobila. Meni to nalikuje na upozorenje. Znete vec, kao da gurate nos negdje gdje netko drugi misli da mu nije mjesto."

Pogled mi je odlutao do njegovih stopala, do njegovih Gore-Tex cizama na vezanje nacinjenih od kože boje jetre.

Vidjela sam tragove koje je ostavio u snijegu. Roche je imao velika stopala i nosio je cizme s Vibramovim donovima. Ponovno sam ga pogledala u lice koje bi moglo biti zgodno da duh iza njega nije bio tako zao i ništavan. Neko vrijeme nisam ništa govorila, ali kad sam napokon otvorila usta, bila sam vrlo izravna.

"Vaše su rijeci vrlo slicne onima kapetana Greena. Recite mi, onda. Zar mi i vi prijetite?"

"Samo sam vam rekao svoje mišljenje."

Zakoracio je još bliže, pa sam sada ja bila ledima pritisnuta uza zid. Snijeg koji se topio na njegovu rubu kapao mi je niz ovratnik, a krv mi je bivala sve toplija i toplija.

"Usput receno", nastavio je gurajući se još bliže, "što je novo s ovim našim slučajem?"

"Molim vas, udaljite se", rekla sam mu.

"Jednostavno nisam siguran da ste mi sve rekli. Mislim da vam je prilično jasno što se dogodilo Eddingsu i da ne želite podijeliti tu informaciju."

"U ovom trenutku necemo raspravljati ni o tom, ni o bilo kojem drugom slučaju", rekla sam.

"Vidite? To me stavlja u nezgodnu situaciju, jer sam odgovoran nekim ljudima." Nisam mogla vjerovati svojim ocima kad je spustio ruku na moje rame dodavši: "Znam da mi ne biste željeli stvarati probleme."

"Ne dirajte me", upozorila sam ga. "Ne navaljujte dalje od ovoga."

"Mislim da se nas dvoje moramo naci da bismo riješili ovaj problem u komunikaciji koji imamo." Ostavio je ruku gdje je i bila. "Možda bismo mogli večerati u nekom malom, tihom, zabacenom mjestu. Volite plodove mora? Znam jedno jako skrovito mjesto na Soundu."

Nisam ništa govorila, pitajući se bih li mu trebala zabiti prst u dušnik.

"Nemojte biti sramežljivi. Vjerujte mi. Sve je u redu. Ovo nije glavni grad Konfederacije sa svim onim starim snobovima čije je vrijeme prošlo, kakvih vam je prepun Richmond. Mi ovdje vjerujemo u princip: živi i pusti druge da žive. Znae na što mislim?"

Pokušala sam se provuci pokraj njega, ali on me zgrabio za ruku. "Vama govorim." Sada je već pomalo ljutilo zvucao.

"Pustite me", zatražila sam. Pokušala sam istrgnuti ruku. No, bio je zacudjuće snažan.

"Bez obzira na sve te krasne diplome koje imaš, nisi ti meni dorasla", rekao je prigušeno, a dah mu je mirisao na pepermint.

Zurila sam u njegove Ray-Banke.

"Mici ruke s mene odmah", rekla sam glasno, cvrstim glasom. "Odmah!" uzviknula sam kao da ću ga istoga trena ubiti.

Roche me iznenada pustio, a ja sam se odlucnim korakom zaputila natrag kroz snijeg, dok mi je srce udaralo u nekom samo njemu znanom ritmu. Kad sam stigla do prednjeg dvorišta, stala sam, zadihana i omamljena.

"U stražnjem dvorištu ima otisaka stopala koje treba fotografirati", obratila sam se svima. "Otske je ostavio detektiv Roche. Upravo je bio tamo iza. I želim da se sve moje stvari iznesu van iz ove kuće."

"Kako to, kvragu, misliš - upravo je bio tamo iza?" rekao je Marino.

"Malo smo razgovarali."

"Kako se, kvragu, stvorio tamo iza a da gaja ne vidim?"

Pogledom sam preletjela ulicom, ali nisam primijetila automobil koji bi mogao pripadati Rocheu. "Ne znam kako se stvorio tamo", rekla sam. "Pretpostavljam da je došao precicom preko necijeg tuđeg stražnjeg dvorišta. Ili je možda došao s plaže."

Lucy nije znala što misliti dok je zurila u mene. "Nećeš se više vratiti ovamo?" upitala me. "Uopće?"

"Ne", rekla sam. "Necu se više nikada vratiti ovamo, ne ako bude po mome."

Pomogla mi je spakirati ostatak stvari, a ja nisam ispricala što se dogodilo u stražnjem dvorištu sve dok nismo bili u Marinovu autu vozeći se velikom brzinom cestom West 64 prema Richmondu.

"Sranje", uzviknuo je on. "Šugavi gad ti se upucav'o. Prokletstvo. Zašto nisi zvala upomoc?"

"Mislim da mu je bilo povjerenost u zadatak izmaltretirati me u ime nekog drugog", rekla sam.

"Boli me don šta mu je bilo povjerenost u zadatak. Svejedno ti se upucav'o. Moraš tražit' nalog za uhicenje."

"Nabacivanje nije protuzakonito", rekla sam.

"Zgrabio te za ruku."

"Pa bih ga trebala dati uhititi zato što me zgrabio za ruku?"

"Nije te smio zgrabiti ni za šta." Gnjevno je upravljao automobilom. "Rekla si mu da te pusti, a on te nije pustio. To je skoro pa otmica. Ako ništa drugo, barem običan nasrtaj. Kvragu, pa to je prevršilo svaku mjeru i granicu."

"Moraš ga prijaviti Unutrašnjoj kontroli", javila se Lucy s prednjeg sjedišta, gdje se cijelo vrijeme poigravala sa skenerom, buduci da joj je bilo teško držati ruke na miru. "Hej, Pete, ne valja ti Squelch14", dodala je obrativši se Marinu. "A na kanalu broj tri ti se ništa ne cuje. To je treća postaja, točno?"

"A šta očekuješ kad sam Bogu iza leđa, kod Williamsburga? Šta misliš, da sam jedan on onih državnih policajaca šta imaju antene veće od auta?"

"Ne, ali ako želiš porazgovoriti s nekim od njih, vjerojatno bih ti to mogla srediti."

"Ne sumnjam da bi se mogla povezati s jebenim svemirskim šatlom", odbrusio je Marino razdraženo.

"Ako možeš", obratila sam joj se, "daj neka dodu po mene."

14 Squelch - filter koji propušta samo ljudski glas, a odvaja ostalu radiofonijsku buku.

stigli smo u richmond u dva i trideset, pa nam je cuvar podigao rampu i pustio nas u osamljeno susjedstvo kamo sam se tek nedavno bila preselila. Kao što je i svojstveno za ovaj predio Virginije, snijega nije bilo, ali je s drveca obilato kapala voda, buduci da se tijekom noci kiša bila pretvorila u led. Zatim je temperatura porasla.

Moja kamena kuca bila je udaljena od ulice, na strmini koja se uzdizala nad stjenovitom okukom rijeke James, a šumoviti dio mog imanja bio je ograden ogradom od kovana željeza kroz koju se djeca koja su živjela u susjedstvu nisu mogla provuci. Nisam poznavala nikoga od ljudi ciji su posjedi granicili s mojim, i nisam imala namjeru to mijenjati.

Kad sam prvi put u životu odlucila graditi vlastitu kucu, nisam pretpostavljala da cu imati velikih problema, no kad sam pocela cinilo se da svi u susjedstvu imaju poneku kritiku, bilo da se radilo o krovu od škriljevca, opekama za plocenje ili boji ulaznih vrata. Kad sam došla do toga da su me frustrirani pozivi mog predradnika poceli uznemiravati u mrtvacnici, tužbom sam zaprijetila udruzi susjeda u mom naselju. Ne moram ni reci da je poziva na zabave, u ovoj podružnici, za sada bilo malo.

"Sigurna sam da ce susjedi biti oduševljeni kad vide da si se vratila kuci", rekla mi je necakinja suho dok smo izlazile iz auta.

"Mislim da mi više ne posvecuju toliko pažnje." Stala sam tražiti kljuceve.

"Gluposti", rekao je Marino. "Ti si jedina koju imaju da po cijele dane visi na mjestima zlocina i razrezuje mrtvace. Kad si kod kuće, vjerojatno cijelo vrijeme bulje kroz prozore. Kvrugu, cuvari ih vjerojatno svakog posebno zovu telefonom da im jave kad si stigla."

"Baš ti hvala", rekla sam otključavajući ulazna vrata. "A baš mi se pocelo svidati živjeti ovdje."

Protuprovalni alarm glasno je zazujao, opominjuci me da na brzinu pritisnem odgovarajuće tipke, pa sam se ogledala oko sebe, kao što sam to uvijek cinila, jer mi je vlastiti dom još bio stran. Bojala sam se da ce krov prokišnjavati, da ce žbuka otpasti ili da ce nešto treće poci po zlu, a kad je sve ispalo u redu, osjecala sam golemo zadovoljstvo zbog vlastita postignuca. Moja je kuca imala dvije razine i bila je vrlo otvorena, s prozorima koji su bili postavljeni tako da hvataju svaki foton svjetlosti. Dnevna je soba bila obrubljena staklenom stijenom kroz koju su se vidjeli kilometri i kilometri rijeke James, a u kasna popodneva mogla sam promatrati sunce kako zapada za drveće na rijecnim obalama. Pokraj moje spavace sobe nalazila se radna soba koja je napokon bila dovoljno velika da u njoj mogu raditi, pa sam se najprije zaputila onamo da bih provjerila je li stigla koja nova faks-poruka, i ustanovila da ih je cetiri.

"Nešto važno?" upitala je Lucy, koja je pošla za mnom dok je Marino unosio kutije i torbe.

"Kad malo bolje pogledam, svi su od tvoje majke." Pružila sam joj ih.

Namrštila se. "Zašto bi mi slala faksove ovamo?"

"Zato što joj ja uopce nisam rekla da se privremeno selim u Sandbridge. Jesi li joj ti rekla?"

"Ne. Ali baka vjerojatno zna gdje si, zar ne?" rekla je Lucy.

"Naravno. Ali moja majka i tvoja ne uspiju uvijek razmijeniti točne informacije." Bacila sam pogled na poruke koje je citala. "Sve u redu?"

"Tako je cudna. Znaš, instalirala sam joj modem i CD ROM na kompjuter i pokazala joj kako da ih koristi. To je bila moja greška. Sad me stalno nešto zapitkuje. Svaki od ovih faksova je pitanje u vezi s kompjuterom." Razdražljivo je listala stranice.

I mene je ljutila njezina majka, Dorothy. Bila mi je sestra, jedina sestra na svijetu, a nije se udostojila poželjeti vlastitoj kceri sretnu Novu godinu.

"Poslala ih je danas", nastavila je moja necakinja. "Danas je praznik, a ona se dala na pisanje još jedne od onih svojih glupih djecjih knjiga."

"Da budemo poštene," rekla sam, "njezine knjige nisu glupe."

"Ne, nisu. Ja ne znam gdje je ona radila svoja istraživanja, ali to sigurno nije bilo tamo gdje sam ja odrasla."

"Voljela bih da se bolje slažete", izrekla sam istu primjedbu koju sam izgovarala cijeli Lucyn život. "Jednog ćeš se dana morati pomiriti s njom. Pogotovo kad umre."

"Ti samo misliš na smrt."

"Da, zato što znam puno o njoj. Smrt je druga strana života. Ne možeš je ignorirati, baš kao što ne možeš ignorirati noc. Morat ćeš izaci na kraj s Dorothy."

"E, necu." Zavrtjela je moju kožnu stolicu i sjela u nju okrenuvši se prema meni. "Nema smisla. Ona ne razumije ništa o meni i nikada nije razumjela."

To je vjerojatno bila istina.

"Slobodno se možeš poslužiti mojim kompjuterom", rekla sam.

"Samo na trenutak."

"Marino ce nas pokupiti oko cetiri", rekla sam.

"Nisam znala daje izašao."

"Samo nakratko."

Tipke su stale kuckati, a ja sam ušla u spavacu sobu i stala raspa-kiravati torbe i smišljati daljnju akciju. Trebao mi je auto, pa sam se pitala bih li ga trebala unajmiti. Isto tako morala sam se presvuci, a nisam znala što odjenuti. Smetala me cinjenica da me pomisao na Wesleyja još cinila vrlo svjesnom onoga što imam na sebi, a kako su minute odmicale, hvatao me iskreni strah od susreta s njim.

Marino nas je pokupio točno na vrijeme, a prije toga je negdje pronašao otvorenu autopraonicu i napunio spremnik benzinom. Vozili smo se avenijom Monument u dio grada poznat pod imenom Fan, gdje su se otmjene zgrade pružale duž povijesnih avenija i gdje su studenti nastanjivali stare kuće. Kod spomenika Robertu E. Lee-ju, Marino skrene u Grace Street gdje je Ted Eddings živio u bijeloj kući s dva kata izgrađenoj u španjolskom stilu iznad cijeg je drvenog prednjeg trijema s ljuljackom visjela zastava Djeda Mraza. Žarkožu-ta vrpca koja je obilježavala mjesto zločina protezala se od stupa do stupa u morbidnoj parodiji umatanja božićnih darova, a debela crna slova na njoj upozoravala su znatiželjnike da se drže podalje.

"S obzirom na okolnosti, nisam htio da mi ne'ko ude unutra, a nisam znao 'ko bi još mog'o imat' ključ", objasnio je Marino otklju-

cavajući ulazna vrata. "Zadnje šta mi treba je neki radoznali paziku-ca koji je odlucio pregledat' staje Eddings sve imao."

Wesleyju nije bilo ni traga ni glasa, pa sam vec zakljucila da se nece ni pojaviti, kad sam zacula grlenu riku njegova sivog BMW-a. Parkirao je uz rub ulice, a ja sam promatrala kako se radioantena uvlači kad je ugasio motor.

"Doktorice, ja cu ga pricekat' ako bi ti htjela uc' unutra", rekao mi je Marino.

"Ja moram razgovarati s njim." Lucy se zaputila natrag niza stube dok sam ja navlacila bijele pamucne rukavice.

"Bit cu unutra", rekla sam kao daje Wesley netko koga uopce ne poznajem.

Ušla sam u Eddingsovo predvorje i istoga trena osjetila njegovu prisutnost kamo god da sam pogledala. Osjecala sam njegovu pedantnu osobnost u oskudnom pokucstvu, u indijskim sagovima i uglacanim podovima, njegovu toplinu u suncanim žutim zidovima na kojima su visjeli originali slika na metalu i staklu. Na površinama se stvorio tanak sloj prašine koji je bio narušen samo tamo gdje je policija nedavno otvarala ormarice ili ladice. Begonije, fikus, ciklame i bršljan kao da su oplakivali gubitak gospodara, pa sam se ogledala tražeci pogledom kanticu za zalijevanje. Pronašavši je u prostoriji za pranje rublja, napunila sam je i stala zalijevati cvijeće, jer nisam vidjela nikakva smisla u tome da ga pustim da uvene. Nisam cula kad je u kucu ušao Benton Wesley.

"Kay?" zacula sam tihi glas iza sebe.

Okrenula sam se, pa je na mom licu ugledao žaljenje koje nije bilo namijenjeno njemu.

"Što radiš?" Zurio je u mene dok sam lijevala vodu u lonac s cvijecom.

"Baš ono što vidiš da radim." Zašutio je gledajući me u oci.

"Znala sam ga... Teda", rekla sam. "Ne baš jako dobro. Ali moje gaje osoblje voljelo. Intervjuirao me mnogo puta i uvijek sam poštovala. .. Mislim..." Misli su mi skrenule s puta.

Wesley je bio mršav, zbog cega su mu se crte lica doimale još oštrijima, a kosa mu je sada bila posve sijeda, premda nije bio mnogo stariji od mene. Izgledao je umorno, ali svi ljudi koje sam poznavala izgledali su umorno; svakako nije izgledao razvedeno. Nije se cinilo da ga žalosti što je daleko od svoje žene, ni što je daleko od mene.

"Pete mi je ispricao za vaše aute", rekao je.

"Prilicno nevjerovatno", rekla sam i dalje zalijevajući cvijeće.

"I za detektiva. Kako se zove? Roche? Ionako moram razgovarati s njegovim šefom. Za sada se igramo telefonske lovice, ali kad se napokon nademo, spomenut cu to."

"Ne moraš, što se mene tice." "Necu imati ništa protiv", rekao je. "Radije bih da ne kažeš ništa."

"U redu." Podigao je ruke u znak male predaje i ogledao se po sobi. "Imao je novaca i cesto ga nije bilo kod kuće", rekao je.

"Netko se brinuo za njegove biljke", odgovorila sam. "Koliko cesto?" Pogledao ih je.

"Ove koje ne cvatu, jedanput na tjedan, a ostale svaki drugi dan, ovisno o tome koliko je ovdje bilo toplo."

"Znaci, nitko ih nije zalio tjedan dana?"

"Ili duže", rekla sam.

Sada su vec u kucu ušli Lucy i Marino, i zaputili se niz hodnik.

"Htjela bih pogledati kuhinju", dodala sam odloživši kanticu.

"Dobra zamisao."

Bila je malena i izgledala je kao da nije obnovljena od šezdesetih. U ormaricama sam pronašla staro posude i desetke konzervi s gotovom hranom, kao što su razne juhe i tunjevina, te grickalice poput pereca. A što se tice onoga što je Eddings držao u hladnjaku, radilo se uglavnom o pivu. No, mene je zaintrigirala jedna jedina boca pjenušca Louis Roederer Cristal omotana velikom crvenom vrpcom.

"Našla si nešto?" Wesley je tražio pod sudoperom.

"Možda." Još sam gledala u hladnjak. "Ovo ce te olakšati za barem stotinu i pedeset dolara u restoranu, a možda stotinu i dvadeset u ducanu."

"Znamo li koliku je placu primao taj tip?"

"Ne znam. Ali pretpostavljam da nije baš bila bogzna što."

"Ovdje dolje ima dosta paste za cipele i sredstava za čišćenje, ali to je otprilike to", rekao je Wesley ustavši.

Okrenula sam bocu da bih procitala naljepnicu na etiketi. "Stotinu i trideset dolara, i nije kupljena u blizini. Koliko ja znam, u Rich-mondu ne postoji prodavaonica vina koja se zove Vinski trgovac."

"Možda se radi o poklonu. To bi objasnilo vrpcu." "A što je s Washingtonom?"

"Ne znam. Ovih dana ne kupujem puno vina u Washingtonu", rekao je.

Zatvorila sam vrata hladnjaka, potajno zadovoljna jer smo nas dvoje znali uživati u vinu. Nekada smo voljeli birati pice i pijuckati dok smo sjedili jedan uz drugoga na kauču ili u krevetu.

"Nije mnogo kupovao", rekla sam. "Nema znakova da je ikada jeo kod kuće."

"Meni izgleda kao da nikada nije ni bio ovdje", rekao je Wesley.

Osjetila sam njegovu blizinu kad je prošao pokraj mene i gotovo da je nisam mogla podnijeti. Njegova je kolonjska voda uvijek bila nenametljiva i mirisala je na cimet i drvo, i kad god bih je negdje osjetila, zastala bih na trenutak kao što sam to ucinila sada.

"Je li ti dobro?" upitao je glasom koji je cuvao samo za mene i nikog drugog, zastavši na do vratku.

"Ne", rekla sam. "Sve je ovo prilično užasno." Zatvorila sam vrata ormarica malčice prejako.

Zakoracio je u hodnik. "Ja mislim da se moramo dobro zagledati u njegov financijski status da ustanovimo odakle je dobivao novac za obroke u restoranima i skupe šampanjce."

Papiri o novčanom poslovanju nalazili su se u njegovoj radnoj sobi, a policija ih još nije bila pregledala jer službeno se još nije dogodio nikakav zločin. Usprkos mojim sumnjama koje su se ticale Eddingsova uzroka smrti i neobičnih okolnosti koje su tu smrt okruživale, u ovom trenutku on službeno nije bio žrtva ubojstva.

"Je li mu netko pregledao kompjuter?" upitala je Lucy, koja je promatrala PC 486 na radnom stolu.

"A-a", rekao je Marino preslagujući papire u metalnom zelenom kabinetu. "Jedan od momaka mije rek'o da ne možemo ući."

Dotakla je miša i na zaslonu se pojavio prozorčić za lozinku.

"U redu", rekla je. "Znači, ima lozinku, to nije neobično. Ali malo je neobično to što u kompjuteru nema diskete za back-up. Hej, Pete, jeste li pronašli ovdje kakve diskete?"

"Aha, gomila ih je u kutiji tu gore." Pokazao je prstom na policu s knjigama koja je bila pretrpana povijesnim tomovima o Gradanskom ratu uz koje je stajao i opširan komplet enciklopedija u kožnom uvezu.

Lucy spusti kutiju i otvori je.

"Ne. Ovo su programske diskete za Word Perfect." Pogledala nas je. "Ono što želim reci jest da vecina ljudi ima kopije svog rada, ako pretpostavimo daje radio na necemu ovdje, kod kuće."

Nitko nije znao je li radio ili nije. Znali smo samo daje Eddings radio za ured Associated Pressa lociran u centru, u Četvrtoj ulici. Nismo imali razloga da saznamo što je radio kod kuće, sve dok Lucy nije resetirala njegov kompjuter, bacila na njega neku svoju caroliju i nekako ušla u programske fileove. Onemogućila je zaštitnik ekrana, da bi zatim stala pregledavati direktorije Word Perfecta, koji su svi bili prazni. Eddings nije imao ni jednog jedinog/ž/e«.

"Sranje", rekla je. "Sad je ovo stvarno bizarno, osim ako ne pretpostavimo da se nikada nije služio kompjuterom."

"To ne mogu ni zamisliti", rekla sam. "Čak i ako je sav posao obavljao u uredu, zacijelo postoji razlog zbog kojeg je imao radni stol i kod kuće."

Utipkala je još nešto, dok su Marino i Wesley prelistavali razne financijske papire koje je Eddings uredno držao u jednom od pretinaca ormarica za fajliranje.

"Samo se nadam da nije uništio cijeli poddirektorij", rekla je Lucy, koja je sada ušla u operacijski sustav računala. "To ne mogu kreirati nanovo bez back-up kopija, a izgleda da rezervne kopije nema."

Promatrala sam je kako utipkala naredbu undelete*. */5, da bi zatim pritisnula tipku enter. Nekim čudom pojavio se file pod nazivom killdrug.old, a nakon što ju je kompjuter upitao želi li ga zadržati, uskrsnulo je ime još jednog filea. Kad je završila, imala je sacuvana dvadeset i četiri filea, dok smo je mi zadivljeno promatrali.

"To je ono sjajno kod DOS-a 6", rekla je jednostavno, započevši s ispisivanjem dokumenata.

"Vidiš li kad su izbrisani?" upitao je Wesley.

15 Undelete*. * - naredba racunalu da ponovno pozove u memoriju sve fileove koji su iz njega nedavno izbrisani.

"Datum i vrijeme isti su na svimfileovima", odgovorila je. "Prokletstvo. Trideset i prvi prosinca, između jedan sat i jednu minutu i jedan sat i trideset i pet minuta u noci. Covjek bi pomislio da je u to doba vec bio mrtav."

"To ovisi o tome kad je krenuo u Chesapeake", rekla sam. "Camac mu je primijecen tek u šest sati ujutro."

"Usput receno, kompjuterski je sat dobro namješten. Dakle, ova bi vremena trebala biti točna", dodala je.

"Zar je potrebno više od pola sata da bi se izbrisalo toliko fileo-va?" upitala sam.

"Ne. To se može uciniti u nekoliko minuta."

"Onda znaci da ih je netko možda citao prije no što ih je izbrisao", rekla sam.

"Mnogo ljudi to radi. Treba nam još papira za pisac. Cekaj, ukrast cemo malo iz faksa."

"Kad smo vec kod toga," rekla sam, "možemo li dobiti popis faks--poruka koje su stigle?"

"Naravno."

Izvukla je listu poruka i telefonskih brojeva koji mi tada nisu znacili ništa, ali koje sam namjeravala provjeriti kasnije. Ali sada smo, ako ništa drugo, znali daje otprilike u vrijeme Eddingsove smrti netko ušao u njegov kompjuter i izbrisao sve njegove fileove. Tko god da je bio odgovoran za to, nije bio pretjerano sofisticiran, objasnila nam je nadalje Lucy, jer bi neki strucnjak za kompjutere bio uništio i poddirektorij, nakon cega bi naredba undelete postala posve beskorisnom.

"Ovo nema smisla", rekla sam. "Bilo kakav pisac zacijelo ima kopije svoga rada, a ocito je daje Eddings bio sve samo ne nepažljiv. što je sa sefom u kojem je držao oružje?" upitala sam Marina. "Jesi li tamo našao kakvu disketu?"

"A-a."

"To ne znaci da netko nije provalio i tamo, a i u kucu, što se toga tice", rekla sam.

"Ako jesu, onda su znali kombinaciju sefa i šifru protuprovalnog alarma."

"Jesu li te dvije šifre iste?" upitala sam. "Aha. Koristio je svoj datum rođenja za sve."

"A kako si ti to otkrio?" "Od njegove majke", rekao je.

"A što je s ključevima?" rekla sam. "S tijelom nije došao nijedan ključ. A sigurno je imao barem nekoliko; za kamionet, ako ništa drugo."

"Roche kaže da ih nema", rekao je Marino, a meni se i to cinilo neobicnim.

Wesley je promatrao stranice spašenih fileova koje su izlazile iz pisaca. "Ovo mi sve izgleda kao novinski clanci", rekao je.

"Objavljeni?" upitala sam.

"Neki možda jesu, jer izgledaju dosta staro. Avion koji se srušio na Bijelu kucu, na primjer. I samoubojstvo Vincea Fostera."

"Možda je Eddings samo radio red u kompjuteru", predložila je Lucy.

"Oho, evo ga." Marino je pregledavao bankovni izvještaj. "Desetog prosinca na racun su mu poslani tri tisuće dolara." Otvorio je drugu omotnicu i još malo proucavao sadržaj. "Ista stvar za studeni."

Isto je vrijedilo i za listopad i za ostatak godine, a sudeci prema ostalim podacima, Eddingsu je definitivno bio potreban dodatni prihod. Otplata hipoteke iznosila mu je tisuću dolara mjesečno, mjesečni racuni kreditnih kartica bili su ponekad takoder u toj visini, a godišnji mu je prihod jedva dostizao cetrdeset i pet tisuća.

"Sranje. Sa svom ovom dodatnom lovom, mlatio je godišnje gotovo osamdeset tisućaka", rekao je Marino. "Solidno."

Wesley se udaljio od pisaca i prišao bliže mjestu na kojem sam stajala. Bez rijeci mije položio stranicu u ruku.

"Osmrtnica za Dwaina Shapira", rekao je. "Washington Post, šesnaesti listopada prošle godine."

Clanak je bio kratak i u njemu je jednostavno pisalo daje Shapiro bio mehanicar u Fordovoj podružnici u Washingtonu i da gaje netko ustrijelio kad je napadnut u svom automobilu dok se kasno nocu vozio kuci iz bara. Kao ožalošćeni bili su navedeni neki ljudi koji su živjeli daleko od Virginije, a Novi cionisti nisu bili spomenuti.

"Ovo nije napisao Eddings", rekla sam, "nego neki novinar Posta."

"Kako je onda on dobio Knjigu?" rekao je Marino. "I zašto ju je, za majku Božju, drž'o pod krevetom?"

"Možda ju je citao?" odgovorila sam jednostavno. "A možda nije želio da je vidi itko drugi - domaćica, na primjer."

"E, ovo su sada prave bilješke." Lucy je bila zaokupljena zaslonom, gdje je otvarala/Z/e zafileom, neprestano pritišćuci naredbu za ispis. "Evo, sada napokon dobivamo nešto dobro. Prokletstvo." Obuzimalo ju je sve veće uzbuđenje kako je tekst promicao ekranom, a laserski pisac zujao i škljocao. "Kako divlje." Prestala je s onim što je radila i okrenula se prema Wesleyju. "Sve ovo što ima o Sjevernoj Koreji pomiješano je s informacijama o Joelu Handu i Novim cionistima."

"Što to ima o Sjevernoj Koreji?" Wesley je stao citati stranice ispisano g teksta dok je Marino prekopavao još jednu

ladicu.

"Podatke o problemu koji je naša vlada prije nekoliko godina imala sa sjevernokorejskom, kada su u jednoj od svojih nuklearnih elektrana pokušali proizvesti plutonij za izradu nuklearnog oružja."

"Hand je, navodno, jako zainteresiran za fuziju, energiju i takve stvari", rekla sam. "Postoji aluzija na to u Knjizi."

"U redu," rekao je Wesley, "onda je ovo možda samo veliki profil o njemu. Ili, bolje receno, sirovi podaci na kojima se trebao zasnivati velik članak o njemu."

"Zašto bi Eddings izbrisao file s nekim velikim člankom koji još nije dovršio?" željela sam znati. "I je li samo slučajnost da je to učinio u noci u kojoj je poginuo?"

"To bi se moglo uklapati u sliku nekoga tko planira pociniti samoubojstvo", rekao je Wesley. "A zapravo ne možemo biti sigurni da nije učinio upravo to."

"Tako je", rekla je Lucy. "Izbrisao je sav svoj rad, tako da nakon njegove smrti nitko ne bi mogao vidjeti bilo što što on nije želio da bude videno. Zatim je izveo samoubojstvo tako da izgleda poput nesretnog slucaja. Možda mu je bilo važno da ljudi ne pomisle kako se ubio."

"To je vrlo moguće", složio se Wesley. "Možda je bio umiješan u nešto iz cega nije mogao van, što bi objasnilo novac koji mu je svaki mjesec sjedao na racun. Ilije možda patio od depresije ili je pretrpio tragican osobni gubitak o kojem mi ne znamo ništa."

"I netko drugi mogao je izbrisati sve njegove fileove i odnijeti sve ispise i diskete s kopijama", rekla sam. "Netko je to mogao učiniti nakon što je on već umro."

"To znaci da je ta osoba imala ključ, da je znala šifre i kombinacije", rekao je. "Znao je da Eddings nije kod kuće i da neće biti." Podigao je pogled prema meni.

"Da", rekla sam.

"To je prilično komplicirano."

"Cijeli ovaj slučaj je jako kompliciran," rekla sam, "ali sa sigurnošću ti mogu reci da se Eddings nije sam otrovao veijanidnim parama. A mene zanima i zašto je imao toliko oružja. Želim znati zašto pištolj koji je imao sa sobom u camcu ima Birdsongovu polituru i zašto je bio napunjen KTW mecima."

Wesley mi je ponovo uputio pogled, a njegova me smirenost žestoko pogadala. "Svakako, njegova bi se sklonost borbi i oružju mogla protumaciti kao pokazatelj nestabilnosti", rekao je.

"Ili straha da će ga netko ubiti", rekla sam ja.

Zatim smo se zaputili u tu prostoriju. Automati su bili poslagani na policama duž jednog zida, a pištolji, revolveri i streljivo nalazili su se u Browningovu sefu koji je policija bila otvorila tog jutra. Ted Eddings opremio je malu spavaonicu s cilindricnom prešom, digitalnom vagonom, rezacem cahura, kalupima za metke i svim ostalim što mu je bilo potrebno kako mu ne bi ponestalo streljiva. Poticajne udarne kapsule i bakrene cijevi bile su spremljene u ladici. Barut se nalazio u starom vojnom sanduku, a činilo se i daje bio naklonjen laserskim i teleskopskim nišanima.

"Ja mislim da ovo pokazuje poljuljanu osobnost." Lucy je bila ta koja je prva progovorila cuceci pred sefom i otvarajući kutije pištolja izradene od tvrde plastike. "Ja bih rekla da ovo ukazuje na ne baš malu paranoju. Kao daje mislio da na njega ide citava vojska."

"Paranoja je zdrava ako te netko zaista progoni", rekla sam.

"Evo ja, ja pocinjem mislit' da je tip bio šušnut u glavu", odgovorio je Marino.

Nisam marila za njihove teorije. "Namirisala sam cijanid u mrtvacnici", podsjetila sam ih, postajući sve nestrpljivija.

"Nije se ubio parama prije no što je ušao u rijeku, jer bi u tom slučaju bio mrtav u trenutku kad je pao u vodu."

"Ti si namirisala cijanid", rekao je Wesley naglašeno. "Nitko drugi nije, a još nemamo rezultate toksikoloških testova."

"Što želiš reci, da se namjerno utopio?" Zurila sam u njega.

"Ne znam."

"Nisam našla ništa što bi ukazivalo na utapanje", rekla sam.

"Nadeš li uvijek znakove utapanja?" upitao me razumno. "Ja sam mislio daje opepoznata stvar kako je utapanje teško dokazati, što je razlogom zašto kod takvih slučajeva cesto u pomoc dolaze strucni svjedoci iz južne Floride."

"Ja sam svoju karijeru zapocela na južnoj Floridi i smatraju me strucnim svjedokom pri slučajevima utapanja", rekla sam oštro.

Nastavili smo se prepirati i vani, na plocniku pokraj njegova auta, jer sam željela da me odveze kuci da dovršimo tu svadu. Mjesec se jedva nazirao, najbliža svjetiljka nalazila se u susjednoj ulici, tako da se nismo baš najbolje vidjeli.

"Zaboga, Kay, nisam mislio reci da ne znaš svoj posao", rekao je Wesley.

"Naravno da jesi." Stajala sam pokraj vozacevih vrata kao da je auto moj i kao da se upravo spremam sjesti u njega i otici. "Neprestano se okomljuješ na mene. Ponašaš se kao kreten."

"Istražujemo jednu smrt", rekao je onim svojim staloženim glasom. "Ovo nije ni vrijeme ni mjesto da bi se bilo što

shvacalo osobno."

"E, pa da ti ja onda nešto kažem, Bentone. Ljudi nisu strojevi. Ljudi neke stvari shvacaju ozbiljno."

"A ovdje se zapravo baš o tome i radi." Prišao mi je i otključao vrata automobila. "Reagiraš osobno zbog mene. Nisam siguran da je ovo bila dobra zamisao." Brave su se uz škljocaj podigle. "Možda nisam trebao danas doci ovamo." Uvukao se na vozačevo sjedište. "Ali imao sam osjećaj daje važno. Pokušao sam uciniti pravu stvar i mislio sam da ćeš i ti postupiti isto tako."

Zaobišla sam automobil i ušla s druge strane, pitajući se zašto mi nije otvorio vrata kao što je to obično činio. Iznenada sam bila strašno izmucena i bojala sam se da bih mogla proplakati.

"I jest važno, i ti jesi učinio pravu stvar", rekla sam. "Covjek je mrtav. Ja ne samo da vjerujem da je ubijen, nego mislim i da je bio umiješan u nešto veće, za što se bojim da bi se moglo pokazati jako ružnim. Ne mislim daje sam izbrisao svoje kompjuterske fileove i da je bacio sve diskete s kopijama, jer bi to značilo da je znao kako će umrijeti."

"Da. To bi ukazivalo na samoubojstvo."

"A to ovaj slučaj nije." Pogledali smo se u mraku.

"Mislim da je netko ušao u njegovu kucu one noci u kojoj ga je zadesila smrt."

"Netko koga je poznao."

"Ili netko drugi tko je poznao nekoga tko je imao pristup. Na primjer, kolegu ili prijatelja ili ženu s kojom se vidao. A što se tice ključeva kojima se moglo ući unutra, njegovih nema."

"Ti misliš da ovo ima veze s Novim cionistima." Pocijnio je popuštati.

"Toga se bojim. A mene netko upozorava da se držim podalje od toga."

"To bi značilo daje upetljana i policija Chesapeakea."

"Možda se ne radi o cijeloj postaji", rekla sam. "Možda je u pitanju samo Roche."

"Ako je ovo što govoriš istina, Roche je u tome samo površinski prisutan, tek kao vanjski sloj daleko od srcike. Ja mislim daje njegovo zanimanje za tebe zaseban problem."

"Jedino što njega zanima jest zastrašivanje i maltretiranje", rekla sam. "I zato mislim da to ima veze jedno s drugim."

Wesley je zašutio, zagledan kroz vjetrobran, pa sam se odlucila udovoljiti samoj sebi i promatrati ga na trenutak. Zatim se okrenuo prema meni. "Kay, je li ti doktor Mant ikada spominjao da mu netko prijete?"

"Meni nije. Ali ne znam bi li mi uopće htio išta reci. Pogotovo ako se bojao."

"Ali cega? To mi je stvarno teško zamisliti", rekao je paleći motor i izvedeci auto na cestu. "Ako je Eddings bio povezan s Novim cionistima, kakve to veze može imati s doktorom Mantom?"

Nisam znala, pa sam neko vrijeme šutjela, a on je vozio.

Zatim se ponovno javio. "Može li biti da je tvoj britanski kolega jednostavno pobjegao iz grada? Znaš li sa sigurnošću da mu je majka umrla?"

Sjetila sam se nadzornika mrtvacnice u Tidewateru koji je dao otkaz prije Božica bez otkaznog roka i bez ikakva objašnjenja. A zatim je i Mant iznenada otišao.

"Znam samo ono što mi je rekao", rekla sam. "Ali nemam razloga misliti da mi je lagao."

"Kad ti se vraća ona druga zamjenica, ona koja je na poro-diljnom?"

"Ona je tek rodila."

"Hm, dobro, to baš ne bi bilo lako odglumiti", rekao je.

Skretali smo na Malvern, a kišne su se kapljice pretvarale u slične tockice na staklu. Navirale su mi riječi koje nisam mogla izgovoriti, a kad smo skrenuli na Cary Street, počeo me hvatati očaj. Željela sam reci Wesleyju da smo donijeli ispravnu odluku, ali okoncati vezu ne znači okoncati i osjećaje. Željela sam ga pitati za Connie, njegovu ženu. Željela sam ga pozvati k sebi kao što sam to ranije činila i upitati ga zašto me više ne zove telefonom. Old Lock Lane nije bila osvjetljena dok smo se njome vozili prema rijeci, a automobil se kretao sporo, u niskoj brzini.

"Vracaš li se još večeras natrag u Fredericksburg?" upitala sam. Šutio je, a zatim odgovorio: "Connie i ja se razvodimo." Nisam reagirala.

"To je duga priča i vjerojatno će sve skupa prerasti u prilično dug, rastegnut i mucan proces. Hvala Bogu da su barem djeca više ili manje odrasla." Spustio je staklo svog prozora, pa nam je čuvar mahnuo rukom da nastavimo vožnju.

"Bentone, jako mi je žao", rekla sam. Njegov je BMW proizvodio mnogo buke u praznoj, mokroj ulici.

"Cuj, vjerojatno bi se moglo reci da sam dobio ono što sam zaslužio. Ona se već gotovo godinu dana vida s drugim covjekom, a ja nisam imao pojma o tome. Baš sam talentiran za izradu psiholoških profila, ha?"

"Tko je on?"

"Neki gradevinar iz Fredericksburga koji nam je radio nešto na kuci."

"Zna li ona za nas?" Gotovo da nisam mogla postaviti to pitanje, jer mi se Connie oduvijek svidala, a bila sam sigurna da bi me mrzila kad bi saznala istinu.

Skrenuli smo na moj prilaz, a on nije odgovorio sve dok nije parkirao ispred mojih ulaznih vrata.

"Ne znam." Duboko je uzdahnuo i spustio pogled na ruke koje su mu pocivale na volanu. "Vjerojatno je nacula glasine, ali ona zapravo ne sluša glasine, a još manje im vjeruje." Zastao je. "Zna da smo provodili mnogo vremena zajedno, da smo zajedno odlazili na putovanja i te stvari. Ali zaista vjerujem da misli kako je to bilo isključivo zbog posla."

"Užasno se osjećam zbog svega ovoga."

Nije ništa rekao.

"Još živiš kod kuće?" upitala sam.

"Ona se željela iseliti", odgovorio je. "Preselila se u nekakav stan gdje se, pretpostavljam, može redovito sastajati s Dougom."

"To je taj gradevinar."

Lice mu je otvrdnulo kad se zagledao kroz vjetrobran. Ispružila sam se i nježno ga uhvatila za ruku.

"Gledaj," rekla sam tiho, "želim pomoci kako god mogu. Ali morat ćeš mi reci što mogu uciniti."

Bacio je pogled prema meni, a na trenutak su mu u ocima zablistale suze koje su, vjerovala sam, bile tamo zbog nje. Još je volio svoju ženu, a ja, premda sam razumjela, nisam to željela vidjeti.

"Ne mogu ti dopustiti da učiniš mnogo za mene." Procistio je grlo. "Pogotovo ne sada. I veći dio sljedeće godine. Ovaj tip s kojim je Connie sada voli novac, a zna da gaja imam, znaš, još od nasljedstva. Ne želim izgubiti sve."

"Ne vidim kako bi mogao sve izgubiti, s obzirom na to što je ona učinila."

"Zamršeno je to. Moram biti oprezan. Želim da me moja djeca i dalje vole, da me poštuju." Pogledao me i povukao ruku. "Znaš kako mije. Molim te, pokušaj to jednostavno ostaviti tako kako jest."

"Jesi li znao za tu njezinu vezu u prosincu, kad smo odlucili prekinuti..."

Prekinuo me: "Da, znao sam."

"Razumijem." Grlo mi je bilo stisnuto. "Da si mi barem smogao snage reci. Možda bi mi bilo lakše."

"Mislim da ti ništa ne bi olakšalo stvari."

"Laku noc, Bentone", rekla sam izlazeći iz automobila, a nisam se ni okrenula da bih ga vidjela kako odlazi.

Unutra, Lucy je puštala Melissu Etheridge, a menije bilo drago da mi je necakinja ovdje i da kuca odjekuje glazbom. Primoravala sam se da ne mislim na njega, kao da mogu ući u neku drugu prostoriju svoga uma i ostaviti ga ispred zaključanih vrata. Lucy je bila u kuhinji, a ja sam skinula kaput i odložila novčanik na šank.

"Je li sve u redu?" Ramenom je zatvorila vrata hladnjaka i donijela jaja do sudopera.

"Zapravo, sve skupa je prilično jadno", rekla sam. "Sad ti treba nešto za jelo, a za divno čudo, ja kuham."

"Lucy", nagnula sam se preko šanka, "ako netko pokušava prikazati Eddingsovu smrt kao nesretan slučaj ili kao samoubojstvo, onda razumijem kako prijatnije i intrige koje su uslijedile u mom uredu u Norfolku imaju smisla. Ali zašto bi netko već ranije prijetio članovima mog osoblja? Tebi ide zaključivanje. Reci mi."

Lucy je tukla snijeg od bjelanjaka u posudi i podgrijavała pecivo u mikrovalnoj pećnici. Njezine nemasne dijete bile su deprimirajuće i ne znam kako joj je uspijevalo pridržavati ih se.

"Ne znaš da je itko ikome već ranije prijetio", rekla je razumno.

"Jasno mi je da to ne znam, barem ne još." Bila sam pocela spravljati bečku kavu. "Samo pokušavam trijezno razmisliti o svemu. Tražim nekakav motiv, a to mi ne polazi za rukom. Zašto tome ne dodaš malo luka, peršina i mljevenog papra? A i malo soli ne bi ti naškodilo."

"Da pripremiti jedan tebi?" upitala je nastavivši tuci snijeg. "Nisam baš gladna. Možda ću kasnije pojesti juhu."

Podigla je pogled prema meni. "Žao mi je što je sve jadno."

Znala sam da misli na Wesleyja, a znala je isto tako da ne želim razgovarati o njemu.

"Eddingsova majka živi ovdje, u blizini", rekla sam. "Mislim da bih trebala razgovarati s njom."

"Veceras? U pet do dvanaest?" Tucak je lagano kucnuo o stijenu-ku posude.

"Pa, ona bi i veceras mogla poželjeti razgovarati, pa i baš u pet do dvanaest", rekla sam. "Receno joj je da joj je sin poginuo i ne baš bogzna što više."

"Da", promrmlja Lucy. "Sretna Nova godina."

NISAM MORALA NIKOGA PITATI ZA POPIS STANOVNIKA U SUSJED-

stvu ili za broj telefona, jer je Eddingsova majka bila jedini Eddings s adresom u Windsor Farmsu. Sudeci prema telefonskom imeniku, živjela je u krasnoj aleji Sulgrave koja je bila poznata po bogatim imanjima i po dvije vlastelinske kuće, nazvane Virginia House i Agecroft, izgrađene u stilu Tudora koje su datirale iz šesnaestoga stoljeca i koje su dvadesetih godina dvadesetoga stoljeca u kontejnerima bile brodovima prenesene iz Engleske. Još je bilo rano navečer kad sam nazvala, ali ona je zvucala kao da je već bila zaspala.

"Gospodo Eddings?" rekla sam, a zatim sam se predstavila.

"Bojim se da sam zadrijemala." Zvucala je preplašeno. "Sjedim u dnevnoj sobi i gledam televiziju. Bože, a ne znam čak ni što sada prikazuju. Prije je bila Moja sjajna karijera na PBS-u. Jeste li je gledali?"

"Gospodo Eddings," ponovila sam, "imam neka pitanja o vašem sinu, Tedu. Ja sam sudska liječnica koja istražuje njegov slučaj. I nadala sam se da bismo mogle porazgovarati. Ja živim tek nekoliko ulica dalje."

"Netko mi je to već rekao." Njezin grlen južnjacki glas postao je još promukliji od suza. "Da živite u blizini."

"Bi li vam sada odgovaralo?" upitala sam nakon stanke.

"Zapravo bih vam bila zahvalna. A zovem se Elizabeth Glenn", rekla je i pocela plakati.

Uspjela sam dobiti Marina kod kuće, gdje mu je televizor bio tako glasan da nisam znala kako uopće čuje išta drugo. Razgovarao je s nekim na drugoj liniji i očito nije želio tu drugu osobu pustiti da čeka.

"Nego šta, odi vidi šta možeš saznati", rekao je kad sam mu rekla što se spremam učiniti. "Ja, ja sam ti sad do dupeta u govornima."

Imam problem u Mosby Courtu koji bi se mog'o pretvoriti u prave ulične neredne."

"Samo nam još to treba", rekla sam. "Baš krećem tamo. Inače bi' iš'o s tobom."

Spustili smo slušalice, a ja sam se odjenula kako je to vrijeme nala-galo, budući da nisam imala auto. Lucy je bila na telefonu u mojoj radnoj sobi, a sudeci po njezinu napetom ponašanju i tihom glasu, pretpostavljam daje razgovarala s Janet. Mahnula sam joj iz hodnika i uprijevši prstom u svoj sat pokazala da se vraćam za otprilike sat vremena. Kad sam izašla iz kuće i stala hodati kroz hladnu, mokru tamu, sav polet koji sam osjećala stao se uvijati u meni poput bica koje se pokušava sakriti. Razgovori s ljudima koji su preživjeli tragediju gubitka svojih voljenih i dalje je bila jedna od najtežih strana mog posla.

Tijekom godina, iskusila sam cijeli niz različitih reakcija, od onih koje su me činile žrtvenim jarcem, do onih u kojima su me obitelji molile da smrt nekako učinim neistinitom. Vidjela sam ljude kako jecaju, naricu, mahnitaju i bijesne, te one koji uopće ne reaguju, a cijelo sam vrijeme morala biti samo liječnik, distancirana, ali ljubazna, jer za to sam bila obučena.

Moje vlastite reakcije morale su ostati samo moje. Te trenutke nitko nije vidio, čak ni dok sam bila udana, kada sam postala pravi majstor u skrivanju osjećaja ili plakanju pod tušem. Sjetila sam se kako sam jedne godine čak dobila osip po tijelu, pa sam rekla To-nyju da sam alergična na pelud, školjke, sumpor u crnom vinu. Mojeg je bivšeg muža bilo tako lako prevariti, zato što on jednostavno nije želio čuti.

Naselje Windsor Farms bilo je jezovito tiho kad sam ušla u njega sa stražnje strane, blizu rijeke. Magla je obavijala željezne viktori-janske svjetiljke koje su podsjećale na Englesku i, premda su prozori na većini veličanstvenih kuća bili osvjetljeni, nije se činilo daje itko budan ili izvan doma. Lišće je poput natopljenog papira ležalo na zemlji, a kišne kapi koje su se počele smrzavati tiho su kuckale o tlo. Tek mi je tada sinulo da sam nepromišljeno izašla iz kuće ne poni-jevši kišobran.

Kad sam stigla do prave adrese u ulici Sulgrave, okruženje mi je bilo poznato, jer sam poznavala suca koji je bio prvi susjed Eddingso-vih i bila na mnogim zabavama koje je priređivao. Dvokatnica od ope-ke, dom Eddingsovih, bila je izgrađena u federalnom stilu s jednakim dimnjakom na svakom kraju krova, s tavanskim prozorima nad-svodenim lukovima, te s ovalnim lepezastim prozorčićem iznad ulaznih vrata. S lijeve strane trijema stajao je isti kameni lav koji je ovdje već godinama čuvao stražu. Uspjela sam se skliskim stubama, nakon cega sam morala dva puta pozvoniti prije no što se s druge strane debelih drvenih vrata začuo slabašan glas.

"Doktorica Scarpetta", odgovorila sam, a vrata su se polako otvorila.

"I mislila sam da ste to vi." Zabrinuto lice provirilo je van, a prostor između vrata i dovratka postajao je sve širi i širi.

"Molim vas, udite i zgrijte se. Noc je užasna."

Gospoda Eddings bila je privlačna na neki poseban, dobro odgojen, tašt način, s profinjenim crtama lica i zlatnosijedom kosom zacešljanom unazad kako bi joj visoko, glatko celo ostalo slobodno. Bila je odjevena u zeleno-plavi karirani kostim i dolcevitu od kašmira, kao da je cijeli dan hrabro primala posjete. No njezine su oči odavale nenadoknadiv gubitak, a kad me uvela u predvorje, primijetila sam da joj je korak nesiguran, te sam posumnjala daje pila.

"Kuća vam je prekrasna", rekla sam skidajući kaput. "Prošla sam pokraj vaše kuće, što u autu, što pješke, već ne znam ni sama koliko puta, a nisam imala pojma tko tu živi."

"A vi živite gdje?"

"Tamo prijeko. Malo zapadno od Windsor Farmsa." Pokazala sam joj pokretom ruke. "Moja je kuća nova. Zapravo, uselila sam se ovamo tek prošle jeseni."

"O, da, znam gdje stanujete." Zatvorila je vrata garderobe i povela me niz hodnik. "Poznajem tamo dosta ljudi." Dnevna soba u koju me uvela bila je muzej antiknih perzijskih sagova, svjetiljki izrađenih od Tiffanov stakla i pokucstva od tisovi-ne stila bidermajer. Sjela sam na kauč presvučen u crno, koji je bio lijep, ali tvrd, i već sam se

pocela pitati koliko se dobro majka slaga-

16 Stil u arhitekturi koji je dominirao nakon američke revolucije, posebno u obalnim gradovima Nove Engleske.

17 Sjajno, obojeno staklo kroz koje se ne može jasno vidjeti. Koristi se za izradu dekorativnih predmeta kao što su svjetiljke i vaze.

la sa sinom. Dekori njezina i njegova doma oslikavali su portrete ljudi koji znaju biti tvrdoglavi i međusobno nepovezani.

"Vaš me sin intervjuirao nekoliko puta", zapocela sam razgovor kad smo obje sjele.

"Oh, zaista?" Pokušala se nasmiješiti, ali nije uspjela zadržati taj izraz lica.

"Žao mi je. Znam da vam je ovo teško", rekla sam nježno dok se ona pokušavala smiriti u svome crvenom kožnom naslonjaku. "Ted je bio covjek koji mi se jako svidao. I moje ga je osoblje voljelo."

"Teda svi vole", rekla je. "Od prvoga dana imao je sposobnost šarmiranja ljudi. Sjecam se prvog važnog intervjua kojeg je dobio u Richmondu." Zagledala se u vatru, cvrsto isprepletenih prstiju na rukama. "Radilo se o guverneru Meadowsu, a sigurna sam da se njega sjećate. Ted gaje nagovorio na razgovor kad to nikom drugom nije polazilo za rukom. To je bilo u vrijeme kad su svi govorili da guverner troši drogu i kad su ga povezivali s nemoralnim ženama."

"Ah, da", odgovorila sam kao da se iste stvari nikada nisu govorile i o drugim guvernerima.

Ponovno se zagledala u prazno, uznemirena izraza lica, a ruka joj je drhtala kad ju je podigla da bi zagladila kosu.

"Kako se ovo moglo dogoditi? O, Bože, kako se mogao utopiti?"

"Gospodo Eddings, ja mislim da se nije utopio."

Preneražena, zagledala se u mene široko otvorenih ociju. "Nego što se dogodilo?"

"Još nisam sigurna. Još moramo obaviti neke testove."

"Što bi drugo moglo biti posrijedi?" Stala je otirali suze papirnatim rupcicom. "Policajac koji me došao posjetiti rekao je daje umro pod vodom. Ted je ronio u rijeci s onom svojom napravom."

"Moglo bi biti nekoliko mogućih uzroka smrti", odgovorila sam. "Na primjer, aparat koji je koristio za disanje mogao se pokvariti. Možda su ga ugušili ispušni plinovi. Ovoga trenutka ne znam."

"Rekla sam mu da se ne koristi tim cudom. Ne mogu vam reci koliko sam ga puta preklinjala da ne ide i ne roni s tim cudom."

"Znaci daje tu spravu i ranije koristio."

"Volio je tražiti predmete iz Gradanskog rata. Odlazio je roniti bilo gdje s jednim od onih svojih metal-detektora.

Vjerujem daje u

rijeci James prošle godine pronašao nekoliko topovskih kugli. Cudi me da to niste znali. Napisao je nekoliko prica o svojim avanturama."

"U pravilu roniaci sa sobom imaju partnera, kompanjona", rekla sam. "Znate li s kim je on obicno ronio?"

"Pa, možda bi tu i tamo poveo nekoga sa sobom. Zaista ne znam, jer sa mnom nije puno razgovarao o svojim prijateljima."

"Je li vam ikada rekao nešto o tome da namjerava roniti u rijeci Elizabeth kako bi potražio ostatke iz Gradanskog rata?" upitala sam.

"Ne znam ništa o tome. Nikada mi to nije spomenuo. Mislila sam da ce danas doci ovamo." Zatvorila je oci namrštena cela, a grudi su joj se podigle i spustile u dubokom uzdahu, kao da u prostoriji nema dovoljno zraka.

"A što je s tim predmetima iz Gradanskog rata koje je skupljao?" nastavila sam. "Znate li gdje ih je držao?"

Nije odgovorila.

"Gospodo Eddings," nastavila sam, "u njegovoj kuci nismo pronašli nicega takvog. Ni jedno jedino puce, kopcu ili Minnieov metak18. Kao ni metal-detektor."

Šutjela je, a ruke su joj drhtale dok je cvrsto stiskala rupcic.

"Vrlo je važno da ustanovimo što je vaš sin mogao raditi u raspremnoj luci u Chesapeakeu", ponovno sam joj se obratila. "Ronio je u zabranjenoj zoni oko napuštenih mornarickih brodova, a cini se da nitko ne zna zašto. Teško je zamisliti daje tamo tražio ostatke iz Gradanskog rata."

Zurila je u vatru i rekla glasom koji je dolazio izdaleka: "Ted ima razne faze. Jednom je skupljao leptire. Kad je imao deset godina. Zatim ih je sve poklonio nekome i stao sakupljati drago kamenje. Sjecam se da je znao ispirati zlato na najcudnijim mjestima i pince-tom vaditi granat iz zemlje uz rub ceste. S toga je prešao na novcice, ali njih je uglavnom potrošio, jer automati za Coca-Colu ne mare za to je li novcic od cetvrt dolara izraden od cistog srebra ili nije. Kartice sa slikama igraca bejzbola, marke, djevojke. Nikada ništa nije držao dugo. Rekao mi je da voli novinarstvo jer ono nikada nije isto."

18 Pušcani metak u obliku stošca s udubljenjem na dnu; korišten u devetnaestom stoljecu.

Slušala sam, a ona je nastavila tragicno pričati.

"Bože, mislim da bi bio promijenio i vlastitu majku za neku drugu da se to moglo izvesti." Suza joj je skliznula niz obraz. "Znam da sam mu zacijelo bila već jako dosadila."

"Toliko da odbije vašu financijsku pomoć, gospodo Eddings?" rekla sam oprezno.

Podigla je bradu. "Mislim da sada zadirete u moju intimu."

"Da, gospodo, i žao mi je što vas moram izlagati tome. Alija sam liječnica, a u ovom je trenutku vaš sin moj pacijent. Moja je misija učiniti sve što mogu da bih ustanovila što mu se moglo dogoditi."

Uzdahnula je duboko, drhtavo i stala se poigravati gornjim gumbom na sakou kostima. Čekala sam dok se ona borila sa suzama.

"Slala sam mu novac svaki mjesec. Znao je to s porezima na naslijede, a Ted je bio navikao živjeti životom iznad svog standarda. Pretpostavljam da smo za to krivi njegov otac i ja." Jedva da je mogla nastaviti. "Za moje sinove život nije bilo dovoljno težak. Valjda ni za mene nije bio jako težak, sve dok Arthur nije preminuo."

"Čime se bavio vaš muž?"

"Proizvodnjom duhana. Upoznali smo se za vrijeme rata, kad se većina ukupnog broja cigareta na svijetu proizvodila ovdje u blizini, a vi niste mogli pronaci ni jedne, kao ni najlon carape."

Uspomene su je malo utješile, a ja je nisam prekidala.

"Jedne večeri otišla sam na zabavu u Klub casnika u hotelu Jeffer-son. Arthur je bio kapetan u vojnoj jedinici koja se zvala Richmond Grays i bio je dobar plesac." Nasmiješila se. "Oh, plesao je kao da udiše glazbu i kao da je ima u žilama, i odmah sam ga primijetila. Pogledi su nam se trebali samo jedanput sresti i više nikada nismo bili jedno bez drugog."

Zagledala se u prazno, a vatra je zatreperila i zapucketala, kao da ima nešto važno reci.

"Naravno, to je bio dio problema", nastavila je. "Arthur i ja nikada nismo prestali biti posve zaokupljeni jedno drugim, tako da su se dječaci ponekad osjećali kao da su na smetnji." Sada me gledala ravno u oči. "Nisam vas ni pitala biste li voljeli popiti čaj ili možda kap nečega jačeg."

"Hvala vam, ne treba. Je li Ted bio blizak s bratom?"

"Već sam policajcu dala Jeffov broj. Kako li se ono zvao? Marti-no ili nešto slično. Zapravo, učinio mi se prilično grub. Znao, malo Goldschlagera¹⁹ bi vam godilo u noci kakva je ova."

"Ne, hvala."

"Otkrila sam ga preko Teda", nastavila je s tom neobičnom primjedbom, a suze su joj se stale slijevati niz obraze. "On ga je otkrio kad je bio na skijanju negdje na zapadu, pa je bocu donio kuci. Ima okus tekuceg plamena s malo cimeta. Tako je rekao kad mi ju je dao. Uvijek bi mi donio pokoju sitnicu."

"Je li vam ikada darovao pjenušac?"

Pažljivo je obrisala nos.

"Rekli ste da vam je danas trebao doci u posjet", podsjetila sam je.

"Trebao je doci na rucak", rekla je.

"U njegovu hladnjaku nalazi se jedna krasna boca pjenušca. Omotana je vrpcom, pa se pitam nije li to trebalo biti nešto što vam je namjeravao donijeti danas na rucak."

"Oh, Bože." Glas joj je zadrhtao. "To je zacijelo bilo namijenjeno za neku drugu proslavu koju je imao u planu. Ja ne pijem pjenušac. Od njega me boli glava."

"Tražimo i njegove kompjuterske diskete", rekla sam. "Tražimo bilo kakve bilješke koje se odnose na ono što je u posljednje vrijeme pisao. Je li vas ikada zamolio da mu nešto pohranite ovdje?"

"Na tavanu ima nešto njegove sportske opreme, ali to je staro poput Metuzalema." Glas joj je zastao u grlu, pa se nakašljala. "I papiri iz škole."

"Znao je li negdje možda imao sigurnosni pretinac?"

"Ne." Odmahnula je glavom.

"A za kakvog prijatelja kojem je mogao povjeriti te stvari?"

"Ne znam ništa o njegovim prijateljima", ponovila je uz zvuk ledene kiše koja je zveckala po staklu.

"I nije vam spominjao nikakve romantične veze? Želite li reci da ih nije imao?"

¹⁹ Rakija s cimetom, u kojoj plutaju listići 24-karatnog zlata, uvezena iz Švicarske.

Cvrsto je stisnula usne.

"Molim vas, recite mi ako nešto nisam dobro shvatila."

"Bila je jedna djevojka koju je bio doveo kuci prije nekoliko mjeseci. Mislim da je to bilo još ljetos, a ona je izgleda bila nekakva znanstvenica." Zastala je. "On je valjda pisao nekakav članak ili nešto, pa su se tako upoznali. Malo smo se porjeckali oko nje."

"Zašto?"

"Bila je privlačna i jedna od onih akademskih tipova. Možda je profesorica. Ne mogu se sjetiti, ali znam daje odnekud iz Europe."

Cekala sam, ali ona više nije imala ništa reci. "Oko cega ste se porjeckali?" upitala sam.

"Onoga trenutka kada sam je vidjela, znala sam da nema dobru narav i nije imala pristupa u moj dom", odgovorila je gospoda Eddings.

"Živi li negdje u blizini?" upitala sam.

"Covjek bi rekao da živi, ali ne bih znala gdje je."

"Ali on ju je možda i dalje vidao."

"Nemam pojma koga je Ted vidao", rekla je, a ja sam bila uvjereni da laže.

"Gospodo Eddings, po svemu sudeći, vaš je sin vrlo rijetko bio kod kuće."

Samo me pogledala.

"Je li imao domaćicu? Na primjer, nekoga tko se brinuo za njegove biljke?"

"Ja bih mu slala svoju domaćicu kad je bilo potrebno", rekla je. "Corian. Ponekad mu ona donosi hranu. Tudu se nikada ne da kuhati."

"Kada je posljednji put svratila k njemu?"

"Ne znam", rekla je, a sada mi je već bilo jasno da je umorna od pitanja. "Malo prije Božica, mislim, zato što sad ima gripu."

"Je li vam Corian ikada spomenula što se nalazi u kući?"

"Pretpostavljam da mislite na njegovo oružje", rekla je. "To je samo još nešto što je počeo skupljati prije otprilike godinu dana. To je bilo sve što je želio za rodendan - poklon-bon za jednu od lokalnih prodavaonica oružja. Kao da bi se jedna žena uopće usudila ući na takvo mjesto."

Bilo je besmisleno dalje je ispitivati, jer ona je imala samo jednu želju - da joj sin bude živ. Sve dalje od toga, svaka aktivnost ili istraga bila je jednostavno invazija koju je bila odlučna izbjeći. Malo prije deset zaputila sam se kući, dva puta gotovo izgubivši ravnotežu na skliskim, praznim ulicama na kojima se nije ništa vidjelo. Noc je bila stravično hladna i ispunjena oštrim mokrim zvukovima, jer je led bio okovao drveće i pretvorio tlo u staklenu površinu.

Bila sam obeshrabrena jer se činilo da Eddingsa nitko nije poznao bolje od onoga što je bio na površini ili u prošlosti. Saznala sam da je skupljao novčice i leptire i da je bio šarmantan. Bio je ambiciozan novinar s ograničenom sposobnošću koncentracije, a ja sam pomislila da je neobično to što večeras po ovakvom vremenu šetam njegovim nekadašnjim susjedstvom kako bih razgovarala o njemu. Pitala sam se što bi on sam mislio da mu mogu reci, pa me obuzela velika tuga.

Kad sam ušla u kuću, nisam bila raspoložena za neobavezne razgovore, pa sam se zaputila ravno u svoju sobu. Grijala sam ruke pod toplom vodom i umivala se kad se Lucy pojavila na vratima. Istoga sam trenutka znala da je u jednom od onih svojih raspoloženja.

"Jesi li se dosta najela?" Pogledala sam je u odrazu ogledala iznad umivaonika.

"Ja se nikada ne najedem dosta", odgovorila je razdražljivo. "Zvao je netko po imenu Danny iz tvog ureda u Norfolku. Rekao je da je netko dojavio službenicima koje se javljaju na telefone što se dogodilo s našim automobilima."

Na trenutak mi je glava bila potpuno prazna. A onda sam se sjetila. "Dala sam vucnoj službi broj ureda." Obrisala sam lice rucnikom. "A onda je, pretpostavljam jedna od službenica nazvala Dan-nyja kući."

"Kako god. Hoće da ga nazoveš." Buljila je u moj odraz u ogledalu kao da sam nešto skrivila.

"Što je?" Uzvratila sam pogled. "Samo se moram izvuci odavde."

"Pokušat ću srediti da nam sutra dovezu aute", rekla sam povrijeđeno.

Izašla sam iz kupaonice, a ona za mnom. "Moram se vratiti na fakultet."

"Naravno, Lucy", rekla sam.

"Ti ne razumiješ. Imam toliko posla."

"Nisam znala da je taj tvoj izvanredni studij ili što god da to jest, već počeo." Ušla sam u dnevnu sobu i uputila se prema baru.

"Nema veze je li počeo ili nije. Moram pripremiti mnoge stvari. I ne razumijem kako ćeš dovući aute ovamo. Možda me Marino može odvesti po moj."

"Marino je jako zauzet, a moj je plan vrlo jednostavan", rekla sam. "Danny će dovesti moj auto do Richmonda, a ima jednog pouzdanog prijatelja koji će voziti tvoj Suburban. A onda će se Danny i taj njegov prijatelj autobusom vratiti u Norfolk."

"Kada?"

"To je jedina kvaka. Ne mogu dopustiti Dannyju da bilo što od ovoga učini prije no što završi radno vrijeme, jer ne

može dostavljati moj osobni automobil dok ga plaća država." Otvarala sam bocu Chardonna.

"Sranje", rekla je Lucy nestrpljivo. "Znači da ni sutra još neću imati prijevoz?"

"Bojim se da ga nećemo imati ni ti ni ja", rekla sam. "I što ćeš ti onda raditi?"

Pružila sam joj čašu vina. "Otići ću u ured i vjerojatno provesti mnogo vremena na telefonu. Ima li nešto što bi ti mogla raditi u podružnom uredu FBI-a u Richmondu?"

Slegnula je ramenima. "Znam nekolicinu ljudi koji su sa mnom prošli Akademiju."

Ako ništa drugo, pronaci ćeš nekog agenta koji će te odvesti u te-retanu da se vježbom riješiš tog odvratnog raspoloženja, zaustila sam reci, ali sam se suzdržala.

"Ne želim vino." Odložila je čašu na bar. "Mislim da ću neko vrijeme piti pivo."

"Zašto si tako ljuta?"

"Nisam ljuta." Iz malog je hladnjaka izvadila lagano Beck's pivo i skinula cep.

"Želiš li sjesti?"

"Ne", rekla je. "Usput receno, Knjiga je kod mene, pa se nemoj uzrujati kad je ne nađeš u svojoj aktovci."

"Kako to misliš, kod tebe je?" Pogledala sam je sa strepnjom.

"Citala sam je dok si bila vani, s gospodom Eddings." Otpila je gutljaj piva. "Pomislila sam da bi bilo dobro proći je još jedanput u slučaju da nam je nešto promaklo."

"Ja mislim da si je ti sad već gledala i previše", rekla sam odrješito. "Zapravo, mislim da smo je se svi već nagledali."

"Unutra ima puno toga sličnog Starom zavjetu. Mislim, nije baš daje sotonska, stvarno."

U tišini sam je promatrala pitajući se što se zaista događa u tom nevjerojatno kompliciranom mozgu.

"Zapravo mi se učinila prilično zanimljivom, vjerujem da može imati neku moc nad tobom samo ako joj to dopustiš. Ja joj ne dopuštam, pa me ne muci", govorila je.

Odložila sam čašu. "Dobro, ali nešto te zasigurno muci."

"Jedino što me muci je to što sam umorna i zarobljena ovdje. I zato ću se jednostavno zaputiti u krevet", rekla je.

"Nadam se da ćeš dobro spavati."

Ali nisam dobro spavala. Umjesto toga, sjedila sam ispred vatre brinuci se o njoj, jer sam svoju necakinju vjerojatno poznavala bolje od bilo koga drugog. Možda su se ona i Janet jednostavno posvadale, a pomirba će pricekati do jutra, ili je Lucy možda zaista pretrpana poslom, pa je to što se ne može vratiti u Charlottesville veći problem nego što sam mislila.

Ugasila sam vatru i još jedanput provjerila protuprovalni alarm kako bih se uvjerala da je uključen, a onda sam se zaputila natrag u spavacu sobu i zatvorila vrata. Svejedno nisam mogla spavati, pa sam sjedila uz upaljenu svjetiljku i osluškivala vjetar proucavajući popis poruka ispisan na Eddingsovu faksu. U prošla dva tjedna birano je osamnaest brojeva, a svi su bili zanimljivi i govorili su da je barem neko vrijeme provodio kod kuće, radeci nešto u radnoj sobi. Još jedna stvar koja mi je odmah upala u oči jest da ako je radio kod kuće, covjek bi očekivao da će postojati brojni prijenosi uredu^4s-sociated Pressa u središtu grada. No, to nije bio slučaj. Od polovice prosinca, poslao je faks u ured samo dva puta, barem s onog faksa koji smo pronašli u njegovoj kuci. Bilo je to lako utvrditi, jer je broj faksa novinske agencije bio unio u memoriju, tako da se na ispisu poziva, u stupcu za identifikaciju određišta pojavljivalo

REDAKCIJA AP-a,

zajedno s manje razumljivim nazivima kao što su MZPS, PPMO, KPT i LM. Tri od svih ovih brojeva imali su predbroj Tidewatera, te srednje i sjeverne Virginije, a broj biran za PPMO imao je pozivni Memphisa u Tennesseeju. Pokušala sam spavati, ali podaci su mi letjeli pred ocima, a u glavi su mi odzvanjala pitanja, jer ih nisam mogla isključiti iz svijesti. Pitala sam se s kime je Eddings kontaktirao na tim različitim mjestima, i je li to važno. Ono od cega nisam mogla pobjeći bilo je mjesto na kojem je umro. Još sam mogla živo vidjeti njegovo tijelo kako lebdi u toj mracnoj rijeci, kako ga navlaci crijevo koje više nicemu ne služi, zakvaceno na zahrdali vijak. Još sam osjećala njegovu ukocenost dok sam ga držala u narucju i izvlačila ga na površinu. Još sam i prije no što smo izronili znala da je mrtav već mnogo sati, a to je bio samo još jedan od razloga zbog kojih sam sumnjala da je bio mrtav već satima i u trenutku kad je netko ušao u njegov stan i izbrisao fi-leove.

U tri ujutro uspravila sam se u krevetu i zagledala se u tamu. U kuci je vladala tišina, osim povremenih zvukova uobicajenih za svaku kucu, a ja jednostavno nisam mogla isključiti svijest. S oklijevanjem, spustila sam stopala na pod, a srce mi je snažno tuklo, kao da se prestrašilo što se micem u to gluho doba noci. U radnoj sobi zatvorila sam vrata i napisala sljedeće kratko pismo:

SVIMA ZAINTERESIRANIMA:

Svjesna sam cinjenice daje ovo broj faksa, inace bih Vas nazvala osobno. Željela bih, ako je moguće, saznati tko ste Vi, budući da se Vaš broj faksa pojavio na popisu brojeva biranih s telefaksa nedavno preminulog covjeka. Molim Vas da mi se javite što je prije moguće. Ako Vam je potrebna potvrda autenticnosti ove poruke, obratite se kapetanu Peteu

Marinu iz richmondske policije.

Dala sam brojeve telefona i potpisala se imenom i titulom, pa sam faksom pismo poslala svim umemoriranim brojevima s Edding-sova ispisa, osim, naravno, Associated Pressu. Neko sam vrijeme sjedila za stolom, staklenim pogledom zagledana pred sebe, kao da ce mi faks-uredaj na stolu istoga trena razriješiti ovaj slucaj. No, uredaj je ostao nijem, a ja sam citala i cekala. U vec pristojno doba, šest ujutro, nazvala sam Marina.

"Zakljucujem da nije bilo nemira", rekla sam nakon što je telefonska slušalica udarila o nešto i pala na pod, te sam zacula njegov mamuran glas. "Izvršno, budan si", dodala sam.

"Koliko je sati?" Zvucao je kao daje u bunilu.

"Vrijeme je za ustajanje."

"Zatvorili smo možda petoricu. Ostali su se nakon toga smirili i vratili unutra. Šta ti radiš budna?"

"Ja sam uvijek budna. I, usput receno, danas bi mi trebao prijevoz do ureda."

"Dobro, pristavi kavu", rekao je. "Izgleda da cuje doc' popit'."

8

KAD JE STIGAO, LUCY JE JOŠ BILA U KREKETU, A JA SAM PRIPRE-

mala svježu vocnu salatu i kavu. Pustila sam ga unutra. Ponovno me obuzeo ocaj kad sam bacila pogled na ulicu.

Preko noci Richmond se pretvorio u staklo, a na vijestima sam cula da su grane i citava stabla oborili elektricne žice u nekoliko dijelova grada.

"Jesi li imao problema?" upitala sam, zatvarajuci ulazna vrata.

"Ovisi o tome na koju vrstu misliš." Marino skine kaput i pruži miga.

"U vožnji."

"Imam lance. AT bio sam vani do iza ponoci i umoran sam k'o pas."

"Dodi. Dat cemo ti malo kave."

"AT ne onog bezolovnog sranja."

"Gvatemalska kava i obecajem daje puna olova."

"Gdje je mala?"

"Spava."

"Eh. Mora da joj je dobro." Ponovno je zijevnuo.

Ušli smo u kuhinju s brojnim prozorima a kroz njih se vidjela rijeka, spora i boje kositra. Stijene su bile prevucene slojem leda, a šumska je carolija tek pocinjala svjetlucati na bljedom jutarnjem svjetlu. Marino si sam natoci kavu i doda u nju mnogo šecera i šlaga.

"Hoceš malo?" upitao me.

"Crnu, molim te."

"Mislim da mi sad više ne moraš govorit'."

"Nikada ne uzimam stvari zdravo za gotovo", rekla sam vadeci tanjurice iz ormarica. "Pogotovo kad su u pitanju muškarci koji, cini se, genetskim determinizmom zaboravljaju sitnice važne ženama."

"Hm, pa dobro, al' ja bi' ti mog'o nabrojiti' gomilu stvari koje Do-ris nikada nije naucila, pocevši od toga daje koristila moj alat i nikad ga nije vratila na mjesto", rekao je, spominjuci svoju bivšu ženu.

Radila sam nagnuta nad radnom plohom, a on se osvrtao oko sebe, kao da želi zapaliti cigaretu. Nisam mu to namjeravala dopustiti.

"Pretpostavljam da ti Tony nikad nije kuhao kavu", rekao je.

"Tony nikada nije za mene radio bogzna što, osim što mi je pokušavao napraviti dijete."

"Pa, nije mu baš pošlo za rukom, osim ako ti nisi htjela imat' djecu."

"S njim i nisam." "A sada?"

"I dalje ih ne želim s njim. Evo." Pružila sam Marinu tanjur. "Sjednimo."

"Cekaj malo. To je sve?" "Što još želiš?"

"Sranje, doktorice. Ovo nije hrana. I šta su, dovraga, ove male zelene krišćice s necim crnim po sebi?"

"KM. Sigurna sam da si ga vec jeo", rekla sam strpljivo. "Imam peciva u frizeru."

"E, da, to bi bilo dobro. Sa sirom za mazanje. Imaš li zemljice sa makom?"

"Ako te danas netko podvrgne testu na drogu, izaci ceš pozitivan na morfij."

"I nemoj mi dati ništa od onih nemasnih namaza. To mi je onda k'o da jedem ljepilo."

"Ne, nije", rekla sam. "Ljepilo je bolje."

Izostavila sam maslac, odlucna u svojoj namjeri da natjeram Marina poživjeti još neko vrijeme. Sada smo nas dvoje bili vec više od partnera, pa cak i od prijatelja. Ovisili smo jedno o drugome na nacin koji nijedno od nas nije moglo objasniti.

"Onda, reci mi sve šta si napravila", rekao je kad smo sjeli za moj blagovaonicki stol pokraj velikog prozorskog okna. "Znam da si cijelu noc bila budna i nešto radila." Odgrizao je velik zalogaj peciva i posegnuo za narancinim sokom. Ispricala sam mu o svom posjetu gospodi Eddings i o poruci što sam je poslala na brojeve koji su pripadali mjestima koje nisam poznavala.

"Cudno je da je slao faksove posvuda osim u svoj ured." "Poslao je dva faksa u ured", podsjetila sam ga. "Moram razgovarat' s tim ljudima." "Nek' ti je sa srecom. Ne zaboravi, to su novinari."

"Toga se i bojim. Tim dripcima Eddings je samo još jedna vijest. Sve do cega je njima stalo je šta ce napraviti' s podacima koje imaju. Staje njegova smrt groznija, to se njima više sviđa."

"Hm, ne znam. Ali imam osjecaj da ce svi s kojima se u uredu družio biti iznimno oprezni što ce ti reci. I nisam sigurna da ih krivim. Istraga necije smrti zastrašujuca je ljudima koji nisu tražili da budu uvuceni u nju."

"Kako stojimo s njegovim toksikološkim nalazima?" upitao je Marino.

"Nadam se da ce stici danas", rekla sam.

"Izvršno. Ako dobiješ potvrdu daje u pitanju cijanid, onda možda možemo poraditi' na stvarima onako kako bi trebalo. Za sada se trudim objasniti' razna praznovjerja zapovjedniku operativaca i pitam se šta dovruga napraviti' s Kevstone murjacima u Cheapeakeu. A i Wesleyju govorim da je u pitanju ubojstvo, a on traži dokaze, jer i on mora donijeti' neke odluke."

Samo spominjanje njegova imena bilo je uznemirujuće, pa sam skrenula pogled kroz prozor prema nepripitomljenoj vodi koja se teško valjala koritom među velikim, tamnim stijenjem. Sunce je obasjavalo sive oblake na istocnom dijelu neba kad sam zacula šum tuša u stražnjem dijelu kuće gdje su bile Lucvne prostorije.

"Izглеda da se Trnoružica probudila", rekao je Marino. "Trebala i njoj prijevoz?"

"Mislim da danas ima posla tu, u podrucnom uredu. Trebali bismo krenuti", dodala sam jer je sastanak osoblja u mom uredu uvijek pocinjao u osam i trideset.

Pomogao mi je pokupiti posude i odložiti ga u sudoper. Nekoliko minuta kasnije imala sam na sebi kaput, u ruci lijecnicku torbu i aktovku, a u predvorju se pojavila moja necakinja, mokre kose i cvrsto stisnuta kucnog ogrtaca.

"Sanjala sam nešto", rekla je deprimiranim tonom. "Da nas je netko pobio dok smo spavali. Devetmilimetarskim pištoljem u zatiljak. I prikazali su sve kao pljacku."

"O, stvarno?" upitao je Marino navlaceci rukavice obrubljene zecjim krznom. "A gdje je bila moja malenkost? Jer, bez brige, to se neće dogoditi' dok sam ja u kuci."

"Tebe nije bilo."

Uputio joj je neobican pogled kad je shvatio da ona to misli ozbiljno. "Šta si ti to, kvragu, sinoc jela?"

"San je bio poput filma. Zacijelo je trajao satima." Pogledala me, a oci su joj bile natecene i iscrpljene.

"Želiš li poci sa mnom u ured?" upitala sam.

"Ne, ne. Bit ce sa mnom sve u redu. Zadnje oko cega bih se sada voljela motati jest gomila mrtvaca."

"Znaci, ideš se naci s nekim agentima koje poznaješ u ovom gradu?" rekla sam s nelagodom.

"Ne znam. Namjeravali smo raditi na udisanju kisika iz zatvorenog sustava, ali nekako mi se cini da nisam spremna odjenuti roni-lacko odijelo i uroniti u nekakav zatvoreni bazen koji smrdi po kloru. Mislim da cu pricekati svoj auto, a onda jednostavno otici."

Marino i ja nismo puno razgovarali vozeci se u središte grada, dok su njegove mocne gume cvokotavim zubima duble zaledene ulice. Znala sam da je zabrinut za Lucy. Koliko god ju je on sam maltretirao, da je to pokušao itko drugi, Marino bi ga uništio svojim golim velikim rukama. Poznavao ju od njezine desete godine. Marino je bio taj koji ju je naucio voziti kamionet s pet brzina i pucati iz pištolja.

"Doktorice, moram te nešto pitati", progovorio je napokon kad je ritam lanaca usporio kod naplatne kucice. "Misliš da je s Lucy sve uredu?"

"Svatko ima nocne more", rekla sam.

"Hej, Bonita," pozvao je službenicu pružajući joj kroz prozor svoju propusnicu, "kad ćeš više napraviti' nešto u vezi s ovim vremenom?"

"Da ne biste to svalili na moja leđa, kapetane." Vratila mu je karticu, a rampa se podigla. "Rekli ste da ste vi ovdje glavni."

Njezin vedri glas pratio nas je kad smo nastavili vožnju, a ja sam razmišljala kako je žalosno da živimo u doba kada čak i službenici u

naplatnim kucicama moraju nositi gumene rukavice zbog straha da ce njihova koža doći u dodir s necijom tuđom.

Pitala sam se hocemo li dostići točku kada cemo svi živjeti u plasticnim mjehuricama, kako ne bismo umrli od bolesti kao što su ebola i AIDS.

"Samo mislim da se ponaša cudno", nastavio je Marino podigavši svoj prozor. Nakon stanke upitao je: "Gdje je Janet?"

"Sa svojom obitelji u Aspenu, mislim." Buljio je ravno ispred sebe i šutke vozio.

"Nakon onoga što se dogodilo u kuci doktora Manta, ne krivim Lucy što je malo smetena", dodala sam.

"Kvragu, obično je ona ta koja traži nevolje", rekao je. "Nju je teško smesti. Zato joj FBI i dopušta da se druži s EST-om. Nije baš da se smiješ tek tako smest' kad imaš posla s bijelim rasistima i teroristima. I ne javljaš na posao da si bolestan samo zato šta si imao jebenu nocnu moru."

Kad smo sišli s autoceste, skrenuo je na izlaz za Sedmu ulicu, a zatim na stare, kaldrmom popločene ulice Shockoe Slipa, odakle je zavio na Cetnaestu ulicu, kamo sam odlazila na posao svakoga dana koji bih provela u Richmondu. Ured glavnog sudskog patologa Virginije, odnosno UGSP, bila je zdepasta ožbukana zgrada sa sitnim mračnim prozorima koji su me podsjećali na odbojne, sumnjicave oci. Na istoku su gledali na sirotinjske četvrti, a na zapadu na bankarski okrug, dok su iznad nje visjele cestovne petlje i željeznica čije su tračnice paralele nebo.

Marino je skrenuo na parkiralište gdje je bilo neobično mnogo automobila zbog stanja na cestama. Izašla sam iz auta ispred zatvorenih vrata natkrivenog prilaza i ključem otvorila druga vrata koja su se nalazila sa strane. Zaputivši se prilazom namijenjenim kolicima i nosilima, ušla sam u mrtvacnicu gdje sam cula buku koju su proizvodili ljudi koji su radili u prostorijama duž hodnika. Odjel za obdukcije nalazio se iza velikog hladnjaka, a vrata su bila širom otvorena. Ušla sam u trenutku kad je Fielding, moj zamjenik, uklanjao razne cjevčice i kateter iz tijela mlade žene na stolu broj dva.

"Dosklizala si?" upitao je ne izgledajući ni najmanje iznenađen što me vidi.

"Skoro. Možda ću danas morati posuditi karavan. Trenutno sam bez auta."

Nagnuo se bliže svojoj pacijentici, namrštivši se malo dok je proučavao tetovažu cegrtuše omotane oko mlohavice lijeve dojke mrtve žene, usta uznemirujuće razjapljenih i usmjerenih prema bradavici.

"I sad ti meni reci zašto si netko napravi ovakvo što", rekao je Fielding.

"Rekla bih da je u cijeloj stvari bolje prošao onaj koji je tetovažu napravio", rekla sam. "Provjeri što ima na unutrašnjoj strani donje usnice. Vjerojatno je i tamo istetovirana."

Povukao joj je nadolje donju usnicu, a unutra je velikim grbavim slovima bilo ispisano Jebi se.

Fielding me zaprepašteno pogledao. "Kako si znala?"

"Tetovaže su kucne izrade, cura izgleda kao motoristica, a pretpostavljam da joj ni zatvor nije posve stran."

"U pravu si po svim točkama." Zgrabio je čisti rucnik i obrisao si lice.

Moj nabildani suradnik uvijek je izgledao kao da će se kirurško odijelo raspasti na njemu i neprestano se znojio, dok se mi ostali nikako nismo mogli ugrijati. No bio je sposoban forenzični patolog. Bio je ugodan i mio i vjerovala sam da mi je odan.

"Vjerojatno se radi o prevelikoj dozi", objasnio mi je skicirajući tetovažu na karton. "Pretpostavljam da joj je Nova godina bila mal-čice prevesela."

"Jack," rekla sam mu, "koliko si imao posla s policijom Chesa-peakea?"

Nastavio je crtati. "Vrlo malo."

"U zadnje vrijeme uopće ne?" upitala sam.

"Stvarno mislim da nisam. Zašto?" Podigao je pogled prema meni.

"Imala sam jedan prilično neobičan susret s jednim od njihovih detektiva."

"U vezi s Eddingsom?" Stao je ispirati tijelo, pa se duga tamna kosa prosula sjajnim celikom.

"Tako je."

"Znaš, neobično je to, ali Eddings me bio nazvao. Ne više od jednog dana prije no što je umro", rekao je Fielding baratajući crijevom.

"Što je želio?" upitala sam.

"Ja sam bio tu dolje, radio sam najednom slučaju, tako da nisam uspio razgovarati s njim. Sada bih volio da jesam."

Popeo se na male ljestve i stao snimati fotografije polaroidnim fotoaparatom. "Dugo ostaješ u gradu?"

"Ne znam", rekla sam.

"No, ako me trebaš da ti malo pomognem u Tidewateru, hocu." Blic je bljesnuo, pa je pricekao da izade snimka. "Ne znam jesam li ti rekao, ali Ginny je ponovno trudna i vjerojatno bi voljela maknuti se iz kuće. A ona voli ocean. Reci mi ime detektiva koji te brine i ja ću se pobrinuti za njega."

"Voljela bih da se netko pobrine za njega", rekla sam.

Fotoaparat je ponovno bljesnuo, a ja sam se prisjetila Mantove kucice i nisam mogla zamisliti Fieldinga i njegovu ženu u njoj, ni igdje u blizini.

"A i bilo bi normalno da ti ostaneš ovdje", dodao je. "Osim toga, nadajmo se da doktor Mant neće zauvijek ostati u Engleskoj."

"Hvala ti", rekla sam mu iskreno. "Možda bi bilo dobro kad bi mogao otputovati tamo nekoliko puta tjedno."

"Nema problema. Dodaš mi Nikona?" "Kojeg?"

"Hm, onog N-50 s jednostrano reflektirajucom lecom. Mislim da je u onom ormaricu tamo." Pokazao mi je prstom. "Napravit cemo raspored", rekla sam dodajuci mu fotoaparat. "Ali ti i Ginny ne želite odsjesti u kuci doktora Manta, i tu mi moraš vjerovati na rijec."

"Imala si problema?" Istrgnuo je novu fotografiju i pružio mi je. "Marino, Lucy i ja ušli smo u novu godinu izbušenih guma."

Spustio je fotoaparat i pogledao me u šoku. "Sranje. Misliš da su automobili nasumce odabrani?"

"Ne, ne mislim."

Popela sam se dizalom na viši kat i otključala vrata svog ureda gdje me pogled na Eddingsovu božicnu papricicu iznenadio poput udarca u lice. Nisam je mogla jednostavno ostaviti na komodi, pa sam je uzela u ruke ne znajući kamo daje maknem. Na trenutak sam šetkala uokolo, zbunjena i uzrujana, sve dok je napokon nisam spustila tamo gdje je i bila, jer je nisam mogla tek tako izbaciti, niti sam

uspomenama kojima je odisala mogla opteretiti nekog drugog člana svog osoblja.

Bacila sam pogled kroz vrata koja su spajala moj ured s Rosei-nim, ne iznenadujući se što je još nema. Moja je tajnica bila u vec poodmaklim godinama i nije se voljela voziti u središte grada cak ni po najljepšem vremenu. Objesivši kaput, pažljivo sam se ogledala oko sebe, zadovoljna što se sve cinilo u redu, osim cišćenja koje je obavljala ekipa za održavanje koja je obicno dolazila nakon kraja radnog vremena. S druge strane, nitko od sanitarnih inženjera, kako ih je država nazivala, nije želio raditi u ovoj zgradi. Malo ih je ostajalo duže vrijeme, a nijedan nije htio čistiti prizemlje. Ja sam svoje prostorije naslijedila od bivšeg glavnog patologa, ali osim drvene oplata na zidovima, ništa nije bilo kao u onim danima kada su se pušile cigare i kada su forenzični patolozi poput Cagnevja ispijali burbon s murjacima i direktorima pogrebnih društava, dodirujući mrtva tijela golim rukama. Moj prethodnik nije mnogo brinuo o izvorima izmjenicne svjetlosti, ni o analizama DNK.

Sjecala sam se trenutka kada mi je prvi put nakon njegove smrti pokazan njegov prostor i kad sam bila pozvana na razgovor za njegovo mjesto. Promatrala sam macho sitnice koje je s ponosom bio istaknuo na vidljiva mjesta, a kad se ispostavilo da je jedna od njih silikonski grudni umetak žene koju su silovali i ubili, došla sam u iskušenje da ostanem u Miamiu.

Nisam mislila da bi se bivšem glavnom patologu ovaj ured sada svidio, jer se u njemu više nije pušilo, a nedoliceo pubertetsko ponašanje ostajalo je iza njegovih vrata. Hrastovo pokucstvo nije pripadalo državi, vec je bilo moje vlastito, a pločicama prekriveni pod sakrila sam molitvenim Sarouk sagom²⁰ koji je bio strojno tkan, ali vedar. Bili su tu zmajevac i fikus, ali umjetnošću se nisam zamarala jer, poput kakva psihijatra, nisam željela na zidovima ništa provokativno, a iskreno govoreći, sav prostor koji sam mogla iznaci trebao mi je za knjige i ormarice s dosjeima. Što se tice trofeja, Cagnevja ne bi impresionirali djecji autici, kamioncici i vlakici koje sam koristila kako bih istražiteljima pomogla rekonstruirati nesrece.

Trebalo mi je nekoliko minuta da pregledam košaricu sa spisima što ih je trebalo riješiti, koja je bila puna smrtovnica obrubljenih

²⁰ Gusto tkani istocnjacki sag pastelnih boja koji cesto ima središnju šaru.

crvenom bojom ako se radilo o slucajevima za sudsku patologiju, a zelenom ako se radilo o onima koji to nisu bili. Bilo je i drugih izvješća koji su cekali moj potpis, a poruka na kompjuteru upozoravala me da provjerim svoju elektronsku poštu. Sve to može cekati, pomislila sam i zaputila se natrag u hodnik kako bih vidjela tko je osim mene i Fieldinga uspio doci. Samo je Clea bila tamo, ustanovila sam kad sam stigla u ured za prijem stranaka, ali baš sam nju i željela vidjeti.

"Doktorice Scarpetta", rekla je trgnuvši se. "Nisam znala da ste tu."

"Mislila sam da bi bila dobra zamisao da se sada vratim u Rich-mond", rekla sam privlanceci stolicu njezinu stolu.

"Doktor Fielding i ja pokušat cemo pokriti Tidevwater odavde."

Clea je bila iz Florencea u Južnoj Karolini, uvijek je bila jako našminkana i nosila je prekratke suknje, jer je vjerovala da sreća leži u ljepoti, a to je bilo nešto što ona nikada neće imati. Zaokupljena sortiranjem jezovitih fotografija prema broju slucaja, sjedila je uspravno na stolici s povecalom u ruci i naocalama na nosu. U blizini, na salveti ležao je komad rolade koji je vjerojatno donijela iz uredskog restorana, koji se nalazio u prostoriji do njezine, i pijuckala je Tab²¹.

"Hm, mislim da se ceste pocinju odledivati", stavila mi je do znanja.

"Sjajno." Nasmiješila sam se. "Drago mi je da ste ovdje."

Nastavila je vaditi nove fotografije iz plitke kutije i cinilo se da joj je jako drago to cuti.

"Clea," rekla sam, "vi se sjecate Teda Eddingsa, zar ne?"

"O, da, gospodo." Iznenada je izgledalo kao da ce poceti plakati. "Uvijek je bio tako fin kad bi dolazio ovamo. Još

uvijek ne mogu vjerovati." Zagrizla je donju usnicu.

"Doktor Fielding kaže da je Eddings nazvao ovamo krajem prošlog tjedna", rekla sam. "Pitam se sjećate li se možda toga."

Klimnula je glavom. "Da, gospodo, naravno da se sjećam. Zapravo, ne mogu prestati razmišljati o tome."

"Je li razgovarao s vama?"

21 Prvo americko bezalkoholno pice bez šecera, nalik dijetnoj Coca-Coli.

"Da."

"Možete li se sjetiti što je rekao?"

"Pa, želio je razgovarati s doktorom Fieldingom, ali njegova je linija bila zauzeta. Tako da sam ga upitala mogu li mi štogod prenijeti, pa smo se neko vrijeme malo šalili. Znete vec kakav je bio." Oci su joj se napunile suzama i glas joj je zadrhtao. "Upitao me jedem li još onoliko javorova sirupa, jer je sigurno da ga jedem jako puno, kad tako slatko pricam. I pozvao me van."

Slušala sam, a njoj su se zarumenjeli obrazi.

"Naravno, nije to mislio ozbiljno. Uvijek je govorio, ma znate, kao: 'Onda, kad cemo nas dvoje na onaj sudar?' Nije to mislio ozbiljno", ponovila je.

"U redu je da baš i jest", rekla sam joj nježno. "Ma, on je vec imao djevojku." "Kako znate?" upitala sam.

"Rekao je da ce je jednom dovesti ovamo, a ja sam stekla dojam daje to s njom bilo prilicno ozbiljno. Mislim da se zove Loren, ali ne znam ništa drugo o njoj."

Zamislila sam Eddingsa u takvim intimnim razgovorima s mojim osobljem, pa me još manje cudila cinjenica što je mnogo lakše dopirao do mene nego vecina drugih novinara koji su zvali telefonom. Nisam mogla ne upitati se nije li ga taj isti dar doveo do smrti, a sve mi se cinilo da jest.

"Je li vam ikada spomenuo o cemu to želi razgovarati s doktorom Fieldingom?" rekla sam ustajuci.

Neko je vrijeme duboko razmišljala, odsutno prevrcuci slike kakve svijet nikada ne bi smio vidjeti. "Samo malo. E, da, znam. Radilo se o radijaciji. O tome kakvi bi bili nalazi da netko umre od toga."

"O kakvoj radijaciji je bila rijec?" pitala sam.

"Pa, ja sam mislila da piše neki clanak o rendgenskim strojevima. Znete, toga je u zadnje vrijeme bilo dosta po vijestima jer se ljudi jako boje pisama-bombi i slicnih stvari."

Nisam se sjećala da sam u Eddingsovoj kuci pronašla bilo kakav trag koji bi ukazivao na to daje radio na slicnom clanku. Vratila sam se u svoj ured, bacila se na papirologiju i stala uzvracati telefonske pozive. Tek nekoliko sati kasnije, jela sam kasni rucak za svojim radnim stolom, kad je ušao Marino.

"Što se dogada?" rekla sam, iznenadena što ga vidim. "Hoćeš pola sendvica s tunom?"

Zatvorio je oboja vrata i sjeo ne skinuvši kaput, a izraz na njegovu licu prestravio me. "Si razgovarala s Lucy?" rekao je.

"Ne otkada sam otišla iz kuce." Odložila sam sendvic. "Zašto?"

"Zvala me", bacio je pogled na sat, "prije otprilike sat vremena. Zanimalo ju je kako doc' do Dannvja da ga može nazvat' zbog auta. I zvučala je pijano."

Neko sam vrijeme šutjela, ne skidajuci pogled s njegovih ociju. Zatim sam pogledala u stranu. Nisam ga pitala je li siguran u to što kaže, jer se Marino razumio u takve stvari, a Lucy je imala prošlost s kojom je bio dobro upoznat.

"Da odem kuci?" upitala sam ga tiho.

"A-a. Mislim da je drži neko cudno raspoloženje i da se mora malo ispuhat'. Barem nema auto u koji bi mogla sjest'." Duboko sam udahнула.

"Stvar je u tome što mislim daje zasad sigurna. AT mislio sam da bi trebala znat' za to, doktorice."

"Hvala ti", rekla sam smrknuto.

Bila sam se nadala da je sklonost moje necakinje da konzumira alkohol u prevelikim kolicinama bio problem koji je ostavila iza sebe, buduci da nisam bila primijetila nikakvih zabrinjavajucih znakova u tom smislu još od onih njezinih ranih, samorazarajucih dana kada je vozila pijana i pritom zamalo poginula. Ako ništa drugo, njezino neobicno jutrošnje ponašanje i ovo što mi je Marino upravo rekao ukazali su mi na to da nešto opasno nije u redu. Nisam bila sigurna što uciniti.

"Još jedna stvar", dodao je ustajuci. "Ne želiš da ti se ovakva vrati na Akademiju."

"Ne," rekla sam, "naravno da ne."

Otišao je, a ja sam neko vrijeme sjedila iza zatvorenih vrata, deprimirana, misli nalik na lijenu rijeku što je tekla iza prozora mog doma. Nisam znala jesam li ljuta ili uplašena, ali kad sam se prisjetila koliko sam puta ponudila Lucy vino ili joj dodala pivo, osjetila sam se izdanom. Zatim sam bila gotovo ocajna razmatrajuci velicinu svega onoga što je postigla i što može izgubiti, pa su me iznenada stale opsjedati i neke druge slike. Zamišljala sam grozne scene koje

su izašle iz pera covjeka koji je želio biti božanstvo i znala da moja necakinja, uza svu svoju pamet, ne razumije tamu te moci. Ona zlocu nije razumjela tako dobro kao ja.

Odjenula sam kaput i rukavice, jer sam točno znala kamo moram poci. Baš sam izlazila iz prednje prostorije ureda, kad mi je zazvonio telefon, pa sam podigla slušalicu za slucaj daje na drugoj strani Lucy. Bio je to, medutim, šef policije Chesapeakea, koji mi se predstavio kao Steels i rekao mi daje upravo premješten iz Chicaga.

"Žao mi je što je ovo nacin na koji se upoznajemo", rekao mi je i zvucao je iskreno. "Ali moram s vama razgovarati o svom detektivu po imenu Roche."

"I ja s vama moram razgovarati o njemu", rekla sam. "Možda biste mi vi mogli objasniti što je točno njegov problem?"

"Sudeci po njegovim rijecima, problem ste vi", rekao je.

"To je smiješno", rekla sam, ne mogavši suspregnuti svoj gnjev. "Da odmah prijedemo na stvar, gospodine Steels, ponašanje vašeg detektiva je neumjesno, neprofesionalno i predstavlja zapreku ovoj istrazi. Ne dopuštam mu pristup svojoj mrtvacnici."

"Jasno vam je da ce Unutrašnja kontrola morati pomno ispitati sve ovo," rekao je, "a ja cu vas vjerojatno morati zamoliti da jednom navratite do mene, kako bismo mogli porazgovarati s vama."

"Za što me točno teretite?" "Za seksualno maltretiranje."

"To je strašno popularno u posljednje vrijeme", rekla sam ironicno. "No, sve u svemu, nisam bila svjesna cinjenice da imam nad njim ikakvu moc, buduci da on radi za vas, a ne za mene, a kod seksualnog maltretiranja po definiciji se radi o zlouporabi moci. No, sve je to još nejasno, buduci da su u ovom slucaju uloge zamijenjene. Vaš detektiv je taj koji je imao seksualne porive prema meni, a kad na njih nisam uzvratila istim žarom, on je bio taj koji je poceo s maltretiranjem."

Nakon stanke Steels je rekao: "Onda to meni zvuca kao da je tu samo vaša rijec protiv njegove."

"Ne, to zvuca kao gomila sranja. A ako me još jedanput dodirne, nabavit cu nalog i dati ga uhititi."

Šutio je.

"Gospodine Steels," nastavila sam, "mislim daje ono što bi vam trenutno trebalo biti od goruce važnosti onaj vrlo zabrinjavajuci slucaj za koji je vaša postaja nadležna. Prema tome, možemo li na trenutak razgovarati o Tedu Eddingsu?"

Procistio je grlo. "Naravno." "Jeste li upoznati sa slucajem?"

"Apsolutno. Izvijestili su me do detalja i jako sam dobro upoznat s cinjenicama."

"Fino. Onda sam sigurna u to da cete se složiti da ga moramo istražiti koliko god najbolje možemo."

"Pa, ja mislim da se moramo dobro zagledati u svakoga tko pogine, ali u Eddingsovu slucaju odgovor mi se cini prilicno jasan."

Slušala sam ga, postajuci iz trenutka u trenutak sve ljuca.

"Možda znate, a možda i ne da je covjek bio lud za Gradanskim ratom i uspomenu na njega - imao je cijelu zbirku i sve to. Kako se cini, nedaleko od mjesta na kojem je ronio bile su se odigrale neke bitke iz tog doba, pa je moguće daje tražio stvari poput topovske ta-nadi i slicno."

Uvidjela sam da je Roche zacijelo razgovarao s gospodom Ed-dings ili je možda šef policije vidio neke od novinskih clanaka koje je Eddings navodno bio napisao o svojini podvodnim lovovima na blago. Ja nisam nikakva povjesnicarka, ali znam dovoljno povijesti da shvatim ocit problem koji je nastao u vezi s necim što se polako pretvaralo u smiješnu teoriju.

Rekla sam Steelsu: "Najveca bitka na vodi ili blizu nje u vašem podrucju odigrala se između brodova Merrimac i Monitor. A i to je bilo miljama udaljeno od vas, u Hampton Roadsu. Nikada nisam cula ni za kakve bitke u onom dijelu rijeke Elizabeth ili blizu nje gdje je smješteno brodogradilište."

"Ali, doktorice Scarpetta, to jednostavno ne znamo, nije li tako?" rekao je zamišljeno. "Moglo bi se raditi o bilo cemu što je ispaljeno, o bilo kakvom bacenom smecu ili o bilo kome tko je ubijen na bilo kojem mjestu u ono doba. Onda baš nije bilo televizijskih kamera ili milijuna novinara na sve strane. Samo Mathew Brady22, a ja 22 Fotograf (oko 1823.-96.) - prvi predstavnik ratne fotografije cija je zbirka fotografija iz Gradanskog rata sada nacionalno blago SAD-a.

sam, usput receno, veliki ljubitelj povijesti i procitao sam mnogo o Gradanskom ratu. Ja osobno vjerujem daje taj tip, Eddings, zaronio u tom brodogradilištu kako bi pretražio dno rijeke u potrazi za ostacima iz rata. Udahnio je otrovne plinove iz svog stroja i umro, a što god da je imao u ruci - poput metal-detektora - nestalo je u blatu."

"Ja radim na ovom slucaju kao na mogucem umorstvu", rekla sam cvrsto.

"A ja se ne slažem s vama, sudeci po onome što mi je receno."

"Ali ja očekujem da ce se javna tužiteljica složiti sa mnom, kad budem razgovarala s njom."

Na to šef policije nije imao odgovora.

"Pretpostavljam isto tako da nemate namjeru pozvati ljude iz FBI-eve jedinice za kriminalističku istražiteljsku analizu", dodala sam. "Buduci da ste već odlucili kako se radi o nesreci."

"U ovom trenutku ne vidim nijedan razloga na svijetu da gnjavim time FBI. I to sam im i rekao."

"E, pa ja vidim svaki razlog za to", odgovorila sam jedva se suzdržavajući da mu ne spustim slušalicu.

"Prokletstvo, prokletstvo, prokletstvo!" mrmljala sam, bijesno grabeci svoje stvari, nakon cega sam žurno izašla.

U prizemlju, u uredu pokraj mrtvacnice, skinula sam sa zida komplet kljuceva i zaputila se van na parkiralište gdje sam otključala vozaceva vrata na tamnoplavom karavanu koji smo katkada koristili za prijevoz mrtvaca. Auto nije bio tako upadljiv kao furgon, ali nije baš bio ni nešto što bi covjek ocekivao da vidi na susjedovu prilazu. Bio je prevelik i imao je zatamnjena stakla zasjenjena zavjesama slicnima onim koje se mogu vidjeti na vozilima pogrebnih društava, a otraga nije bilo sjedišta, već je pod bio prevucen šperplocom koja je na sebi imala kopce kojima se sprjecavalo sklizanje nosila tijekom transporta. Nadzornik mrtvacnice bio je objesio nekoliko os-vježivaca zraka na retrovizor, tako da je kabina bila zasícena mirisom cedrovine.

Jedan dio puta otvorila sam prozor i odvezla se na Main Street, zahvalna što su sada ceste bile samo mokre, a gužva izazvana vozilima ljudi koji se vraćaju s posla nije bila tako strašna. Vlažan, hladan zrak namicu godio mi je i znala sam što moram uciniti. Bilo je već prošlo neko vrijeme otkada sam na putu s posla svratila u crkvu, jer bih se toga sjetila samo kad bi me uhvatila kriza, kad bi me život pritisnuo uza zid. Na uglu Three Chopt Roada i avenije Grove skrenula sam na parkiralište crkve Saint Bridget, koja je bila izgrađena od opeke i škrljevca i čija su se vrata sada nocu zaključavala, zbog onoga u što se svijet prometnuo. No, u ovo se doba tamo sastajalo Društvo lijecenih alkoholicara, a ja sam uvijek znala kad mogu ući i da me nitko neće smetati.

Ulazeci na sporedna vrata blagoslovila sam se svetom vodicom, a zatim se zaputila niz prolaz crkve u kojoj su kipovi svetaca cuvali raspelo, a blještavi vitraži pokazivali prizore raspeca. Izabrala sam posljednji red klupa i zažalila što nemam svijeca koje bih mogla zapaliti, no taj je obicaj ovdje zamro s Drugim vaticanskim koncilom. Klek-nuvši pred klupu, molila sam se za Teda Eddingsa i njegovu majku. Molila sam se za Marina i Wesleyja. U nekom svom osobnom, tamnom prostoru, molila sam se za svoju necakinju. Zatim sam sjedila u tišini, zatvorenih ociju i osjecala kako moja napetost popušta.

Bilo je gotovo šest sati i baš sam se spremala otici, kad sam zastala u nartek u ugledala osvijetljena vrata knjižnice u dnu hodnika. Nisam bila sigurna što me povelu u tom smjeru, ali mi je palo na pamet da bi se onoj zlocudnoj knjizi mogla suprotstaviti ona sveta, te da bi lijek koji bi kakav svećenik mogao preporučiti moglo biti nekoliko trenutaka uz katekizam. Kad sam ušla, unutra sam zatekla stariju ženu koja je vraćala knjige na police.

"Doktorice Scarpetta?" upitala je izgledajući istovremeno začudeno i zadovoljno.

"Dobra večer." Sramila sam se što se ne sjećam njezina imena. "Ja sam gospoda Edwards."

Sjetila sam se da je ona zadužena za socijalnu skrb u crkvi i da obucava obraceničke na katolicanstvo, a ponekad sam mislila kako u tu grupu spadam i ja, jer sam tako rijetko odlazila na misu. Malena i okruglasta, ona sama nikada nije bila u samostanu, no ipak je u meni budila isti onaj osjećaj krivnje kao i moje dobre redovnice kad sam bila mala.

"Ne vidam vas često ovdje u ovo doba", rekla je. "Samo sam svratila", odgovorila sam. "Nakon posla. Bojim se da sam propustila vecernju molitvu."

"To je bilo u nedjelju." "Naravno."

"No, baš mi je drago što sam vas uspjela vidjeti na odlasku." Pogled joj se zadržao na mom licu i znala sam daje osjetila kako trebam pomoć.

Prelazila sam pogledom po policama s knjigama. "Mogu li vam pomoći pronaci što god?" upitala je. "Katekizam", rekla sam.

Prešla je prostoriju i skinula jedan s police, te mi ga pružila. Radilo se o velikom tomu, pa sam se zapitala jesam li donijela pravu odluku, jer sam sada već bila jako umorna i sumnjala sam da je Lucy u stanju citati.

"Možda vam mogu pomoći necim?" Glas joj je bio blag.

"Možda, kad bih mogla kratko porazgovarati sa svećenikom, to bi bilo dobro", rekla sam.

"Otac O'Connor obilazi bolnice." Pogled joj je i dalje bio ispitivacki. "Mogu li vam ja ikako pomoći?"

"Možda možete."

"Možemo sjesti ovdje", predložila je.

Odmakle smo stolice od jednostavnog drvenog stola koji me podsjećao na one za kojima sam sjedila u crkvenoj školi kad sam bila djevojčica u Miamiu. Iznenada sam se sjetila cudesna koja su me ocekivala na stranicama svih tih knjiga, jer ucenje je bilo ono što sam voljela, a svaki misaoni bijeg od kuće bio je pravi blagoslov. Gospoda Edwards i ja sjele smo jedna nasuprot drugoj, poput dviju prijateljica, ali rijeci su mi teško dolazile jer sam rijetko pričala ovako iskreno.

"Ne mogu ulaziti u pojedinosti jer moji problemi imaju veze sa slucajem na kojem radim", započela sam.

"Razumijem." Klimnula je glavom.

"No, dovoljno je reci da sam došla u dodir s jednom vrstom sotonske biblije. Ne radi se baš o obožavanju davla, ali je u pitanju nešto opako."

Nije reagirala, već me i dalje gledala u oči.

"I Lucy se susrela s istom knjigom. Lucy je moja dvadesettrogo-dišnja necakinja. I ona je procitala taj rukopis."

"I kao posljedica toga došli su problemi?" upitala je gospoda Edwards.

Duboko sam udahnula i osjetila se glupo. "Znam da ovo zvuči prilično cudno."

"Naravno da ne zvuči", rekla je. "Nikada ne smijemo podcijeniti moc zla i trebali bismo se truditi izbjegavati ga kad god je to moguće."

"Ja to ne mogu uvijek izbjeci", rekla sam. "Jer baš je zlo to koje često dovodi pacijente na moja vrata. Ali rijetko moram pogledati spis kao što je ovaj o kojem upravo pričam. Ja imam uznemirujuće snove, a moja se necakinja ponaša hirovito i provela je mnogo vremena s tom Knjigom. Uglavnom sam zabrinuta za nju. Zato sam ovdje."

"Ali ti stoji u tome što si naučio i što ti je povjereno", citirala mi je. "Zapravo je sve tako jednostavno." Nasmiješila se.

"Nisam sigurna da razumijem", odgovorila sam.

"Doktorice Scarpetta, nema lijeka za ovo što ste upravo podijelili sa mnom. Ne mogu ja samo položiti svoje ruke na vas i tako otjerati tamu i noćne more. To ne može ni otac O'Connor. Nemamo rituala ni ceremonije koja bi upalila. Možemo se moliti za vas i to ćemo, naravno, i činiti. Ali ono što vi i Lucy sada morate učiniti jest vratiti se vlastitoj vjeri. Morate učiniti ono što vam je davalo snagu u prošlosti, što god to bilo."

"Zato sam danas i došla ovamo", ponovila sam.

"Dobro. Recite Lucy da se vrati u vjersku zajednicu i da se moli. Trebala bi doći u crkvu."

Da i to dočekam, razmišljala sam vozeci se kuci, a moji su strahovi postali samo još jaci kad sam prošla kroz ulazna vrata. Nije još bilo ni sedam sati uvečer, a Lucy je već bila u krevetu.

"Spavaš li?" Sjela sam pokraj nje u mraku i položila joj ruku na leđa. "Lucy?"

Nije odgovorila, a ja sam bila zahvalna što nam auti još nisu stigli. Bojala sam se da bi se u tom slučaju bila zaputila natrag u Charlot-tesville, a jako sam se bojala i da će ponoviti sve pogreške koje je ikada pocinila.

"Lucy?" ponovila sam.

Polako se okrenula. "Što je?" rekla je.

"Samo provjeravam kako si", rekla sam prigušeno.

Vidjela sam kako je otrla oči i shvatila da ne spava, već da plače.

"Što te muči?" upitala sam.

"Ništa."

"Znam da nešto jest. A i vrijeme je da popricamo o tome. Već se neko vrijeme ne ponašaš normalno i želim ti pomoći."

Nije htjela odgovoriti.

"Lucy, ja se neću maknuti sve dok ne počneš razgovarati sa mnom."

Još je malo šutjela, a ja sam vidjela kako su joj se vjede pomakle kad se zagledala u strop. "Janet im je rekla", počela je. "Rekla je svojoj mami i tati. Raspravljali su s njom, kao da o njezinim osjećajima znaju više od nje same. Kao da ona nekako griješi o samoj sebi."

Glas joj je postajao sve ljuciji, a i podigla se u polusjedeci položaj naguravajući jastuke pod leđa.

"Traže od nje da ode psihologu", dodala je.

"Žao mi je", rekla sam. "Nisam sigurna da znam što bih ti rekla, osim daje problem u njima, a ne u vama dvjema."

"Ne znam što će Janet učiniti. Dovoljno je loše već samo to što moramo brinuti da se ne sazna u FBI-u."

"Morate biti jake i vjerne onome što jeste."

"Što god to bilo. Nekim danima jednostavno ne znam." Još se više uzбудila. "Mrzim ovo. Tako je teško. Tako nepošteno." Naslonila je glavu na moje rame. "Zašto nisam mogla biti kao ti? Zašto mi nije moglo biti lako u životu?"

"Nisam sigurna da želiš biti poput mene", rekla sam. "A moj život svakako nije lagan, kao što nije gotovo ništa od bitnih stvari. Ti i Janet možete izgubiti stvari ako to odlučite učiniti. I ako se iskreno volite."

Duboko je udahnula i polako ispustila zrak iz pluća.

"Nema više samorazarajućeg ponašanja." Ustala sam s kreveta u sjenke njezine sobe. "Gdje je Knjiga?"

"Na stolu", rekla je.

"U mom uredu?"

"Da. Ja sam je tamo stavila."

Pogledale smo se, a njezine su oči zasjale. Glasno je šmrcnula i ispuhala nos.

"Razumiješ li zašto nije dobro razmišljati o tako necemu?" upitala sam.

"Vidi o čemu ti moraš razmišljati cijelo vrijeme. To ti ide u kompletu."

"Ne," rekla sam, "ono što ide u kompletu jest znati kamo zakoraciti i kada ostati na mjestu. Moraš poštovati neprijateljevu moc jednako onoliko koliko prezireš neprijatelja. Inace gubiš, Lucy. Bolje ti je to naučiti sada."

"Razumijem", rekla je tiho, j)osegnuivši za Katekizmom koji sam bila položila na dno kreveta. "Sto je ovo i moram li pročitati sve to veceras?"

"To je nešto što sam pokupila za tebe u crkvi. Mislila sam da bi mogla baciti pogled."

"Zaboravi crkvu", rekla je. "Zašto?"

"Zato što je ona zaboravila mene. Crkva misli da su ljudi poput mene nenormalni, kao da bih morala ici u pakao ili u zatvor zato što sam takva kakva sam. O tome ti pricam. Ne znaš ti kako je to biti izoliran."

"Lucy, i sama sam izolirana veci dio svog života. I ne znaš što je to diskriminacija sve dok ne postaneš jednom od tri žene na medicinskom fakultetu. Ili na pravnom fakultetu, gdje ti muškarci ne žele posuditi svoje bilješke ako si bolesna i propustiš predavanje. Zato seja nikada ne razbolijevam. Zato se ne napijam i ne krijem u krevetu." Zvucala sam okrutno jer sam znala da takva sada moram biti.

"Ovo je drugacije", rekla je.

"Mislim da ti želiš vjerovati kako je to drugacije da bi imala izgovor i mogla sažalijevati samu sebe", rekla sam. "Cini mi se da si ti ta koja ovdje jedina zaboravlja i odbacuje. Ne crkva. Ne društvo. Ne cak ni Janetini roditelji koji možda jednostavno ne razumiju. Mislila sam da si jaca."

"Ja jesam jaka."

"E, pa meni je dosta", rekla sam. "Ne možeš samo doci ovamo, napiti se i navuci pokrivace preko glave tako da moram brinuti za tebe cijeli dan. A onda kada ti pokušam pomoci, ti me odgurneš od sebe. Mene i sve ostale."

Šutjela je i zurila u mene. Napokon je rekla: "Zaista si otišla u crkvu zbog mene?"

"Otišla sam zbog sebe." Ublažila sam ton. "Ali ti si bila glavni predmet razgovora."

Odbacila je pokrivace. "Glavna je zadaca svakog covjeka slaviti Boga i uživati u Bogu zauvijek", rekla je ustajuci. Zastala sam na pragu.

"To ti je katekizam. Tamo se koristi ekskluzivan jezik, dakako. Odslušala sam ja tecaj religije na fakultetu. Želiš li vecerati?"

"Što bi ti željela?" rekla sam.

"Nešto lagano." Prišla mi je i zagrlila me. "Teta Kay, oprosti", rekla je.

U kuhinji, otvorila sam najprije duboko smrzavanje, medutim ništa od onoga što sam vidjela nije me nadahnulo. Zatim sam pogledala u hladnjak, ali apetit nije zajedno s duševnim mirom prešao u ilegalu. Pojela sam bananu i skuhalo si lonac kave. U osam i trideset prestrašila me radiostanica na radnoj plohi.

"Jedinica šesto baznoj stanici jedan", dopro je do mene Marinov glas.

Podigla sam mikrofon i javila mu se: "Ovdje bazna stanica jedan."

"Možeš me nazvat' na telefon?"

"Reci mi broj", rekla sam dok me obuzimao loš predosjecaj.

Bilo je moguće da netko nadgleda radijsku frekvenciju kojom se koristio moj ured, a kad god je slucaj bio posebno osjetljiv, detektivi su nas nastojali držati podalje od radijskih valova. Broj koji mi je Marino dao bio je broj telefonske govornice.

Kad se javio, rekao je: "Oprosti, nisam im'o sitnog." "Što se događa?" Nisam gubila vrijeme.

"Preskacem dežurnog sudskog patologa, jer znam da bi voljela da najprije nazovemo tebe."

"Što je u pitanju?"

"Jebi ga, doktorice, stvarno nije žao. AT našli smo Dannvja."

"Dannvja?" rekla sam zbunjeno.

"Dannvja Webstera. Iz tvog ureda u Norfolku."

"Kako to misliš 'našli ste ga'?" Obuzeo me strah. "Što je ucinió?" Pomislila sam da ga je netko uhitio dok je vozio moj auto, ili da gaje možda razbio.

Marino je rekao: "Doktorice, mrtav je." Tišina je zavládala na oba kraja žice.

"O, Bože." Naslonila sam se na radnu plohu i zatvorila oci. "O, moj Bože", rekla sam. "Što se dogodilo?"

"Gledaj, mislim da bi najbolje bilo da se spustiš ovamo." "Gdje si?"

"U Sugar Bottomu, tamo gdje je onaj stari željeznicki tunel. Tvoj auto je jednu ulicu uzbrdo, u Libby Hill parku."

Nisam više ništa pitala, vec sam rekla Lucy da odlazim i da vjerojatno necu stici kuci dokasno. Zgrabila sam svoju lijevnicku torbu i svoj pištolj jer sam poznavala taj sumnjivi dio grada gdje se nalazi tunel i nisam mogla ni zamisliti što je Dannvja moglo namamiti onamo. On i njegov prijatelj trebali su odvesti moj auto i Lucyn Subur-ban do mog ureda gdje ih je moja službenica trebala docekati na parkiralištu i odvesti ih do autobusne postaje. Naravno, Church Hill nije daleko od UGSP-a, ali nisam mogla vjerovati da bi Danny moj Mercedes odveo bilo kamo osim tamo gdje je

znao da ga treba odvesti. Nije izgledao kao mladic koji bi zloupotrijebio moje povjerenje.

Brzo sam vozila duž West Cary Streeta, prolazeci pokraj golemih kuca od opeke s krovovima od škrljeveca i bakra i ulaza zaklonjenih visokim crnim dvorišnim vratima od kovana željeza. Cinilo se gotovo nestvarno juriti ovim elegantnim susjedstvom u karavanu mrtvacnice dok je jedan od mojih zaposlenika mrtav, a meni je bilo nesnosno ostaviti Lucy ponovno samu. Nisam se mogla sjetiti jesam li aktivirala protuprovalni sustav i isključila senzore osjetljive na pokret kad sam izlazila iz kuće. Ruke su mi drhtale i željela sam zapaliti cigaretu.

Libby Hill park jedan je od sedam brežuljaka Richmonda na području gdje su nekretnine sada bile na cijeni. Redove stogodišnjih kuća i domova u stilu neoklasicizma bili su savršeno restaurirani ljudi dovoljno smjeli da taj povijesni dio grada otmu kliještima propadanja i kriminala. Za većinu stanovnika rizik koji su preuzeli isplatio se, no ja sam znala da ne bih mogla živjeti u blizini siromašnih stambenih naselja i propalih dijelova grada gdje je glavna grana privrede bila droga. Nisam željela raditi na slučajevima iz vlastita susjedstva.

Policijski automobili plavih i crvenih pulsirajućih svjetala stajali su duž obje strane Franklin Streeta. Noc je bila vrlo mracna, tako da sam jedva razaznavala osmokutni izdignuti podij ili brončanog vojnika na njegovu visokom granitnom postolju, okrenutog rijeci James. Oko mog Mercedes a stajali su policajci i jedna televizijska ekipa, a ljudi su izašli na svoje široke trijemove da bi promatrali što se događa. Polako nastavlajući vožnju, nisam bila sigurna je li mi auto oštećen, ali vozaceva vrata bila su otvorena, a svjetlo u kabini upaljeno.

Istocno od mjesta nesreće, iza skretanja na Dvadeset i devetu ulicu cesta se spuštala prema nizinskom naselju poznatom kao Sugar Bottom²³, nazvanom po prostitutkama koje su tamo nekada držala virginijska gospoda, ili možda po ilegalnom viskiju koji se tamo tocio. Nisam bila sigurna kako glasi predaja. Restaurirani domovi naglo su prerasli u sirotinjske stanove i naherene kolibice od ter-pa-pira, a nedaleko od plocnika, na pola puta niz strmi brežuljak, nalazila se šuma, gusta i neprohodna, gdje se dvadesetih godina urušio tunel C&O-a24.

Sjetila sam se kako sam jednom nadlijetala ovo područje u državnom helikopteru i kako je crni otvor tunela piljio u mene kroz krošnje drveća, dok se jarak predviđen za željezničku prugu poput blatnjava ožiljka protezao prema rijeci. Sjetila sam se vagona i radnika koji su navodno još uvijek bili zatrpani unutra i, ponovno, nisam mogla zamisliti zašto bi Danny ovamo došao svojevrijedno. Ako ništa drugo, bio bi zabrinut za svoje ozlijeđeno koljeno. Usporivši, parkirala sam što sam bliže mogla Marinovu Fordu, a novinari su me spazili istog trenutka.

"Doktorice Scarpetta, je li istina daje to na brežuljku vaš auto?" upitala me neka novinarka pohitavši prema meni.

"Koliko cujem, Mercedes je registriran na vaše ime. Koje je boje? Je li crn?" bila je uporna kad nisam odgovorila.

"Možete li objasniti kako se našao tamo gore?" Jedan mi je muškarac unio mikrofon u lice.

"Jeste li ga sami dovezli onamo?" upitao je netko drugi.

"Je li vam ukraden? Je li vam ga žrtva ukrala? Mislite li da ovo ima veze s drogom?"

Glasovi su se pretapali jedan u drugi jer nitko nije želio čekati svoj red, a ja nisam htjela progovoriti. Kad je nekoliko uniformiranih policajaca uvidjelo da sam stigla, glasno su se umiješali.

"Hej, odbij."

²³ Igra rijeci; Sugar Bottom može značiti slatko dno, ali i slatka stražnjica.

²⁴ Chesapeake & Ohio Railway, nekadašnja američka željeznička tvrtka.

"Sad odmah. Culi ste me." "Pustite damu da prođe."

"Hajde, dajte. Moramo obraditi mjesto zločina. Nadam se da nemate ništa protiv."

Odjednom me Marino držao pod ruku. "Gomila zvijeri", rekao je gnjevno ih promatrajući. "Dobro pazi kud staješ. Moramo proći kroz šumu gotovo skroz do tunela. Kakve cipele imaš na sebi?"

"Bit će sve u redu."

Postojao je puteljak; bio je dugacak i strmo se spuštao s ulice. Svjetla su bila postavljena tako da osvijetljavaju put i bliještala su poput mjeseca na zaljevu opasnom za plovidbu. Na rubovima šuma se pretvarala u crnilo uzbibano laganim povjetarcem.

"Dobro pazi", ponovio je Marino. "Blatnjavo je i ima dreka na sve strane."

"Kakvog dreka?" upitala sam.

Upalila sam rucnu svjetiljku i usmjerila je ravno na uzak, kaljav put prekriven razbijenim staklom, trunucim papirom i odbacnim cipelama koje su sjajile i svjetlucale prljavobijelim sjajem među grm-ljem i ogoljenim drvećem.

"Susjedi se trude pretvoriti ovo u odlagalište smeća", rekao je.

"Nije se mogao spustiti ovuda sa svojim ozlijeđenim koljenom", rekla sam. "Koji je najbolji način za približavanje?"

"Tako da se držiš za moju ruku." "Ne. Moram to pogledati sama."

"E, pa, tamo dolje ne ideš sama. Nismo sigurni da tamo negdje dolje više nema nikoga."

"Tamo ima krvi." Uperila sam snop svjetlosti, a nekoliko je velikih kapi zablistalo na suhom lišću dva metra dalje od mjesta na kojem sam stajala.

"Toga ovdje ima puno." "A gore, na ulici?"

"Ne. Cini se daje sve skupa više n" manje pocelo ovdje. AT našli smo malo krvi na stazici koja vodi skroz dolje do njega."

"U redu. Hajdemo." Obazrela sam se oko sebe i stala oprezno koracati, dok su me Marinovi teži koraci slijedili. Policija je bila rastegla žarkožutu vrpcu od stabla do stabla, okružujući što je moguće veći dio područja, jer u ovom trenutku nismo znali koliko je mjesto zločina zaista veliko. Nisam ugledala tijelo sve dok nisam izašla iz šume na cistinu odakle je jarak predviđen za trancice vodio s jedne strane do rijeke što se nalazila južno od mene i s druge do razjapljena otvora tunela na zapadu. Danny Webster ležao je napola na ledima, napola na boku, u neobičnom spletu ruku i nogu. Pod glavom je bila velika lokva krvi. Polako sam svjetiljkom prelazila tijelom primjećujući mnogo prljavštine i trave na njegovim trapericama i džemperu, a nekoliko se komadica lišca i ostalih mrvica držalo njegove krvlju zamrljane kose.

"Otkotrljao se niz brežuljak", rekla sam opazivši da se na njegovoj žarkocrvenoj protezi nekoliko traka otpustilo, te da se na cicak--vrcama uhvatila prljavština. "Bio je već mrtav ili gotovo mrtav kad se napokon smirio u ovom položaju."

"Da, mislim da je dosta jasno da je koknut' tamo gore", rekao je Marino. "Moje je prvo pitanje je li krvario dok je možda pokušav'o utec'. Pa je možda doš'o dovde, a onda se srušio i otkotrlj'o ostatak puta."

"Ili gaje možda netko naveo da misli kako mu je pružena prilika da pobjegne." U glasu su mi se počele osjećati emocije. "Vidiš ovu protezu za koljeno koju ima na sebi? Znaš li ti uopće koliko bi se sporo kretao da se pokušao spustiti ovim puteljkom? Znaš li ti kako je to probijati se naprijed centimetar po centimetar s ozlijeđenom nogom?" "Znaci, neki se kuronja poigravao njime", rekao je Marino.

Nisam mu odgovorila, već sam usmjerila svjetiljku prema travi i smecu na tlu koje je vodilo do ulice. Kapljice krvi svjetlucale su tamnocrvenom nijansom na spljoštenom tetrapaku mlijeka izbljedje-lom od kiše, sunca i vremena.

"Što mu je s novčanikom?" upitala sam.

"Bio mu je u stražnjem džepu. Jedanajst dolara i kreditne kartice još su u njemu", rekao je Marino ne prestajući šarati pogledom po okolini.

Snimila sam fotografije, a zatim sam kleknula pokraj tijela i okrenula ga tako da mogu bolje pogledati stražnju stranu Dannjeve uništene glave. Opipala sam mu vrat; koža mu je bila još topla, a krv ispod njega se zgrušavala. Otvorila sam svoju liječnicu torbu.

"Evo." Odmotala sam plastični pokrivac i pružila ga Marinu. "Drži ovo dok mu ne izmjerim temperaturu."

Zaštitio je tijelo od svih pogleda osim naših, a ja sam spustila Dannjeve hlace i gacice ustanovivši da su i jedne i druge unerede-ne. Premda nije bilo neuobičajeno da ljudi uriniraju i obave veliku nuždu u trenutku smrti, to je nekada bila i reakcija organizma na užasan strah.

"Imaš pojma je li se bavio drogom?" upitao me Marino. "Nemam razloga misliti da jest", rekla sam. "Ali ne znam."

"Na primjer, ti je ikad izgled'o k'o da živi bolje nego šta je bilo realno za očekivat'? Mislim, kol'ko je zaradiv'o?"

"Zaradivao je oko dvadeset i jednu tisuću dolara godišnje. Ne znam je li živio bolje nego što je zaradivao. Još uvijek je živio kod kuće."

Temperatura tijela bila je 34.7 stupnjeva, pa sam položila toplomjer na svoju torbu kako bih dobila očitovanje temperature zraka. Pomakla sam ruke i noge i ustanovila daje mrtvačka ukocenost nastupila samo u malim mišićima, kao što su oni u prstima i ocima. Vecim dijelom Danny je bio još topao i opušten kao i za života, a kad sam se nagnula bliže, osjetila sam miris njegove kolonjske vode i znala sam da ću je pamtit i zauvijek. Uvjerivši se da je plastični pokrivac posve ispod njega, okrenula sam ga na leđa, a iz njega je poteklo još krvi kad sam počela tražiti druge ozljede.

"Kad su te pozvali?" upitala sam Marina koji je polako hodao pred tunelom ispitujući svojom svjetiljkom zapetljano grmlje i raslinje.

"Jedan od susjeda čuo je pucanj koji je doš'o iz ovog smjera i na-zv'o je 911 u sedam i pet uvečer. Našli smo tvoj auto i njega možda petnajst minuta nakon toga. Znaci, prije dva sata. Ti se to slaže s ovim šta vidiš?"

"Vani skoro smrzava. Danny je dobro odjeven i izgubio je oko dva stupnja. Da, slaže se. Daj mi, molim te, dodaj one tamo torbe. Znamo li što se dogodilo onom prijatelju koji je trebao voziti Lucyn Suburban?"

Navukla sam smeđe papirnate vrećice na Dannjeve ruke i pricvrstila ih gumenim vrcama oko zglobova kako bih sacuvala one krhke materijalne dokaze, poput ostataka baruta, vlakana ili necije kože ispod njegovih noktiju, pod pretpostavkom da se borio sa svo-

jim napadacem. No, nisam mislila da jest. Što god da se dogodilo, vjerovala sam daje Danny učinio upravo ono što mu je bilo receno.

"U ovom trenutku ne znamo ništa o tom njegovom prijatelju, 'ko god to bio", rekao je Marino. "Mogu poslat' jedan

auto dolje do tvog ureda, provjerit' je l' stigao."

"Mislim da je to dobra zamisao. Ne znamo da taj prijatelj nije nekako povezan s ovim."

"Jedan-nula-nula", rekao je Marino u svoj prijenosni radio u trenutku kad sam ja ponovno stala snimati fotografije.

"Jedan-nula-nula", javio se dispecer.

"Desej:-pet neki auto koji je u blizini ureda sudskog patologa na raskršću Cetrnaeste i Franklina."

Danny je bio ustrijeljen s leđa; rana je ukazivala na hitac izbliza, ako ne iz kontakta. Zaustila sam upitati Marina o caturama metaka, kad sam zacula buku koju sam i predobro poznavala.

"O, ne", rekla sam dok se tutnjava približavala. "Marino, ne daj im da pridu."

No, bilo je prekasno, a kad smo podigli pogled, ugledali smo novinarski helikopter koji je stao kružiti nisko nad zemljom. Njegov je reflektor lutao tunelom i hladnim, tvrdim tlom gdje sam ja klecala, ruku prekrivenih krvlju i komadicima mozga. Zaklonila sam oči od zaslepljujućeg bljeska dok su se oko mene lišće i prašina zakovitlali, a kamenje se stalo tresti. Nisam cula što je Marino vikao dok je džepnom svjetiljkom mahnito mahao prema nebu, a ja sam svojim tijelom nastojala zaštititi mrtvacu što sam bolje mogla.

Zamotala sam Dannvjevu glavu u plasticnu vrećicu i pokrila ga prekrivacem dok je ekipa televizijske postaje Channel 7 uništavala mjesto zlocina zato što nisu znali ili nisu marili za ono što cine, ili je možda posrijedi bilo oboje.

Kopilotova su vrata na helikopteru bila odmaknuta, a iz njih je u noc visio kameraman cijje me je svjetlo neumitno okovalo za vijesti u jedanaest. Zatim je elisa ponovno krenula u svoj tutnjava bijeg.

"Prokletnice! Kurvin sine!" urlao je Marino prijeteci šakom za njima. "Treb'o bi' vam postrjeljat' dupeta da popadate iz zraka!"

poslali smo po vozilo, a ja sam zatvorila tijelo u mrtvac-ku vreću i osjetila slabost ustavši. Jedan trenutak morala sam hvatati ravnotežu dok mi je lice oblijevao hladan znoj i nisam ništa vidjela.

"Ekipa ga može prenijeti", rekla sam Marinu. "Ne može li netko potjerati ove proklete kamere odavde?"

Jarka su svjetla lebdjela poput satelita gore na mračnoj ulici, čekajući nas da se pojavimo. Uputio mi je optuživački pogled jer smo oboje znali da nitko ne može učiniti ništa što se novinara tice, kao ni što se tice onoga što koriste da bi nas snimili. Dokle god nisu uništavali mjesto zlocina, mogli su ciniti što su htjeli, pogotovo ako su bili u helikopterima koje nismo mogli uhvatiti ni zaustaviti.

"Sama ćeš ga prevest'?" upitao me.

"Ne. Ekipa bolnicara već je ovdje", rekla sam. "A trebat ce nam pomoc da ga dopremimo nazad gore. Reci im da se sada spuste."

Mašio se radija, a svjetlost naših svjetiljki i dalje je šibala smeće i lišće i rupe ispunjene blatnjavom vodom.

Zatim mi se Marino obratio: "Zadržat cu neko'ko momaka ovdje da još malo pronjuškaju okolo. Ako pocinitelj nije pokupio svoju cahuru, morala bi bit' tu negdje." Bacio je pogled uza strminu. "Problem je šta neke od tih stvarcica znaju ispućat' praznu cahuru dosta daleko, a onaj prokleti helikopter je ispremet'o sve ovuda uokolo."

Za nekoliko minuta bolnicari su se spuštali niz brežuljak s nosilima u rukama, stopalima gazeci razbijeno staklo uz zveket metala. Čekala sam da podignu tijelo, pa sam stala opipavati tlo na kojem je ležao. Zagledala sam se u crni otvor tunela koji je davnih dana prokopan u planini, premekan da bi izdržao njezin pritisak, pa sam se primakla bliže sve dok nisam bila gotovo u njemu. Duboko unutra bio je pregraden zidom, a žbuka na ciglama svjetlucala je pod mojim svjetlom. Zahrdali željeznički klinovi virili su iz gnjilih pragova prekrivenih blatom, a razbacane uokolo ležale su stare gume i boce.

"Doktorice, tamo nema nicega." Marino se probijao odmah iza mene. "Sranje." Gotovo se poskliznuo. "Već smo gledali."

"No, ocito nije mogao pobjeci ovuda", rekla sam snopom svjetlosti otkrivajući oblo kamenje i suhi korov. "I unutra se nitko nije mogao sakriti. A neka prosjecna osoba za ovo ne bi ni znala."

"Dodi." Marinov je glas bio nježan, ali odlucan kad mi je dodirnuo ruku.

"Ovo mjesto nije odabrano nasumce. Malo ljudi ovdje uopće zna gdje se ono nalazi." Moje je svjetlo i dalje tražilo.

"Ovo je učinio netko tko je točno znao što radi."

"Doktorice," rekao je Marino uz zvuk kapa vode, "ovo nije sigurno."

"Sumnjam da je Danny znao za ovo mjesto. Ovo je bilo hladnokrvno ubojstvo s namjerom." Moj se glas odbijao od starih, mračnih zidova.

Marino me ovaj put uhvatio za ruku ne ispuštajući je, a ja se nisam opirala. "Napravila si ovdje sve šta si mogla. Hajdemo."

Blato mi je obavijalo cizme, a njemu je prelazilo rubove crnih vojnickih cipela dok smo, slijedeći natruli željeznički jarak izašli iz tunela, u noc. Zajedno smo se popeli zagadenim usponom, oprezno zaobilazeći krv koja se prolila kad se Dannvjevo tijelo strovalilo niza strmu padinu poput vreće smeća. Mnogo krvi bilo je raspršeno žestokim naletom

helikoptera i to ce jednoga dana biti važno ako odvjetnik obrane odluci da je važno. Okrenula sam lice od zasljepljujućeg svjetla kamera i bliceva. Marino i ja makli smo se s puta ne razgovarajući ni s kim.

"Želim vidjeti svoj auto", rekla sam mu kad se oglasio njegov radio.

"Jedan-nula-nula", javio se, sasvim približivši radio ustima. "Reci, jedan-sedamnaest", obratio se dispecer nekom drugom.

"Provjerio sam parkiralište naprijed i otraga, kapetane", rekao je policajac iz jedinice 117 Marinu. "Nema ni traga ni glasa vozilu koje ste opisali."

"Deset-cet'ri." Marino spusti radio vrlo uznemirena izraza na licu. "Lucyn Suburban nije kod tvog ureda. Ne kužim", rekao mi je. "Ništa od ovoga nema smisla."

Stali smo hodati natrag do Libby Hill parka jer on zaista nije bio daleko, a željeli smo razgovarati.

"Kako se meni cini, Danny je možda nekog pokupio", rekao je Marino paleci cigaretu. "A sigurno zvuci k'o da bi se moglo radit' o drogi."

"Ne bi to ucinio dok dostavlja moj auto", rekla sam znajući da zvućim naivno. "Ne bi nikoga pokupio."

Marino se okrene prema meni. "Ma daj", rekao je. "To ne znaš."

"Nikada nisam imala razloga misliti da je neodgovoran ili da se bavi drogom ili bilo što drugo."

"E, a meni se cini ocito daje imao i drugi život, kako kažu." "Ja to uopće ne znam." Bila sam umorna od takva razgovora. "Bolje bi ti bilo da saznaš, jer imaš puno krvi na svojim rukama." "Ovih dana brinem o tome bez obzira na to o kome se radi."

"Gledaj, sve šta ti hocu rec' je da ljudi koje znaš rade stvari koje te znaju razocarati", nastavio je kad se pred nama pružio pogled na svjetla grada. "A ponekad ljudi koje ne znaš baš dobro, ispadnu gori od onih koje uopće ne poznáš. Vjerovala si Dannvu jer ti se svidao i mislila si da je dobar u svom poslu. Ali iza kulisa mog'o se baviti ko-jecim a da ti za to ne znaš."

Nisam odgovorila. To što je rekao bila je istina.

"On je zgodan decko, ljepotan. A sada vozi ta tvoja nevjerojatna kolica. U najboljem slucaju doš'o je u iskušenje da se malo pokaže prije nego šta vrati kolica svojoj šefici. Ili je jednostavno htio ubost' malo dopa."

Mene je više brinula mogucnost da je Danny pao kao žrtva pokušaja otmice automobila, pa sam istakla kako ih je u posljednje vrijeme u centru i u ovim krajevima bilo strašno puno.

"Možda", rekao je Marino kad smo ugledali moj auto. "AT tvoj je auto još ovdje. Zašto bi covjek odveo nekog niz ulicu i ubio ga, a onda ostavio auto gdje je i bio? Zašto ga nije ukrao? Možda bi trebali uzet' u obzir i maltretiranje pedera. Si pomislila na to?"

Bili smo već stigli do mog Mercedesa, a novinari su nas iznova stali snimati i postavljati nam nova pitanja kao daje ovo najveći zlocin svih vremena. Ignorirali smo ih primakavši se otvorenim vozacevim vratima gdje smo bacili pogled u moj S-320. Prešla sam pogledom preko rukohvata, pepeljara, komandne ploce i kožnih presvlaka, i nisam zamijetila ništa što ne bi bilo u redu. Nisam vidjela znakove borbe, ali je tepih ispred suvozeva sjedišta bio prljav. Primijetila sam slabašne otiske cipela.

"Ovako je pronaden?" upitala sam. "A vrata? Bila su otvorena?"

"Mi smo otvorili vrata. Bila su otključana", rekao je Marino.

"Nitko nije ulazio?"

"Ne."

"Ovoga tu prije nije bilo." Uprla sam prstom u tepih.

"Cega?" upita Marino.

"Vidiš ove tragove i prljavštinu?" Govorila sam tiho kako nas novinari ne bi culi. "Na suvozevu sjedištu nije trebalo biti nikoga. Barem ne dok Danny vozi, kao ni ranije dok su ga popravljali u Vir-ginia Beachu."

"ALucy?"

"Ne. Ona se u zadnje vrijeme nije vozila sa mnom. Ne mogu se sjetiti da se itko vozio ovdje otkada je auto posljednji put očišćen."

"Ne brini, usisat ćemo sve." Odvratio je pogled i s oklijevanjem dodao: "Znaš da ćemo ga morat' zaplijeni!', doktorice."

"Razumijem", rekla sam, pa smo se zaputili natrag prema ulici u blizini tunela gdje smo bili parkirali.

"Baš me zanima je l' Danny poznav'o Richmond", rekao je Marino.

"Vec je ranije bio u mom uredu", odgovorila sam, a u duši sam osjecala težinu. "Zapravo, kad smo ga zaposlili, stažirao je kod nas tjedan dana. Ne sjećam se gdje je bio odsjeo, ali mislim da je to bio Comfort Inn na Broad Streetu." Neko smo vrijeme hodali u tišini, a onda sam dodala: "Naravno, poznavao je onaj dio grada oko mog ureda."

"Da, a to ukljucuje i ovaj dio, jer je tvoj ured samo kojih petnajst ulica odavde."

Nešto mi je palo na pamet. "Ne znamo da veceras nije došao ovamo kako bi nešto pojeo prije no što sjedne na autobus kuci. Kako znamo da nije radio nešto obicno poput toga?"

Naši su automobili bili u blizini nekoliko policijskih vozila i kombija koji se obicno šalje na mjesto zlocina, a novinari su vec bili otišli. Otključala sam vrata karavana i sjela u njega. Marino je stajao s rukama u džepovima, a na licu mu je lebdio sumnjicav izraz jer me je tako dobro poznavao.

"Nećeš ga obradit' veceras, je l'?" rekao je.

"Ne." Nije bilo potrebe za tim, a i nisam si to željela priuštiti.

"AT ne želiš ic' kuci. Vidim."

"Imam posla", rekla sam. "Što dulje cekamo, više bismo mogli izgubiti."

"Na kojim mjestima hoćeš probat'?" upitao je, jer je znao kako je to kad ubiju nekoga s kim covjek radi.

"Pa, u okolici ima nekoliko mjesta s hranom. Millie's na primjer."

"A-a. Treba ti prevelika lova. Isto je s Patrick Henry's i vecinom ostalih mjesta u Slipu i Shockoe Bottomu. Sjeti se, Danny nema tol'ko love, osim ako je ne dobiva iz izvora za koje mi ne znamo."

"Pretpostavimo da ne dobiva ništa niotkuda", rekla sam. "Pretpostavimo da je htio prigristi nešto u blizini mog ureda, pa je ostao na Broad Streetu."

"Postoji Poe's - on nije na Broadu, al' je jako blizu Libby Hill parku. A tu je, naravno, i Cafe", rekao je Marino.

"Ja bih rekla isto to", složila sam se.

Kad smo ušli u Poe's, menadžer je izdavao racun za posljednju mušteriju te veceri. Cekali smo, cinilo nam se, dugo vremena, samo da bi nam rekli kako na veceri nije bilo mnogo ljudi i kako nitko slican Dannvu nije ušao. Vrativši se do svojih automobila ponovno smo krenuli Broad Streetom prema istoku do Hill Cafea koji se nalazio na Dvadeset i osmoj ulici, a moje je srce stalo brže kucati kad sam uvidjela da je taj restoran samo jednu ulicu udaljen od mjesta na kojem je pronaden moj Mercedes.

Poznat po koktelima Bloody Mary i po chilliju, Cafe se nalazio na uglu bloka zgrada i vec je godinama bio omiljeno mjesto za okupljanje policajaca. I sama sam tu bila mnogo puta, obicno s Marinom. Bio je to pravi lokalni bar, pa su i u ovo doba stolovi još bili puni, zrak je bio težak od dima, a na televiziji su se, na ESPN-u25 glasno vrtjeli stari isjecci Howie Longa. Daigo je brisala caše za šankom kad je spazila Marina i uputila mu širok osmijeh pri cemu su joj se vidjeli svi zubi.

"Hej, što ti tu radiš tako kasno?" rekla je kao da se to nikada prije nije dogodilo. "Gdje si bio ranije, dok je bilo življe?"

"Reci mi", obratio joj se Marino, "kako je veceras poslov'obirc u kojem rade najbolje sendvice sa šniclama u gradu?" Primakao se bliže kako ostali ne bi culi što je imao reci.

25 Kabelska postaja u SAD-u koja prikazuje samo sportski program.

Daigo je bila jako kovrcava crnkinja koja me odmjeravala pogledom kao da me vec negdje vidjela. "Ranije ih je bilo odasvud, samo su iskršavali", rekla je. "Mislila sam da cu pasti s nogu. Hocete li ti i tvoja prijateljica nešto popiti, kapetane?"

"Možda", rekao je. "Poznaješ doktoricu ovdje prisutnu, je l' da?"

Namrštila se, a onda su joj oci zasjale kad me prepoznala. "Znala sam da sam vas vec negdje vidjela. S njim. 'Ste se vas dvoje vec vjencali?" Nasmijala se kao da je to nešto najsmješnije što je ikada rekla.

"Slušaj, Daigo," nastavio je Marino, "zanima nas je l' danas možda ovdje bio jedan klinac. Bijelac, vitak, s dugom tamnom kosom, stvarno zgodan. Vjerojatno je na sebi imao kožnu jaknu, traperice, džemper, tenisice i žarkocrvenu protezu na koljenu. Star kojih dvajset i pet godina. Vozio je novi crni Mercedes-Benz s gomilom antena."

Oci su joj se suzile a lice postalo mrko dok je Marino i dalje govorio, a krpa za brisanje mirovala joj je u ruci. Imala sam osjecaj da joj je policija i ranije postavljala pitanja o nekim drugim neugodnim stvarima, a po položaju njezinih usana vidjela sam da ne voli lijene, zle pojedince koji ne osjećaju ništa kad uništavaju živote pristojnih ljudi.

"Oh, znam točno na koga misliš", rekla je.

Njezine su rijeci imale ucinak pušcanog hica. Imala je svu našu pažnju, a oboje nas je prenerazila.

"Došao je, mislim da je bilo oko pet sati, jer je još bilo rano", rekla je. "Znate, bili su ovdje neki ljudi koji su pili pivo, kao i uvijek. Ali tek ih je malo bilo došlo na jelo. Sjeo je, eno tamo."

Pokazala nam je prazan stol ispod obješena klorofita sasvim otraga, gdje je na bijelom zidu od opeke bio naslikan pijetao. Zagledana u stol za kojim je Danny posljednji put jeo dok je bio u ovom gradu zbog mene, mogla sam si ga točno predociti u mislima. Bio je živ i spreman pomoci, sa svojim čistim crtama lica i sjajnom dugom kosom, a vec je u sljedećem trenutku bio krvav i blatnjav i polegnut na mračnom brežuljku posutom smecem. U grudima me zaboljelo i na trenutak sam morala svrnuti pogled. Morala sam pogledati u nekom drugom smjeru.

Kad sam se malo smirila, okrenula sam se prema Daigo i rekla joj: "Radio je za mene u uredu sudskog patologa. Zvao

se Danny Webster."

Dugo me promatrala, sasvim shvacajući što sam htjela reci. "O-o", rekla je zatim ispod glasa. "To je on. O, slatki Isuse, ne mogu vjerovati. Cijelo je vrijeme na vijestima, ljudi ovdje pricaju o tome cijelu vecer jer se dogodilo samo malo dalje niz ulicu."

"Da", rekla sam.

Pogledala je Marina kao da ga moli da opovrgne ovu vijest. "Bio je tek djecak. Ušao je ne obracajući pažnju ni na koga; samo je pojeo svoj mornarski sendvic i onda gaje netko ubio! Kažem vam," ljutito je obrisala šank, "na svijetu ima previše zloce. Prokleta previše! Dosta mi je toga. Razumijete me? Ljudi su poceli ubijati kao od šale."

Nekoliko je ljudi koji su jeli u blizini naculo o cemu se prica, no nastavili su svoj razgovor upucivanja pogleda i dobacivanja upadica. Marino je bio u uniformi. Bilo je jasno da ima cin, a to je ljude obicno nadahnjivalo da gledaju svoja posla. Cekali smo dok Daigo nije dovoljno ispuhala svoj jad i cemer, pa smo pronašli stol u najmirnijem kutu bara. Zatim je Daigo pokretom glave zaustavila konobaricu.

"Što ćeš ti, srce?" upitala me.

Nisam mislila da cu ikada više moci jesti, pa sam narucila caj, no Daigo nije željela ni cuti.

"Ovako cemo, donesite glavnoj doktorici zdjelu mog pjenastog vocnog kolaca s umakom od Jack Daniel'sa; ne brini ti ništa, viski je iskuhan", rekla je preuzevši ulogu lijecnika. "I šalicu jake kave. Kapetane?" Pogledala je Marina. "Ti ćeš uobicajeno, zlato? A-a", rekla je prije no što je imao prilike odgovoriti. "To ce onda biti jedan sendvic s umjereno pecenim odreskom, prženim lukom i prilogom od pecenih krumpirica. A on voli i Al umak²⁶, kecap, senf, majonezu. Bez deserta. Želimo da nam covjek ostane živ."

"Vam smeta?" Marino je izvadio cigarete, kao da mu danas treba još jedna stvar koja bi ga mogla ubiti.

I Daigo je zapalila cigaretu i ispricala nam cega se još sjeca, a sjecala se gotovo svega, buduci da je Hill Cafe bio ona vrsta bara gdje ljudi primjecuju strance. Danny je, prema njezinim rijecima, ostao unutra manje od sata. Došao je i otišao sam, i nije se cinilo kao da nekoga ocekuje. Izgledalo je da pazi na vrijeme jer je cesto pogledavao na sat, a narucio je mornarski sendvic s prženim krumpiricama i Pepsi-Colu. Posljednji obrok Dannvja Webstera stajao gaje šest do-

²⁶ Najpoznatiji proizvođač preljeva za odreske u SAD-u.

lara i dvadeset i sedam centi. Ime konobarice koja ga je posluživala bilo je Cissy i bio joj je ostavio dolar napojnice.

"I nisi vidjela nikoga u blizini 'ko ti je zapeo za oko? Nijednom danas?" upitao je Marino.

Daigo odmahne glavom. "Ne, sigurno. Sad, to ne znaci da se neki kurvin sin nije petljao okolo na ulici. Jer tamo ih obicno ima. Ne mora covjek ici daleko da ih pronade. Ali, ako je netko i bio, ja ga nisam vidjela. I nitko tko je ušao ovamo nije se požalio da vani stoji netko sumnjiv."

"Hm, morat cemo provjerit' s tvojim mušterijama, sa šta je moguće više njih", rekao je Marino. "Možda je ne'ko primijetio kakav auto u vrijeme kad je Danny izaš'o."

"Imamo racune za sve." Daigo si je cijelo vrijeme prebiralala po kosi, pa je sada vec izgledala posve divljom. "Ali vecinu ljudi koji su bili ovdje ionako poznajemo."

Spremali smo se otici, no ostala je još jedna sitnica koju sam morala saznati. "Daigo," rekla sam, "je li uzeo nešto za jelo sa sobom van?"

Doimala se zbunjenom i ustala je od stola. "Idem pitati."

Marino je zgnjecio još jednu cigaretu, a lice mu je bilo tamnocrveno.

"Je li s tobom sve u redu?" upitala sam.

Obrisao je lice salvetom. "Ovdje je vruće za umrijet'."

"Uzeo je pržene krumpirice", objavila je Daigo kad se vratila. "Cissy kaže da je pojeo sendvic i salatu, ali da mu je zamotala vecinu krumpirica. Osim toga, kad je došao platiti, kupio je i veliki paketić guma za žvakanje."

"Kojih?" upitala sam.

"Prilicno je sigurna da su bile Dentvne."

Marino i ja zakoracili smo na ulicu, a on je otkopcao gornji gumb na bijeloj službenoj košulji i olabavio kravatu.

"Prokletstvo, nekad žalim šta sam otiš'o iz operativaca", rekao je, jer dok je bio zapovjednikom detektivske jedinice nosio je civilnu odjecu. "Svejedno mi je 'ko me vidi", promrmljao je. "Imam osjecaj da cu umrijet' svakog casa."

"Molim te, reci mi ako misliš ozbiljno", rekla sam.

"Ne brini, još nisam spreman za jedan od tvojih stolova. Samo samseprejeo."

"Da, jesi", rekla sam. "I previše si popušio isto tako. A to je ono što priprema ljude za moje stolove. I da nisi ni pomislio na umiranje. Umorna sam od ljudi koji umiru."

Bili smo stigli do mog karavana, a on je zurio u mene u potrazi za bilo cim što mu možda nisam željela pokazati. "Ti si dobro?"

"A što ti misliš? Danny je radio za mene." Ruka mi je drhtala dok sam nespretno prebivala po ključevima. "Izgledao je fin i pristojan. Činilo se kao da uvijek nastoji učiniti pravu stvar. Vozio je moj auto iz Virginia Beacha jer sam ga ja zamolila da to učini, a sad mu nedostaje citav stražnji dio glave. Kako, dovraga, misliš da se osjećam?"

"Mislim da nekako imaš osjećaj da si ti za to kriva."

"A možda i jesam."

Stajali smo u mraku gledajući se u oči.

"Ne, nisi", rekao je. "Za to je kriv onaj drkadžija koji je potegnuo obarac. Ti nisi s tim imala nikakve veze. AT da se radi o meni, i ja bi' se osjeć'o isto tako."

"Moj Bože", rekla sam iznenada.

"Šta?" Uzbunio se obazrevši se oko sebe kao da sam ja nešto spazila.

"Ostaci njegove hrane. Što je s njima? Nismo ih našli u mom Mercedesu. Unutra nije bilo nicega, koliko sam vidjela. Čak ni papirica od žvakace", rekla sam.

"Prokletstvo, u pravu si. A ja nisam vidio ništa ni na pločniku gdje su ti kolica bila parkirana. Ništa kod tijela, nit' bilo gdje drugdje na mjestu zločina."

Postojalo je jedno mjesto na kojem nitko nije tražio, a mi smo upravo stajali na njemu - ulica pokraj restorana. I tako smo Marino i ja ponovno izvadili svoje džepne svjetiljke i dali se u potragu. Tražili smo duž Broad Streeta, no malu bijelu vrecicu pronašli smo u Dvadeset i osmoj ulici u blizini rubnika, u trenutku kad je neki veliki pas stao lajati na nas iz jednog od dvorišta. Mjesto na kojem smo pronašli vrecicu davalo je naslutiti da je Danny parkirao auto što je moguće bliže kaficu, na dijelu ulice gdje su zgrade i drveće bacali tamne sjenke i gdje je svjetla bilo malo.

"Imaš u torbici dvije olovke ili kemijske?" Marino je cucnuo pokraj onoga na što smo sumnjali da je vrecica s ostacima Dannvjeve večere.

Pronašla sam jednu kemijsku i češalj s dugackim drškom, te sam mu ih pružila. Uz pomoć tih jednostavnih pomagala otvorio je vrecicu ne dodirnuvši je. Unutra su se nalazili hladni prženi krumpirici umotani u foliju i paketic Dentvne žvakacih guma. Sam pogled na njih bio je potresan, jer je vrecica pricala stravicnu pricu. Dannvja je netko presreo kad je izašao iz kafica i zaputio se prema mom automobilu. Možda je netko izronio iz mraka i izvukao pištolj dok je Danny otključavao vrata. Nismo bili sigurni, ali izgledalo je vjerojatno daje bio prisiljen odvesti auto ulicu dalje, gdje gaje zatim netko pješke otjerao do izoliranog šumovitog brežuljka u smrt.

"Kad bi barem taj prokleti pas prest'o lajat", rekao je Marino ustavši. "Ne mrdaj. Odmah se vracam."

Prešao je ulicu do svoga auta i otvorio prtljažnik. Kad se vratio, nosio je uobicaenu veliku smeđu papirnatu vrecicu kakve je policija koristila za dokazni materijal. Ja sam je držala otvorenom, a on je nekako, s pomoću kemijske i češlja, ubacio ostatke Dannvjeve hrane unutra.

"Znam da bi' ovo treb'o donijet' u sobu za osobne stvari, al' oni tamo ne vole imat' hranu. Osim toga, tamo nema hladnjaka." Papir je krenuo kad je presavio vrh vrecice za dokazni materijal.

Stopala su nam proizvodila šuštave zvukove dok smo hodali pločnikom.

"Kvragu, ovdje je hladnije nego u bilo kojem hladnjaku", nastavio je. "Ako uspijemo i dobit' neke otiske prstiju, vjerojatno će pripadat' njemu samome. Al' svejedno ću dat' laborantima da provjere."

Zaključao je vrecicu u svoj prtljažnik, u koji je, znala sam, već mnogo puta spremao dokaze. Marinovo oklijevanje da poštuje pravila policijske procedure nije se ograničavalo samo na odjecu.

Ogledala sam se mracnom ulicom duž koje su s obje strane bila parkirana vozila. "Što god da se dogodilo, pocelo je baš ovdje", rekla sam.

Marino je šutio i sam se osvrucio oko sebe. Zatim je upitao: "Misliš da se radilo o tvom Benzu? Daje to bio motiv?"

"Ne znam", odgovorila sam.

"Pa, moglo bi se radit' o kradi. Zbog auta je izgled'o bogat, premda nije bio."

Ponovno me preplavio osjećaj krivnje.

"AT ja i dalje mislim da je možda srećo nekoga koga je htio pokupit'."

"Možda bi bilo lakše da se bavio necim mutnim", rekla sam. "Možda bi to svima nama bilo lakše jer bismo onda mogli kriviti njega samog što je ostao bez glave."

Marino je šutio promatrajući me. "Idi kuci i naspavaj se. Hoćeš da vozim za tobom?"

"Hvala, ne treba. Bit će sve u redu."

Ali zapravo nije bilo. Vožnja je bila duža i mracnija nego što sam očekivala da će biti, a ja sam bila neobično nespretna pri svemu što sam pokušala učiniti. Čak je i spuštanje prozora na naplatnoj kucici i traženje odgovarajućeg sitniša bilo teško. Zatim je žeton kojeg sam bacila promašio odredište, a kad je netko iza mene zatrubio, poskocila sam. Bila sam tako izvan sebe da sam mislila kako me ništa ne može smiriti, čak ni viski. Vratila sam se u svoje susjedstvo gotovo u jedan sat ujutro, a čuvar koji me pustio unutra doimao se posebno smrknutim, te sam zaključila da je i on čuo

vijesti i da zna gdje sam bila. Kad sam skrenula prema svojoj kuci, zaprepastila sam se sam ugledavši Lucyn Suburban parkiran na kolnom prilazu.

Lucy je bila budna i cinilo se da se oporavila. Sjedila je u dnevnoj sobi. Vatra je gorjela, ona je prebacila deku preko nogu, a na televiziji je Robin Williams u Metropolitanu nasmijavao publiku do suza.

"Što se dogodilo?" Sjela sam na obližnju stolicu. "Kako je tvoj auto dospio ovamo?"

Lucy je na nosu imala naocale i citala je neki prirucnik koji je objavio FBI. "Zvali su iz tvoje službe za dostavljanje poruka", rekla je. "Onaj tip koji je vozio moj auto došao je u tvoj ured u centru, a tvoj se pomocnik uopce nije pojavio. Kako se ono zove, Danny? Tako da je tip u mom autu nazvao tvoj ured i onda je telefon zazvonio ovdje. Rekla sam mu da doveze auto ovamo do stražarske kucice, i tamo sam se našla s njim."

"Ali što se dogodilo?" ponovila sam pitanje. "Ja cak ne znam ni ime te osobe. Navodno je to neki Dannvjev poznanik. Danny je vozio moj auto. Trebali su parkirati oba vozila na parkiralištu iza mog ureda." Zastala sam i jednostavno nastavila buljiti u nju. "Lucy, imaš li ti pojma što se ovdje uopce dogada? Znaš li zašto sam stigla kuci tako kasno?" Uzela je u ruke daljinski upravljač i ugasila televiziju. "Sve što znam je da su te pozvali zbog nekog slucaja. To si mi rekla neposredno prije nego što si izašla."

Onda sam joj ispricala. Rekla sam joj tko je Danny i da je mrtav i objasnila sam joj sve što se tice mog auta. Ispricala sam joj svaku pojedinost.

"Lucy, znaš li ti uopce tko je ta osoba koja ti je dovezla automobil?" rekla sam zatim.

"Ne znam." Sada je sjedila uspravno. "Neki Hispanoamerikanac po imenu Rick. Imao je naušnicu, kratku kosu i izgledao je kao da ima dvadeset i dvije, dvadeset i tri godine. I bio je jako ljubazan i fin."

"I gdje je on sada?" rekla sam. "Nisi valjda samo tako uzela auto od njega."

"O, ne. Odvezla sam ga na autobusnu postaju na koju me uputio George."

"George?"

"Cuvar koji je tada bio na dužnosti. U stražarskoj kucici. Pretpostavljam daje bilo kojih devet sati."

"I onda se Rick vratio u Norfolk."

"Ne znam što je napravio", rekla je. "Dok smo se vozili, rekao mi je kako je bio siguran da ce se Danny pojaviti. Vjerojatno nema pojma o ovome što se dogodilo."

"Bože. Nadajmo se da stvarno ne zna, osim ako nije cuo na vijestima. Nadajmo se da nije bio tamo", rekla sam.

Pomisao na Lucy samu u autu s tim neznancem ispunjavala me užasom, a u mislima sam vidjela Dannvjevu glavu. Osjecala sam smrskanu kost pod rukavicama koje su bile skliske od njegove krvi.

"Zar je Rick osumnjicen?" Bila je iznenadena. "U ovom trenutku, nema toga tko nije."

Podigla sam slušalicu s telefona na baru. I Marino je tek bio stigao kuci, a prije no što sam stigla otvoriti usta, izlanuo je: "Pronašli smo cahuru."

"Sjajno", rekla sam s olakšanjem. "Gdje?"

"Kad stojiš na cesti okrenuta prema tunelu, bila je u gomili grmlja, koja tri metra desno od puteljka gdje se prvi put vidi krv."

"Znaci da oružje izbacuje cahure na desnu stranu", rekla sam.

"Sigurno, osim ako su Danny i njegov ubojica silazili strminom natraške. A ovaj se drkadžija nije zajebav'o. Pucao je iz cetrdesetpe-tice. Streljivo je \Vinchesterovo."

"Pretjerano", rekla sam.

"Tu si u pravu. Ne'ko je htio bit' siguran daje mrtav."

"Marino," rekla sam, "Lucy je veceras upoznala Dannvjeva prijatelja."

"Misliš onog tipa šta je vozio njen auto?" "Da." Objasnila sam što se dogodilo.

"Možda to sad ima malo više smisla", rekao je. "Znaci, njih dvojica su se rastali na cesti, ali Dannvju to nije bilo važno, jer je prijatelju dao upute i broj telefona."

"Može li tko saznati tko je Rick prije no što nam nestane? Možda ga presresti kad side s autobusa?" upitala sam.

"Nazvat cu policiju u Norfolk. Ionako to moram napraviti' jer ne'ko mora otici' Dannvjevoj kuci i obavijestiti' mu obitelj prije nego cuju na medijima."

"Njegova obitelj živi u Chesapeakeu", rekla sam mu lošu vijest, znajući da cu i ja morati porazgovarati s njima.

"Sranje", rekao je Marino.

"Ne pričaj detektivu Rocheu o ovome, ne želim da se uopce približi Dannvjevoj obitelji."

"Ne brini. A ti bolje pronadi doktora Manta."

Pokušala sam okrenuti broj stana njegove majke u Londonu, ali nitko mi se nije javio, pa sam ostavila hitnu poruku. Morala sam obaviti toliko telefonskih razgovora, a bila sam iscrpljena. Sjela sam pokraj Lucy na kauč.

"Kako si ti?"

"Pa, bacila sam pogled na Katekizam, ali mislim da još nisam spremna za krizmu."

"Nadam se da ćeš jednog dana biti."

"Imam glavobolju koja nikako da prestane."

"I zaslužila si je."

"Apsolutno si u pravu." Protrljala je sljepoočnice.

"Zašto to radiš, nakon svega što si prošla?" Nisam mogla ne upitati je.

"Ne znam zašto. Možda zato što stalno moram biti tako ukocena. Ista je stvar s mnogim drugim agentima. Trcimo i dižemo utege i radimo sve po pravilu službe. A onda si damo oduška petkom uvečer."

"Pa dobro, ovaj put si barem bila na sigurnom."

"Zar ti nikada ne gubiš kontrolu?" Pogledala me u oči. "Pitam jer to nisam nikada vidjela."

"Nikada nisam željela da to vidiš", rekla sam. "To je jedino što si ikada vidjela kod svoje majke i trebao ti je netko s kime ćeš se osjecati sigurnom."

"Ali nisi mi odgovorila na pitanje." Izdržala je moj pogled. "Što? Jesam li se ikada opila?" Klimnula je glavom.

"To nije nešto cime se ponosim i zato idem u krevet." Ustala sam.

"Više nego jedanput?" Njezin me glas slijedio dok sam izlazila iz sobe.

Zastala sam na vratima i okrenula se prema njoj. "Lucy, u mom dugom i teškom životu nema baš mnogo stvari koje nisam napravila. Ali nikada te nisam osuđivala ni zbog cega što si ti učinila. Samo sam brinula onda kad sam mislila da te tvoje ponašanje može dovesti u opasnost." I ponovno sam govorila u eufemizmima.

"Brineš li se sada za mene?"

Blago sam se nasmiješila. "Brinut ću se za tebe dok sam živa."

Otišla sam u svoju sobu i zatvorila vrata. Spustila sam svoj Browning pokraj kreveta i uzela Benadril jer inače ne bih mogla spavati tih preostalih nekoliko sati. Kad sam se u zoru probudila, sjedila sam pokraj upaljene svjetiljke, a posljednji broj časopisa Journal of American Bar Association još mi je ležao u krilu. Ustala sam i zakoracila na hodnik gdje me iznenadio pogled na otvorena vrata Lucvne sobe i na razbacan krevet u njoj. Nije bila na kauču u dnevnoj sobi, pa sam požurila u blagovaonicu u prednjem dijelu kuće. Zurila sam kroz prozore na prazan prostor prekriven rupicastim pločama sa zasijanom travom i bilo mi je jasno da Suburbana nema već neko vrijeme.

"Lucy", promrmljala sam kao da me može čuti. "Prokleta bila, Lucy", rekla sam.

10

kasnila sam deset minuta na sastanak osoblja, što je bilo neobično, ali nitko nije ništa rekao, niti se činilo da itko mari. Ubojstvo Dannvja Webstera visjelo je u mucnoj atmosferi, kao da bi se neka tragedija mogla iznenada sruciti na sve nas. Moji su ljudi bili spori i u šoku, i nitko nije razmišljao sasvim trijezno. Nakon svih ovih godina Rose mije donijela kavu i zaboravila da pijem crnu.

Dvorana za sastanke, koju smo nedavno dali obnoviti, činila se vrlo udobnom s tamnoplavim sagom, novim dugackim stolom i oplatom od tamnog drva. No anatomske modeli na stolovima i ljudski kostur pod mrtvačkim pokrovom podsjećali su na okrutne stvarnosti o kojima se ovdje raspravljalo. Prozora, naravno, nije bilo, a sva je umjetnost ležala u portretima bivših glavnih sudskih patologa, od kojih su svi bili muškarci koji su nas strogo promatrali sa zidova. Jutros su mi se za stolom pridružili moji glavni i pomoćni administratori, kao i glavni toksikolog iz Odjela za forenzične znanosti koji se nalazio na katu. Fielding, koji mi je sjedio slijeva jeo je obični jogurt plasticnom žlicicom, a do njega je sjedio njegov pomoćnik i nova članica kolektiva.

"Znam da ste čuli užasnu vijest o Dannvju Websteru", započela sam sumorno s čela stola gdje sam uvijek sjedila. "Ne moram ni reći da se ne može ni opisati kako jedna besmislena smrt poput njegove utječe na svakog od nas."

"Doktorice Scarpetta," rekla je Fieldingova pomoćnica, "ima li ikakvih novosti?"

"U ovom trenutku znamo sljedeće", rekla sam, a zatim ponovila ono što znam. "Sinoc se na mjestu ubojstva činilo daje zadobio barem jednu ranu u zatiljak naneseu vatrenim oružjem", zaključila sam.

"Što je s cahurama?" upitao je Fielding.

"Policija je pronašla jednu u šumi nedaleko od ulice."

"Znači da je ustrijeljen tamo, u Sugar Bottomu, a ne u automobilu ili blizu njega."

"Ne izgleda kao da je ustrijeljen u automobilu ili blizu njega", rekla sam.

"U cijem automobilu?" upitala je nova stipendistica koja se kasno u životu upisala na medicinski fakultet i bila je preozbiljna.

"U mom. U Mercedesu."

Činila se vrlo zbunjena dok joj nisam iznova objasnila cijelu priču. Zatim je primijetila nešto prilično očito: "Je li moguće da ste vi trebali biti žrtvom?"

"Isuse", rekao je Fielding razdraženo odloživši čašu s jogurtom. "Ne biste smjeli ni izreći takvo što."

"Stvarnost nije uvijek ugodna", rekla je stipendistica, koja je bila iznimno pametna i jednako dosadna. "Samo sam htjela reci da ako je auto doktorice Scarpette bio parkiran ispred restorana u kojem je bila mnogo puta do sada, moguće je daje netko čekao nju i doživio iznenadenje. Ili je netko možda slijedio auto ne znajući da unutra nije ona, budući daje u vrijeme kad je Danny bio na putu ovamo, već bio pao mrak."

"Prijedimo sada na ostale slučajeve koje jutros moramo obraditi", rekla sam otpivši gutljaj Roseine kave zasladene saharinom i ublažene umjetnim šlagom.

Fielding pomakne raspored pred sebe i svojim uobicajenim nestrpljivim sjevernjackim tonom stane nabrajati slučajeve koji su se nalazili na popisu. Osim Dannvja, na rasporedu su bile tri obdukcije. Jedna je bila osoba nastradala u požaru, druga neki zatvorenik s lošim srcem, dok je treća bila sedamdesetogodišnja starica s defi-brilatorom \pacemakerom.

"Već je dugo patila od depresije, uglavnom zbog problema sa srcem", govorio je Fielding, "a danas oko tri sata ujutro suprug ju je čuo da ustaje iz kreveta. Izgleda da je otišla u radnu sobu i ustrijelila se u prsa."

Trebali smo još eventualno pregledati druge sirote duše koje su tijekom noci umrle od srcanih udara ili u prometnim nesrecama. Odbila sam obraditi postariju ženu koja je očito umrla od raka i nekog siromaha koji je podlegao srcanoj bolesti. Napokon, odmakli smo stolice od stola i zaputili se u prizemlje. Moji su ljudi poštovali moj privatni prostor i nisu preispitivali moje osjećaje. U dizalu nitko

nije progovorio, a ja sam buljila ravno pred sebe u zatvorena vrata. U garderobi smo u tišini odjenuli ogrtace i oprali ruke. Navlacila sam rukavice i plasticne navlake za cipele, takozvane kaljace, kad mi se Fielding sasvim približio i šapnuo mi na uho: "Zašto me ne pustiš da se ja pobrinem za njega." Njegov pogled koji je pocivao na mojim ocima bio je posve iskren.

"Ja ću", rekla sam. "Ali hvala ti."

"Doktorice Scarpetta, nemoj si to priuštiti, znaš? Ja nisam bio ovdje onaj tjedan kad je došao na stažiranje. Nikada ga nisam sreo."

"Sve je u redu, Jack." Okrenula sam se i otišla.

Nije to bilo prvi put da obavljam obdukciju na osobi koju sam poznavala, a većina policajaca, pa čak ni ostalih liječnika nije to uvijek razumjela. Tvrdili su kako će nalazi biti objektivniji ako netko drugi obradi slučaj, ali to jednostavno nije bilo istina, sve dok postoje svjedoci postupka. Naravno, ja nisam dugo ni prisno poznavala Dannyja, ali on je ipak radio za mene, a na neki je način možda i umro zbog mene. Namjeravala sam dati sve od sebe. Ležao je na kolicima parkiranim pokraj stola broj jedan gdje sam obično obavljala svoje obdukcije, a pogled na njega sada, ujutro, bio je još gori i potresao me neopisivom snagom. Bio je hladan i posve ukocen, kao da su se ostaci ljudskosti u njemu bili jednostavno predali tijekom noci. Na licu je imao mrlje zgrušane krvi, a usne su mu bile razdvojene kao daje pokušavao nešto reci u trenutku kad gaje život napuštao. U uskim prorezima očiju imao je onaj tupi pogled mrtvaca, a kad sam ugledala njegovu crvenu protezu, sjetila sam se scene kad je samo nekoliko dana ranije brisao pod. Sjetila sam se njegove veselosti i tužnog izraza koji je imao na licu kad je pričao o Tedu Eddingsu i ostalim mladim ljudima koji su iznenada umrli.

"Jack." Pozvala sam Fieldinga pokretom ruke. Gotovo je dotrčao do mene. "Na zapovijed", rekao je.

"Ipak ću prihvatiti tvoju ponudu." Stala sam označavati epruvete na kolicima s instrumentima. "Trebam tvoju pomoć, ako si siguran da mi možeš pomoći."

"Što moram učiniti?" "Obradit ćemo ga zajedno." "Nema problema. Želiš da ja pišem?"

"Hajdemo ga fotografirati ovako kako jest, ali najprije moramo prekriti stol pokrovom."

Broj Dannvjeva slučaja bio je ME-3096, što je značilo da je bio trideseti slučaj u novoj godini u središnjem okrugu države Virginije. Nakon toliko sati koje je provelo u hladnjaku, tijelo nije željelo surađivati, pa su, kad smo ga prebacili na stol, ruke i noge glasno udarile o nehrđajući čelik kao da se bune protiv onoga što smo se spremali učiniti. Odstranili smo prljavu krvavu odjecu. Ruke su se opirale kad su trebale napustiti rukave, a i uske traperice bile su tvrdoglave. Zavukla sam mu ruke u džepove i izvukla iz njih dvadeset i sedam centi u kovanicama, groždanu mast i kolut s ključevima.

"Ovo je čudno", rekla sam dok smo slagali dijelove odjece i odlagali ih na kolica, koja smo prethodno isto tako prekrili papirnatim pokrovom. "Gdje li je ključ od mog auta?"

"Radi se o onom ključu s daljinskim upravljačem?"

"Tako je." Cicak-vrpce su zaparale kad sam uklonila protezu s koljena.

"Očito onda nije bio nigdje na mjestu zločina."

"Nismo ga pronašli. A budući da nije bio u bravi, pretpostavila sam da će biti kod Dannyja." Skidala sam mu debele sportske čarape.

"Hm, izgleda da gaje uzeo ubojica ili da se izgubio."

Prišjetila sam se helikoptera koji je u cijeloj stvari napravio još veći nered, a čula sam da se Marino bio pojavio na

vijestima. Mahao je šakom i urlao tako da ga svi cuju, a pokraj njega se vidjelo i mene.

"Da krenemo onda. Ima tetovaže." Fielding je podigao notes. Danny je imao par kockica utetoviranih na gornje strane stopala. "Dvije jedinice", rekao je Fielding. "Uh, to mora daje boljelo."

Pronašla sam izbljedjeli ožiljak od operacije slijepog crijeva i još jedan stari ožiljak na Dannvjevu lijevom koljenu koji je vjerojatno potjecao od neke nezgode koja mu se dogodila još dok je bio dijete. Na desnom koljenu ožiljci od nedavne operacije zgloba još su bili ljubicasti, a mišići u toj nozi pokazivali su neznatne znakove atrofije. Uzela sam uzorke noktiju i kose, a na prvi pogled nisam vidjela ništa što bi ukazivalo na borbu. Nisam imala razloga pretpostaviti da se opirao tome nekom tko ga je presreo ispred Hill Cafea kad je ispustio vrecicu s ostacima hrane.

"Okrenimo ga", rekla sam.

Fielding je držao noge a ja sam gurnula ruke pod pazuha. Okrenuli smo ga na trbuh i s pomoću leće i jakog svjetla pregledali mu za-

tiljak. Duga tamna kosa bila je isprepletena s ugrušcima krvi i razne prljavštine, pa sam još malo opipala vlasište.

"Moramo obrijati ovaj dio kako bih bila posve sigurna. Ali cini mi se da se radi o rani iz pištolja prislonjenog uz glavu iza desnog uha. Gdje su njegove rendgenske snimke?"

"Trebale bi biti gotove." Fielding se obazreo oko sebe. "Moramo rekonstruirati ovu ozljedu."

"Sranje." Pomogao mi je održati na okupu duboku zvjezdastu ozljedu koja je izgledala više kao izlazna rana, jer je bila tako velika.

"Nema sumnje da se radi o ulazu", rekla sam, pažljivo skalpelom brijući taj dio vlasišta. "Vidiš, ovdje se vidi slab otisak cijevi. Vrlo slab. Evo, tu." Zaokružila sam krvavim prstom rukavice oko traga. "To je nešto jako razorno. Možda čak puška."

"Cetrdesetpetica?"

"Rupa promjera 1,3 centimetra", rekla sam gotovo sebi u bradu baratajući ravnalom. "Da, to se bez daljnje slaže i s cetrdesetpeti-com."

Komadice po komadic otklanjala sam dijelove lubanje da bih pogledala mozak, kad se pojavio tehničar i pricvrstio rendgenske snimke na obližnju osvijetljenu kutiju. Svijetao bijeli oblik metka bio je smješten u ceonom sinusu, sedam i pol centimetara od vrha glave.

"Moj Bože", promrmljala sam zureći u njega.

"Što je to, dovraga?" upitao je Fielding kad smo se oboje odmakli od stola da bismo bolje pogledali snimku.

Deformirani je metak bio vrlo velik, s oštrim laticama presavijenim unatrag, poput pandže.

"Hydra-Shok se ne ponaša tako", rekao je moj zamjenik.

"Ne, imaš pravo. Ovo je neka posebna municija, s pojačanim učinkom."

"Možda Starfire ili Golden Sabre?"

"Nešto takvo, da", odgovorila sam, ali nikada ranije nisam tu vrstu streljiva vidjela u svojoj mrtvacnici. "Ali nekako mislim da se radi o Black Talonu, jer cahura koju su pronašli nije PMC-ova ni Re-mingtonova, već Winchesterova. A Winchester je proizvodio Black Talon sve dok nije povučen s tržišta."

"Winchester proizvodi Silvertip."

"Ovo definitivno nije Silvertip", odgovorila sam. "Jesi li ikada vidio Black Talon?"

"Samo u casopisima."

"Ima crnu navlaku preko cahure od mjedi i udubljenje na vrhu koje se rascvate poput ovog. Pogledaj vrhove." Pokazala sam mu na slici. "Nevjerojatno je razoran. Prolazi kroz tebe poput motorne pile. Izvrstan je za cuvare zakona, ali prava noćna mora ako doprije u krive ruke."

"Isuse", rekao je Fielding, zapanjen. "Izgleda kao jebena hobotnica."

Skinula sam gumene rukavice i zamijenila ih onima izrađenim od guste tkanine, jer je streljivo poput Black Talona predstavljalo opasnost u hitnim službama i mrtvacnicama. Predstavljalo je zapravo veću prijetnju od igle, a ja nisam znala boluje li Danny od hepatitisa ili AIDS-a. Nisam se željela porezati na nazubljeni metal koji ga je ubio, kako njegov napadac ne bi na kraju uzeo dva života umjesto jednog.

Fielding je navukao par plavih Nitril27 rukavica, koje su bile cvršće od običnih, ali ne dovoljno dobre.

"To možeš nositi ako misliš praviti bilješke", rekla sam. "Ali to je to."

"Zar je tako strašno?"

"Da", rekla sam uključivši Strvkerovu pilu u struju. "Navuci te rukavice i igraj se ovime i nema sumnje da ćeš se porezati."

"Ovo mi ne izgleda kao pokušaj otmice auta. Meni se čini da je tu netko mislio jako ozbiljno."

"Vjeruj mi," podigla sam glas iznad glasnog zavijanja pile, "ozbiljnije od ovoga ne postoji."

Prica koju nam je ispricalo ono što smo zatekli ispod lubanje postajala je samo još gorom. Metak je razorio sljepocnu,

zatiljnu, tjemenu i ceonu kost lubanje. Zapravo, da nije izgubio snagu kad je smrskao debeli tvrdi greben iznad nosa, iskrivljena bi pandža izašla van i mi bismo tako izgubili vrlo važan dio dokaznog materijala. Što se tice mozga, ono što je Black Talon učinio bilo je užasno. Eksplozija plina i razaranje uzrokovano bakrom i olovom izorali su stravic-
27 Vrsta sintetičke gume poznata po otpornosti na masnoce.

nu brazdu kroz tu cudesnu tvar koja je Dannvja cinila onim tko je bio. Isprala sam metak, a zatim ga pomno ocistila u blagoj otopini Cloroxa, budući da tjelesne tekucine mogu biti zarazne, a i poznato je da oksidiraju metalne dokaze. Bilo je gotovo podne kad sam spremila metak u dvostruku vrecicu i odnijela ga na kat u laboratorij za vatreno oružje gdje se oružje svake vrste obilježavalo i odlagale na radne plohe ili umatalo u smeđe papirnate vrecice. Bilo je tu noževa za koje je trebalo ispitati odgovaraju li tragovima hladnog oružja, automata, pa čak i jedan mac. Henry Frost, koji je bio nov u Richmondu, ali dobro poznat u svom strucnom podrucju, zurio je u kompjuterski zaslon.

"Je li Marino dolazio ovamo?" upitala sam ga ulazeci.

Frost je podigao glavu, izoštravajući pogled u svojim ocima boje lješnjaka, kao daje upravo došao s nekog dalekog mjesta na kojemu ja nikada nisam bila. "Bio je tu prije otprilike dva sata." Pritisnuo je nekoliko tipki.

"Onda vam je vec predao cahuru." Primakla sam se njegovoj stolici.

"Upravo radim na njoj", rekao je. "Prica se daje ta cahura prioritet."

Frost je, pretpostavljala sam, bio mojih godina i razvodio se barem dva puta. Bio je privlaccan i atletski graden, lijepo raspoređenih crta lica i kratke crne kose. Sudeci prema tipicnim legendama koje ljudi uvijek pricaju o kolegama svojih godina, trcao je maraton, bio je strucnjak u raftingu i mogao je pogoditi muhu na slonu udaljenom stotinu koraka. Ono u što sam se sama uvjerila bilo je davoli svoj posao više od bilo koje žene i da nema nicega o cemu bi radije pricao nego o oružju.

"Ubacili ste cetrdesetpeticu?" upitala sam ga.

"Ne znamo sa sigurnošcu da je povezana s našim zločinom, zar ne?" Bacio je pogled prema meni.

"Ne", rekla sam. "Ne znamo to sa sigurnošcu." Primijetila sam stolicu s kotacicima u blizini i privukla je sebi. "Cahura je pronadena oko tri metra od mjesta na kojem je, vjerujemo, ubijen. U šumi. I cista je. Izgleda daje nova. A sada imamo i ovo." Zavukla sam ruku u džep svog laboratorijskog ogtaca i izvukla omotnicu s Black Talonom.

"Opa", rekao je.

"Slaže li se s Winchesterovom cetrdesetpeticom?"

"Odnio me vrag. Uvijek postoji prvi put." Otvorio je omotnicu i iznenada se uzbudio. "Izmjerit cu izbocenja i utore i odmah cu vam znati reci je li u pitanju cetrdesetpetica."

Pomaknuo se do mikroskopa za usporedbe i poslužio se metodom zracnog džepa kako bi pricvrstio metak za postolje, što je znacilo daje to učinio voskom kako na metalu ne bi ostali nikakvi tragovi koji vec nisu bili tamo.

"U redu," govorio je ne dižuci pogled, "izljebljenje je ulijevo i imamo šest izbocenja i utora." Stao je mjeriti pomicornom mjerkom. "Izbocenja iznose 0,074. Utori iznose 0,153. Ubacit cu to u OKI", rekao je misleci na FBI-ev kompjuter Opcih karakteristika izljeblje-nja. "A sada cemo odrediti kalibar", govorio je odsutno, ne prestaju-ci tipkati.

Dok je kompjuter jurio svojim datotekama, Frost je provjerio metak uz pomoc nonija²⁸. Nije nas zacudilo kad je ustanovio da je kalibar Black Talona cetrdeset i pet, a zatim je OKI izbacio popis dvanaest vrsta vatrene oružja koje je moglo ispaliti taj metak. Svi su, osim Sig Sauera i nekoliko Coltova, bili vojni pištolji.

"A što je s cahurom?" rekla sam. "Znamo li išta o njoj?" "Imam je na živoj videosnimci, ali još je nisam usporedio."

Vratio se do stolice na kojoj sam ga bila zatekla kad sam ušla, te je stao tipkati na konzoli modemom povezanim s FBI-evim sustavom za predocavanje dokaza povezanim s vatrene oružjem koji se nazivao DRUGFIRE. Ta je aplikacija bila dijelom opsežne kompjuterske mreže za analizu kriminala poznate pod nazivom CAIN²⁹, koju je bila zacela Lucy, a poanta svega bila je povezati zlocine u kojima se pojavljuje isto oružje. Jezgrovito receno, željela sam znati je li pištolj kojim je Danny ubijen vec ranije ubio ili osakatio, pogotovo zato što je vrsta streljiva ukazivala na to da napadac nije pocetnik.

Oprema je bila jednostavna: radilo se o pojacanom PC-u 486 povezanom s videokamerom i mikroskopom za usporedbu, što je omogućavalo predocavanje slika u stvarnom vremenu i u boji na ekranu od pedeset i jednog centimetra. Frost je ušao u drugi meni i zaslon je iznenada ispunila mreža srebrnkastih diskova koji su predstavljali druge cahure kalibra cetrdeset i pet od kojih je svaka imala na sebi

28 Pomocno mjerilo za tocnije citanje dijelova na ljestvici mjerila.

29 CAIN - Crime Analysis Information Nervvork.

jedinstvene tragove. Stražnja površina Winchesterove cahure kalibra cetrdeset i pet nalazila se u gornjem lijevom kutu, a na njoj sam mogla vidjeti svaki trag koji je tamo ostavio zatvarac, udarna igla, iz-bacivac cahure ili bilo koji drugi metalni dio pištolja iz kojeg je ispaljen metak što smo ga pronašli u Dannvjevoj glavi.

"Ovaj vaš jako zavlaci ulijevo." Frost mi je pokazao nešto što je izgledalo poput repica koji izlazi iz kružnog

udubljenja kojeg je ostavila udarna igla. "A tu je i ovaj drugi trag, isto tako na lijevoj strani." Prstom je dodirnuo ekran.

"Od izbacivaca cahure?" rekla sam.

"Ne, rekao bih da je to od udarne igle koja se odbila."

"Je li to neobicno?"

"Pa, rekao bih da je to jedinstveno obilježje doticnog pištolja", odgovorio je zureći u zaslon. "Možemo to ubaciti u kompjuter ako želite."

"Ucinimo to."

Podigao je na ekran novi prozorčić i ubacio unutra podatke koje je imao, kao što su polusferični oblik koji je udarna igla udubila u mekani metal detonatora, te smjer okreta i velicina usporednih brazdi, što su bila mikroskopska obilježja stražnjeg dijela cahure. Nismo ubacili ništa što se ticalo metka koji sam izvadila iz Dannnjeva mozga, jer nismo mogli dokazati da su Black Talon i cahura na bilo koji način povezani, bez obzira na to koliko nam se to činilo vjerojatnim. Ispitivanje tih dvaju dijelova dokaznog materijala bilo je zapravo međusobno posve nepovezano, jer su izbočenja i utori i tragovi udarne igle jednako različiti kao i otisci prstiju ili obuće. Sve čemu se čovjek može nadati jest da će svjedoci ispricati istu priču.

Zacudo, u ovom se slučaju baš to dogodilo. Nakon što je Frost utipkao naredbu za pretraživanje, čekali smo samo minutu ili dvije prije no što nam je DRUGFIRE dao do znanja da ima nekoliko kandidata koji bi mogli odgovarati malom, niklom obloženom cilindru koji smo pronašli tri metra od kapljica Dannnjeve krvi.

"Da vidimo što smo dobili." Frost je razgovarao sam sa sobom smještajući prvo ime s liste na zaslon. "Ovaj ovdje vodi." Prešao je prstom preko stakla. "Bez daljnjega. Ovaj vodi daleko ispred svih ostalih."

"Sig četrdeset i pet, P220", rekla sam, zaprepašteno ga promatrajući. "To znači da cahura odgovara oružju, a ne nekoj drugoj cahuri?"

"Da. Nek' sam proklet ako nije tako. Isuse Kriste."

"Dajte samo da vidim jesam li to dobro shvatila." Nisam mogla vjerovati svojim očima. "Karakteristike oružja ne bi bile unesene u DRUGFIRE da to oružje nije bilo doneseno u laboratorij. Odnosno, da ga policija iz nekog razloga nije donijela."

"Tako to ide", složio se Frost počevši printati ono što je bilo na ekranu. "Ova Sigova četrdesetpetica koja je unesena u kompjuter izlazi kao ista ona iz koje je ispaljena cahura koja je pronađena nedaleko od tijela Dannnja Webstera. Toliko u ovom trenutku znamo. Ono što sada moram učiniti jest donijeti onu cahuru koju je pištolj izbacio kada je testiran nakon što smo ga dobili u laboratorij." Ustao je.

Nisam se micala, već sam nastavila zuriti u popis što ga je DRUGFIRE izbacio, sa svim onim simbolima i skraćenicama koji su nam opisivali taj pištolj. O njegovu povratnom udarcu i utorima, odnosno o njegovim otiscima prstiju što ih je ostavio na cahuri svakoga metka ikada ispaljenog iz njega. Sjetila sam se ukocenog tijela Teda Eddingsa u hladnim vodama rijeke Elizabeth. Sjetila sam se Dannnja kako mrtav leži pokraj tunela koji više ne vodi nikamo.

"Onda znači daje taj pištolj nekako dospio nazad na ulicu", rekla sam.

Frost je naškubio usne otvarajući ladice s dosjeima. "Čini se tako. Ali zaista ne znam pojedinosti o tome zašto je uopće unesen u sustav." Još prekapajući uokolo dodao je: "Vjerujem da nanije to oružje u laboratorij donijela policija okruga Henrico. Da vidimo, gdje je CVA5471? Ovdje nam ozbiljno ponestaje prostora."

"Ovo je predano prošle jeseni." Primijetila sam datum na kompjuterskom zaslonu. "Dvadeset i devetog rujna."

"Tako je. To je izgleda datum kada je ispunjen obrazac." "Znate li zašto vam je policija donijela taj pištolj?" "Trebalo bi ih nazvati", rekao je Frost. "Dajmo Marinu da to obavi." "Dobra zamisao."

Nazvala sam broj Marina dojavljivača dok je Frost vadio fascikl s dosjeom. Unutra se nalazila uobicajena plastična omotnica kakve smo koristili za pohranjivanje tisuća i tisuća cahura pištolja, pušaka i sacmarica koje su svake godine prolazile virginijskim laboratorijima.

"Evo nas", rekao je.

"Imate li ovdje neki Sig Sauerov P220?" I sama sam ustala.

"Jedan. Trebao bi biti tamo na polici s ostalim automatskim četrdesetpeticama."

Dok je on smještao cahuru iz probnog hica pod mikroskop, ja sam se uputila u prostoriju koja je bila ili prava noćna mora ili trgovina igračaka, ovisno o stajalištu. Zidovi su bili prekriveni klinovima na kojima su visjeli pištolji, revolveri te razne Tec-11 i Tec-9. Depri-mirajuće je bilo pomisliti kolike su smrti predstavljene oružjem u ovoj jednoj jedinjoj pretrpanoj prostoriji i kolike su od njih bile moji slučajevi. Sig Sauer P220 bio je crn i toliko sličan devetmilimetarskom pištolju koji su nosili pripadnici richmondske policije da ih na prvi pogled nisam mogla razlikovati. Nakon pomnijeg promatranja, naravno, vidjelo se da je četrdesetpetica ponešto veća, a sumnjala sam i da

ostavlja drugaciji otisak cijevi.

"Gdje je spužvica natopljena tintom?" upitala sam Prosta koji je bio nagnut nad mikroskopom poravnajući obje cature da bi ih mogao usporediti.

"U gornjoj ladici mog stola", rekao je kad je zazvonio telefon. "Negdje otraga."

Izvadila sam metalnu kutijicu s crnilom za otiske prstiju i razmo-tala snježnobijeli pamučni koso tkani komad tkanine koji sam položila na tanku, mekanu plastičnu podlogu. Frost je podigao slušalicu.

"Hej, kompa. Pronašli smo u DRUGFIREU nešto što smo tražili", rekao je, a ja sam znala da razgovara s Marinom.

"Možeš li sad ti ući u trag necemu?"

Nastavio je govoriti Marinu sve što je znao. Zatim se, kad je spustio slušalicu, obratio meni: "Evo, odmah će provjeriti kod Henrica."

"Sjajno", rekla sam odsutno, pritisnuvši cijev pištolja prvo na tintu, a zatim na tkaninu.

"Ovi se tragovi definitivno daju prepoznati", rekla sam odmah nakon toga, promatrajući nekoliko crnih otisaka cijevi koji su jasno pokazivali izbočinu prednjeg nišana, kucište povratne opruge i oblik navlake.

"Mislite li da bismo mogli identificirati baš tu specifičnu vrstu pištolja?" upitao je, a sada je već ponovno virio u mikroskop.

"Kad se radi o kontaktnoj rani, teoretski bismo mogli", rekla sam. "Ocit je problem taj što četrdesetpetica napunjena streljivom s

pojacanim učinkom postaje tako nevjerojatno razorna, da će teško ostaviti jasan otisak, barem ne na glavi."

Ovo je važilo za Dannyjev slučaj, čak i nakon što sam upotrijebila svu svoju vještinu plastične kirurgije kako bih, što sam bolje mogla, rekonstruirala ulaznu ranu. No kad sam usporedila otiske na tkanini s dijagramima i fotografijama koje sam bila nacinila dolje u mrtvacnici, nisam pronašla ništa što se ne bi slagalo s pretpostavkom daje Sig P220 oružje kojim je pocinjeno ubojstvo. Zapravo, imala sam osjećaj da otisak prednjeg nišana koji je virio iz ruba ulazne rane odgovara onome na tkanini.

"Evo nam potvrde", rekao je Frost, fokusirajući mikroskop kroz koji je i dalje gledao.

Oboje smo se okrenuli na zvuk necijih trčecih koraka koji su odjekivali niz hodnik.

"Želite li vidjeti?" upitao me.

"Da, želim", rekla sam kad je ispred vrata protrcala još jedna osoba kojoj su ključevi obješeni o remen mahnitito zveckali.

"Što se, kvragu, događa?" Frost je ustao i mrštec se krenuo prema vratima.

U hodniku su glasovi postali glasniji, a ljudi su i dalje žurno koracali krecući se ovoga puta u suprotnom smjeru. Frost i ja izašli smo iz laboratorija u trenutku kad je nekoliko cuvara projurilo pokraj nas grabeci prema prostoriji za osiguranje. Znanstvenici u svojim ogrtacima stajali su na vratima ogledavajući se gore-dolje niz hodnik. Svatko je svakoga zapitkiavao što se to događa, kad se iznenada iznad naših glava oglasio protupožarni alarm, a na zidovima su stala žmirkati crvena svjetla.

"Što je ovo, dovruga, vježba za slučaj požara?" povikao je Frost.

"Nije je bilo na rasporedu." Zacepila sam rukama uši, a ljudi oko mene stali su trcati.

"Znači li to da negdje gori?" Doimao se osupnutim.

Bacila sam pogled na prskalicu iznad naših glava i rekla: "Moramo se maknuti odavde."

Potrcala sam niza stube i baš kad sam stigla gurnuti vrata hodnika, na mom katu sa stropa je provalila bijela oluja hladnog halon plina. Dok sam trcala u prostorije i iz njih obavijala me buka kao da sam okružena golemim cimbalima po kojima netko udara milijunima

štapica. Fieldinga više nije bilo, a svaki drugi ured u koji sam ušla bio je evakuiran tako brzo da su ladice ostale otvorene, a slajd-projekto-ri i mikroskopi uključeni. Hladni su se oblaci obrušavali na mene, a ja sam imala nestvaran osjećaj da letim kroz tornado usred zračne uzbune. Odjurila sam u knjižnicu i nužnike, a kad sam bila sigurna da su svi izašli van, potrcala sam niz hodnik i odgurnula ulazna vrata. Na trenutak sam zastala da ulovim dah i dopustim srcu da malko uspori ritam.

Postupak pri alarmima i vježbama bio je kruto organiziran kao i vecina rutinskih operacija u državnim službama. Znala sam da ću zateći svoje osoblje na okupu, i to na drugom katu parkirališta u tornju Monroe, na drugoj strani Franklin Streeta. Sada bi već svi zaposlenici Udruženih laboratorija trebali biti na svojim predodređenim mjestima, osim rukovoditelja odjela od kojih sam, činilo se, ja posljednja otišla, s izuzetkom direktora općih službi koji je bio zadužen za zgradu mog ureda. On je žurno prelazio ulicu ispred mene, stišćuci svoju kacigu pod miškom. Kad sam ga pozvala, okrenuo se i zaški-Ijjo prema meni kao da me uopće ne poznaje.

"Što se, za ime Božje, događa?" upitala sam ga kad sam ga sustigla, te smo prešli na pločnik.

"Ono što se događa jest to da vam je bolje ne zatražiti nikakve dodatke u proračunu ove godine." Direktor je bio star

čovjek, uvijek dobro odjeven i neugodan. Danas je bio izvan sebe od gnjeva.

Zurila sam u zgradu, no nisam vidjela nikakav dim. Vatrogasna kola urlala su i vrištala nekoliko ulica dalje.

"Neki je kreten uključio prokleti sustav gašenja požara koji se ne da zaustaviti dok se ne potroše sve kemikalije." Strijeljao me pogledom kao da sam ja za to kriva. "A ja sam namjerno tu prokletinju bio namjestio da reagira sa zadržskom, baš da bih izbjegao ovakvu situaciju."

"Što ne bi baš bilo od pomoci da zaista dode do požara ili kemikalijama uzrokovane eksplozije u laboratoriju." Nisam se mogla suzdržati a da mu ne ukazem na to, jer je većina njegovih odluka bila otprilike jednako loša. "A zadržka od trideset sekundi nije nešto što vam dobro dode kad se dogodi takvo što."

"E, ali takvo što se nije dogodilo. Znete li vi uopce koliko ce nas sve ovo stajati?"

Sjetila sam se papira na svom stolu i drugih važnih stvarica koje su vjerojatno razbacane na sve strane, a možda čak i oštocene. "Zašto bi bilo tko uključio sustav?"

"Gledajte, trenutno o svemu znam isto koliko i vi."

"Ali netko je izbacio desetke tisuća litara kemikalija na sve moje urede, mrtvacnicu i anatomski odjel." Uspinjali smo se stubama, a ja sam sve teže suzdržavala vlastitu frustriranost.

"Necete ni znati da je nešto baceno." Bezobrazno je odmahnuo rukom na moju primjedbu. "To vam nestaje poput pare."

"Ali posuto je po svim tijelima na kojima smo obavljali obdukcije, uključujući i nekoliko žrtava ubojstava. Nadajmo se da odvjetnik obrane neće potegnuti to pitanje u sudnici."

"Bolje bi vam bilo nadati se da ćemo ovo nekako uspjeti platiti. Ponovno napuniti spremnike halona, pa tu se radi o nekoliko stotina tisuća dolara. Zbog toga biste trebali gubiti noci."

Druga etaža parkirališta bila je prepuna stotinama državnih zaposlenika koji su se tu našli na ovoj neočekivanoj pauzi. Obično su vježbe i lažne uzbune bile poziv na igru, pa su ljudi bili dobre volje ako bi vrijeme bilo lijepo. No danas nitko nije bio opušten. Vani je bilo hladno i sivo, a ljudi su razgovarali uzbuđenim tonom. Direktor se iznenada udaljio kako bi porazgovarao s jednim od svojih podređenih, a ja sam se stala ogledavati oko sebe. Upravo sam bila spazila grupicu svog osoblja, kad sam osjetila ruku na ramenu.

"Isuse, šta se događa?" upitao je Marino nakon što sam poskocila od iznenadenja. "Patiš od posttraumatskog stresnog poremećaja?"

"Sigurna sam daje tako", rekla sam. "Jesi li bio u zgradi?"

"A-a, al' sam bio blizu. Cuo sam na radiju za ovu vašu protupožarnu uzbunu, al'sam mislio da bi bolje bilo doc' i vidjet'."

Povukao je prema gore svoj policijski remen sa svom onom teškom opremom na sebi, a pogledom je prebirao po gomili ljudi. "A da mi kažeš šta se, kvragu, događa? Šta, napokon ste zaprimili slučaj spontanog sagorijevanja?"

"Ne znam točno što se događa. Ali ono što su mi rekli jest da je netko izgleda uključio alarm na lažnu uzbunu, pa je aktiviran sustav za gašenje požara u cijeloj zgradi. Što ti radiš ovdje?"

"Eno tamo Fieldinga." Marino je klimnuo glavom. "I Rose. Svi su skupa. A ti izgledaš k'o da se smrzavaš."

"I smrzavam se. Ti si tako, samo prolazio ovuda?" upitala sam jer sam uvijek znala da se nešto sprema kad god je izbjegavao odgovore.

"Cuo sam taj prokleti alarm skroz na Broad Streetu", rekao je.

Kao da se radi o reakciji na njegove riječi, užasna zvonjava s druge strane ulice iznenada je prestala. Približila sam se zidu etaže parkirališta i bacila pogled preko ruba dok me sve više obuzimala briga o tome što ću zateći kad se svi vratimo u zgradu. Vatrogasna kola glasno su brundala na parkiralištu, a na nekoliko različitih vrata ulazili su vatrogasci u zaštitnoj odjeći.

"Kad sam vidio šta se događa", dodao je, "mislio sam da ću te nac' tu gore. Pa mi je došlo da vidim kako si."

"Dobro si mislio", rekla sam, a sada su mi nokti već bili poplavje-li. "Jesi li saznao išta o ovom slučaju u Henricu, o toj cahuri koja je izgleda ispaljena iz istog Siga P220 kojim je ubijen Danny?" upitala sam i dalje se naslanjajući na hladni betonski zid preko kojeg sam promatrala grad.

"Zašto misliš da bi' išta mog'o saznat' tako brzo?"

"Jer te se svi boje."

"Aha. Pa i bolje im je da me se boje."

Marino se primakne bliže meni. I sam se naslonio na zid, samo što se okrenuo na drugu stranu, jer nije volio okretati leđa ljudima, ali to nije imalo nikakve veze s dobrim odgojem. Ponovno je popravio remen i prekrizio ruke na prsima. Izbjegavao je moj pogled i vidjela sam da je ljut.

"Jedanajstog prosinca", rekao je, "policajac iz Henrica je zaustavio jedan auto na križanju međudržavne ceste 1-64 i autoceste za Mechanicsville. Kad se policajac približio autu, tip je izaš'o van i počeo bježat', a ovaj se dao za njim u

trk. To je sve bilo po noci." Izvadio je cigarete. "Tako su prešli iz okruga Henrico na područje grada Richmonda, da bi na kraju završili u Whitcomb Courtu." Kresnuo je upaljac. "Ni'ko nije siguran šta se točno dogodilo, ali negdje u svemu ovome murjak je izgubio pištolj."

Trebalo mi je nekoliko trenutaka da se sjetim kako je prije nekoliko godina policija Henrica prešla s devetmilimetarskih revolvera na Sig Sauere P220 kalibra četrdeset i pet.

"I to je pištolj o kojem se radi?" upitala sam s nelagodom.

"Aha." Uvukao je dim. "Vidiš, ovi u Henricu imaju jedan princip. Svaki Sig mora uc' u DRUGFIRE, baš za slučaj da se dogodi ovakvo šta."

"Nisam to znala."

"AT tako je. Murjaci gube pištolje i krađu im ih, k'o i svima drugima. Tako da onda nije loše ući im u trag kad jednom nestanu, za slučaj da se pojave u kakvom zločinu."

"Znači daje pištolj kojim je ubijen Danny onaj isti koji je policajac iz Henrica izgubio", željela sam se uvjeriti u to.

"Cini se da je."

"Znači, izgubljen je prije mjesec dana u siromašnom naselju", nastavila sam. "A sada je njime počinjeno umorstvo. Dannvjevo umorstvo."

Marino se okrene prema meni otrešajući pepeo. "Ako ništa drugo, nisi ti bila u svom autu pred Hill Cafeom."

Na to nisam imala što reći.

"Taj dio grada nije baš jako daleko od Whitcomb Courta i drugih ozloglašanih naselja", rekao je. "Znači, ipak bi se moglo raditi o pokušaju otmice auta."

"Ne." Još uvijek nisam mogla prihvatiti tu mogućnost. "Moj auto nije ukraden."

"Možda se dogodilo nešto zbog cega se naša zvjerka predomislila", rekao je Marino.

Nisam odgovorila.

"Moglo je to bit' bilo šta. Neki susjed koji je upalio svjetla. Zvuk neke sirene. Neciji protuprovalni alarm koji se slučajno uključio. Možda se ustrtario kad je upuc'o Dannvja, pa nije htio nastaviti šta je započeo."

"Nije ga morao ubiti." Promatrala sam kako vozila polako prolaze ulicom ispod nas. "Mogao je jednostavno ukrasti moj Mercedes dok je stajao ispred Cafea. Zašto ga odvesti i onda natjerati Dannvja da se pješke spusti niz brežuljak u šumu?" Glas mi je postajao sve oštriji. "Cemu sve to zbog auta koji na kraju i ne uzmeš?"

"Takve se stvari događaju", ponovio je. "Ne znam."

"A što je s vucnom službom u Virginia Beachu?" rekla sam. "Je li itko provjerio kod njih?"

"Danny je pobrao tvoja kolica oko tri i tri'eset, šta znači onda kad su ti rekli da će bit' gotova."

"Kako to misliš 'onda kad su mi rekli'?"

"Onda kad su ti rekli da će auto bit' gotov, kad si ih nazvala."

Pogledala sam ga i rekla: "Nisam ih nazvala."

Otresao je pepeo. "Rekli su mi da jesi."

"Nisam." Odmahnula sam glavom. "Danny ih je zvao. To je bio njegov zadatak. On je komunicirao s njima kao i s mojom službom za dostavljanje poruka."

"Hm, zvao je ne'ko 'ko se predstavio k'o Scarpetta. Možda Lucy?"

"Iskreno sumnjam da bi se predstavila mojim imenom. Ta osoba koja je zvala, je li bila žena?"

Oklijevao je. "Dobro pitanje. AT vjerojatno bi trebala pitati Lucy, samo da se uvjeriš da to nije bila ona."

Vatrogasci su stali napuštati zgradu, pa sam znala da će nam uskoro biti dopušteno da se vratimo u urede. Ostatak dana provest ćemo provjeravajući sve, nagadajući što se dogodilo i žaleci se jedni drugima, a sve u nadi da do kraja dana neće više pristiti novi slučajevi.

"Streljivo je ono šta me zbilja izjeda", rekao je zatim Marino.

"Frost bi trebao biti u svom laboratoriju za kojih sat vremena", rekla sam, ali to Marinu izgleda nije bilo važno.

"Zvat ću ga telefonom. Ne da mi se odlaziti gore u sav taj nered."

Vidjela sam da me ne želi ostaviti i da mu se misli bave s više stvari od samo tog jednog slučaja.

"Nešto te muci", rekla sam.

"Točno, doktorice. Nešto me uvijek muci."

"A što je to ovaj put?"

Ponovno je izvadio kutiju Maribora, a ja sam se sjetila svoje majke čiji je stalni pratilac sada bio spremnik s kisikom, jer je nekada i sama pušila jednako mnogo kao i on.

"Ne gledaj me tako", upozorio me, ponovno tražeci upaljac.

"Ne želim da ubiješ sam sebe. A danas mi se čini da se stvarno trudiš."

"Tonako ćemo svi umrijeti."

"Pozor", zaorio je sustav za javno obavješćivanje jednih od vatrogasnih kola. "Obraca vam se richmondska vatrogasna jedinica.

Uzbuna je završena. Možete ponovno ući u zgradu", odjekivala je mehanicka transmisija sa svojim kreštavim signalima koji su se stalno ponavljali svojim monotonim tonom. "Pozor. Uzbuna je završena. Možete ponovno ući u zgradu..."

"Evo ja", nastavio je Marino, ne obraćajući pažnju na komešanje koje je nastupilo, "ja bi' htio krepat' dok pijem pivo, jedem nachos30 s cilijem i kiselim vrhnjem, pušim, drmam čašice whiskeyja i gledam utakmicu."

"Mogao si još dodati i seks, kad već maštaš." Nisam se nasmiješila, jer mi nije bilo smiješno to što stavlja zdravlje na kocku.

"Doris me izlijecila od seksa." Marino je bio ozbiljan dok je pričao o ženi kojom je bio oženjen veći dio svog života.

"Kad ti se posljednji put javila?" upitala sam, shvativši da to vjerojatno objašnjava njegovo raspoloženje.

Odmaknuo se od zida i zagladio svoju sve rjedu kosu. Ponovno je povukao remen prema gore, kao da mrzi opremu koju sa sobom nosi njegov poziv i slojeve sala koji su se bezobrazno ubacili u njegov život. Vidjela sam fotografije na kojima je Marino bio mlad njujorški policajac na motociklu ili na konju, kada je bio snažan i vitak, guste crne kose i s visokim kožnim cizmama na nogama. To su bili dani kada je Doris zacijelo smatrala Petea Marina naocitim muškarcem.

"Sinoc. Znaš, nazove ona tu i tamo. Uglavnom da popricamo o Rockvju", rekao je, misleći na njihova sina.

Marino je pogledom prelazio preko državnih službenika koji su se polako micali prema stubama. Protegnuo je prste i ruke, a zatim udahnuo veliku količinu zraka. Protrljao je stražnji dio vrata dok su ljudi odlazili s parkirališta, a većina njih bila je smrznuta i mrzovoljna. Pokušavali su spasiti ono što je ova lažna uzbuna učinila od današnjeg dana.

"Što želi?" Osjecala sam se kao da se od mene očekuje da postavim to pitanje.

Još se malo ogledao oko sebe. "Pa, izgleda da se udala", rekao je. "To ti je vijest dana."

Bila sam prilično zatečena. "Marino", rekla sam tiho. "Baš mi je žao."

30 Ljuto meksicko jelo koje se sastoji od kukuruznog cipsa prekrivenog topljenim sirom, grahom i rajčicom.

"Ona i taj dripac s velikim autom i kožnim sjedištima. Ma šta to nije krasno? Jedan čas ode. Onda me hoće natrag.

Onda me Molly ostavi. I onda se Doris uda, tek tako."

"Žao mi je", ponovila sam.

"Bolje bi ti bilo da se vratiš unutra prije nego navučeš upalu pluća", rekao je. "Ja se moram vratit' u postaju i nazvat' Wesleyja da mu kažem šta se dogada. Sigurno će ga zanimat' da čuje o pištolju, a da budem skroz iskren", pogledao me u hod, "znam točno šta će FBI rec' na sve to."

"Reci će daj Danny ubijen nasumce", rekla sam.

"A ja nisam baš siguran da neće bit' u pravu. Meni to više izgleda k'o daj Danny pokušav'o nabavit malo cracka il' nešto i daj naletio na pogrešnog tipa koji je eto slučajno sa sobom im'o policijski pištolj."

"Ja i dalje ne vjerujem u to", rekla sam.

Prešli smo Franklin Street, a ja sam bacila pogled prema sjeveru gdje mi je impozantna stara goticka zgrada od opeke koja je nekada bila željeznički kolodvor svojim tornjem sa satom prijecila pogled na Church Hill. Danny je bio odsjeo vrlo blizu područja gdje je navodno bio sinoc kad je trebao dostaviti moj auto. Nisam pronašla ništa što bi dalo naslutiti daj namjeravao uzeti drogu. Ni ti sam, kad se o tome radi, pronašla ikakvu fizicku naznaku da je uzeo drogu. Naravno, rezultati toksikoloških testova još nisu stigili, premda sam već znala da nije pio alkohol

"Usput receno", rekao je Marino otključavajući svoj Ford. "Svratio sam u podstanicu na križanju Sedme i Duvala i trebala bi dobit' svoj Mercedes natrag još danas popodne."

"Već su ga obradili?"

"O, da. Bili su gotovi još sinoc i imali su sve spremno kad su se jutros otvorili laboratoriji, jer sam im jasno dao do znanja da s ovim slučajem nema zaječancije. Sve drugo ide na kraj reda."

"I što ste pronašli?" upitala sam, a pomisao na moj auto i na ono što se u njemu odigralo, bilo je gotovo više no što sam mogla podnijeti.

"Otiške, ne znamo cijele. Usisali smo sve stajale bilo na podu. I to je zapravo to." Ušao je u auto ostavljajući vrata otvorena. "U svakom slučaju, pobrinut ću se da ti ga dovezu ovamo tako da se možeš odvest' kući."

Zahvalila sam mu, no ulazeci u zgradu svog ureda, znala sam da neću moći voziti taj auto. Zнала sam da ga nikada više neću moći voziti. Nisam vjerovala da ću uopće moći otključati vrata i sjesti unutra.

Cleta je prala pod u predvorju, a recepcionarka je rucnicima brisala namještaj. Pokušala sam im objasniti da nema potrebe za tim. Najbolja stvar kod inertnog plina kao što je halon je to što ne škodi papiru ni osjetljivim instrumentima.

"To vam hlapi i ne ostavlja talog", rekla sam. "Ne morate čistiti. Ali slike na zidu treba izravnati, a čini se i da je Meganin stol u velikom neredu."

Na podu iza recepcije bili su razbacani zahtjevi za anatomske donacije i razni drugi obrasci.

"Ja još uvijek mislim da cudno miriše", rekla je Megan.

"Da, casopisi, to je ono što osjećaš, ti smušeno stvorenje", rekla je Cleta. "Oni uvijek cudno mirišu." Upitala me: "A što je s kompjuterima?"

"Ne bi im smjelo biti ništa", rekla sam. "Ono što me najviše brine su podovi koje ste smocile. Hajdemo ih osušiti da se nitko ne pos-klizne."

Sa sve vecim osjećajem beznada polako sam hodala skliskim pločicama dok su one skupljale vodu i brisale. Kad sam ugledala vrata svog ureda, pripremila sam se na najgore, a zatim zakoracila unutra. Moja je tajnica vec radila.

"U redu", rekla sam Rose. "Koliko je loše?"

"Nema problema, osim što je dio papira prohujao s vihorom. A vec sam vam izravnala biljke." Rose je bila zapovjednicki nastrojena žena, dovoljno stara za mirovinu. Promatrala me preko ruba naocala. "Oduvijek ste željeli da vam i košarica s papirima koje treba riješiti i ona s riješenima budu prazne. E, sada jesu."

Kamo god sam pogledala, vidjela sam smrtovnice, raspored i izvješća s obdukcija razbacane poput suhog lišća. Bilo ih je na podu, na policama i na granama mog fikusa.

"Isto tako vjerujem da ne biste trebali pretpostaviti da ako se nešto ne vidi, da ne predstavlja problem. Prema tome, mislim da biste trebali prozraciti sve ove papire. Razvuci cu ovuda jaki konac sa spajalicama." Pricala je radeci, a sijeda joj se kosa djelomicno izvukla iz puž frizure.

"Mislim da nam takvo što nece trebati", zapocela sam onaj isti stari govor. "Halon nestaje kad se osuši."

"Primijetila sam da niste uspjeli ni skinuti kacigu s police." "Nisam imala vremena", rekla sam.

"Šteta što nemamo prozore." Rose je to govorila barem jedanput na tjedan.

"Stvarno, sve što moramo uciniti jest pokupiti stvari", rekla sam... "Svi ste vi paranoicni."

"Jeste li ikad prije bili izloženi tom plinu?" "Ne", rekla sam.

"Aha", rekla je položivši u blizini hrpu rucnika. "Onda ne možemo biti pretjerano oprezni."

Sjela sam za svoj stol i otvorila gornju ladicu, odakle sam izvadila nekoliko kutija spajalica. U grudima mi se razmahivao ocaj pa sam se bojala da cu briznuti u plac na licu mjesta. Moja me tajnica poznavala bolje od vlastite majke i bila je primijetila svaki moj izraz lica, no nije prestajala raditi.

Nakon duge šutnje rekla je: "Doktorice Scarpetta, zašto ne odete kuci? Ja cu se pobrinuti za ovo."

"Rose, zajedno cemo se pobrinuti za to", odgovorila sam tvrdoglavo.

"Ne mogu vjerovati kako je bio glup taj cuvar."

"Koji cuvar?" Prestala sam s onim što sam radila podigavši pogled prema njoj.

"Onaj koji je ukljucio sustav jer je mislio da cemo na katu imati nekakvo radioaktivno taljenje."

Promatrala sam kako podiže smrtovnice sa saga. S pomocu spajalica vješala ih je na konac, a ja sam pospremala površinu svog stola.

"O cemu vi to pricate?" upitala sam.

"To je sve što znam. Pricali su o tome na parkiralištu." Uхватила se za križa i obazrela oko sebe. "Ne mogu shvatiti kako se ovo suši tako brzo. Kao iz nekog znanstveno-fantasticnog filma." Objesila je još jednu smrtovnicu. "Mislim da ce ovo ispasti sasvim fino."

Nisam komentirala, a na pamet mi je ponovno pao moj Mercedes. Bila sam iskreno užasnuta od pomisli da cu ga vidjeti, pa sam

pokrila lice rukama. Rose nije znala što bi ucinila, jer me nikada nije vidjela uplakanu.

"Da vam donesem kavu?" upitala je. Odmahnula sam glavom.

"Ovo je kao da je uredom prošao orkan. Sutra ce sve biti kao i prije, kao da se ništa nije dogodilo." Pokušala me oraspoložiti.

Bila sam zahvalna kad sam cula da je izašla iz prostorije. Tiho je zatvorila oboja vrata, a ja sam se zavalila u stolicu osjećajući se posve iscijedeno. Podigla sam slušalicu i okrenula Marinov broj, ali nisam ga pronašla, pa sam potražila broj Mercedesova predstavništva nadajući se da Wilson nije vec otišao.

Bio je tamo.

"Wilson? Ovdje doktorica Scarpetta", rekla sam bez uvoda. "Možete li, molim vas, doci po moj auto?" Zamucala sam: "Valjda bih trebala objasniti."

"Ne morate ništa objašnjavati. Koliko je oštećen?" upitao je, a bilo je ocito da je pratio vijesti.

"Za mene, šteta je totalna", rekla sam. "Za nekog drugog je kao nov."

"Razumijem i ne krivim vas", rekao je. "Što biste željeli uciniti?" "Možete li mi ga zamijeniti necim sad odmah?"

"Imam gotovo identican auto. Ali korišten." "Koliko korišten?"

"Jedva. Pripadao je mojoj ženi. Jedan S-500, crni sa smeđom kožnom unutrašnjošću."

"Možete li zamoliti nekoga da mi ga doveze na stražnje parkiralište, pa ćemo se zamijeniti?"

"Draga moja, krećem."

Stigao je u pet i pol, kad je vani već pao mrak, što je jednom prodavacu bilo dobro vrijeme za pokazivanje rabljenog auta nekom tako očajnom poput mene. No, istini za volju, već sam godinama poslovala s Wilsonom i zaista bih od njega kupila auto a da ga uopće ne vidim jer sam mu toliko vjerovala. Bio je to crnac vrlo profinjena izgleda s besprijekornim brkovima i kratko očišane kose. Oblacio se bolje od većine odvjetnika koje sam poznavala i nosio je zlatnu narukvicu Medic Alerta jer je bio alergičan na ubod pčele.

"Stvarno mi je žao zbog svega ovoga", rekao je dok sam ja praznila svoj prtljažnik.

"I meni je." Nisam ni pokušala biti posebno ljubazna niti sakriti svoje raspoloženje. "Ovdje je jedan ključ. Drugi smatrajte izgubljenim. A ono što bih ja voljela učiniti, ako vam ne smeta, jest odvesti se istog časa. Ne želim vidjeti kako ulazite u moj auto. Samo želim otici. O radiju ćemo brinuti kasnije."

"Razumijem. O pojedinostima ćemo razgovarati neki drugi put."

Uopće me nisu brinule pojedinosti. Trenutno me nije zanimala isplativost ovoga što sam upravo učinila, niti je li stanje ovog automobila jednako dobro kao i onog koji sam dala za njega. Mogla sam voziti i kamion za prijevoz cementa i bilo bi mi svejedno. Pritisnuvši gumb na konzoli zaključala sam vrata i gurnula svoj pištolj između sjedišta.

Vozila sam prema jugu Cetnaestom ulicom, da bih zatim skrenula na Canal prema međudržavnoj cesti kojom sam obično odlazila kući, a nakon što sam prošla nekoliko izlaza skrenula sam i okrenula vozilo. Željela sam proći onim putem kojim sam mislila da je sinoc prošao i Danny, a ako je dolazio iz Norfolka, to je onda bila cesta 64 West. Najzgodniji izlaz bio bi mu onaj za Medicinski fakultet Virgi-nije, jer bi ga on odveo gotovo do UGSP-a. No, nisam mislila da je krenuo onuda.

Kad je stigao u Richmond, već je vjerojatno mislio na hranu, a u blizini mog ureda nema ničega što ga je moglo zanimati. Danny je to zacijelo i znao, budući da je već bio proveo neko vrijeme kod nas. Pretpostavljala sam da je sišao na Petu ulicu, kao što sam to sada činila i ja, te da je njome krenuo prema Broadu. Bilo je vrlo mracno kad sam prošla nedovršenu građevinu i prazne parcele na kojima je uskoro trebao niknuti virginijski kompleks za biomedicinska istraživanja, gdje će jednoga dana biti premješten i moj odjel.

Nekoliko policijskih automobila u tišini me zaobišlo, a iza jednoga od njih stala sam na semaforu odmah pokraj Marriotta. Promatrala sam policajca u autu koji je upalio svjetlo u kabini i stao nešto pisati na metalnoj podlozi. Bio je vrlo mlad. Imao je svijetlu plavu kosu. Zatim je otkvacio mikrofon i stao govoriti u njega. Vidjela sam kako mu se usne pomicu dok je zurio van promatrajući tamne obrise male policijske postaje na uglu. Zatim je prekinuo vezu i stao pi-

juckati nešto iz plastične šalice koju je kupio u Seven-Elevenu³¹, a ja sam znala da nije dugo policajac, jer se nije obazirao na okolinu. Činilo se kako nema pojma da ga promatram.

Krenula sam dalje i skrenula lijevo na Broad, prošla sam Rite Aid ljekarnu i staru robnu kuću Miller & Rhoads koja je zauvijek zatvorila svoja vrata kad je sve više i više ljudi počelo kupovati izvan središta grada. Stara gradska vijećnica stajala je poput gotičke utvrde od granita s jedne strane ulice, a na drugoj se nalazio kampus virginijskog medicinskog koledža, koji je meni bio poznat, ali ne i Dan-nyju. Sumnjala sam da on zna za kantinu Lubanja i kostur gdje su jeli studenti i medicinsko osoblje. Sumnjala sam da zna gdje parkirati moj auto u blizini koledža.

Vjerovala sam daje učinio ono što bi učinio svatko drugi kome je grad razmjerno stran i tko vozi skupi automobil svoje šefice. Nastavio bi voziti ravno naprijed i zaustavio se kod prvog pristojnog mjesta na koje naiđe. A Hill Cafe bio je doslovno to. Zaokružila sam oko bloka zgrada, kao što je i on morao učiniti da bi parkirao okrenut prema jugu, gdje smo pronašli vrecicu s ostacima njegove hrane. Zaustavivši auto ispod onog golemog stabla magnolije, izašla sam van i gurnula pištolj u džep kaputa. Istoga trenutka ponovno se oglasilo lajanje iza ograde. Zvučalo je kao da se radi o velikom psu i kao da između nas postoji neki odnos koji ga je već ranije ispunio mržnjom. U maloj kući njegova vlasnika upalila su se svjetla na prvom katu.

Prelazeci ulicu ušla sam u kafić, u kojem je kao i obično bilo puno ljudi i vladala je prilicna buka. Daigo je miješala viski s limunom i šećerom i nije me primijetila sve dok nisam sjela na stolicu za šankom.

"Izgledaš kao da ti treba nešto jako, srce", rekla je ubacivši po trešnju i krišku narance u svaku čašu.

"I treba mi, ali radim", rekla sam, a pseci je lavež prestao.

"To je problem s tobom i s kapetanom. Uvijek radite." Uхватила je konobarov pogled.

Kad je došao i odnio pica, Daigo je počela pripremati sljedeću narudžbu.

"Znate li za psa koji živi ovdje, ravno preko puta vas? S druge strane Dvadeset i osme ulice?" upitala sam tiho.

31 Lanac američkih trgovina živežnim namirnicama i časopisima.

"Mislite na Bandita. Tako bar ja zovem tog prokletog džukca. Da samo znaš koliko mi je mušterija otjerao odavde."

Pogledala me, Iju-tito režuci limetu. "Znaš, on ti je napola ovcar, a napola vuk", nastavila je prije nego što sam uspjela

odgovoriti. "Te uzrujao ili nešto?"

"Ne, samo što mu je lavež jako žestok i glasan, pa se pitam nije li lajao i kad je Danny Webster sinoc izašao odavde. Pogotovo zato što mislimo da je bio parkirao ispod stabla magnolije koje raste u dvorištu toga psa."

"Cuj, taj prokleti pas stalno laje."

"Znaci da se ne sjećate. Mislim, nisam očekivala da ćete se..."

Prekinula me istovremeno citajući narudžbu i otvarajući pivo. "Sigurno da se sjećam. Kao što sam rekla, on laje cijelo vrijeme. Nije bilo drugacije ni s tim jadnim momkom. Otpadnik je lajao kao lud kad je ovaj izašao. Taj glupi pas laje i na vjetar."

"A prije nego što je Danny izašao?" upitala sam.

Zastala je kako bi razmislila o pitanju, a zatim su joj oči bljesnule. "Pa, sad kad si to spomenula, cini mi se da je lavež bio više ili manje neprekinut ranije te večeri. Zapravo, čak sam nešto i rekla o tome, kako me izluduje i kako mi malo nedostaje da ne nazovem vlasnika glupe džukele."

"A ostale mušterije?" upitala sam. "Je li mnogo drugih ljudi došlo ovamo dok je Danny bio tu?"

"Ne." U to je bila sigurna. "Prije svega, došao je rano. Osim onih uobicajenih stalnih mušterija, ovdje nije bilo nikoga kad je stigao. Zapravo, ne sjećam se da je itko došao radi jela prije barem sedam sati. A on je do tada već otišao."

"I koliko je dugo pas lajao nakon što je Danny otišao?" "S prekidima, cijelu noc, kao i obično." "S prekidima, ali ne neprestano."

"To nitko ne bi mogao podnijeti cijelu noc. Ne bez prestanka." Pronicavo me pogledala. "Sad, ako se pitaš je li taj pas lajao zato što je vani netko stajao i čekao tog dečka," usmjerila je nož prema meni, "to ne vjerujem. Vucibatine koje ovdje svracaju pobjeci će glavom bez obzira kad taj pas počne lajati. Zato ga i imaju. Ti ljudi preko puta." Ponovno je pokazala nožem.

Ponovno sam se sjetila ukradenog Siga kojim je Danny ubijen i mjesta na kojem gaje policajac izgubio i znala sam točno na što Dai-

go misli. Prosjecan ulicni kriminalac bojavao bi se velikog, glasnog psa i pozornosti koju bi njegov lavež mogao privući. Zahvalila sam joj i ponovno izašla na ulicu. Jedan trenutak stajala sam na pločniku i promatrala mrlje plinskih svjetiljki postavljenih daleko jedna od druge duž uskih, mracnih ulica. Prostori između zgrada i kuća bili su prepuni sjena u kojima bi svatko mogao vrebati posve neviden.

Bacila sam pogled preko ulice na svoj novi auto i na malo dvorište iza njega gdje me u zasjedi čekao pas. Sada je bio na miru, a ja sam se zaputila nekoliko metara prema sjeveru da vidim kako će se ponijeti. No, cinio se potpuno nezainteresiran, sve dok se nisam približila njegovu dvorištu. A onda sam začula podmuklo, krvoločno rezanje od kojeg mi se naježila koža na vratu. Kad sam počela otključavati vrata svog automobila, već je bio na stražnjim nogama, lajući i drmusajući ogradu.

"Ti samo čuvaš svoj teritorij, je li tako, momce?" rekla sam. "Da mi barem možeš reci što si sinoc vidio."

Pogledala sam malu kucu baš u trenutku kad se prozor jedne od gornjih soba iznenada otvorio.

"Bozo, zacepi!" zaurao je neki debeli muškarac raščupane kose. "Zacepi, glupa džukelo!" Prozor se uz tresak zatvorio. "Sve je u redu, Bozo", rekla sam psu koji se, na vlastitu nesreću, nije zvao Bandit. "Sada ću te ostaviti na miru." Još sam se jedanput, posljednji put, obazrela oko sebe, a zatim sam ušla u auto.

Vožnja od Hill Cafea do obnovljenog dijela Franklin Streeta, gdje je policija pronašla moj bivši auto, trajala je krace od tri minute, pridržavanje propisane brzine. Okrenula sam se na brežuljku koji je vodio do Sugar Bottoma, jer odvesti se tamo dolje, pogotovo u Mercedesu, nije dolazilo u obzir. Ta me misao dovela do sljedeće.

Pitala sam se zašto bi napadac odlučio pješke se zaputiti kroz jedan obnovljeni kraj u kojem je program susjedskog nadzora bio tako razvikan. Church Hill izdavao je vlastiti bilten, a stanovnici su gledali kroz prozore ne oklijevajući pozvati policiju, pogotovo nakon ispaljenih hitaca pištolja. Cinilo se da bi možda bilo sigurnije nonšalantno se vratiti do auta i odvesti se na sigurnu udaljenost.

Pa ipak, ubojica nije postupio tako, a ja sam se pitala nije li razlog u činjenici daje poznavao vanjska obilježja ovoga susjedstva, ali ne i običaje jer nije odavde. Pitala sam se nije li ostavio moj automobil zato što je njegovo vlastito vozilo bilo parkirano u blizini, pa mu moj Mercedes nije bio zanimljiv. Nije mu bio potreban ni zbog novca, ni kao prijevozno sredstvo za bijeg. Taj teorija imala smisla ako je Dannvja netko slijedio, a ne tek presreo. Dok je on večerao, napadac je mogao parkirati, a zatim se pješke vratiti do Cafea i pricekati u mraku pokraj Mercedes a dok je pas lajao na njega.

Prolazila sam pokraj zgrade svog ureda na Franklin Streetu kad mi se dojavljivac na pojasu zatresao. Skinula sam ga i uključila svjetlo da bih vidjela zaslon. Još nisam imala ni radio ni telefon u autu, pa sam na brzinu odlučila skrenuti na stražnje parkiralište UGSP-a. Otključavši sporedna vrata, utipkala sam svoju sigurnosnu šifru, uputila se u mrtvacnicu, a zatim dizalom na kat. Tragovi današnje uzbune su nestali, ali Roseine smrtovnice koje su lebdjele u zraku

predstavljale su jezovit prizor. Sjela sam za svoj stol i uzvratila Mari-nov poziv.

"Pa gdje si ti, do sto davola?" rekao je kao iz puške. "U uredu", rekla sam zureći na zidni sat.

"E, ja mislim daje to zadnje mjesto na kojem bi sad trebala biti". A kladim se i da si sama. 'Si vec jela?"

"Kako to misliš 'ovo je zadnje mjesto na kojem bih trebala biti'?" "'Ajmo se nac' pa cu ti objasniti'."

Dogovorili smo se da odemo u Linden Row Inn, koji je bio u središtu grada i tamo smo mogli biti na miru. Nisam se žurila jer je Marino živio na drugoj strani rijeke, ali ovoga je puta bio brz. Kad sam stigla, sjedio je za stolom pred kaminom u lokalu i, sada kada nije bio na dužnosti, pio pivo. Za barom je stajao simpatican stariji muškarac s crnom leptirkom koji je unosio veliko vjedro leda dok se odnekud cula Pachelbelova³² glazba.

"Što je bilo?" rekla sam Marinu sjedajući. "Što se opet dogodilo?"

Bio je je odjeven u crnu majicu kratkih rukava, a trbuh mu se napinjao pod pletenom tkaninom i prelijevao se preko pojasa traperica. Pepeljara je već bila puna opušaka, a imala sam osjećaj da mu pivo koje je pio nije ni prvo ni zadnje. "Bi voljela cut' pricu o vašoj današnjoj lažnoj uzbuni, il' ti ju je ne'ko već ispric'o?" Podigao je kriglu do usana.

³² Johan Pachelbel (1653.-1706.) - njemački kompozitor i orguljaš.

"Nitko mi nije ispricao ništa ni o cemu. Iako sam nacula neke traceve o nekakvom strahu od radijacije", rekla sam kad se pojavio bar-men s vocem i sirom. "Pellegrino s limunom, molim vas", narucila sam.

"Izgleda da se ne radi o tracu", rekao je Marino.

"Što?" Namrštila sam se. "A zašto bi ti znao o onome što se događa u mojoj zgradi više od mene?"

"Zato šta to s radijacijom ima veze s dokaznim materijalom u jednom slučaju ubojstva koji spada u domenu gradske policije." Otpio je još jedan gutljaj piva. "Da budemo precizni, u slučaju Dannvja Webstera."

Ostavio mi je trenutak kako bih shvatila to što je upravo izgovorio, no nekako nisam uspijevala rastegnuti granice svog razumijevanja.

"Želiš li reci da je Dannvjevo tijelo bilo radioaktivno?" upitala sam ga kao da nije normalan.

"Ne. AT cini se da prljavština šta smo je usisali u tvom autu je. A kažem ti, momci koji su obrađivali slučaj usrani su od straha, a ni ja nisam baš najsretniji na svijetu, jer sam i sam prckao po tvojim kolicima. A takve me stvari stvarno plaše, k'o šta se neki ljudi boje pauka i zmija. K'o oni decki šta su u Vijetnamu bili izloženi Agent Orangeu³³, pa sad umiru od raka."

Na licu mi je lebdio izraz potpune nevjerice. "Govoriš o suvozacevu sjedištu mog crnog Mercedesa?"

"Da, i da sam ja ti, ne bi' ga više vozio. Kako znaš da ti to sranje neće naškoditi' u duljem periodu?"

"Necu više voziti taj auto", rekla sam. "Ne brini. Ali tko ti je rekao daje prašina radioaktivna?"

"Žena koja radi na SEM-u."

"Na skanirajućem elektronskom mikroskopu."

"Aha. Skužio je uran, a to je pokrenulo Geigerov brojac. A to se, kažu mi, nikada prije nije dogodilo."

"Sigurna sam da nije."

"I onda nam je zavladala panika u redovima osiguranja koje se, kao šta znaš, nalazi odmah na dnu hodnika", nastavio je. "I onda je taj

³³ Kemijsko oružje kojim su se američki vojnici koristili u Vijetnamu kako bi uništili usjeve, a sada se vjeruje kako je ono uzrokom pojave pobacaja, raka i raznih deformacija kod Vijetnamaca, kao i kod pripadnika američke vojske. jedan cuvar donio izvršnu odluku da se evakuira zgrada. Jedini problem bio je u tome šta je zaboravio da ce, kad razbije staklo na onoj crvenoj kutijici, istovremeno aktivirati i sustav za gašenje požara."

"Koliko ja znam", rekla sam, "taj sustav nije nikada korišten. Jasno mi je kako je covjek to mogao zaboraviti. Zapravo, možda nije ni znao za to." Sjetila sam se direktora općih službi i znala kakav će biti njegov stav. "Dobri Bože. Sve se ovo dogodilo zbog mog auta. Na neki način, zbog mene."

"Ne, ne, doktorice." Marino me pogledao u oči oštra izraza lica. "Sve se to dogodilo zato staje neki kreten ubio Dannvja. Kol'ko ti to puta moram rec'?"

"Mislim da bi mi godila caša vina."

"Prestani krivit' samu sebe. Znam točno šta radiš. Znam kakva postaneš."

Potražila sam pogledom barmena, a vatra mi je odjednom bila prevruca. U blizini je sjedilo četvero ljudi i glasno razgovaralo o 'zacaranom vrtu' unutar dvorišta lokala gdje se Edgar Allan Poe običavao igrati dok je bio djecak u Richmondu.

"Pisao je o njemu u jednoj svojoj pjesmi", govorila je jedna od žena.

"Kažu da su ovdje dobre pite od racica."

"Ne sviđa mi se kad postaneš ovakva", nastavio je Marino nagi-njuci se bliže i upiruci prstom u mene. "Sljedeće šta se onda dogodi - počneš stvari raditi' sama. A ja? Ja onda ne spavam."

Barmen me ugledao i odmah skrenuo prema nama. Predomislila sam se što se tice Chardonnaya i narucila viski, a

zatim sam svukla jaknu i prebacila je preko stolice. Znojila sam se i osjećala se kao da mi je koža tijesna. "Daj mi jedan Marlboro", rekla sam Marinu. Usne su mu se razdvojile dok je zurio u mene, šokiran. "Molim te." Ispružila sam ruku. "O, ne, nećeš." Bio je nepokolebljiv.

"Nagodit ćemo se. Ja ću popuštiti jednu i ti ćeš popuštiti jednu i onda ćemo oboje prestati."

Oklijevao je. "Ne misliš ozbiljno." "Vraga ne mislim."

"Ne vidim šta ja tu dobivam."

"Osim što ostaješ živ. Ako za to već nije prekasno."

"Hvala. Ali ništa od nagodbe." Podigavši kutiju sa stola, izvadio je po jednu cigaretu za svakoga i uhvatio upaljac u ruku.

"Kol'ko je prošlo?"

"Ne znam. Neke tri godine." Cigareta nije imala nikakav okus, ali imati je među usnama bio je sjajan osjećaj, kao da su usne stvorene baš za to.

Prvi dim proparao mi je pluća poput oštrice i istoga mi se trenu zavrtjelo u glavi. Osjećala sam se baš onako kao kada sam zapalila svoj prvi Camel u dobi od šesnaest godina. Zatim mi je nikotin obavio mozak, baš kao i onda, svijet se stao okretati malo sporije, a moje su se misli spojile u jednu.

"Bože, kako mi je ovo nedostajalo", žalila sam otresajući pepeo.

"Onda me nemoj više gnjaviti."

"Netko mora."

"Hej, pa ne pušim ja marihuanu il' nešto slično."

"Nisam to nikada probala. Ali da nije protuzakonito, danas možda bih."

"Sranje, sad me počinješ plašiti."

Udahnula sam posljednji put i ugasila cigaretu dok me Marino promatrao s neobičnim izrazom na licu. Uvijek bi ga hvatala lagana panika kad bih se ponašala na način koji mu je bio nepoznat.

"Slušaj." Prebacila sam se na posao. "Mislim daje Dannyja sinoc netko slijedio, da njegova smrt nije slučajan zločin inspiriran kradom, maltretiranjem homoseksualaca ili drogom. Mislim daje ubojica čekao baš njega, možda čak i sat vremena, i da gaje zatim presreo kad se mali vraćao do mog auta u onom mraku ispod stabla magnolije na Dvadeset i osmoj ulici. Znaš onaj pas, onaj koji tamo živi? Lajao je cijelo vrijeme dok je Danny bio u Hill Cafeu, prema riječima naše Daigo."

Marino me na trenutak promatrao u tišini. "Vidiš, baš sam ti o tome prič'o. Ti si večeras bila tamo."

"Da, bila sam."

Mišići u vilici stegli su mu se kad je svrnuo pogled. "Baš sam to i mislio."

"Daigo se sjeca daje pas neprestano lajao."

Nije ništa rekao.

"Bila sam tamo ranije večeras i taj pas ne laje ako se ne približavaš njegovu teritoriju. A onda poludi. Razumiješ li što ti govorim?"

Pogled mu se vratio na mene. "Ma, 'ko će se šunjat' onuda sat vremena kad se pas ponaša tako? Daj, doktorice."

"Svakako ne neki prosjecni ubojica", odgovorila sam kad mi je stiglo pice. "U tome i jest stvar."

Pricekala sam da nas konobar posluži, a nakon što se udaljio od stola, rekla sam: "Mislim da je Dannyjevo ubojstvo možda bilo naručeno."

"Dobro." Iskapio je svoje pivo. "Zašto? Šta je, jebi ga, to dijete znalo? Osim ako se nije bavio drogom il' organiziranim kriminalom."

"Ono čime se on bavio jest Tidewater", rekla sam. "Tamo je živio. Radio je u tamošnjem uredu sudskog patologa. Bio je barem izvana umiješan u slučaj Eddings, a znamo da je Eddingsov ubojica, tko god to bio, prilično profinjen. I to je isto tako bilo ubojstvo s namjerom i pažljivo isplanirano."

Marino je zamišljeno trljao obraz. "Znači, ti si uvjeren da postoji neka veza između tih dvaju zločina."

"Mislim da nitko nije htio da znamo kako ona postoji. Mislim da je tko god da stoji iza ovoga pretpostavio da će stvar izgledati kao pokušaj otmice auta koji se oteo kontroli ili kao neki drugi ulični zločin."

"Aha, a to je baš ono šta svi još uvijek misle."

"Ne svi." Izdržala sam njegov pogled. "Apsolutno, ne svi."

"A ti si sigurna da je baš Danny bio odabrana žrtva i kažeš da je to posao profesionalnog ubojice."

"Možda sam žrtva trebala biti ja. Možda on kako bi me zastrašili", rekla sam. "Možda nikada necemo saznati."

"Si već dobila Eddingsove toksikološke nalaze?" Dao je rukom znak konobaru za još jednu rundu pica.

"Znaš kako je to danas izgledalo. Nadam se da ću sutra nešto saznati. Reci mi što se dogada u Chesapeakeu."

Slegnuo je ramenima. "Nemam blage veze."

"Kako možeš ne imati blage veze?" rekla sam nestrpljivo. "Za njih radi najmanje tri stotine policajaca. Zar se nitko ne bavi smrću Teda Eddingsa?"

"To šta imaju tristo policajaca nema nikakve veze. Sve šta ti treba je jedan sjebani odjel, a to je u ovom slučaju odjel za ubojstva. I to je prepreka koju ne možemo zaobići jer detektiv Roche još radi na tom slučaju."

"Ja to ne razumijem", rekla sam.

"Da, al' stvar je u tome da ni tebi neće dat' mira."

Nisam ga slušala jer Roche nije bio vrijedan mog dragocjenog vremena.

"Ja bi' se cuvao da sam na tvom mjestu." Pogledao me ravno u oči. "Ne bi' to shvatio olako." Zastao je. "Znaš da murjaci pricaju, pa na-cujem neke stvari. A širi se traga da si se seksualno nabacivala Rocheu, pa da ce njegov šef probat' nagovoriti' guvernera da te otpusti."

"Ljudi mogu trcati o cemu god žele", rekla sam nestrpljivo.

"E, da, al' dio problema je i u tome da kad ga ljudi pogledaju i vide kako je mlad, nije im teško zamisliti' da te stvarno privuk'o." Oklijevao je, a ja sam vidjela da prezire Rochea iz dna duše i da ga želi, ako ništa drugo, dobro osakatiti.

"Mrzim šta ti to moram rec', al' stvari bi za tebe stajale puno bolje da nije tako zgodan."

"Seksualno maltretiranje nema veze s tim kako ljudi izgledaju, Marino. Ali, on mi ne može ništa, pa me to uopće ne brine."

"Stvar je u tome da ti želi naštetiti, doktorice i već se sad jako trudi. Ovako ili onako, sjebat ce te samo ako bude mog'o."

"Može slobodno stati u red sa svim ostalima koji to žele."

"Kažu da je ona osoba koja je nazvala vucnu službu u Virginia Beachu i predstavila se tvojim prezimenom bio muškarac." Buljio je u mene. "Samo tol'ko da znaš."

"Danny to ne bi učinio", bilo je sve što sam mogla reći.

"Nisam ni mislio. Al' Roche možda bi", odgovorio je Marino.

"Što ćeš raditi sutra?"

Uzdahnulo je. "Nemam ti vremena ispričati'."

"Možda ćemo morati otići na izlet u Charlottesville."

"Zašto?" Namrštio se. "Nemoj mi rec' da se Lucy još ponaša nadrkano."

"Ne moramo zato otići tamo. Ali možda ćemo se naci i s njom", rekla sam.

11

sljedećeg sam jutra krenula u obilazak laboratorija, a prva mi je postaja bio laboratorij za skanirajuću elektronsku mikroskopiju gdje sam zatekla forenzičnu znanstvenicu Betty Eckles kako raspršivacem spreja kvadratni komadić automobilske gume. Sjedila je ledima okrenuta prema meni, a ja sam je promatrala kako postavlja uzorak na platformu koja će zatim ući u staklenu vakuumsku komoru gdje će biti presvućena atomskim česticama zlata. Primijetila sam razrezotinu na sredini gume i pomislila kako mi je odnekud poznata, ali nisam u to bila sigurna.

"Dobro jutro", rekla sam.

Okrenula se od svoje zastrašujuće konzole s mjeracima tlaka, brojanicama i digitalnim mikroskopima koji su na videozaslona slike projicirali u točkicama, a ne u crtama. Prosijeda i u dugackom laboratorijskom ogrtaču, ovog se četvrtka doimala uznemirenijom nego obično.

"O, dobro jutro, doktorice Scarpetta", rekla je smjestivši uzorak probušene gume u komoru.

"Rasjecene gume?" upitala sam.

"Ovi iz laboratorija vatrenog oružja zamolili su me da im prevućem uzorak. Rekli su mi da to mora biti učinjeno iz ovih stopa. Ne pitajte me zašto."

To joj se uopće nije svidalo, jer ovo je bila neobična reakcija na nešto što se obično ne smatra ozbiljnim zločinom. Nisam razumjela zašto bi to imalo prioritet i to baš danas kad su laboratoriji krcati, ali nisam zbog toga bila ovdje.

"Došla sam porazgovarati s vama o uranu", rekla sam.

"To je prvi put da sam uopće otkrila takvo što." Otvarala je plastičnu omotnicu. "A radi se o dvadeset i dvije godine rada."

"Moramo znati koji je izotop urana u pitanju", rekla sam.

"Slažem se, a buduci da mi se to nikada ranije nije dogodilo, ne znam gdje bih to mogla odrediti. Ali znam da to ne mogu učiniti ovdje."

Služeci se vrpcom ljepljivom s obje strane stala je namještati nešto što je izgledalo poput čestica prašine na štapić koji će zatim spremiti u bocicu za pohranu. Svaki je dan dobivala uzorke prljavštine s mjesta zločina i nikada nije bila bez posla.

"Gdje je sada taj radioaktivni uzorak?" upitala sam.

"Tamo gdje sam ga spremila. Tu komoru nisam ponovno otvarala i nisam sigurna da želim."

"Smijeni li pogledati što to imamo?" "Apsolutno."

Pomakla se do drugog digitalnog mikroskopa, uključila monitor, a na njemu se pokazalo crnilo svemira posuto zvijezdama razlicitih velicina i oblika. Neke su bile vrlo sjajne dok su druge bile zamucene, a sve su bile nevidljive za golo oko.

"Sad cu ga zumirati na tri tisuće", rekla je okrećući brojčanike. "Hocete još?"

"Mislim da ce ovo dostajati", odgovorila sam.

Zurila smo u prizor koji je nalikovao prizoru iz kakve zvjezdarnice. Metalne kugle podsjećale su na trodimenzionalne planete okružene manjim mjesecima i zvijezdama.

"Eto, to su pronašli u vašem automobilu", obavijestila me. "Ove sjajne cestice su cestice urana. One mutnije su željezni oksid, kakvog ima u tlu. Osim toga ima i aluminijska, koji se danas koristi više--manje u svemu. A ima i silicij, ili pijeska."

"Vrlo tipicno za sastav koji bi svatko mogao imati na donovima cipela", rekla sam. "Osim urana."

"Ima tu još nešto na što cu vam skrenuti pažnju", nastavila je. "Uran ima dva oblika. Režnjast ili sferican, što je rezultat nekakva procesa taljenja. Ali ovdje", pokazala mi je prstom, "imamo nepravilne oblike oštih rubova, što znaci da ove cestice dolaze iz procesa u koji je upleten neki stroj."

"CP&L34 vjerojatno koristi uran u svojim nuklearnim elektranama", spomenula sam elektroprivredno poduzeće koje strujom opskrbljuje citavo područje Virginije i dio Sjeverne Karoline.

34 Commonwealth Power & Light - struja i svjetlo Commonwealtha.

"Da, vjerojatno."

"Postoji li u okolini bilo kakva druga proizvodnja koja bi ga mogla koristiti?" upitala sam.

Na trenutak se zamislila. "Ovdje nema rudnika ni postrojenja za obradu rudace. Doduše, na sveučilištu postoji jedan reaktor, ali mislim da se taj koristi uglavnom u obrazovne svrhe."

I dalje sam zurila u mali orkan radioaktivnog materijala koji je u moj auto unio Dannvjev ubojica. Sjetila sam se metka Black Talon i njegovih divljackih pandži, kao i onog neobicnog telefonskog poziva koji sam primila u Sandbridgeu, nakon cega mi se netko popeo preko zida u dvorište. Vjerovala sam da je Eddings nekako ona karika koja spaja sve, i to zbog svog zanimanja za Nove cioniste.

"Gledajte", rekla sam Ecklesovoj, "to što se Geigerov brojac aktivirao ne znaci samo po sebi da je radioaktivnost opasna. A uran, zapravo, i nije štetan."

"Problem je u tome što nemamo presedan za ovakav- slučaj", rekla je.

Strpljivo sam joj objasnila: "To je jako jednostavno. Ovo je dokazni materijal u istrazi jednog umorstva. Ja sam sudska patologinja u tom istom slučaju, za koji je nadležan kapetan Marino. Ono što morate uciniti jest predati taj materijal, uz priznanicu, Marinu i meni. Mi cemo ga odnijeti na sveučilište i zamoliti nekog nuklearnog fizicara da nam odredi o kojem se izotopu radi."

Ovo je, naravno, bilo neizvedivo bez telefonskog sastanka koji je uključivao direktora ureda nuklearnih znanosti kao i nacelnika Ministarstva zdravstva, koji je bio moj izravni nadređeni. Problem o kojem su njih dvojica brinuli bio je sukob interesa, jer je uran pronađen u mom automobilu i, naravno, jer je Danny radio za mene. Kad sam istakla da ja nisam osumnjicena u tom slučaju, primirili su se, a, na kraju krajeva, predati taj radioaktivni uzorak nekome drugome za njih je zapravo predstavljalo olakšanje.

Vratila sam se u laboratorij za SEM, pa je Ecklesova otvorila tu zastrašujuću komoru, a ja sam navukla pamucne rukavice. Pažljivo sam skinula ljepljivu vrpču sa štipca i gurnula je u plasticnu vrećicu koju sam zalijepila i obilježila. Prije no što sam napustila taj kat, vratila sam u laboratorij za vatreno oružje gdje je Frost sjedio ispred mikroskopa za uspoređivanje, ispitujući na postolju staru voj-

nu bajunetu. Upitala sam ga za probušenu gumu za koju je tražio da bude presvućena zlatom.

"Imamo sumnjivca koji vam je možda probušio gume", rekao je namještajući žarište pomakom rucice.

"Ovu bajunetu?" znala sam odgovor prije no što sam postavila pitanje.

"Tako je. Jutros su je donijeli."

"Tko?" rekla sam postajući sve sumnjicavijom.

Bacio je pogled na presavijenu papirnatu vrećicu koja je ležala na obližnjem stolu. Vidjela sam broj slucaja i datum, kao i prezime: "Roche."

"Chesapeake", odgovorio je Frost.

"Znate li išta o tome gdje su je pronašli?" Bila sam gnjevna.

"U prtljažniku nekog automobila. To je sve što su mi rekli. I izgleda daje zbog nečega sve to užasno hitno."

Popela sam se kat više, u toksikološki laboratorij jer je to bilo posljednje što sam bez daljnega morala obici. No sada

sam bila loše raspoložena i nije me razveselilo što sam napokon pronašla nekoga tko mi može potvrditi da me nos nije prevario u mrtvacnici u Norfol-ku. Doktor Rathbone bio je velik, postariji muškarac čija je kosa još uvijek bila vrlo crna. Zatekla sam ga za stolom kako potpisuje laboratorijska izvješća.

"Baš sam vas zvao." Podigao je pogled. "Kako ste proslavili Novu godinu?"

"Na nov i drugaciji način. A vi?"

"Ja imam sina u Utahu, pa smo bili tamo. Kunem se da bih se i sam preselio onamo samo da mogu pronaci posao, ali mislim da moje zanimanje mormonima baš nije od koristi."

"Mislim da je vaše zanimanje podjednako dobro svuda", rekla sam. "A pretpostavljam da ste dobili rezultate iz slucaja Eddings", dodala sam prisjetivši se bajunete.

"Koncentracija cijanida u uzorku njegove krvi iznosi 0,5 miligra-ma po litri, što je smrtonosna doza, kao što znate." Nastavio je potpisivati svoje ime.

"A što je s ulaznim ventilom nargile, cijevima i tako dalje?"

"Ne da se ništa zaključiti."

To me nije cudilo, niti je zapravo bilo važno jer nije bilo sumnje da je Eddings otrovan cijanidnim parama što je njegovu smrt nedvojbeno cinilo umorstvom. Poznavala sam javnu tužiteljicu u Che-sapeakeu, pa sam se zadržala u svom uredu dovoljno dugo da je nazovem kako bi mogla potaknuti policiju da ucini ono što je pravo.

"Bilo bi normalno da me niste morali nazvali zbog toga", rekla je. "U pravu ste, bilo bi."

"Nemojte se opterećivati time." Zvučala je ljutito. "Kakva gomila idiota. Je li FBI uopće došao do tog slucaja?"

"Chesapeake ne treba njihovu pomoc."

"O, sjajno. Pretpostavljam da oni svako malo rade na ubojstvima koja uključuju trovanje cijanidnim parama i smrt pod vodom. Javit cu vam se."

Spustivši slušalicu, uzela sam svoj kaput i torbu i izašla van. Dan je postajao sve ljepši i ljepši. Marinov je auto bio parkiran uz rub Franklin Streeta, a on je sjedio unutra s upaljenim motorom i spuštenim prozorom. Kad sam se zaputila prema njemu, otvorio je vrata i prtljažnik.

"Gdje je?" rekao je.

Podigla sam omotnicu od tvrdog smeđeg papira, a on se doimao šokiranim.

"To je sve u šta si ga spremila?" uzviknuo je razrogacivši oci. "Mislio sam da ćeš ga barem stavit' u jednu od onih metalnih kanti od boje."

"Ne budi smiješan", rekla sam. "Mogao bi držati uran u goloj ruci i ne bi ti našao."

Zatvorila sam omotnicu u prtljažnik.

"Zašto se onda aktivir'o Geigerov brojac?" nastavio se svadati dok sam ja ulazila u auto. "Aktivir'o se zato što je to šugavo sranje radioaktivno, je l' tako?"

"Uran je radioaktivan, bez sumnje, ali sam po sebi ne mnogo, jer se raspada tako sporo. Osim toga, uzorak koji imaš u prtljažniku je strašno malen."

"Gledaj, malo radioaktivan ti je meni k'o da kažeš malo trudna il' malo mrtav. A ako tebe to sve skupa ne brine, kako to da si prodala svog Benza?"

"Nisam ga zbog toga prodala."

"Ja ne bi' volio bit' ozracen, ako nemaš ništa protiv", rekao je razdražljivo.

"Nećeš biti ozracen."

Ali on je nastavio: "Ne mogu vjerovat' da si spremna izložiti' mene i moj auto uranu."

"Marino," pokušala sam ponovno, "mnogo mojih pacijenata dode u mrtvacnicu s vrlo ružnim bolestima kao što su tuberkuloza, hepatitis, meningitis, AIDS. I bio si prisutan kad sam radila obdukcije na njima i nikada ti se ništa nije dogodilo kad si bio sa mnom."

Brzo je vozio autocestom prebacujući se svako toliko iz traka u trak.

"Mislila sam da si do sada već našao da te nikada ne bih namjerno dovela u opasnost", dodala sam.

"Da namjerno ne bi, to stoji. AT možda si sad nabasala na nešto o čemu ne znaš dosta", rekao je. "Kad si zadnji put radila na radioaktivnom slučaju?"

"Prije svega", objasnila sam, "sam slučaj nije radioaktivan, već samo malo mikroskopske prašine koja ima veze sa slučajem. Nadalje, ja se razumijem u radioaktivnost. Razumijem se u rendgen, MRI35 i izotope poput kobalta, joda i tehnecija kojima se liječi rak. Liječnici uče o mnogim stvarima, uključujući i bolesti uzrokovane radijacijom. Hoćeš li, molim te, usporiti i odlučiti se za prometni trak?"

Zurila sam u njega dok me obuzimao sve veći strah, pa je napokon smanjio brzinu. Na tjemenu su mu svjetlucale graške znoja koje su se polako cijedile niz sljepoočnice, a lice mu je bilo tamnocrveno. Stisnutih mišica lica cvrsto je držao upravljač, teško dišući.

"Stani sa strane", rekla sam odlucno. Nije odgovorio.

"Marino, stani sa strane. Odmah", ponovila sam tonom za koji je znao da mu je bolje ne suprotstavljati se.

Na ovom dijelu ceste 1-64 prostor uz cestu bio je širok i asfaltiran, a ja sam bez rijeci izašla iz auta i prišla njegovim vratima. Palcem sam mu dala znak da i sam izade, pa je to i ucinio. Leda njegove uniforme bila su posve mokra, a kroz nju se vidio obris potkošulje.

35 Magnetska rezonantna interferencija.

"Mislim da me hvata gripa", rekao je. Namjestila sam sjedište i retrovizore. "Ne znam šta mije." Obrisao je lice rupcicom.

"Proživljavaš napad panike", rekla sam. "Duboko diši i pokušaj se smiriti. Sagni se i dotakni si prste na nogama. Sasvim se opusti."

"Ako te ne'ko vidi da voziš auto koji pripada gradskoj policiji, ja sam nastrad'o", rekao je vežuci pojas.

"U ovom trenutku gradska policija morala bi mi biti zahvalna što ti ne voziš ništa", rekla sam. "Ovog casa ne bi smio upravljati nikakvim strojevima. Zapravo, vjerojatno bi trebao sjediti u psihijatrijskoj ordinaciji." Pogledala sam ga i osjetila kako se stidi.

"Ne znam šta nije u redu", mrmljao je zagledan kroz svoj prozor. "Jesi li još uzrujan zbog Doris?"

"Ne znam jesam ti ikad ispric'o za onu zadnju veliku svadu koju smo imali prije nego staje otišla." Ponovno je obrisao lice. "Radilo se o onom prokletom sudu koje je kupila na sajmu. Mislim, vec je dugo bila razmišljala o tome da si kupi novo posude, znaš? I onda ja dodem kuci jedne veceri i na stolu u blagovaonici nadem gomilu žarkonaran-castih posuda." Pogledao me. "Si ikad cula za Fiesta Ware?"

"Nešto malo."

"E, pa u caklini te linije posuda bilo je neceg za šta sam znao da aktivira Geigerov brojac."

"Dovoljno je malo radioaktivnosti da se aktivira Geigerov brojac." Još sam jedanput to istakla.

"No, uglavnom, o tome se pisalo i sude je povuceno s tržišta", nastavio je. "Doris nije htjela slušat'. Mislila je da pretjerujem."

"I vjerojatno jesi."

"Gledaj, neki ljudi imaju fobije od paukova i zmija. Kod mene, to je radijacija. Znaš kako mrzim samo bit' u prostoriji za rendgen s tobom, a kad ukljucim mikrovalnu, izadem iz kuhinje. Tako da sam spakir'o sve to posude i bacio ga. Nisam joj rek'o gdje."

Ušutio je i ponovno obrisao lice. Nekoliko je puta procistio grlo. Zatim je rekao: "Otišla je mjesec dana kasnije."

"Slušaj," ublažila sam ton, "ni ja ne bih htjela jesti iz tog posuda. Premda znam da nema veze. Razumijem ja što je to strah, a strah nije uvijek racionalan."

"Da, doktorice, al' možda u ovom slucaju je." Malcice je otvorio prozor. "Bojim se umrijet'. Svako jutro se probudim i mislim o tome, ako te baš zanima. Svaki dan mislim da cu se negdje srušit' od kapi il' da ce mi rec' kako imam rak. Grozim se odlaska u krevet jer se bojim da cu umrijet' u snu." Zastao je, a zatim jedva jedvice dodao: "To je pravi razlog zbog kojeg me Molly ostavila, ako baš hoceš znat'."

"To baš nije lijepo od nje." Povrijedilo me to što je upravo rekao.

"Pa", osjecao je još vecu nelagodu, "ona je puno mlada od mene. A dio onoga šta ovih dana osjecam je i to šta necu radit' ništa gdje se moram naprezat'."

"Onda se bojiš seksa."

"Sranje," rekao je, "ajde me sad malo zajebavaj s tim." "Marino, ja sam lijecnica. Sve što želim jest pomoci ti ako mogu." "Molly je rekla da se osjeca odbacenom", nastavio je.

"Vjerojatno se tako i osjecala. Koliko dugo vec imaš taj problem?"

"Ne znam, od Dana zahvalnosti."

"Je li ti se što dogodilo?"

Ponovno je oklijevao. "Pa, znaš da sam prest'o pit' lijekove."

"Koji lijek? Onaj za smanjenje ucinaka stresa ili onaj za prostatu?"

"I jedan i drugi."

"Sad, zašto bi ucinio nešto tako glupo?"

"Zato šta kad ih uzimam, ništa mi ne ide kako treba", ispalio je. "Prest'o sam ih uzimat' kad sam se pocео vidat' s Molly. Onda sam opet pocео oko Dana zahvalnosti, nakon šta sam bio na lijecnickom, pa su mi rekli da mi je tlak stvarno visok i da mi je prostata opet u lošem stanju. To me prepalo."

"Nijedna žena nije vrijedna da se za nju umre", rekla sam. "Ono o cemu se ovdje radi jest depresija, a ti si savršen kandidat za tu bolest, usput receno."

"Aha, pa deprimirajuće je kad ne možeš. Ne razumiješ zašto."

"Da, deprimirajuće je kad te tijelo iznevjeri, kad ostariš i kad u životu imaš druge stvari koje izazivaju stres, poput promjene. A tebi se u proteklih nekoliko godina dosta toga promijenilo."

"Ne, ono šta je deprimirajuće", rekao je, a sada je postajao sve glasnjiji, "je kad ti se ne može dignut'. A onda ti se nekad digne i ne-

ce se spustit'. I ne možeš pisat' kad ti se ide, a onda nekad moraš i onda kad ti se ne ide. A tu je još jedan skroz drugi problem da ti se nece, a cura ti je dovoljno mlada da bi joj mog'o bit' otac." Strijeljao me pogledom, 'a žile su mu se na vratu napele. "Nego šta da sam deprimiran. Jebi ga, jesam!"

"Molim te, nemoj biti ljut na mene."

Okrenuo je glavu teško dišuci.

"Hocu da se naruciš kod kardiologa i urologa", rekla sam.

"A-a. Nema šanse." Odmahnuo je glavom. "Osiguran sam preko ovog novog socijalnog programa, tako da mi je urolog žena. Ne mogu samo uc' unutra i rec' sva ova sranja jednoj ženi."

"Zašto ne? Upravo si ih ispricao meni."

Zašutio je zagledan kroz prozor. Bacio je pogled u desni retrovizor i rekao: "Usput receno, neki dripac u zlatnom Lexusu prati nas od Richmonda."

Pogledala sam u svoj retrovizor. Auto je bio novijeg modela, a osoba za volanom pricala je na telefon.

"Misliš da nas slijede?" pitala sam ga.

"Vrag bi ga znao, ali ne bih volio dobiti njegov telefonski racun."

Bili smo blizu Charlottesvillea, a pitomi krajolik koji smo napustili zaoblio se u zapadnjacke brežuljke koji su bili boje ogoljelog drvca prošarani zimzelenom. Zrak je bio hladniji i bilo je više snijega, premda je autocesta bila suha.

Upitala sam Marina bismo li mogli isključiti skener, jer sam već bila umorna od slušanja policijskih cavljanja, pa sam skrenula na cestu 29 sjever koja je vodila prema Virginijskom sveučilištu.

Neko su vrijeme krajobraz cinile tek gole stijene, među kojima je tu i tamo raslo drveće koje se protezalo od šuma u daljini do same ceste. Zatim smo stigli na rubove kampusa, gdje su blokovi zgrada bili prepuni pizzerija i sendvic-barova, prodavaonica živežnih namirnica i benzinskih postaja. Na fakultetima su još trajali božićni praznici, no moja necakinja nije bila jedina osoba na svijetu koja je zanemarivala tu cinjenicu. Kod stadiona Scott skrenula sam na Aveniju Maury gdje su studenti sjedili na klupicama i vozili se na biciklima, noseći ruksake na ledima ili torbe preko ramena koje su se cinile prepune znanja. Bilo je mnogo automobila.

"Si ikad bila ovdje na utakmici?" Marino je malo živnuo. "Ne mogu reci da jesam."

"E, sad, to bi trebalo bit' protuzakonito. Necakinja ti dolazi ovdje, a ti nikad nisi gledala Hoove? Šta si radila kad bi došla ovamo? Mislim, šta ste ti i Lucy radile?"

Zapravo, radile smo jako malo toga. Naše smo zajednicko vrijeme uglavnom provodile u dugim šetnjama kampusom ili u razgovorima koje smo vodile u njezinoj sobi na Lawnu. Naravno, mnogo smo puta večerale u restoranima poput Bršljana ili Veprove glave, a ja sam upoznavala njezine profesore i čak prisustvovala nastavi. Ali nisam joj vidala prijatelje, to malo što ih je imala. Oni, kao i mjesta na kojima se nalazila s njima, bili su nešto što nije dijelila sa mnom.

Shvatila sam da Marino i dalje govori. "Nikad necu zaboravit' kad sam ga vidio igrat'", rekao je. "Oprosti", rekla sam.

"Možeš si ti zamislit' kako je to bit' visok dva metra i deset centimetara? Znaš, on sad živi u Richmondu."

"Da vidimo." Proucavala sam zgrade pokraj kojih smo prolazili. "Treba nam Strojarski fakultet, koji pocinje upravo ovdje. Ali želimo Odjel mehanike, avijatike i nuklearne fizike."

Usporila sam kad smo ugledali gradevinu od opeke s bijelim ukrasima, a zatim sam ugledala znak. Mjesto za parkiranje nije bilo teško pronaci, ali doktora Alfreda Matthews a jest. Bio mi je obećao da će me čekati u svom uredu u jedanaest i trideset, ali je ocito zaboravio na to.

"Onda, gdje je?" upitao je Marino koji je još bio zabrinut zbog onoga što je imao u prtljažniku.

"Idemo u predio s reaktorom." Vratila sam se u auto. "Baš super."

Taj se dio fakulteta zapravo zvao Fizikalni laboratorij za jaku struju i nalazio se na vrhu planine koju je dijelio sa zvjezdarnicom. Nuklearni reaktor sveučilišta bio je golem silos izraden od opeke. Bio je okružen šumom koja je bila ograđena, a Marino je ponovno postao fobican.

"Hajde. Bit će ti zanimljivo." Otvorila sam svoja vrata.

"Ovo me uopće ne zanima."

"U redu. Onda ostani ovdje, a ja idem sama." "Necu se bunit'", odgovorio je.

Izvadila sam uzorak iz prtljažnika te na glavnom ulazu u laboratorij pozvonila, pa mi je netko pritiskom na puče otključao bravu. Unutra se nalazilo malo predvorje gdje sam nekom mladicu koji je sjedio iza stakla rekla da tražim doktora Matthews a. Nato je on provjerio popis, pa me obavijestio da se procelnik katedre za fiziku, kojeg sam tek

površno poznavala, trenutno nalazi pokraj bazena reaktora. Mladic je zatim podigao interni telefon istovremeno mi pružajući iskaznicu posjetioca i detektor radijacije. Oboje sam pricvrstila na jaknu, a on je napustio svoju kabinu kako bi me otpratio kroz teška celicna vrata iznad kojih je bilo upaljeno crveno svjetlo koje je upozoravalo da je reaktor uključen.

U prostoriji nije bilo prozora, a zidovi su bili visoki i poploceni. Svaka stvar koju sam vidjela bila je obilježena žarkožutim papiricem za oznaku radioaktivnosti. Na jednom kraju osvijetljena bazena voda je od Cerenkovljeve radijacije³⁶ sjajila fantastičnom plavom nijansom, dok su se nestabilni atomi raspadali u sklopu s gorivom koje se nalazilo šest metara ispod mene. Doktor Matthews bio je usred konzultacija s nekim studentom koji je, koliko sam shvatila iz njihova razgovora, umjesto sterilizatorskog uređaja koristio kobalt za sterilizaciju mikropipeta koje su se rabile za oplodnju u epruveti.

"Mislio sam da dolazite sutra", rekao mi je nuklearni fizicar, a na licu mu se ogledao nemir.

"Ne, danas. Ali hvala vam što ste uopće pristali primiti me. Imam uzorak sa sobom." Podigla sam omotnicu.

"U redu, George", obratio se mladici. "Hoće li sve biti kako treba?"

"Da, gospodine. Hvala."

"Hajdemo", rekao mi je Matthews. "Idemo ga odmah odnijeti dolje i dati se na posao. Zna li koliko toga imate?"

"Ne znam točno."

"Ako imate dovoljno, možete pričekati rezultate."

³⁶ Radijacija koju izaziva cestica kada medijem prolazi brzinom većom od one kojom svjetlost prolazi istim medijem; nazvana po ruskom fizicarju Pavelu Aleksejeviču Cerenkovu koji je za to otkriće 1958. godine dobio Nobelovu nagradu.

Iza teških vrata skrenuli smo lijevo i zastali pred visokom kutijom koja je kontrolirala radijaciju na našim rukama i nogama. Prošli smo nakon što nas je stroj pozdravio žarkozelenim bojama, a zatim smo se stali uspinjati stubama koje su vodile do laboratorija za neutronske radiografije, koji se nalazio u podrumu zajedno sa strojarskim radionicama, vilicarima i velikim crnim bacvama u kojima se nalazio slabonuklearni otpad koji je čekao otpremu. Gotovo je na svakom koraku bilo opreme za slučaj nužde, a kontrolna je soba bila smještena u nešto slično kavezu. Najudaljenija od svih bila je prostorija s brojacima u kojoj je pozadinska radijacija bila najniža. Izgrađena od debelog cementa bez prozora, bila je ispunjena stotinama i devedesetlitrskim spremnicima tekućeg dušika, detektorima germanija i amplifikatorima, te opekama od olova.

Postupak identifikacije mog uzorka bio je iznenađujuće jednostavan. Matthews, ne noseći nikakvu posebnu zaštitu osim laboratorijskog ogrtača i rukavica, položio je komadic ljepljive vrpce u jednu cjevčicu koju je zatim smjestio u pola metra dugacku aluminijsku posudu u kojoj su se nalazili kristali germanija. Naposljetku je sa svih strana naslagao olovne cigle kako bi zaštitio uzorak od pozadinske radijacije.

Pokretanje cijeloga procesa zahtijevalo je jednostavnu kompjutersku naredbu, a brojac na spremniku stao je mjeriti radioaktivnost kako bi nam pokazao o kojem se izotopu radi. Sve je ovo bilo prilično neobično vidjeti, jer sam bila naviknuta na tajanstvene uređaje poput skanirajućeg elektronskog mikroskopa i plinskog kromato-grafa. Ovaj je detektor, naprotiv, bio sličan prilično bezličnoj kuci od olova koju hladi tekuci dušik i nije se cinio sposobnim za inteligentnu misao.

"E, sada, ako mi potpišete ovu priznanicu za dokazni materijal", rekla sam, "ja krecem."

"Ovo bi moglo potrajati sat ili dva. Teško je reci", odgovorio je.

Potpisao mi je obrazac, a ja sam mu pružila kopiju.

"Navratit ću nakon što posjetim Lucy."

"Dodite, ispratit ću vas gore, kako ne biste nešto aktivirali. Kako je ona?" upitao je dok smo prolazili pokraj detektora koji se nisu ni na što požalili. "Je li se ikada upisala na MIT?"

"Bila je tamo na stažiranju prošle jeseni", rekla sam. "Na roboti-ci. Znae, sada je opet ovdje. Barem mjesec dana."

"Nisam znao. Pa, to je krasno. I studira što?" "Mislim daje rekla prividnu stvarnost." Matthews se na trenutak doimao zbunjenim. "Nije li to već odslušala dok je bila ovdje?"

"Ovo je valjda malo naprednije."

"Mora biti." Nasmiješio se. "Volio bih imati po jednog studenta kao što je ona u svakom razredu."

Lucy je vjerojatno bila jedina studentica na sveučilištu kojoj fizika nije bila glavni predmet, a koja je odslušala kolegij iz nuklearnog dizajna iz zabave. Izašla sam van, a Marino je bio naslonjen na auto s upaljenom cigaretom.

"I, šta sada?" rekao je, još zlovoljan.

"Mislim da bih mogla iznenaditi svoju necakinju i povesti je na rucak. Više si nego dobrodošao ako nam se pridružiš."

"Ja ću svratit' do benzinske tu na kraju ulice i poslužit' se govornicom", rekao je. "Moram obaviti neke telefonske

razgovore."

12

odvezao me do rotonde, blještavo bijele na suncu, koja je bila moja omiljena zgrada što ju je bio osmislio Thomas Jefferson. Slijedila sam stare puteljke ispod stoljetnih stabala, gdje su paviljoni izgrađeni u federalnom stilu tvorili dva reda kuća za privilegirane poznatog pod imenom Lawn.

Stanovanje u tom dijelu bilo je nagrada za akademska postignuća, a ipak, neki bi takvu čast mogli nazvati upitnom. Tuševi i nužnici bili su smješteni u drugoj zgradi otraga, a slabo namještene sobe nisu nužno podrazumijevale i komfor. Ipak, nikada nisam Lucy čula da se žali, jer ona je istinski voljela svoj život na sveučilištu.

Njezina se soba nalazila na zapadnom dijelu Lawna, u paviljonu broj tri koji je imao kapitule izradene u Italiji od mramora iz Carrare. Drveni kapci sobe broj jedanaest bili su zatvoreni, jutarnje novine još su ležale na sagu ispred vrata, a ja sam se zbunjeno pitala znači li to da još nije ustala. Nekoliko sam puta pokucala na vrata i začula iznutra neko komešanje.

"Tko je?" zazvao je glas moje necakinje.

"Ja sam", rekla sam.

Usljedila je stanka, a zatim i iznenađeni uzvik: "Teta Kay?"

"Misliš li mi otvoriti vrata?" Moje je dobro raspoloženje brzo blijedjelo, budući da nije zvučala oduševljeno.

"Ovaj, čekaj malo. Stižem."

Vrata su se otključala i otvorila.

"Bok", rekla je puštajući me unutra.

"Nadam se da te nisam probudila." Pružila sam joj novine.

"O, to stiže za T.C.", rekla je misleći na prijateljicu koja je inače živjela u ovoj sobi. "Zaboravila je otkazati pretplatu prije no što je otišla u Njemačku. Ja to nikada ne citam."

Ušla sam u stanicu ne tako različitu od one u kojem sam posjecivala svoju necakinju prošle godine. Prostor je bio malen, s krevetom, umivaonikom i pretrpanim policama za knjige. Podovi od borovine bili su goli, a na bijelim žbukanim zidovima nije bilo nikakve umjetnosti osim jednog jedinog postera Anthonvja Hopkinsa iz Zemlje sjena. Lucvne tehničke zanimacije zauzele su stolove, radne stolove i nekoliko stolica. Ostala oprema, poput faks-uredaja i nečeg što je izgledalo poput malog robota, ležala je na podu.

Bile su uvedene dodatne telefonske linije, koje su bile spojene na modeme što su namigivali zelenim svjetlima. No nisam stekla dojam da moja necakinja tamo živi sama, jer su na umivaoniku bile dvije četkice za zube i otopina za kontaktne leće koje Lucy nije nosila. Objе strane bračnog kreveta bile su razbacane, a na njemu je ležala i aktovka koju isto tako nisam poznavala.

"Evo." Podigla je pisac sa stolice i smjestila me blizu vatre. "Oprosti što je sve u takvom neredu." Na sebi je imala gornji dio žarkona-rancaste trenirke s natpisom UVA i traperice, a kosa joj je bila mokra. "Mogu zagrijati malo vode", rekla je, a ponašala se jako rastreseno.

"Ako to znači da mi nudiš čaj, prihvacam", rekla sam.

Pomno sam je promatrala dok je punila električni čajnik vodom i uključivala ga u struju. U blizini, na komodi, ležale su iskaznice FBI-a, pištolj i ključevi automobila. Primijetila sam mape s dosjeima i komadice papira ispisane bilješkama, kao i nepoznatu odjeću koja je visjela u ormaru.

"Pricaj mi o T.C.", rekla sam.

Lucy izvadi vrecicu s čajem. "Studira njemački. Sljedećih će šest tjedana provesti u Miinchenu. Pa mi je rekla da ja mogu biti ovdje."

"Baš lijepo od nje. Da ti pomognem spakirati njezine stvari ili bar naciniti mjesta za tvoje?"

"Sada ne moraš ništa raditi."

Bacila sam pogled prema prozoru jer sam začula da netko ide.

"Još piješ čaj bez icedea?" upitala je Lucy.

Vatra je zapucketala, cjepanica iz koje se pušilo okrenula se, a mene nije iznenadilo kad su se vrata otvorila i kad je još jedna žena ušla u sobu. No, nisam očekivala Janet, a ni ona nije očekivala mene.

"Doktorice Scarpetta", rekla je iznenađeno bacivši pogled na Lucy. "Kako lijepo od vas što ste svratili."

Nosila je stvari za tuširanje, a na mokru kosu koja joj je dosezala gotovo do ramena bila je navukla kapicu za bejzbol. Odjevena u trenirku i tenisice izgledala je zdravo i prelijepo i, poput Lucy, mlade no inače, budući da se ponovno našla na fakultetskom kampusu.

"Molim te, pridruži nam se", rekla je Lucy pružajući mi šalicu s čajem.

"Bile smo na trcanju." Janet se nasmiješila. "Oprostite zbog kose. Onda, što vas dovodi ovamo?" upitala je sjedajući na pod.

"Treba mi pomoc u jednom od slucajeva", bilo je sve što sam rekla. "Zar i ti ideš na taj tecaj prividne stvarnosti?" Promatrala sam lica obiju djevojaka.

"Tako je", rekla je Janet. "Lucy i ja smo ovdje zajedno. Možda vec znate da su me kasno prošle godine prebacili u terenski ured u Washingtonu."

"Lucy mi je nešto spominjala."

"Dodijeljen mi je uredski kriminal", nastavila je. "Pogotovo sve što bi moglo biti povezano s povredom SPK-a."

"A to je?" upitala sam.

Sjedajući pokraj mene, Lucy je bila ta koja je odgovorila: "Statut o presjeku komunikacija. Mi jedini u cijeloj zemlji imamo grupu strucnjaka koji mogu rješavati takve slucajeve."

"Znaci, FBI je zbog te grupe poslao vas obje ovamo na obuku." Trudila sam se shvatiti. "Ali nekako ne vidim kakve veze prividna stvarnost ima s hakerima koji provaljuju u velike datoteke", dodala sam.

Janet je šutjela skinuvši kapicu, te je pocela cešljati kosu zagledana u vatru. Vidjela sam da joj je vrlo neugodno i pitala sam se koliko to ima veze s onime što se dogodilo u Aspenu preko praznika. Moja se necakinja premjestila do kamina i sjela okrenuvši se prema meni.

"Nismo ovdje radi tecaja, teta Kay", rekla je tihim, ozbiljnim glasom. "Tako bi to, naime, trebalo izgledati svima drugima. Sad, ono što cu izgovoriti, zapravo ne bih smjela reci, ali sada je kasno za laži."

"Ne moraš mi reci", rekla sam. "Jasno mi je."

"Ne." Pogled joj je bio iznimno prodoran. "Želim da razumiješ što se događa. A odmah cu ti dati brz i prljav sažetak: prošle jeseni u tvrtki Svjetlo i Struja Commonwealtha poceli su problemi kad im je netko za koga su mislili da je haker stao ulaziti u kompjuterski sustav. Pokušaji su bili cesti - ponekad cak cetiri do pet puta dnevno. Ali nisu uspjeli identificirati tog pojedinca sve dok nije ostavio tragove na kontrolnom ispisu nakon što je uspio pristupiti i isprintati si podatke o naplati struje potrošacima. Pozvali su nas, a mi smo nekako uspjele povezati pocinitelja s virginijskim sveucilištem."

"Onda znaci da još niste ulovile krivca, tko god on bio", rekla sam.

"Ne." Javila se Janet. "Razgovarali smo sa studentom poslijediplomskog studija cija je identifikacija korištena za provalu, no on definitivno nije haker. Imamo razloga da budemo posve uvjerene u to."

"Stvar je u tome", rekla je Lucy, "da je od tada ovdje nekoliko drugih identifikacijskih imena ukradeno studentima, a pocinitelj je ponovno pokušavao uci u CP&L, zatim u kompjuter sveucilišta, kao i u jedan kompjuter u Pittsburghu."

"Pokušavao je, u prošlom vremenu?" upitala sam.

"Da vam pravo kažem, u zadnje se vrijeme nešto pritajio, što nam otežava stvar", rekla je Janet. "Uglavnom smo ga jurile preko sveucilišnog racunala."

"Tako je", rekla je Lucy. "Nismo ga otkrile u kompjuteru CP&L-a vec gotovo tjedan dana. Pretpostavljam daje to zbog praznika."

"Zašto bi to netko uopce radio?" upitala sam. "Imate li kakvu teoriju?"

"Netko se napaja na moc, a igra rijeci je slucajna³⁷", rekla je Janet jednostavno. "Možda kako bi mogao iskljućivati i ukljućivati svjetla po cijeloj Virginiji i obje Karoline. Tko zna?"

"No, mi vjerujemo da tko god je kriv za to, radi to odavde, s kam-pusa, a ulazi putem Interneta i jednog drugog linka koji se zove Tel-net", rekla je Lucy, samouvjereno dodavši: "Ulovit cemo ga."

"Smijem li upitati cemu tolika tajnovitost?" rekla sam svojoj necakinji. "Nisi li mi jednostavno mogla reci da radiš na slucaju o kojem ne smiješ pricati?"

³⁷ Na engl. rijec POWER znaci i moc i struja, otuda igra rijeci.

Oklijevala je prije no što je odgovorila. "Ti si ovdje clanica nastavnickog zbora, teta Kay."

To je bila istina, a te se cinjenice nisam ni sjetila. Premda sam bila tek vanjski suradnik na predavanjima patologije i pravne medicine, zakljucila sam da je Lucy pravilno procijenila situaciju, a nisam je krivila što mi je tajila sve ovo iz još jednog razloga. Željela je biti samostalna, pogotovo ovdje gdje je tijekom studiranja bilo dobro poznato daje u rodu sa mnom.

Pogledala sam je. "Zato si neku noc onako naglo otišla iz Rich-monda?"

"Pozvali su me preko dojavljivaca."

"Ja sam je pozvala", rekla je Janet. "Dolazila sam iz Aspenu avionom, pa je let kasnio, i tako dalje. Lucy je došla pred mene na aerodrom, pa smo se vratile ovamo."

"A je li bilo nekih drugih pokušaja provale preko praznika?"

"Nešto malo. Sustav neprestano nadziru", rekla je Lucy. "Mi, naravno, u ovome nismo same. Samo su nam dodijelili ovaj zadatak da u tajnosti obavimo onaj pravi detektivski posao."

"Zašto me ne otpratiš do rotonde?" Ustala sam, pa su i one ucinile isto. "Marino bi se trebao vec vratiti s autom."

Zagrlila sam Janet; kosa joj je mirisala na limun. "Pazi na sebe i dodi me malo češće posjetiti", rekla sam joj. "Smatram te članom obitelji. A sam Bog zna daje vrijeme da mi netko pomogne brinuti se za ovu malu." Nasmiješila sam se i obgrlila Lucy.

Vani je, na suncanim dijelovima, bilo dovoljno toplo za hodanje samo u džemperima, a ja sam poželjela da mogu ostati duže. Lucy je hodala ubrzanim tempom tijekom ove naše kratke šetnje, a ja sam vidjela daje brine hoće li nas netko vidjeti zajedno.

"Baš kao u starim danima", rekla sam bezbrižno kako bih sakrila svoju bol.

"Kako to misliš?" upitala je.

"Tvoja neodlučnost kad je u pitanju to hoće li nas netko vidjeti zajedno."

"To nije istina. Nekada sam se time ponosila." "A sada se više ne ponosiš", rekla sam ironično.

"Možda bih sada voljela da se ti ponosiš time što će te netko vidjeti sa mnom", rekla je. "Umjesto da uvijek bude obrnuto. To sam mislila reci."

"Ja se ponosim tobom, kao što sam se uvijek i ponosila, čak i kad si bila u takvom stanju da sam te ponekad željela zaključati u podrum."

"Vjerujem da se to zove maltretiranje djece."

"Ne, porota bi u tvom slučaju glasala za maltretiranje tetke. Vjeruj mi", rekla sam. "I drago mi je što se ti i Janet izgleda dobro slažete. Drago mi je što se vratila iz Aspene i što ste zajedno."

Moja je necakinja zastala i pogledala me, škiljenci zbog sunca. "Hvala ti za ono što si joj rekla. Pogotovo u ovom trenutku, to joj puno znači."

"Rekla sam istinu, to je sve", rekla sam. "Možda će je jednoga dana izgovoriti i njezina obitelj."

Sada smo već vidjele Marinov auto, a on je sjedio za upravljačem kao i obično, i pušio.

Lucy pride njegovim vratima. "Hej, Pete," rekla je, "moraš si oprati kolica."

"Ne, ne moram", progundao je, istoga trena bacivši cigaretu i izašavši iz auta.

Obazreo se oko sebe, a pogled na njega kad je nategnuo hlace i pogledom prešao preko auta, jer si nije mogao pomoći, bio je previše za nas. Obje smo se nasmijale, a on se zatim pokušao suzdržati od smiješka. A zapravo je potajno volio da ga zadirkujemo. Još smo se malo šalile, a onda je Lucy otišla, u trenutku kad je novi zlatni Lexus zatamnjenih stakala prošao pokraj nas. Bio je to onaj isti koji smo vidjeli na putu ovamo, ali lik vozača sakrio je odbлесак sunca na vjetrobranu.

"Ovo mi pocinje ici na živce." Marino je pogledom pratio automobil.

"Možda bi trebao provjeriti registracijsku oznaku", izrekla sam ono što je i jednom i drugom bilo ocito.

"O, pa to sam već prob'o." Upalio je auto i stao voziti unazad kako bi se isparkirao. "Kompjuter u UMV-u je pao."

UMV je bio kompjuter Ureda za motorna vozila, a činilo se da sustav neobično često pada. Zaputili smo se natrag do prostorije s

reaktorom, a kad smo stigli, Marino je ponovno odbio ući unutra. Tako da sam ga ostavila na parkiralištu, a ovoga mi je puta mladice u kontrolnoj sobi iza stakla rekao da mogu ući unutra bez pratnje.

"Dolje je, u podrumu", rekao mi je gledajući u kompjuterski zaslon.

Matthewsa sam ponovno pronašla u sobi s niskom pozadinskom radijacijom kako sjedi za kompjuterskim ekranom na kojem se vidio spektar crne i bijele boje.

"O, zdravo", rekao je kad je primijetio da stojim pokraj njega.

"Izgleda da ste imali malo sreće", rekla sam. "Premda nisam sigurna u što gledam. A i moglo bi biti prerano."

"Ne, ne, niste došli prerano. Ove okomite crte ovdje označuju energije značajnih gama-zraka koje su detektirane.

Svaka crta označuje jednu energiju. Ali većina crta koje ovdje vidimo odnose se na pozadinsku radijaciju." Pokazao mi je prstom na ekran. "Znate, čak ni blokovi olova ne zaustavljaju baš sve."

Sjela sam pokraj njega.

"Mislim daje ono što vam pokušavam pokazati, doktorice Scar-petta, činjenica da uzorak koji ste mi donijeli ne zrači visokoener-getskim gama zrakama u procesu razgradnje. Ako pogledate ovaj spektar energije ovdje," zurio je u zaslon, "izgleda kao da se ove karakteristične gama-zrake na spektru odnose na uran 235." Potapšao je prstom jedan od šiljaka na ekranu.

"U redu", rekla sam. "A što to znači?"

"To je dobra roba." Svrnuo je pogled prema meni.

"Poput one koja se koristi u nuklearnim reaktorima", rekla sam.

"Tocno tako. To koristimo pri izradi kuglica ili štapica goriva. Ali kao što vjerojatno znate, samo 0,3% urana otpada na izotop 235. Ostalo se crpi."

"Tocno. Ostalo je uran 238", rekla sam.

"A to je ono što ovdje imamo."

"Ako ne odašilje visokoenergetske gama-zrake," rekla sam, "kako to možete zaključiti iz ovog spektra energije?"

"Zato što je ono što kristali germanija detektiraju uran 235. A buduci da je njegov postotak tako nizak, to pokazuje da je uzorak koji je u pitanju zacijelo iscrpljeni uran."

"Znaci, moglo bi se raditi o iskorištenom gorivu iz reaktora", razmišljala sam naglas.

"Ne, ne bi", rekao je. "S vašim uzorkom nije pomiješan fizijski materijal. Nema stroncija, cezija, joda, barija. Njih biste već otkrili SEM-om."

"Nisu se pojavili slični izotopi", složila sam se. "Samo uran i drugi sporedni elementi koje covjek može povezati sa zemljom nagomilanom na necijim cipelama."

Ponovno sam pogledala vrhunce i doline necega što je sličilo zabrinjavajućem kardiogramu dok je Matthews pravio bilješke.

"Biste li voljeli imati kompjuterski ispis svega ovoga?" upitao je. "Molim vas. Za što se upotrebljava iskorišteni uran?"

"Opcenito uzevši, on je bezvrijedan." Pritisnuo je nekoliko tipki. "Ako nije došao iz nuklearne elektrane, odakle je onda?" "Najvjerojatnije iz postrojenja za izotopsko razdvajanje." "Kao što je Oak Ridge u Tennesseeju", natuknula sam.

"Hm, oni to više ne rade. Ali desetljecima jesu i zacijelo imaju skladišta uranskog metala. Ali postoji postrojenje u Portsmouthu, država Ohio, kao i u Paducahu u Kentuckvju."

"Doktore Matthews", rekla sam. "Izgleda daje netko imao iskorišteni uranov metal na donovima svojih cipela i tako ga prenio ujedan automobil. Možete li mi dati ikakvo logično objašnjenje o tome kako ili zašto?"

"Ne." Na licu mu se ogledalo nerazumijevanje. "Mislim da ne mogu."

Prisjetila sam se zupcastih i sfericnih oblika koje mi je otkrio ska-nirajući elektronski mikroskop, pa sam pokušala još jedanput. "Zašto bi netko topio uran 238? Zašto bi ga uobicavali uz pomoc nekakva stroja?"

Još uvijek mi, izgleda, nije mogao pomoci.

"Rabi li se iskorišteni uran za bilo što?" upitala sam zatim.

"Opcenito govoreci, u velikoj industrijskoj proizvodnji uranov se metal ne koristi", odgovorio je. "Čak ni u nuklearnim elektranama, jer su tamo kuglice ili štipaci goriva izradeni od uranova oksida, keramike."

"Onda bih možda morala pitati za što bi se iskorišteni uran mogao rabiti?" Preformulirala sam pitanje.

"Jedno se vrijeme u Ministarstvu obrane govorilo o tome da bi ga se moglo upotrebljavati za vanjsku oplatu tenkova. A bilo je govora i o tome kako bi se od njega moglo izradivati metke i ostale vrste projektila. Da vidimo. Mislim da znamo još jedino to daje takav uran dobra zaštita radioaktivnog materijala."

"Koje vrste radioaktivnog materijala?" rekla sam, a adrenalin-ske žlijezde su mi se iznenada probudile. "Nakupine potrošenog goriva, na primjer?"

"To bi bila dobra ideja da se u ovoj našoj zemlji zna kako se riješiti nuklearnog otpada", rekao je suho. "Vidite, kad bismo ga mogli prebaciti do planine Yucca u Nevadi i tamo ga zakopati tri stotine metara ispod zemlje, U-238 mogao bi se upotrijebiti za oblaganje bacava u kojima bi se otpad prevezio."

"Drugim rijecima," rekla sam, "ako nakupine nuklearnog otpada treba maknuti iz nuklearne elektrane, mora ih se u nešto staviti, a iskorišteni uran bolje štiti od olova."

Rekao je da je mislio reci upravo to, a zatim mi je vratio moj uzorak, uz potvrdu, jer se ipak radilo o dokaznom materijalu koji bijednoga dana mogao završiti u sudnici. Zato ga nisam mogla ostaviti tamo, premda sam znala kako ce se Marino osjecati kad uzorak ponovno smjestim u njegov prtljažnik. Zatekla sam ga kako seta uokolo, sa suncanim naočalima na nosu.

"Šta sad?" rekao je. "Molim te, otvori prtljažnik."

Posegnuo je u auto i povukao rucicu, poprativši to rijecima: "Da ti odmah kažem, to ne ide ni u kakav ormaric za dokazni materijal, bilo u mojoj postaji, bilo u središnjici. Ni'ko ti nece htjet' suradivat', baš da ja to i hocu."

"Moramo ga negdje spremiti", rekla sam jednostavno. "Ovdje ti je pakovanje od dvanaest limenki piva."

"Pa? Nisam se htio zezat' da poslije moram negdje stat' da ih kupim."

"Jednoga ceš dana zaglaviti zbog toga." Zatvorila sam prtljažnik njegova automobila, koji je zapravo pripadao gradskoj policiji.

"A kako bi bilo da taj uran spremiš u svoj ured?" rekao je. "Važi." Ušla sam u auto. "To se može izvesti." "Onda, kako je bilo?" upitao je paleci motor.

Iznijela sam mu sažetak cijele stvari, izostavljajući što sam više mogla znanstvenih detalja.

"Hoćeš mi rec' da je ne'ko unio nuklearni otpad u tvoj Benz?" upitao je zabezegnuto.

"Tako se cini. Moram navratiti i ponovno porazgovarati s Lucy." "Zašto? Kakve veze ona ima s tim?"

"Ne znam ima li uopće nekakve veze", rekla sam dok se on spuštao niz strmu cestu. "Ali na pamet mi je pala jedna prilično luda ideja."

"Mrzim kad ti na pamet padaju takve stvari."

Janet se doimala zabrinutom kad sam ponovno zakucala na njihova vrata, ovaj put u Marinovu društvu.

"Je li sve u redu?" upitala je puštajući nas unutra.

"Mislim da trebam vašu pomoć", rekla sam. "Zapravo ne. Htjela sam reci da oboje trebamo vašu pomoć."

Lucy je sjedila na krevetu s otvorenom bilježnicom na krilu. Pogledala je Marina. "Pitaj. Ali znaj da naplacujemo konzultacije."

Marino je sjeo pokraj vatre, a ja sam se spustila u stolicu pokraj njega.

"Taj netko tko provaljuje u kompjuter CP&L-a", rekla sam. "Znamo li u što je još provalio osim u naplatu?"

"Ne mogu reci da znamo sve", odgovorila je Lucy. "Ali za naplatu smo sigurni, a tu su i podaci o potrošačima općenito."

"Šta ti to znači?" upitao je Marino.

"To znači da podaci o potrošačima uključuju adrese na koje im se šalju racuni, telefonske brojeve, posebne usluge koje su tražili, prosjek potrošnje struje, a neki su potrošači uključeni u program za kupnju dionica..."

"Hajdemo se zadržati na kupnji dionica", prekinula sam je. "Ja sam dio tog programa. Svaki moj mjesečni račun uključuje iznos za koji kupujem dionice u CP&L-u, pa stoga ta tvrtka raspolaže nekim mojim financijskim podacima, uključujući moj bankovni račun i brojeve socijalnog osiguranja." Zastala sam razmišljajući. "Bi li takve stvari mogle biti važne ovom hakeru?"

"Teoretski, mogle bi", rekla je Lucy. "Jer se moraš prisjetiti da goleme baze podataka, kao što je ona u CP&L-u, nisu smještene samo najjednom mjestu. Imaju oni i druge sustave s prolazima koji vode do njih, a to bi moglo objasniti hakerovo zanimanje za glavni kompjuter u Pittsburghu."

"To možda tebi nešto objašnjava", rekao je Marino koji je uvijek postajao nestrpljiv kad bi Lucy pričala o kompjuterima. "AT meni to ne znači ama baš ništa."

"Ako prolaze zamisliš kao goleme koridore na karti - kao što je, na primjer, cesta 1-95", rekla je Lucy strpljivo, "onda bi, ako kreneš od jednog do drugog, teoretski mogao početi obilaziti globalnu mrežu. Mogao bi više ili manje ući u sve što želiš."

"K'o šta?" upitao je. "Daj mi neki primjer koji si mogu zamisliti."

Položila je bilježnicu u krilo i slegnula ramenima. "Da se radi o meni, da provalim u racunalo u Pittsburghu, moja bi sljedeca postaja bila AT&T38."

"A taj je kompjuter prolaz za telefonski sustav?" upitala sam.

"On je jedan od prolaza. A to je jedna od mogućnosti na koju Jan i ja sumnjamo - da ovaj haker pokušava smisliti način kako ukrasti struju i telefonsko vrijeme."

"U ovom trenutku to je, naravno, samo teorija", rekla je Janet. "Za sada se nije pojavilo ništa što bi ukazivalo na pravi motiv ovog hakera. Ali sa stajališta FBI-a, provale su protuzakonita stvar. To je ono što je nama važno."

"Znate li tko su potrošači CP&L-a čiji su podaci zanimali pocinitelja?" upitala sam.

"Znamo da ta osoba ima pristup svim potrošačima", odgovorila je Lucy. "A tu se radi o milijunima. Ali što se tiče pojedinačnih slučajeva za koje znamo da su pregledani do nešto većih pojedinosti, tih je tek nekoliko. I imamo ih."

"Pitam se bih li ih mogla vidjeti", rekla sam. Lucy i Janet su malo zastale.

38 American Telephone & Telegraph Company - američka nacionalna tvrtka za telekomunikacije.

"Zašto?" upitao je Marino i dalje buljeci u mene. "Na šta ciljaš, doktorice?"

"Ciljam na to da se uran koristi kao gorivo u nuklearnim elektranama, a CP&L ima dvije nuklearke u Virginiji i jednu u Delavvareu. I netko je provalio u njihov središnji kompjuter. Ted Eddings nazvao je moj ured s pitanjima o radijaciji. A u svom PC-u kod kuće imao je svu silufileova o Sjevernoj Koreji i sumnjama da Korejci u svojim nuklearnim reaktorima namjeravaju proizvesti plutonij za izradu oružja."

"A onog časa kad smo počele zabadati nos u bilo što vezano za Sandbridge, neki nam se uljez ušuljao u dvorište", dodala je Lucy. "Onda nam je netko izbušio gume, a tebi je počeo prijetiti detektiv Roche. A sada je Danny Webster došao u Richmond i ostao bez glave, a čini se daje onaj tko gaje ubio donio uran u tvoj auto." Pogledala me. "Reci mi što te zanima."

Nije mi trebao cijeli popis potrošača, jer bi to značilo doslovno sve stanovništvo Virginije, uključujući moj ured i mene. No zanimali su me oni potrošači čiji su podaci pregledani u veće detalje, a ono što su mi pokazale bilo je zanimljivo, ali kratko. Od pet imena sva su mi osim jednog bila poznata.

"Zna li itko tko je Joshua Hayes? Poštu prima u Suffolku", rekla sam.

"Sve što za sada znamo", rekla je Janet, "jest da je poljoprivrednik."

"U redu." Krenula sam dalje. "Imamo ovdje Bretta Westa, koji je nekakav rukovodilac u CP&L-u. Ne sjećam se točno koju funkciju obavlja." Spustila sam pogled na ispis.

"Izvršni potpredsjednik zadužen za operacije", rekla je Janet.

"On ti živi u jednoj od onih palaca od opeke pokraj tebe, doktorice", rekao je Marino. "U Windsor Farmsu."

"Nekada je tamo živio. Ako pažljivo promotrite adresu na koju mu se šalju racuni", istakla je Janet, "vidjet ćete da se promijenila, i to od prošlog listopada. Izgleda da se preselio u Williamsburg."

Bila su tu još dvojica rukovodilaca iz CP&L-a čiji su podaci zanimali našeg hakera koji se protuzakonito šaljao Internetom. Jedan je bio glavni zamjenik direktora, drugi je bio predsjednik. No ono što me istinski plašilo bio je identitet pete elektronske žrtve.

"Kapetan Green." Zurila sam u Marina, osupnuta.

Na licu mu se nije dalo ništa pročitati. "Nemam pojma o kome pričam."

"On je bio prisutan u neaktivnom brodogradilištu kad sam izvukla Eddingsovo tijelo iz vode", rekla sam. "Radi za mornaricku istražnu službu."

"Znam šta misliš." Marinovo se lice smrknilo, a slučaj povrede Statuta o presjeku informacija na kojem su radile Lucy i Janet iznenada je poprimio dramatično drugacije značenje.

"Možda nas ne bi trebalo čuditi da ovu osobu koja provaljuje u sustav zanimaju podaci o najvišim dužnosnicima tvrtke u koju provaljuje, ali ne vidim kako se tu uklapa MIŠ", rekla je Janet.

"Nisam sigurna da želim znati kako bi se mogla uklopiti", rekla sam. "Ali ako je ono što je Lucy pričala o prolazima bitno, onda su telefonski podaci pojedinih ljudi možda krajnji cilj ovoga hakera."

"Zašto?" upitao je Marino.

"Da vidi koga su zvali." Zastala sam. "Onakvi podaci kakvi bi zanimali, na primjer, kakvog novinara."

Ustavši sa stolice, stala sam hodati amo-tamo, a strah mi je stao golicati živce. Sjetila sam se Eddingsa kojeg je netko otrovao na brodu, sjetila sam se metka Black Talon i urana, a sjetila sam se i toga da je farma Joela Handa smještena negdje u Tidewateru.

"Onaj čovjek po imenu Dwain Shapiro koji je posjedovao Bibliju što si je pronašao u Eddingsovoj kući", obratila sam se Marinu, "navodno je poginuo u pokušaju otmice automobila. Imamo li ikakvih dodatnih informacija o tome?"

"Sad, ne."

"Dannjeva je smrt mogla biti zaključena kao ista stvar", rekla sam.

"Ili vaša. Pogotovo zbog vrste automobila. Ako je ovo bilo naručeno ubojstvo, možda napadac nije znao da dr.

Scarpetta nije muško", rekla je Janet. "Možda je ubojica bio presamouvjeren i znao samo tip auta koji vozite."

Zastala sam pokraj kamina, a ona je nastavila.

"Ili možda ubojica nije shvatio da Danny niste vi, sve dok već nije bilo prekasno. A onda se morao pobrinuti za njega."

"Ali zašto ja?" rekla sam. "Što bi mogao biti motiv?"

Lucy je bila ta koja je odgovorila. "Ocito misle da nešto znaš."

"Oni?"

"Možda Novi cionisti. Iz istog razloga iz kojeg su ubili Teda Ed-dingsa", rekla je. "Mislili su da nešto zna ili da će nešto razotkriti."

Pogledala sam svoju necakinju i Janet, a moja se tjeskoba samo još više rasplamsala.

"Za Boga miloga," obratila sam im se, ne bez osjećaja, "ne cinite više ništa u ovom slučaju dok ne porazgovarate s Bentonom ili nekim drugim. Prokletstvo! Ne želim da pomisle kako i vi nešto znate."

No znala sam da me barem Lucy neće poslušati. Onoga trenutka kad zatvorim vrata iza sebe, već će biti za svojom tipkovnicom i to s obnovljenim poletom.

"Janet?" Izdržala sam pogled te osobe koja mi je bila jedina nada da će njih dvije zaigrati na sigurno. "Taj vaš haker vrlo je vjerojatno povezan s ubojstvima raznih ljudi."

"Doktorice Scarpetta", rekla je. "Razumijem."

Marino i ja otišli smo sa sveučilišta, a zlatni Lexus koji smo toga dana već dva puta vidjeli, vozio je iza nas cijelim putem do Rich-monda. Marino je vozio ne skidajući pogled s retrovizora. Znojio se i bio je bijesan jer računalo Ureda za motorna vozila još nije bilo osposobljeno, pa je trebala cijela vječnost da se ustanovi kome pripada auto s registracijskom oznakom koju je bio predao na obradu. Čovjek u automobilu iza nas bio je bijelac i bio je mlad. Nosio je tamne naočale i kapu.

"Njemu je svejedno hoćemo li ga mi prepoznati ili ne", rekla sam. "Da mu je to važno, ne bi nas tako neprikriveno pratio, Marino. Ovo je samo još jedan pokušaj zastrašivanja."

"Aha. Pa dobro, 'ajmo vidjet' 'ko će koga zastrašiti'", rekao je Marino usporivši vožnju.

Ponovno je zurio u retrovizor i dalje smanjujući brzinu, pa se auto približio. Iznenada je snažno nagazio na kocnicu.

Nisam znala ciji je šok bio veci, moj ili onaj našeg pratioca, kad su kocnice Lexusa stale škripati, trube vrištati na sve strane i kad je automobil iza nas kvrncuo stražnji kraj Marinova Forda.

"O-o", oglasio se Marino. "Izgleda daje ne'ko upravo udario policajca odotruga."

Izašao je van i neprimjetno otkopcao futrolu s oružjem dok sam ga ja u nevjerici promatrala. Izvadila sam vlastiti pištolj i spustila ga u džep kaputa, odlucivši da bih i ja trebala izaci iz auta, buduci da nisam imala pojma što ce se dogoditi. Marino je vec bio pokraj vozacevih vrata zlatnog Lexusa, promatrajuci automobile koji su mu prolazili iza leda dok je pricao u svoj prijenosni radio.

"Drži ruke tamo gdje ih mogu vidjet' u svakom trenutku", ponovno je naredio vozacu glasnim, zapovjednickim tonom. "A sad mi daj svoj vozacku. I to polako."

Ja sam stajala s druge strane automobila i znala sam tko je prijestupnik i prije no što je Marino pogledao vozacku dozvolu i sliku na njoj.

"Ma nemojte. Detektiv Roche", Marino je podigao glas kako bi nadjacao buku prometa. "Zamislite, pa baš da na vas naletimo. H' obrnuto." Ton mu je postao oštar. "Izadite iz auta. Odmah. Imate li kod sebe oružje?"

"Između sjedala. Na dobro vidljivom mjestu", rekao je Roche hladno.

Zatim je polako izašao iz automobila. Bio je visok i vitak, u hlacama terenske uniforme, traper jakni, s velikim crnim ronilackim satom na ruci. Marino gaje okrenuo naredivši mu ponovno da ruke drži tako da se mogu vidjeti. Ja sam stajala na mjestu, a Rocheove su se suncane naocale usmjerile ravno prema meni, dok mu je na usnama podrhtavao samozadovoljan osmijeh.

"Onda, recite mi, detektive Ku-Roche", rekao je Marino, "za koga danas uhodite? Možda za kapetana Greena s kojim ste sad maloprije bili pricali na mobitel? Pricali ste mu sve šta smo mi danas radili i sve šta radimo i kako ste nas prestrašili do kosti kad smo vas skužili u retrovizorima? H' ste bili tako ociti zato šta ste glupi k'o kurac?"

Roche nije rekao ništa, a lice mu je bilo poput maske.

"Ste to radili i Dannvju? Nazvali ste službu za vucu i predstavili se k'o doktor Scarpetta i tobože se raspitivali za svoj auto. A onda ste prosljedili informaciju dalje, samo, eto, dogodilo se da te veceri nije doktorica vozila taj auto. A sad decku fali pola glave jer neki terminator nije znao da doktorica nije muško, il' je možda zabunom mislio daje Danny sudski patolog."

"Ništa vi ne možete dokazati", rekao je Roche onim istim zadir-kujucim osmijehom.

"Vidjet cemo kol'ko mogu dokazat' kad se docepam tvog racuna za mobitel." Marino se primakne bliže Rocheu kako bi ovaj mogao osjetiti njegovu veliku prisutnost, tako da ga je trbuhom gotovo dodirivao. "A kad nešto nadem, imat ceš puno vece brige nego šta je prometni prekršaj. U najboljem slucaju prišarafit cu to tvoje lijepo dupence s optužbom da si suucesnik u ubojstvu s namjerom. A to bi ti trebalo priskrbit' kojih pedeset godina."

"U meduvremenu", Marino mu unese svoj debeo kažiprst u lice, "bolje bi ti bilo da te više ne vidim nigdje blizu mene. A ne bi' ti preporucio ni da se približavaš doktorici. Još je nisi vidio kad se zapravo naljuti."

Marino podigne svoj radio i ponovno se ukljuci u veze da bi provjerio je li neki od policajaca poslan na mjesto događaja. Nije još ni završio kad se na 1-64 pojavilo policijsko vozilo. Zaustavilo se iza nas na prostoru uz kolnik i iz njega je izašla uniformirana narednica richmondske policije. Odlucnim se korakom zaputila prema nama, a ruka joj je neprimjetno lebdjela iznad pištolja.

"Dobar dan, kapetane." Namjestila je glasnocu radija koji joj je bio pricvršćen na pojas. "U cemu je problem?"

"Evo, narednice Schroeder, cini se da me ova osoba ovdje prati veci dio današnjeg dana", rekao je Marino. "A kad sam, na žalost, bio prisiljen stat' na kocnicu zbog bijelog psa koji mi je pretrc'o ispred vozila, udario me odostraga."

"Radi se o onom istom bijelom psu?" upitala je narednica bez i najmanje naznake osmijeha na licu.

"Izgled'o je k'o onaj s kojim smo vec imali problema."

Neko su se vrijeme poigravali tom valjda najstarijom policijskom šalom, jer kad god bi došlo do pojedinacnog sudara, cinilo se da je kriv uvijek jedan te isti sveprisutni bijeli pas. On bi istrcavao pred vozila, a zatim nestajao sve dok ne bi ponovno izletio pred nekog drugog lošeg vozaca, te je opet ispadao kriv.

"Ima u vozilu barem jedan komad vatrenog oružja", dodao je Marino svojim najozbiljnijim policijskim tonom. "Hocu da ga detaljno pretražite prije nego šta ga strpamo unutra."

"U redu. Gospodine, raširite ruke i noge."

"Ja sam murjak", odbrusio joj je Roche.

"Da, gospodine, znaci trebali biste točno znati što radim", odvrtila mu je narednica Schroeder mrtvo ozbiljno.

Opipala ga je i otkrila zglobnu futrolu na unutrašnjoj strani njegova lijevog lista.

"Joj, baš slatko", rekao je Marino.

"Gospodine," rekla je narednica nešto glasnije kad je pristigao još jedan neobilježeni automobil, "morat cu vas zamoliti da izvadite pištolj iz nožne futrole i položite ga u svoje vozilo."

Iz novog automobila izašao je zamjenik zapovjednika, sav blistav u lakiranoj koži, tamnoplavoj uniformi i mjedenim zvjezdicama, i ne baš oduševljen što se nalazi na mjestu događaja. No, kad god bi netko s kapetanskim cinom bio upleten u bilo kakav policijski slučaj, spadalo je u proceduru da ga se pozove, bez obzira na to o kako se trivijalnoj stvari radilo. Bez riječi je promatrao Rochea dok je ovaj vadio colt kalibra trideset i osam iz svoje crne plasticne futrole. Zaključao ga je u svoj Lexus, a zatim mu je lice oblilo gnjevno crvenilo kad su ga smjestili na stražnje sjedište patrolnoga vozila. Narednica i zamjenik zapovjednika razgovarali su s njim i Marinom, a ja sam čekala u oštećenom Fordu.

"I što sada?" upitala sam Marina kad se vratio.

"Optužit će ga da je vozio preblizu autu ispred sebe i pustit' ga prema virdžinijskom kodu za prekršaje." Vezao se i činilo se da je zadovoljan samim sobom.

"I to je sve?"

"Aha. Osim suda. AT dobra vijest je da sam mu uništio dan. Još bolja vijest je da sad imamo nešto šta možemo istražiti, a to bi ga na kraju moglo poslat' u Mecklenburg gdje će ne'ko tako sladak k'o šta je on nac' puno prijatelja."

"Jesi li znao daje to on i prije no što nas je udario?" upitala sam.

"A-a. Nisam im'o pojma." Uključili smo se u promet.

"I što je rekao kad su ga ispitivali?"

"Ono šta sam i mislio da će rec'. Da sam naglo stao."

"Pa, jesi."

"A po zakonu je to dopušteno."

"A to što nas je slijedio? Je li imao objašnjenje i za to?"

"Vani je danas cijeli dan, obavlja poslice, i poš'o je u razgledavanje. Nema pojma o čemu pričamo."

"Shvacam. A ako ideš obavljati razne poslice moraš sa sobom ponijeti barem dva pištolja."

"Bi ti meni rekla kako si, dovraga, on može priuštiti takav auto?" Marino baci pogled prema meni. "Vjerojatno ne zaraduje ni upola tol'ko kol'ko ja, a taj je Lexus vjerojatno košt'o negdje oko pedeset tisućaka."

"A ni colt koji ima nije jeftin", rekla sam. "Odnekud dobiva novac."

"Cinkaroši uvijek odnekud dobivaju novac." "Ti misliš daje on samo cinkaroš?"

"Aha, uglavnom. Mislim da obavlja ove sitnicarske poslove, vjerojatno za Greena."

Radio nas je iznenada prekinuo glasnim tonom za uzbunu, a zatim smo dobili neke odgovore koji su bili gori od svih kojima smo se mogli nadati.

"Na znanje svim jedinicama - upravo smo primili teleprinter od državne policije koji sadrži sljedeće informacije", ponavljao je dispečer. "Nuklearnu elektranu u Old Pointu zauzeli su teroristi. Puca se i ima žrtava."

Ostala sam bez riječi od šoka dok se poruka neprestano ponavljala.

"Zapovjednik policije naredio je da cijela richmondaska policija prijede na plan A za slučaj opasnosti. Do novih obavijesti sve jedinice dnevne smjene ostat će na svojim mjestima. Bit će obaviješteni o daljnjem razvoju događaja. Svi zapovjednici odjela neka se hitno jave na zbornu mjesto u policijskoj akademiji."

"E, nema šanse", rekao je Marino stisnuvši papučicu gasa do kraja. "Idemo u tvoj ured."

13

invazija na nuklearnu elektranu u old pointu bila se Dogodila brzo i strašno, a mi smo u nevjerici slušali vijesti dok je Marino jurio gradskim ulicama. Nismo pustili ni glasa od sebe, slušajući gotovo histeričnog novinara koji se javljao s mjesta događaja i koji je brbljao glasom nekoliko oktava višim od svog normalnog tona.

"Nuklearnu elektranu u Old Pointu zauzeli su teroristi", ponovio je. "To se dogodilo prije kojih četrdeset i pet minuta kad je autobus s najmanje dvadeset ljudi koji su se predstavili kao zaposlenici CP&L-a poharao zgradu administracije. Vjeruje se da su barem tri civila izgubila život." Glas mu je drhtao, a čuo se i zvuk helikoptera koji su mu letjeli iznad glave. "Posvuda vidim policijska vozila i vatrogasna kola, ali nitko se ne može približiti. O, Bože, ovo je užasno..."

Marino je parkirao na onoj strani ulice na kojoj se nalazila zgrada mog ureda. Neko se vrijeme nismo mogli pomaknuti, već smo slušali iznova jedne te iste informacije. Situacija se nije činila stvarnom, jer je tu u Richmondu, stotinu i pedeset kilometara dalje od Old Pointa, poslijepodne bilo prekrasno. Promet se odvijao normalno, a ljudi su šetali pločnicima kao da se ništa nije dogodilo. Zurila sam pred sebe a da nisam ništa jasno vidjela, a u mislima sam prelazila popisima stvari koje moram učiniti.

"Hajdemo, doktorice." Marino je ugasio motor. "Idemo unutra. Moram telefonirat' i ulovit' negdje nekog od svojih poručnika. Moramo se mobilizirat' u slučaju da se u Richmondu pogase svjetla il' da se dogodi nešto još gore."

I ja sam se morala mobilizirati, pa sam započela tako da sam okupila sve zaposlene u dvorani za sastanke, gdje sam obznanila stanje opće pripravnosti u cijeloj državi.

"Svaki okrug mora biti pripravan provesti svoj dio plana za stanje nepogode", objavila sam svima u prostoriji.

"Nuklearna bi katas-

trofa mogla zahvatiti sve okruge. Ocito je da je Tidewater u najvećoj opasnosti, a najslabije je pokriven. Doktore Fielding," obratila sam se svom zamjeniku, "voljela bih vas zadužiti za Tidewater i imenovati vas mojim vršiteljem dužnosti kad ja ne mogu biti tamo."

"Dat cu sve od sebe", rekao je on hrabro, premda nitko pri zdravoj pameti ne bi želio zadatak kojim sam ga upravo zadužila.

"Nadalje, necu uvijek znati gdje cu se nalaziti tijekom ovog razdoblja", obratila sam se drugim zabrinutim licima. "Ovdje se posao nastavlja kao i obicno, ali želim da se sva tijela dovezu ovamo. Sva tijela iz Old Pointa, hocu reci, pocevši s ovim žrtvama pucnjave."

"A što je sa slucajevima iz Tidewatera?" želio je znati Fielding.

"Rutinski se slucajevi obraduju kao i obicno. Mislim da postoji još jedan obdukcijски tehnicar koji nam može uskociti dok ne nademo stalnu zamjenu."

"Ima li izgleda da su tijela koja želite dopremiti ovamo kontaminirana?" upitao je moj administrator koji je uvijek previše brinuo o svemu.

"Zasada govorimo o žrtvama pucnjave", rekla sam.

"Što znaci da ne mogu biti ozracena?"

"Ne."

"A kasnije?" nastavio je.

"Blaga kontaminiranost nije problem", rekla sam. "Samo moramo dobro izribati tijela i baciti pjenušavu vodu i odjecu. Akutno izlaganje radijaciji je druga stvar, pogotovo ako su tijela na primjer jako opecena, ako su prljavština i prašina sagorjele na njima, kao što je bio slucaj u Cernobilu. Takva ce tijela trebati zatvoriti u posebnu hladnjacu, a osoblje koje bude izloženo takvomu necemu morat ce nositi odijela oklopljena olovom."

"I ta cemo tijela kremirati?"

"To bi bila moja preporuka. A to je još jedan razlog zašto moraju doci ovamo, u Richmond. Možemo se poslužiti krematorijem u anatomskom odjelu."

Marino gurne glavu u dvoranu za sastanke. "Doktorice?" Pokretom ruke pozvao me van.

Ustala sam, pa smo porazgovarali u hodniku.

"Benton nas hoce u Quanticu, i to odmah", rece Marino.

"E, ne može odmah", rekla sam ja.

Osvrnula sam se preko ramena prema dvorani za sastanke. Kroz vrata sam vidjela kako Fielding nešto objašnjava, a jedan se od lijecnika doimao napetim i nesretnim.

"Imaš kod sebe torbu sa stvarima za prespavat'?" nastavio je Marino, a znao je da ovdje uvijek imam jednu takvu spremnu za slucaj nužde.

"Je li ovo zaista neophodno?" požalila sam se.

"Danije, rek'obi'ti."

"Daj mi samo petnaest minuta da završim ovaj sastanak."

Privela sam cijelu tu zbrku i strah kraju kako sam najbolje umje-la, rekavši lijecnicima da me možda nece biti danima, buduci da su me upravo pozvali u Quantico. No imat cu uza se svoj dojavljivac. Zatim smo Marino i ja uzeli moj auto umjesto njegova, jer je on vec bio dogovorio popravak branika u koji je Roche udario. Jurili smo prema sjeveru autocestom 1-95 s ukljucenim radijem, a sada smo pricu bili culi vec toliko puta da smo je znali jednako dobro kao i sami novinari.

U posljednja dva sata u Old Pointu nitko nije poginuo, barem nitko nije znao za nove žrtve, a teroristi su pustili desetke ljudi iz elektrane. Tim je sretnicima, prema najnovijim vijestima, bilo dopušteno otici u parovima ili u grupicama od troje, a medicinske ekipe za slucaj nužde, državna policija i FBI izašli su im u susret kako bi ih pregledali i ispitali. Bilo je gotovo pet sati kad smo stigli u Quantico, gdje su marinci u maskirnim uniformama revno eksplozijama parali mrak koji se sve brže spuštao. Bili su nagomilani u kamionima i iza vreca pijeska na streljani, a kad smo prošli posve blizu jedne grupice koja je stajala pokraj ceste, osjetila sam bol u grudima zbog njihovih mladahnih lica. Zašla sam za okuku gdje su se visoke smeđe gradevine iznenada izdigle iznad drveca. Taj kompleks zgrada nije imao vojnicky izgled; zapravo je mogao proci pod sveucilište da nije bilo brojnih antena na krovovima. Cesta koja je vodila do njega bila je na sredini prepriječena ulaznim vratima gdje su zabrani sa šiljcima kesili zube na ljude koji su vozili u pogrešnom pravcu.

Naoružani stražar izašao je iz svoje kucice i nasmiješio se jer mu naša lica nisu bila strana, te nas je pustio da prodemo. Parkirali smo na velikom parkiralištu nasuprot najvišoj zgradi, nazvanoj Jefferson, koja je zapravo bila Akademijino središte zatvorenog tipa. Unutra su

se nalazili pošta, zatvorena streljana, blagovaonica i PX39, a viši su katovi bili rezervirani za spavaonice, uključujući i sigurnosne apartmane za zaštićene svjedoke i špijune.

Novi agenti u sivožutim i tamnoplavim odijelima čistili su oružje u prostoriji određenoj za to. Cinilo mi se da cijeli svoj život udišem tekucine za čišćenje oružja, a u mislima sam mogla cuti stiješnjeni zrak kako prolazi kroz pušcane cijevi i ostale dijelove oružja kad god bih to poželjela. Moj se život isprepleo s ovim mjestom. Jedva da je postojao poneki kutak koji mi nije budio uspomene, jer sam ovdje nekada bila zaljubljena, a unijela sam u ovu zgradu i neke od svojih najužasnijih slučajeva. Poučavala sam i savjetovala u ovim ucionicama, a zatim sam im neoprezno poklonila i vlastitu necakinju.

"Sam Bog zna u šta cemo sad uc'", rekao je Marino kad smo se ukrkali u dizalo.

"Jednostavno cemo ici centimetar po centimetar", rekla sam kad su novi agenti u svojim kapticama s natpisom FBI nestali iza celicnih vrata dizala.

Pritisnuo je puca za nižu razinu cija je namjera u neko drugo doba bila predstavljati Hooverovo sklonište za slučaj bombardiranja. Jedinica za izradu profila zlocinaca, kako su je ljudi još uvijek nazivali, nalazila se osamnaest metara ispod površine zemlje, a bila je bez prozora i bez bilo kojeg drugog oblika rasterećenja od užasa na koje je nailazila. Iskreno, nisam nikada mogla razumjeti kako je to Wesley podnosio iz godine u godinu, jer sam ja sama, kad god bih morala ostati na savjetovanjima koja su trajala dulje od dana, bila posve sludena. Morala sam šetati ili voziti automobil. Morala sam pobjeci.

"Centimetar po centimetar?" ponovio je Marino kad se dizalo zaustavilo. "Nema ni centimetra ni kilometra koji može pomoć ovoj ovdje prici. Uvijek smo korak u zaostatku. Poceli smo slagat' kockice kad je igra vec, jebi ga, bila gotova."

"Nije još gotova", rekla sam.

Prošli smo pokraj recepcionara i zašli za ugao u hodnik koji je vodio do ureda zapovjednika jedinice.

"Da, aT 'ajmo se nadat' da nece završit' uz prasak. Sranje. Da smo ih barem ranije prokužili." Koraci su mu bili dugacki i ljutiti.

39 PX - trgovina mješovitom robom u bilo kojoj americkoj bazi, bilo u SAD-u, bilo izvan njega.

"Marino, nismo mogli znati. Nije postojao nacin."

"E, a ja mislim da smo nešto trebali skužit' ranije. Na primjer, u Sandbridgeu, kad te nazv'o onaj cudak i sve ono skupa."

"Oh, za Boga miloga", rekla sam. "Što? Jedan telefonski poziv trebao nam je dati do znanja da se teroristi spremaju zauzeti nuklearnu elektranu?"

Wesley je imao novu tajnicu kojoj se nisam mogla dosjetiti imena.

"Dobar dan", rekla sam joj.

"Što da mu kažem, tko ga treba?" upitala je uz osmijeh.

Rekli smo joj i strpljivo pricekali da ga nazove. Nisu dugo razgovarali.

Kad nas je ponovno pogledala, rekla je: "Možete uci."

Wesley je sjedio za svojim radnim stolom, no ustao je kad smo ušli. Bio je, kao i obicno, zabrinut i smrknut, odjeven u sivo odijelo s uzorkom riblje kosti i crno-sivu kravatu.

"Možemo se smjestiti u dvoranu za sastanke", rekao je. "Zašto?" Marino dohvati stolicu. "Dolazi ti još ne'ko?"

"Zapravo, da", odgovori Wesley.

Ja sam stajala na mjestu ne želeći zadržati svoj pogled na njegovim ocima ni sekunde dulje no što je to bilo pristojno.

"Zapravo, cekajte", predomislio se. "Možemo ostati ovdje. Samo malo." Uputio se do vrata. "Emily, možete li pronaci još jednu stolicu?"

Smjestili smo se dok je ona unosila stolicu, a Wesley je s naporom sabirao misli i donosio odluke. Znala sam kako se ponašao kad bi ga nešto posve zaokupilo. Znala sam kad je bio prestrašen.

"Znate, što se događa", rekao je, kao daje to cinjenica.

"Znamo ono što i svi drugi", odgovorila sam. "Culi smo na radiju jedne te iste vijesti vjerojatno stotinu puta."

"Tako da bi bilo najbolje da pocneš od pocetka", rekao je Marino.

"CP&L ima podrucni ured u Suffolku", zapocne Wesley. "Odande je danas poslije podne autobusom krenulo barem dvadeset ljudi, navodno na obuku u poligonu kontrolnu prostoriju postrojenja u Old Pointu. Svi su bili muškarci, bijelci, od tridesetih do ranih cetdesetih godina, koji su se izdavali za radnike poduzeca, što ocito nisu. I uspjeli su se probiti do glavne zgrade gdje je smještena prava kontrolna soba."

"Bili su naoružani", rekla sam.

"Da. Kad je bilo vrijeme da produ kroz rendgen i ostale detektore u glavnoj zgradi, izvukli su poluautomatsko oružje. Kao što znate, neki su ljudi ubijeni - mislimo da se radi o barem tri zaposlenika CP&L-a, uključujući i jednog

nuklearnog fizicara koji je, eto slučajno danas posjetio postrojenje i našao se u predvorju u pogrešno vrijeme." "Kakvi su njihovi zahtjevi?" upitala sam, pitajući se koliko Wesley zna i koliko dugo to već zna. "Jesu li rekli što žele?"

Pogledao me u oči. "To je ono što nas brine više od svega. Ne znamo što žele."

"AT puštaju ljude da odu", rekao je Marino.

"Znam. A i to me brine", izjavio je Wesley. "Teroristi to u pravilu ne rade." Zazvonio mu je telefon. "Ovo je drugacije." Podigao je slušalicu. "Da", rekao je. "Fino. Pošaljite ga unutra."

Kad je ušao u ured i rukovao se sa svakim od nas, general-bojnik Lynwood Sessions bio je odjeven u odoru Mornarice kojoj je služio. Bio je to crnac, ne stariji od četrdeset i pet godina i zgodan na neki poseban način, koji nije dopuštao da se ta činjenica zanemari. Nije skinuo sako, nije čak ni otkopcao koje puče kad je ukoceno sjeo i položio podeblju aktovku pokraj sebe.

"Generale, hvala vam što ste došli", započeo je Wesley.

"Volio bih da je razlog sretniji", odgovorio mu je ovaj, saginjući se da izvadi mapu s dokumentima i blok za pisanje.

"Ne bismo li svi to voljeli?" rekao je Wesley. "Ovo su kapetan Pete Marino, iz richmondske policije, i doktorica Kay Scarpetta, glavna sudska patologinja Virginije." Pogledao me i izdržao moj pogled. "Oni rade s nama. Zapravo, doktorica Scarpetta je sudska patologinja u slučajevima za koje vjerujemo da su povezani s ovim što se danas događa."

General Sessions je bez riječi klimnuo glavom.

Wesley se obrati Marinu i meni: "Pokušat ću vam reći što znamo da se nalazi iza ove neposredne krize. Imamo razloga vjerovati da se plovila iz luke brodova u raspremi prodaju zemljama koje ih ne bi smjele imati. One uključuju Iran, Irak, Libiju, Sjevernu Koreju, Alžir."

"Kakva plovila?" upita Marino.

"Uglavnom podmornice. Također sumnjamo da ta ista raspremna luka kupuje plovila od država kao što je Rusija, da bi ih kasnije preprodala."

"A zašto nam to nije ranije receno?" upitala sam. Wesley je oklijevao. "Nitko nije imao dokaza."

"Ted Eddings je ronio u raspremnoj luci kad je poginuo", rekla sam. "Bio je u blizini neke podmornice."

Nitko nije odgovorio.

Zatim general rece: "On je bio novinar. Natuknuto je kako je moguće daje tražio ostatke iz Gradanskog rata."

"A što je Danny radio?" Govorila sam odmjereno jer me hvatao užasan bijes. "Istraživao povijesni željeznički tunel u Richmondu?"

"Teško je znati čime se Danny Webster bavio", rece general. "No koliko cujem, policija u Chesapeakeu pronašla je u prtljažniku njegova auta bajunetu koja se podudara s tragovima oruda kojim su probušene vaše automobilske gume." Dugo sam ga promatrala. "Ne znam gdje ste dobili te podatke, ali ako je ovo što ste rekli istina, onda imam osjećaj da je taj dokaz predao detektiv Roche."

"Vjerujem da je on bio taj koji je predao bajunetu, da."

"A ja vjerujem da se svima u ovoj prostoriji može vjerovati." I dalje sam ga gledala ravno u oči. "Ako dođe do nuklearne katastrofe, mene zakon obvezuje da se pobrinem za mrtve. A u Old Pointu ima već previše mrtvih." Zastala sam. "Generale Sessions, sad bi bilo jako dobro vrijeme da se kaže istina."

Muškarci su neko vrijeme šutjeli.

Zatim je general progovorio: "U NAVSEA-i su već neko vrijeme zabrinuti zbog poslovanja raspremne luke."

"NAVSEA? Koji je to vrug?" upita Marino.

"Mornaricko zapovjedništvo za pomorske sustave", rece ovaj. "To su ljudi čija je zadaća uvjeriti se da raspremne luke poput ove poštuju propisane standarde."

"Eddings je imao naziv NUSE umemoriran u svoj faks", rekla sam. "Zar je bio u kontaktu s njima?"

"Javio im se s određenim pitanjima", rece general Sessions. "Mi smo znali za gospodina Eddingsa. Ali nismo mu mogli dati odgovore koje je tražio. Kao što nismo mogli odgovoriti ni vama, doktorice Scarpetta, kad ste nam poslali faks s pitanjem tko smo." Lice mu je bilo nedokucivo. "Siguran sam da to razumijete."

"A što znači DRMS40 iz Memphis-a?" upitala sam zatim.

"To je još jedan broj koji je nazvao Eddings, a i vi", rekao je. "Promidžba prodaje pri Ministarstvu obrane. Oni se bave prodajom svog viška opreme, uz odobrenje NAVSEA."

"To sad ima smisla", rekla sam. "Sad vidim zašto je Eddings bio u dodiru sa svim tim ljudima. Bio je naslutio što se događa u raspremnoj luci, naslutio je da se standardi Mornarice krše i to na prilično šokantan način. I njuškao je uokolo za svoj članak."

"Recite mi nešto više o tim standardima", rekao je Marino. "Čega bi se to točno raspremna luka trebala držati?"

"Dat ću vam jedan primjer. Ako Jacksonville poželi Saratogu ili bilo koji drugi nosac aviona, NAVSEA se mora

pobrinuti da svi radovi na njoj odgovaraju standardima Mornarice."

"Kako to mislite?"

"Evo, na primjer, grad mora imati pet milijuna dolara, koliko će trebati da se brod popravi, i dva milijuna koji se svake godine troše na održavanje. A voda u luci mora biti duboka barem devet metara. S druge strane, na mjestu gdje je brod usidren barem jedanput na mjesec pojaviti će se netko iz NAVSEA, vjerojatno netko u civilu, kako bi pregledao što se radi na plovidbi."

"A to se događalo i u neaktivnom brodogradilištu?" upitala sam.

"Pa, u ovom trenutku, nismo sigurni tko od civila to radi." General me pogledao ravno u oči.

Zatim se javio Wesley: "U tome je zapravo problem. Civila ima svuda, a neki od njih su placenici koji bi kupili ili prodali bilo što, bez i najmanjeg obzira na nacionalnu sigurnost. A kao što znaš, lukom brodova u raspremi upravlja civilno poduzeće. Ono kontrolira brodove koji se prodaju raznim gradovima ili se namjenjuju za recikliranje."

40 Defense Rentilization Marketing Service.

"Kako stoje stvari s podmornicom koja je tamo upravo sada, zove se Exploiter?" upitala sam. "Onom koju sam vidjela dok sam vadila Eddingsovo tijelo?"

"Radi se o podmornici s raketnim naoružanjem klase Zulu V. Ima deset cijevi za torpeda i dvije za rakete. Proizvodila se od 1955. do 1957.", rece general Sessions. "Od šezdesetih godina naovamo sve podmornice izgrađene u Sjedinjenim Državama imaju nuklearni pogon."

"Znači, podmornica o kojoj pričamo je stara", rece Marino. "I nije nuklearna."

General odgovori: "Nije mogla biti opskrbljena nuklearnim pogonom. Ali na raketu ili na torpedo možete pričvrstiti bojevu glavu kakvu želite."

"Želite li reci da bi podmornica pokraj koje sam ronila mogla biti doradana kako bi mogla ispaljivati nuklearno oružje?" upitala sam, a ova je zastrašujuća utvara postajala sve većom i zloslutnijom.

"Doktorice Scarpetta", rece general nagnuvši se prema meni. "Ne mislimo da se tu podmornicu doraduje ovdje u Sjedinjenim Državama. Sve što je trebalo biti učinjeno jest osposobiti je za normalnu plovidbu i poslati je na more gdje je može presresti neka od vlada koje ju ne bi smjele posjedovati. Sav bi se posao mogao obaviti tamo. Ali ono što Irak ili Alžir ne mogu učiniti sami jest proizvesti plu-tonij za izradu oružja."

"A odakle im to dolazi?" upita Marino. "Nije baš da se to može dobit' u nuklearnoj elektrani. A ako to naši teroristi ne znaju, onda valjda imamo posla s gomilom seljackih kretena."

"Bilo bi iznimno teško, ako ne i nemoguće, dobiti plutonij u Old Pointu", složila sam se.

"Anarhist kakav je Joel Hand ne razmišlja o tome koliko to teško može biti", rece Wesley.

"A jest moguće", doda Sessions. "Postoji period od neka dva mjeseca nakon što se nove šipke ubace u reaktor, u kojem se može dobiti plutonij."

"Kol'ko često se te šipke mijenjaju?" upita Marino.

"U Old Pointu trecina njih mijenja se svakih petnaest mjeseci. Radi se o osamdeset sklopova, ili o tri atomske bombe, ako zatvorite reaktore i izvucete sklopove van u tom dvomjesečnom periodu."

"Znači daje Hand zacijelo znao raspored mijenjanja sipki", rekla sam.

"O, da."

Sjetila sam se telefonskih podataka rukovoditelja CP&L-a koje je netko poput Eddingsa mogao protuzakonito pregledati.

"Znači, netko je primao mito", rekla sam.

"Mislimo da znamo i tko. Jedan od visokih dužnosnika, zapravo", rece Sessions. "Netko tko je imao velik utjecaj na odluku da se podružni ured CP&L-a smjesti na zemljište koje graniči s Handovom farmom."

"Na farmi koja je pripadala Joshui Havesu?" "Da."

"Sranje", rece Marino. "Mora da Hand ovo planira već godinama, a odnekud je sigurno dobiv'o lov." "

"I jedno i drugo je sigurno", složila se general. "Nešto poput ovoga zacijelo se moralo planirati godinama, i netko je sigurno placao za to."

"Ne smijete smetnuti s uma da je za fanatika kao što je Hand", rece Wesley, "ovo čime se on bavi zapravo vjerski rat čije je značenje tu za vječnost. On si može priuštiti strpljenje."

"Generale Sessions," nastavila sam, "da je podmornica o kojoj govorimo namijenjena nekoj dalekoj luci, bi li u NAVSEA-i za to znali?"

"Apsolutno."

"Kako?" zanimalo je Marina.

"Po nekoliko stvari", rece general. "Na primjer, kad se brodovi ostave u raspremljenoj luci, njihove cijevi za torpeda i rakete prekrivaju se celicnim pločama s vanjske strane trupa. A jedna se ploča zavari i preko osovine unutar plovidbe

kako bi se onemogućilo okretanje elise. I naravno, uklanja se sve oružje i oprema za komunikaciju."

"Što znaci da bi se povreda nekih od tih pravila mogla vidjeti i izvana", rekla sam. "Mogli biste neke stvari zaključiti ako ste u vodi dovoljno blizu podmornice i ako je pomno pregledate."

Pogledao me znajući točno što sam htjela reci. "Da, mogli biste." "Mogli biste zaroniti u blizini podmornice i ustanoviti da, na primjer, cijevi za torpeda nisu zatvorene. Mogli biste čak vidjeti i da elisa nije zavarena."

"Da", ponovio je. "Sve biste to vidjeli." "To je Eddings radio."

"Bojim se daje tako." Bio je to Wesleyjev glas. "Ronioci su pronašli njegov fotoaparat, pa smo pregledali film, na kojem su bile samo tri slike. Sve su bile mutne fotografije elise Exploitera. Tako da se ne čini da je dugo bio u vodi prije no što je umro."

"A gdje je sada ta podmornica?" upitala sam.

General je zastao. "Moglo bi se reci da smo u prikrivenoj potrazi za njom."

"Znaci, nestala je."

"Bojim se daje napustila luku otprilike u isto vrijeme kad je zauzeta nuklearna elektrana."

Pogledala sam trojicu muškaraca. "Ako ništa drugo, mislim da nam može biti jasno zašto je Eddings postao užasno paranoican što se tice samozaštite."

"Netko mu je sigurno smjestio", rekao je Marino. "Ne možeš tek tako, u zadnji čas odlucit' otrovat' nekog cijanidnim parama."

"Ne, ovo je ubojstvo s namjerom koje je počinio netko kome je Eddings vjerovao", rece Wesley. "Ne vjerujem da je baš svakome rekao što se sprema uciniti te noci."

Prisjetila sam se još jednog umemoriranog naziva na Eddingso-vu faks uredaju. CPT bi moglo stajati za 'kapetan', pa sam im spomenula ime kapetana Greena.

"Hm, Eddings je morao imati barem jedan unutrašnji izvor podataka za svoj članak", bila je Wesleyjeva primjedba.

"Netko mu je dojavljivao podatke, a ja pretpostavljam da mu je taj isti pojedinac smjestio ili barem pomogao pri tome." Pogledao me. "A prema njegovim telefonskim računima znamo da je u proteklih nekoliko mjeseci bio u čestom kontaktu s Greenom, što telefonom, što faksom. Sve je počelo prošle jeseni kad je Eddings radio na prilično bezazlenoj prici o brodogradilištu."

"Onda je počeo kopati", rekla sam.

"Njegova nam je znatizelja zapravo pomogla", rekao je general Sessions. "I mi smo počeli kopati malo dublje. Tako da istražujemo ovu situaciju dulje no što možete i zamisliti." Zastao je i malčice se nasmiješio. "Zapravo, doktorice Scarpetta, u nekim trenucima i niste bili tako sami kao što ste to mislili."

"Iskreno se nadam da ćete zahvaliti Jerodu i Ki Soou", rekla sam, pretpostavljajući da su njih dvojica pripadnici SEAL-a.

No, Wesley je bio taj koji mi je odgovorio: "Hocu, ili bi im se mogla zahvaliti i sama kad drugi put posjetiš EST."

"Generale Sessions", krenula sam dalje na nešto što se činilo pomalo trivijalnom temom za razgovor. "Znate li možda, imaju li na pohranjenim brodovima problema sa štakorima?"

"Štakori su uvijek problem, na svakom brodu", odgovorio je.

"Cijanid se, između ostaloga, koristi i za istrebljivanje glodavaca u trupovima brodova", rekla sam. "Raspremna luka zacijelo ga ima na skladištu."

"Kao što sam već naznacio, kapetan Green nam je velika briga." Znao je točno što sam željela reci.

"Vis-a-vis Novih cionista?" upitala sam.

"Ne", odgovorio je Wesley umjesto njega. "Ne kao nasuprot njima već s njima. Moja je pretpostavka da je Green izravna veza Novih cionista s bilo čime što se tice vojske, kao što je, na primjer, brodogradilište, a Roche je jednostavno njegov ulizica. Roche je onaj koji maltretira, njuška i cinka."

"On nije ubio Dannvja", rekla sam.

"Dannvja je ubio neki psihopatski orijentiran pojedinac koji se dovoljno dobro uklapa u normalno društvo da nije privukao nikakvu pažnju na sebe dok je čekao ispred Hill Cafea. Rekao bih daje taj pojedinac bijeli muškarac, ranih tridesetih do ranih četrdesetih godina, s iskustvom u lovu i u oružju općenito."

"Slika i prilika ovih dripaca šta su zauzeli Old Point", primijetio je Marino.

"Da", rece Wesley. "Dannvjevo ubojstvo, bilo daje on trebao biti žrtvom ili ne, bio je lovacki zadatak, poput odstrela svisca. Onaj tko je to učinio, vjerojatno je kupio Sig četrdeset i pet na istom sajmu oružja gdje je nabavio i Black Talon metke."

"Mislio sam da si rekao kako je taj Sig nekada pripadao murja-ku", podsjetio gaje general.

"Tako je. Završio je na ulici i vjerojatno ga je netko prodao kao robu iz druge ruke", rece Wesley.

"I to nekom od Handovih sljedbenika", rece Marino. "Istom onakvom tipu kakav je koknuo Shapira u Marvlandu."

"Upravo takvom tipu."

"Moje veliko pitanje je što oni misle da vi znate", upitao me general.

"Mnogo sam razmišljala o tome, ali ne mogu iznaci ništa", odgovorila sam.

"Moraš razmišljati poput njih", obratio mi se Wesley. "Što je to što oni misle da bi ti mogla znati, a da to ne zna nitko drugi?"

"Mogli bi misliti daje kod mene Knjiga", rekla sam buduci da mi na pamet nije padalo ništa drugo. "A njima je to, izgleda, jednako sveto kao što je Indijancima grobno tlo."

"A ima li nešto što oni ne bi željeli da itko drugi sazna?" upitao je Sessions.

"Meni se čini da je otkrice koje im je najopasnije ovaj plan koji su već proveli u djelo", odgovorila sam.

"Naravno. Ne bi ga mogli provesti u djelo da ih je netko otkucao." Wesley me pogledao s tisucom misli koje su mu se ogledale u ocima. "Što zna doktor Mant?"

"Nisam ga imala prilike upitati. Ne odgovara na moje pozive, premda sam mu ostavila brojne poruke."

"Ne misliš daje to neobično?"

"Naravno da mislim daje neobično", rekla sam mu. "Ali ne mislim da se dogodilo nešto ekstremno, jer bismo za to culi. Mislim da se samo boji."

Wesley objasni generalu: "To je sudski patolog zadužen za područje Tidewatera."

"Onda biste ga možda trebali posjetiti", predloži mi general.

"S obzirom na okolnosti, ovo se ne čini idealno vrijeme za to", rekla sam.

"Baš naprotiv", rece general. "Mislim daje ovo zapravo najbolje vrijeme."

"Možda ste u pravu", složi se Wesley. "Naša je jedina nada, ona istinska, uvuci se u glave tih ljudi. Možda Mant ima neke podatke koji bi nam mogli pomoći. Možda se zato krije."

General Sessions promijenio je položaj na stolici. "U svakom slučaju, ja sam za to", rekao je. "Prije svega, moramo se zabrinuti da

se ista ovakva stvar ne dogodi i tamo, o čemu smo nas dvojica već razgovarali, Bentone. Tako da nas taj posao ionako čeka, zar ne? Neće biti problema ako nam se u tome pridruži još netko, pod uvjetom da u British Airwaysu nemaju ništa protiv, s obzirom na iznenadnost cijele stvari." Činilo se da ga sve skupa nekako gorko zabavlja. "A ako imaju, ništa - mislim da će jednostavno morati nazvati Pentagon."

"Kay," stao mi je objašnjavati Wesley, a Marino gaje promatrao bijesnim pogledom, "ne znamo da se neki Old Point već ne događa negdje u Europi, jer se ovo što se događa u Virginiji nije dogodilo preko noci. Bojimo se za veće gradove i drugdje u svijetu."

"Šta mi hoćeš rec', da tih ludaka od Novih cionista ima i u Engleskoj?" Marino je bio taj koji je postavio pitanje, a bio je na rubu eksplozije.

"Ne, prema onom što mi znamo, ali nažalost ima mnogo drugih koji ih mogu zamijeniti", rece Wesley.

"E, pa ja imam svoje mišljenje." Marino me optuživacki pogleda. "Ovdje imamo moguću nuklearnu katastrofu. Ne mislite da bi trebali ostat' tu negdje, u blizini?"

"To bih ja više voljela."

General razumno primijeti: "Ako nam pomognete, nadamo se da neće biti potrebe da budete u blizini, jer ovdje necete imati nikakva posla."

"I to razumijem", rekla sam. "Nitko ne vjeruje u prevenciju više od mene."

"Možeš li to izvesti?" upitao je Wesley.

"Moji se uredi već spremaju izaci na kraj sa svime što se dogodi", rekla sam. "Ostali liječnici znaju što im je činiti. Znaš da ću vam pomoći na svaki mogući način."

Ali Marina se nije dala umiriti. "To je opasno." Sada je zurio u Wesleyja. "Ne možeš tek tako slat' doktoricu po raznim aerodromima i, staja znam, svud po svijetu, kad ne znamo koga ima tamo vani i šta taj hoće."

"U pravu si, Pete", rekao je Wesley zamišljeno. "I to necemo ni učiniti."

14

TE SAM NOCI OTIŠLA KUCI JER MI JE TREBALA ODJECA, A I PUTOV-

nica mi je bila u sefu. Pakirala sam se nervoznim rukama, čekajući da se oglasi moj dojavljivac. Fielding me nazivao svakih sat vremena da čuje što je novo i da mi iznese svoje brige. Tijela u Old Pointu, koliko smo znali, ostala su tamo gdje su ih teroristi i ostavili, a nismo znali koliko je još radnika ostalo zatvoreno unutra.

Spavala sam nemirno, pod budnim okom policajaca koji su bdje-li u policijskom automobilu parkiranom u mojoj ulici, pa sam se istoga trenutka uspravila u krevetu kad me budilica prenula u pet ujutro. Sat i pol kasnije, mlažnjak Learjet čekao me na "milijunerskom" terminalu u okrugu Henrico, gdje su najbogatiji poslovni ljudi tog područja parkirali svoje helikoptere i korporacijske avione. Wesley i ja bili smo pristojni, no suzdržani kad smo se pozdravljali, a ja sam

jedva vjerovala da cemo uskoro zajedno poletjeti prema Europi. No, još prije nego što je odluceno da i ja podem u London, bilo je predvideno da Wesley tamo posjeti i americku ambasadu, a general Sessions nije znao za našu zajednicku prošlost. To je barem bio nacin na koji sam ja odabrala promatrati situaciju koja nije izmicala iz ruku.

"Nisam sigurna da vjerujem tvojim motivima", rekla sam Wesleyju kad je mlažnjak poletio poput trkaceg auta s krilima. "I što je sve ovo?" Oglerala sam se oko sebe. "Otkad FBI koristi Learjete? Ilije i ovo sredio Pentagon?"

"Mi koristimo što god nam je potrebno", rekao je. "Ljudi iz CP&L-a pobrinuli su se za to da imamo na raspolaganju sve što nam treba kako bismo razriješili ovu krizu, a ovaj je Learjet njihovo vlasništvo."

Bijeli je mlažnjak bio blistav, s oplatama od drva i sjedištima prevrnutim zelenom nabranom kožom, no bio je glasan tako da nismo mogli govoriti tiho.

"I ne moraš se brinuti oko toga što koristiš nešto njihovo?" rekla sam.

"Njih je ovo jednako unesrecilo kao i nas. Koliko znamo, s iznimkom jedne ili dvije 'trule jabuke', CP&L ne snosi za ovo nikakvu krivnju. Zapravo, jasno je da su cijelo poduzece i njegovi radnici postali žrtvama svega ovoga."

Gledao je pred sebe prema pilotskoj kabini i dvama krupnim pilotima u odijelima. "Osim toga," dodao je, "ovi momci su naši. A provjerili smo svaki vijak i maticu ove naprave prije no što smo krenuli. Ne brini. A što se tice toga da ja putujem s tobom", pogledao me, "ponovit cu ono što sam ti vec rekao. Ovo što se sada događa je dio operacije. Poteze vuce EST. Bit cu im potreban kad teroristi pocnu razgovarati s nama, kad ih barem budemo mogli identificirati. No ja mislim da se to neće dogoditi sljedecih nekoliko dana."

"Kako to uopce možeš znati?" Natocila sam kavu.

Uzeo je šalicu iz moje ruke, pa su nam se prsti dotakli. "Znam, zato što sada imaju posla. Žele te sklopove, a mogu ih izvaditi samo određeni broj svaki dan."

"Jesu li reaktori iskljuceni?"

"Sudeci prema izvještajima CP&L-a, zatvorili su ih odmah nakon što su zauzeli elektranu. Što znaci da točno znaju što hoće, pa su se dali na posao."

"I dvadeset ih je."

"Približno ih je toliko krenulo na tobožnji seminar u poligonsku kontrolnu prostoriju. Ali zapravo ne možemo biti sigurni koliko ih je sada tamo."

"Ta obuka, obilazak," rekla sam, "kada je planiran?" "Poduzece tvrdi daje planiran pocetkom prosinca za kraj veljace."

"Znaci da su ga pomakli malo ranije." To me nije cudilo, s obzirom na razvoj događaja u posljednje vrijeme.

"Da", rekao je. "Iznenada je pomaknut, nekoliko dana prije no što je ubijen Ted Eddings."

"To zvuci kao da su ocajni, Bentone."

"I zato vjerojatno neoprezniji i slabije pripremljeni", rece on. "A to je za nas i bolje i lošije."

"A što je s taocima? Je li vjerojatno da ce ih sve pustiti, s obzirom na tvoja iskustva?"

"Ne znam hoće li ih pustiti sve", rece Wesley zagledan kroz prozor, a lice mu je bilo smrkuto na slabom svjetlu što je dopirale sa strane.

"Isuse", rekla sam, "ako pokušavaju izvaditi gorivo iz reaktora možda nam se zaista sprema nuklearna katastrofa. A ne vidim kako misle da to mogu izvesti. Ti sklopovi teže svaki gotovo tonu i tako su radioaktivni da bi mogli uzrokovati trenutnu smrt ako im se covjek približi. I kako ih misle otpremiti iz Old Pointa?"

"Elektrana je okružena vodom koja služi za rashladivanje reaktora. A u blizini, na rijeci James, imamo pod nadzorom jednu teglenicu za koju vjerujemo daje njihova."

Sjetila sam se da mi je Marino govorio o teglenicama kojima su se u logor Novih cionista dopremali golemi kontejneri, pa sam rekla: "Možemo lije zauzeti?"

"Ne. U ovom trenutku ne možemo zauzeti ni teglenice, ni podmornice ni išta drugo. Ne prije no što izvucemo taoce." Pijuckao je kavu, dok je obzorje poprimalo boju blijedog zlata.

"Onda bi, znaci, najbolji moguci ishod bio taj da uzmu ono što žele i odu da nikoga više ne ubiju", pretpostavila sam, premda nisam vjerovala daje to moguće.

"Ne. Najbolji moguci ishod je da ih zaustavimo tamo gdje jesu." Pogledao me. "Ne želimo teglenicu krcatu iznimno radioaktivnim materijalom na rijekama Virginije, ni na moru. Što cemo onda napraviti? Zaprijetiti im da cemo je potopiti? Osim toga, držim da ce taoce uzeti sa sobom." Zastao je. "Na kraju ce ih sve poubijati."

Nisam mogla a da ne mislim što ti jadni ljudi rade sada, kad im strah trese svaku stanicu u tijelu, i to pri svakom udisaju. Znala sam kakve su fizicke i psihicke manifestacije straha, pa su me slike toga žarile i palile iznutra. Osjetila sam nalet mržnje prema tim ljudima koji su sami sebe nazivali Novim cionistima, te sam stisnula šake.

Wesley je spustio pogled na moje pobijeljele zglobove na rukohvatima i pomislio da me uhvatio strah od letenja. "Još samo nekoliko minuta", rekao je. "Pocinjemo se spuštati."

Sletjeli smo na Kennedv, gdje nas je na pisti cekao mali aerodromski autobus. U njemu su bila dvojica muškaraca u

dobroj fizickoj formi, i oni odjeveni u odijela, a ja nisam upitala Wesleyja tko su, jer sam to već znala. Jedan od njih uveo nas je u zgradu terminala do šaltera British Airwaysa, kompanije koja je ljubazno pristala surađivati s FBI-em, ili možda Pentagonom, tako da nam je oslobodila dva sjedala na prvom sljedećem Concordeu koji je letio u London. Na šalteru smo diskretno pokazali svoje iskaznice i obavijestili službenicu da nemamo spakirano oružje. Agent kojemu je bio dodijeljen zadatak da pazi na nas otpratio nas je do cekaonice, a kad sam ga sljedeći put pogledala, pažljivo je pregledavao hrpe stranih novina. Wesley i ja pronašli smo dva prazna mjesta ispred golemih prozora s kojih se pružao pogled na pistu i nadzvučni avion koji nas je čekao poput divovske bijele caplje koju su hranili gorivom kroz cijev što mu je bila pricvršćena na bok. Concorde je bio više nalik na raketu nego na bilo koju drugu komercijalnu letjelicu koju sam ikada vidjela, no činilo se da većinu njegovih putnika više nije mogao zadiviti ni on, ni bilo što drugo. Služili su se kolacicima i vocem, a neki su već narucivali koktele Bloody Mary i Mimoze⁴¹.

Wesley i ja malo smo razgovarali, neprestance proučavajući gomilu oko nas, dok smo u rukama držali rastvorene novine poput svakog poslovnog špijuna ili bjegunca. Vidjela sam da njegovu pažnju uglavnom privlače ljudi s Bliskog istoka, dok sam ja više pazila na pojedince poput nas, jer sam se sjećala Joela Handa i onog dana kad sam se suočila s njim u sudnici i kad mi se učinio zgodan i pristojan. Da u ovom trenutku sjedi pokraj mene, a da ga ne poznajem, pomislila bih kako u ovu cekaonicu pristaje više od nas.

"Kako si?" Wesley je spustio svoje novine.

"Ne znam." Bila sam uzrujana. "Onda, reci mi. Jesmo li sami ili ti je prijatelj još u blizini?"

Oci su mu se nasmiješile.

"Ne vidim što je u tome smiješno."

"Znači, misliš da bi u blizini mogli biti pripadnici tajne službe. Ili maskirani agenti."

"Tako dakle. A onaj covjek u odijelu koji nas je dopratio ovamo spada u posebne usluge British Airwaysa."

"Ovako ću ti odgovoriti na pitanje. Iako nismo sami, Kay, ne namjeravam ti to reci."

Još smo se neko vrijeme gledali u oci - nikada ranije nismo zajedno putovali u inozemstvo, a ovo se nije činilo kao dobar trenutak

⁴¹ Mimoza - mješavina narancina soka i pjenušca.

da to počnemo činiti. Wesley je na sebi imao plavo odijelo, tako tamno da se činilo gotovo crnim, svoju uobčajenu bijelu košulju i konzervativnu kravatu. Ja sam se odjenula u sličnu ozbiljnu odjeću i oboje smo nosili naočale.

Pomislila sam da izgledamo poput partnera u kakvoj odvojenoj tvrtki, a pogled na druge žene u prostoriji podsjetio me na to da ne izgledam kao nečija žena.

Papir je zašuškao kad je Wesley presavio londonski Times i pogledao na sat. "Mislim da smo to mi", rekao je ustajući kad je let broj dva najavljen već drugi put.

U Concordeu je moglo stati stotinu ljudi koji su bili raspoređeni u dvije kabine, s nizovima od dva sjedišta sa svake strane prolaza. Unutrašnjost je bila presvućena kožom, na podu se prostirao sivi sag, a prozori su bili premali da bi se kroz njih moglo gledati van. Stjuardese su bile Britanke i, naravno, ljubazne, a ako su i znale da smo nas dvoje putnici iz FBI-a, Mornarice ili, sam Bog će ga znati, CIA-e, nicim to nisu pokazale. Jedino što ih je zanimalo, činilo se, bilo je što želimo popiti, pa sam naručila viski.

"Malo je rano, zar ne?" rece Wesley.

"U Londonu nije", rekla sam mu. "Tamo je pet sati više."

"Hvala ti. Namjestit ću sat", rece on suho kao da cijeli svoj život nikada nije nigdje bio. "Ja ću onda pivo", obratio se stjuardesi.

"Evo, sad kad smo u pravoj vremenskoj zoni, lakše je covjeku piti", rekla sam ne mogavši se suzdržati od zajedljivosti u glasu.

Okrenuo se prema meni i pogledao me u oci. "Zvučiš kao da si ljuta."

"Zato ti i izrađuješ profile ljudi, jer uspijevaš shvatiti takve stvari."

Neprimjetno se obazreo oko sebe, no sjedili smo iza pregrade, s druge strane prolaza nije bilo nikoga, a meni gotovo i nije bilo važno tko je iza nas.

"Možemo li razgovarati razumno?" upitao je tiho.

"Teško je biti razuman, Bentone, kad ti uvijek hoćeš razgovarati nakon što se sve već odigra."

"Nisam siguran da razumijem što želiš reci. Mislim da mi je promakao neki dio."

Imala sam namjeru objasniti mu smisao. "Svi su znali za tvoj razvod osim mene", rekla sam. "Lucy mi je rekla jer je čula za to od drugih agenata. Samo bih jednom voljela biti uključena u našu vezu."

"Kriste, volio bih da se ne uzbuđuješ toliko." "Ni upola toliko koliko bih ja to voljela."

"Nisam ti rekao jer nisam želio da imaš ikakav utjecaj na mene", rekao je.

Razgovarali smo ispod glasa, nagnuvši se naprijed i jedno prema drugome, tako da su nam se ramena dodirivala. I usprkos nevoljnim okolnostima, bila sam svjesna svakog njegova pokreta i osjećaja koji je budio u meni. Osjećala sam miris njegove vunene jakne i kolonjsku vodu koju je rado imao na sebi.

"Bilo kakva odluka o mom braku tebe ne može uključivati", nastavio je kad nam je stiglo pice. "Znam da to možeš razumjeti."

Moje tijelo nije baš bilo naviknuto na viski u ovo doba, a njegov je ucinak bio brz i snažan. Istoga sam se trena pocela opuštati, pa sam zatvorila oci tijekom urlika polijetanja kad se mlažnjak nagnuo i zatresao, probijajući se uvis. Od tog trenutka nadalje, svijet pod nama pretvorio se u tek nejasan horizont, i to samo kad se nešto uopce vidjelo kroz prozor. Buka motora ostala je glasna, zbog cega smo morali i dalje sjediti vrlo blizu jedno drugom dok smo napeto nastavili razgovarati.

"Ja znam što osjećam prema tebi", govorio je Wesley. "Znam to već dugo."

"Nemaš prava na to", rekla sam. "Nikada nisi ni imao to pravo."

"A što je s tobom, Kay? Jesi li ti imala pravo učiniti što si učinila? Ili sam ja bio sam u sobi?"

"Ja barem nisam udana i uopce nemam nikoga", rekla sam. "Ali ne, nisam to smjela učiniti."

On je još pio svoje pivo, a nijedno od nas nije bilo zainteresirano za kanape sendvice i kavijar koji su, pretpostavljala sam, predstavljali uvod u dugacku gurmansku igru. Neko smo vrijeme šutjeli, listajući casopise i profesionalne biltene, kao što su činili gotovo svi ostali putnici u našoj kabini. Primijetila sam da ljudi koji putuju Concordeom ne razgovaraju mnogo jedni s drugima, pa sam zaključila kako je biti bogat i slavan ili kraljevskog podrijetla zacijelo prilično dosadno.

"Onda znaci da smo riješili to pitanje", započeo je ponovno Wesley nagnuvši se bliže dok sam ja prebiralala šparoge.

"Koje pitanje?" Odložila sam vilicu, jer mi je, buduci da sam lje-vakinja, Wesley smetao pri jelu.

"Znaš koje. O tome što bismo smjeli raditi, a što ne." Očešao se rukom po mojim grudima i ostavio ruku tamo kao daje sve ono što smo ranije rekli poništeno na brzini od 2 macha.

"Da", rekla sam.

"Da?" U glasu mu se osjećala znatiželja. "Kako to misliš, da?"

"Da; u odnosu na ovo što si upravo rekao." Svakim udisajem tijelo mi se pomicalo pod njegovom rukom. "O tome da smo riješili stvari."

"Onda cemo tako učiniti", složio se.

"Naravno da hocemo", rekla sam, ne sasvim sigurna što je to o cemu smo se upravo dogovorili. "Još jedna stvar", dodala sam. "Ako se ikada razvedeš, pa se nas dvoje poželimo vidjeti, pocet cemo iz pocetka."

"Apsolutno. To ima smisla."

"U meduvremenu srno kolege i prijatelji."

"To je upravo ono što i sam želim", rekao je.

U šest i trideset jurili smo duž Park Lanea, oboje nijemi na stražnjem sjedištu nekog Rovera kojim je upravljao policajac metro-poli-cije. U mraku automobilske kabine, promatrala sam kako pokraj mene prolaze svjetla Londona, a nisam imala pojma gdje smo, što me cinilo iznimno živahnom. Hyde Park bio je tek more prostrte tame, a svjetiljke u njemu mrlje svjetla duž vijugavih staza.

Stan u kojem smo trebali odsjesti nalazio se vrlo blizu hotela Dorchester, staroga velicanstvenog hotela oko kojeg su se veceras bili sakupili Pakistanci kako bi revno protestirali protiv svog premijera koji je bio u posjetu Velikoj Britaniji.

Bilo je i mnogo pripadnika postrojbi specijalne policije sa psima, ali našega vozaca to izgleda nije brinulo.

"Tamo je portir", rekao je kad je zaustavio automobil pred visokom zgradom koja je izgledala prilično nova. "Samo udite i pokažite mu svoje iskaznice. Pokazat ce vam vaše prostorije. Trebate li pomoc s prtljagom?"

Wesley otvori svoja vrata. "Hvala. Snaci cemo se."

Ušli smo i našli se u malom prostoru nalik na recepciju gdje nam se budni starac koji je stajao iza ulaštena pulta toplo nasmiješio.

"U redu. Očekivali smo vas", rekao je.

Ustao je i uzeo naše torbe. "Molim vas, krenite sa mnom do dizala, evo ovamo."

Ukrcali smo se i popeli na peti kat gdje nam je pokazao stan s tri spavace sobe, velikim prozorima, presvlakama živih boja i africkim umjetninama. Moja je soba bila udobno namještena, s tipicnom engleskom kadom dovoljno velikom da se u njoj covjek utopi, te nuž-nikom na kojem se voda potezala lancem. Pokucstvo je bilo viktori-jansko s podovima od tvrda drva prekrivenim istrošenim turskim sagovima, a ja sam prišla prozoru i uključila grijanje na maksimum.

Ugasila sam svjetla i zurila u automobile koji su jurili ulicom i mračno drveće koje je lelujalo na vjetru.

Wesleyjeva se soba nalazila na kraju hodnika, a nisam cula daje ušao sve dok nije progovorio.

"Kay?" Wesley je čekao u blizini mojih vrata, odakle sam cula nježan zveket kockica leda. "Tko god da ovdje živi ima

jako dobar viski. Receno mi je da se slobodno možemo poslužiti."

Ušao je i položio posude za miješanje pica na prozorsku dasku. "Pokušavaš me napiti?" upitala sam. "Prije to nikada nije bilo neophodno."

Stajao je pokraj mene, pa smo pijuckali pice, naslonili se jedno na drugo i zajedno gledali van. Dugo vremena razgovarali smo kratkim, tihim recenicama, a zatim mi je dodirnuo kosu i poljubio mi uho i vilicu. I ja sam njega dodirnula, pa je ljubav koju smo osjecali jedno za drugo postajala sve dubljom što su se naši poljupci i nježnosti rasplamsavali.

"Toliko si mi nedostajala", prošaputao je dok smo otkopcavali odjecu i oslobadali jedno drugo nepotrebnih stvari. Vodili smo ljubav jer si nismo mogli pomoci. To je bila naša jedina izlika, a ne bi se održala ni na jednom sudu koji mi je bio poznat. Odvojenost je bila strašno teška, tako da smo cijelu noc bili gladni jedno drugog. Zatim me je, u zoru, shrvaao san koji me držao dovoljno dugo da se probudim kad njega više nije bilo, kao da je sve bilo tek plod moje mašte. Ležala sam pod pokrivačem ispunjenim perjem, a slike u mojim mislima bile su spore i liricne. Svjetla su plesala pred mojim sklopljenim kopcima i osjecala sam se kao da me netko nježno njiše, kao da sam ponovno djevojčica i kao da mi otac nije umro od bolesti koju onda nisam mogla shvatiti.

Nikada ga nisam preboljela. Vjerovala sam da su sve moje veze s muškarcima bile zapravo ponovno proživljavanje te bolne cinjenice da me on napustio. Bio je to ples cijele sam korake pratila a da se nisam morala truditi, a onda bih se uvijek našla u tišini prazne sobe svog najintimnijeg života. Shvatila sam koliko smo Lucy i ja zapravo slicne. Obje smo voljele u tajnosti i nismo željele razgovarati o boli.

Odjenuvši se, izašla sam u hodnik i zatekla Wesleyja u dnevnoj sobi kako pije kavu i promatra oblacan dan. Na sebi je imao odijelo i kravatu, nije izgledao umorno.

"Ima kave", rekao je. "Da ti donesem?"

"Hvala, sama cu." Stupila sam u kuhinju. "Jesi li vec dugo budan?"

"Neko vrijeme."

Kava koju je skuhao bila je vrlo jaka, pa sam spoznala koliko ima tih kucanskih sitnica koje nisam znala o njemu. Nas dvoje nismo nikada zajedno kuhali, ni odlazili na odmor, niti smo zajedno igrali neki sport, premda sam znala da oboje uživamo u tako velikom broju istih stvari. Ušla sam u dnevnu sobu i položila šalicu i tanjuric na prozorsku dasku jer sam željela promatrati park.

"Kako si?" Pogled mu se zadržao na mojim ocima.

"Dobro. A ti?"

"Ne izgledaš kao da si dobro."

"Ti uvijek kažeš baš pravu stvar."

"Izgledaš kao da se nisi naspavala. To sam mislio."

"Nisam gotovo ništa spavala, a tome si ti kriv."

Nasmiješio se. "Ja i zamor od razlicite vremenske zone."

"Zamor koji ti uzrokuješ daleko je gori, specijalni agente Wesley."

Na ulici je promet vec bio gust i glasan, proboden svako toliko neobicnom kakofonijom britanskih automobilskih truba. Pod hladnim, ranim svjetlom ljudi su žurno koracali plocnicima, a neki su džogirali. Wesley ustane sa stolice.

"Uskoro moramo krenuti." Protrljao mi je šiju i poljubio me u vrat. "Trebali bismo nešto pojesti. Bit ce ovo dugacak dan."

"Bentone, ne sviđa mi se ovakav život", rekla sam kad je zatvorio vrata.

Krenuli smo Park Laneom pokraj hotela Dorchester gdje je šacica Pakistanaca još iskazivala svoje mišljenje. Zatim smo skrenu-

li u Mount Street do South Audleyja gdje smo pronašli mali restoran pod imenom Richoux koji je bio otvoren. Unutra su nas cekali egzotichni francuski kolacici i bombonijere dovoljno lijepe da ih se moglo izlagati kao umjetnicka djela. Ljudi su bili odjeveni za posao i citali su novine za malim stolovima. Ja sam popila svjež sok od narance, nakon cega sam ogladnjela. Naša konobarica, Filipinka, bila je zbunjena, jer je Wesley uzeo samo tost, dok sam ja narucila jaja na slanini s gljivama i rajcicama.

"Želite li to podijeliti na dvoje?" upitala je. "Ne, hvala." Nasmiješila sam se.

Nije još bilo ni deset sati ujutro kad smo nastavili šetnju South Audlevjem prema trgu Grosvenor gdje se americka ambasada smjestila u nelijepu granitnu gradevinu iz pedesetih godina koju je cuvao broncani orao, uspravan na krovu. Osiguranje je bilo izuzetno strogo, a namrgodenih je stražara bilo posvuda. Pokazali smo svoje putovnice i preporuke, pa su nas fotografirali. Napokon su nas otpratili do drugog kata gdje smo se trebali naci sa starijim pravnim atašekom ili izaslanikom FBI-a za Veliku Britaniju. Iz ureda Chucka Olsona, koji se nalazio u kutu zgrade, pružao se savršen pogled na ljude koji su u dugackim redovima cekali na vize i zelene karte. Olson je bio nabijen covjek odjeven u

tamno odijelo, a uredno pošišana kosa bila mu je gotovo jednako srebrna kao i Wesleyjeva.

"Drago mi je", rekao je rukujući se s nama. "Molim vas, sjednite. Bi li tko popio kavu?"

Wesley i ja odlučili smo sjesti na kavicu koji se nalazio preko puta stola, na kojem nije bilo ničega ako se izuzmu jedan notes i nekoliko mapa s dosjeima. Na ploču od pluta koja je visjela na zidu iza Olso-nove glave bili su pribijeni crteži koje su, pretpostavljala sam, izradila njegova djeca, a iznad njih nalazio se velik grb FBI-a. Ako se izuzmu police s knjigama i razne diplome, ured je bio jednostavan i odražavao je prilično zauzetu osobu koja nije impresionirana vlastitom važnošću ili položajem.

"Chuck", započeo je Wesley. "Siguran sam da već znaš da je doktorica Scarpetta naša savjetodavna forenzična patologinja. Iako ona trenutno ima pune ruke posla u Virginiji, kasnije će je možda ponovno pozvati ovamo."

"Ne daj Bože", rece Olson, jer je znao da postoje veliki izgledi da me se pozove u pomoć u slučaju da dođe do nuklearne katastrofe u Engleskoj ili bilo gdje u Europi.

"Možda bi bilo dobro da joj malo pojašniš naše brige", rece Wesley.

"Pa, ponajprije, tu je ono očito", obrati mi se Olson. "Otprilike trećina struje u Engleskoj dobiva se iz nuklearnih izvora. Brine nas mogućnost sličnog terorističkog udara, a zapravo i ne znamo nisu li ti isti ljudi već isplanirali takvo što."

"Ali Novi cionisti postoje samo u Virginiji", rekla sam. "Želite li reci da imaju međunarodne veze?"

"Oni u svemu ovome nisu pogonska snaga", rekao je on. "Nisu oni ti koji žele plutonij."

"A tko ga točno želi?" rekla sam.

"Libija."

"Mislim da svijet to zna već neko vrijeme", odgovorila sam.

"E, sada se to počelo i događati", rece Wesley. "A događa se u Old Pointu."

"Kao što bez sumnje znate," nastavio je Olson, "Gadafi već dugo želi nuklearno oružje, a pri svakom je dosadašnjem pokušaju dobio po glavi. Sada se čini daje napokon pronašao pravi način. Pronašao je Nove cioniste u Virginiji, a svakako da i ovdje postoje terorističke skupine kojima bi se mogao poslužiti. I kod nas ima dosta Arapa."

"Kako znate daje u pitanju Libija?" upitala sam.

Wesley mi je odgovorio: "Prije svega, pregledavali smo telefonske podatke Joela Handa i pronašli u njima brojne pozive za Libiju u posljednje dvije godine, uglavnom u Tripoli i Banghazi."

"Ali zapravo ne znate da Gadafi pokušava bilo što tu u Londonu", rekla sam.

"Ono čega se plašimo jest činjenica da bismo bili vrlo ranjivi. London je polazna točka za Europu, SAD i za Bliski istok. London je strašno jako financijsko središte. To što Libija krade vatru od SAD-a ne znači daje SAD krajnja meta."

"Vatru?" upitala sam.

"Kao u onom mitu o Prometeju. Vatra je naša šifra za plutonij."

"Razumijem", rekla sam. "Vaše riječi imaju smisla i zato mi se koža ježi. Recite mi kako mogu pomoći?"

"Prije svega, moramo istražiti um koji se krije iza toga, i zbog ovoga što se događa sada, i zbog onoga što bi se eventualno moglo dogoditi kasnije", rekao je Olson. "Moramo bolje upoznati način

razmišljanja tih terorista, a to je, očito, Wesleyjevo polje. Na vama je da skupite informacije. Koliko cujem, vi ovdje imate kolegu koji bi se mogao pokazati korisnim."

"Tome se možemo samo nadati", rekla sam. "No, namjeravam razgovarati s njim."

"Kako stoje stvari s osiguranjem?" upitao ga je Wesley. "Moramo li nekoga poslati s njom?"

Olson me pogledao nekim neobičnim pogledom, kao da odmjerava moju snagu, kao da ja nisam ja, već neki predmet ili kakav borac koji se sprema ući u ring.

"Ne", rekao je. "Mislim da je doktorica ovdje posve sigurna, osim ako nemate neke druge, pouzdane, informacije."

"Nisam siguran", rece Wesley pogledavši me. "Možda bismo morali poslati nekoga."

"Nipošto. Nitko ne zna da sam u Londonu", rekla sam. "A doktor Mant ionako nije baš spreman na suradnju, da ne kažem kako je nasmrt uplašen, tako da mi se sigurno neće povjeriti ako bude još netko. U tom je slučaju svrha mog putovanja pala u vodu."

"U redu", rece Wesley s oklijevanjem. "Samo moramo znati gdje si i moramo se naci ovdje najkasnije u četiri, ako mislimo stići na avion."

"Nazvat ću te ako se zadržim", rekla sam. "Bit ćeš ovdje?"

"Ako nas nema, moja će tajnica znati gdje nas možete naci", rekao je Olson.

Spustila sam se u predvorje gdje je voda glasno pljuskala u vodoskoku, a Lincolnova je brončana bista gordo stajala okružena portretima bivših veleposlanika SAD-a. Čuvari su imali stroge izraze lica dok su pregledavali putovnice i posjetioce. Mene su propustili poprativši me hladnim pogledima koje sam osjećala na ledima cijelim putem dok nisam

prošla kroz vrata. Jutro je bilo svježije i vlažno. Na ulici sam zaustavila taksi i dala vozaču adresu koja i nije bila jako udaljena; Belgravia, odmah pokraj Eaton Squarea.

Stara gospođa Mant živjela je u Ebury Mewsu, u trokatnici koja je bila u vlasništvu grada i podijeljena na stanove. Zgrada je bila žbukana, s crvenim dimnjacima postavljenim visoko na šarenom krovu od šindre, a prozori su bili ispunjeni sunovratima, šafranima i bršljanom. Popela sam se stubama na drugi kat i zakucala na njezina vrata, no kad su se otvorila, na njima nije stajao moj zamjenik. Pos-

tanja žena stroga izgleda koja je provirila kroz odškrinuta vrata doimala se jednako zbunjenom kao i ja.

"Oprostite", rekla sam. "Izgleda da je stan već prodan." "Ne, žao mi je. Nije na prodaju", rekla je cvrsto.

"Ja tražim doktora Philipa Manta", nastavila sam. "Ali, ocito sam pogriješila..."

"Oh", rekla je. "Philip je moj brat." Ugodno se nasmiješila. "Upravo je otišao na posao. Mismoišli ste se."

"Posao?" upitala sam.

"O, da. Uvijek odlazi od kuće u ovo doba. Da bi izbjegao prometnu gužvu, znate. Premda ja mislim da to zapravo nije moguće." Zastala je, iznenada svjesna toga da pred njom stoji potpuna neznanka. "Sto da mu kažem, tko ga je tražio?"

"Doktorica Kay Scarpetta", rekla sam. "I zaista ga moram pronaći."

"Pa, naravno." Izgledalo je da je iznenadena, ali jednako toliko i zadovoljna. "Čula sam ga da razgovara s vama. Philip vam je strašno privržen i bit će mu jako drago da zna da ste svratili. Što vas donosi u London?"

"Nikada ne propuštam priliku posjetiti London. Možete li mi reći gdje ga mogu pronaći?" upitala sam ponovno.

"Naravno. U javnoj Vestminsterskoj mrtvacnici na Horseferry Roadu." Ponovno je zastala, nesigurna. "Mislila sam da vam je rekao."

"Da." Namiješila sam se. "I jako mi je drago zbog njega."

Nisam bila sigurna o čemu točno govorim, ali činilo se da je i njoj jako drago.

"Nemojte mi reći da dolazim", nastavila sam. "Namjeravam ga iznenaditi."

"O, kako je to krasno. Bit će presretan."

Uхватила sam novi taksi razmišljajući o ovome što mi je, vjerovala sam, Mantova sestra upravo rekla. Bez obzira na to koje je razloge Mant imao da učini to što je učinio, nisam mogla a da ne osjetim lagan napad bijesa.

"Idete na mrtvozornički sud, gospođo?" upitao me vozač. "To vam je ona zgrada tamo." Kroz otvoreni prozor pokazao mi je na lijepu građevinu od opeke.

"Ne, idem baš u mrtvacnicu", rekla sam.

"U redu. E, to vam je evo, ovdje. Sva sreća da možete ući hodajući", rekao je promuklo se nasmijavši.

Izvadila sam novac kad je stao ispred zgrade koja je, prema londonskim standardima, bila malena. Izgrađena od opeke s granitnim ukrasima i neobičnom ogradicom duž krova, bila je okružena bogato urešenom ogradom od kovana željeza obojenom u nijansu hrde. Sudeći prema datumu na ploči pokraj ulaza, mrtvacnica je bila stara više od stotinu godina, a ja sam pokušala zamisliti kako je zacijelo bilo jezovito baviti se forenzičnom medicinom u to davno doba. Onda je zacijelo bilo malo svjedoka koji su mogli ispričati svoje priče, ako izuzmemo ljude, a pitala sam se jesu li se ljudi tada manje služili lažima.

Pretpostor mrtvacnice bio je malen, ali ugodno namješten, poput tipičnog predvorja svake druge tvrtke. Iza otvorenih vrata pružao se hodnik, a budući da nigdje nisam nikoga vidjela, zaputila sam se prema tamo baš u trenutku kad je iz neke sobice izašla žena s nekoliko golemih knjiga u narucju.

"Oprostite", rekla je trgnuvši se. "Ali ne možete ovamo." "Tražim doktora Manta", rekla sam.

Imala je na sebi široku, dugacku haljinu i džemper, a govorila je škotskim naglaskom. "A što da mu kažem, tko ga traži?" upitala je uljudno.

Pokazala sam joj svoje iskaznice.

"Oh, u redu je. Razumijem. On vas zacijelo očekuje."

"Mislim da ne", rekla sam.

"Aha." Prebacila je knjige u drugu ruku, vrlo zbunjena.

"On i ja smo zajedno radili u Americi", rekla sam. "Voljela bih ga iznenaditi, pa bih ga radije sama potražila, samo ako mi kažete gdje je."

"O, Bože, to bi najvjerojatnije bila Gadna soba. Ako prodete kroz ova vrata." Klimnula je prema njima. "Vidjet ćete svlačionice lijevo od glavne mrtvacnice. Tamo imate sve što vam je potrebno, a zatim skrenite lijevo kroz još jedna vrata, pa onda desno. Jeste li razumjeli?" Nasmiješila se.

"Hvala vam", rekla sam.

U svlačionici sam navukla najlonske kaljace, rukavice i masku, te sam odjenula i zavezala ogrtač kako bi mi zaštitio odjecu od neugod-

nog vonja. Prošla sam kroz poplocenu prostoriju gdje se sjajilo šest stolova od nehrđajućeg čelika i red velikih

hladnjaka. Lijecnici su bili odjeveni u plavo, a jutros se Westminster pobrinuo za to da svi budu zaposleni. Jedva da su me i primijetili kad sam prošla pokraj njih. Dalje niz hodnik zatekla sam svog zamjenika u visokim gumenim cizmama kako stoji na podnošku i obraduje tijelo koje je bilo u visokom stupnju raspadanja i koje je, pretpostavljala sam, neko vrijeme bilo u vodi. Smrad je bio užasan, pa sam zatvorila vrata iza sebe.

"Doktore Mant", rekla sam.

Okrenuo se i jedan se trenutak cinilo da ne zna ni tko sam ja ni gdje se on sam nalazi. Zatim je taj izraz nerazumijevanja zamijenio cisti šok.

"Doktorice Scarpetta? Moj Bože, pa nek' me vrag odnese." Teškim je korakom sišao s podnoška, jer nije bio sitan covjek.

"Tako sam iznenaden da sam gotovo ostao bez rijeci!" Frfljao je, a oci su mu treperile od straha.

"I ja sam iznenadena", rekla sam smrknuto.

"Pa, sasvim razumijem da jeste. Dodite. Nema potrebe da razgovaramo ovdje u društvu ovog prilično stravičnog plutaca. Pronašli su ga u Temzi jucer poslije podne. Cini mi se da su u pitanju ubodi nožem, ali ne znamo o kome se radi. Trebali bismo krenuti u predvorje", nervozno je nastavio pričati.

Philip Mant bio je šarmantan stari gospodin kojeg je bilo nemoguće ne voljeti. Imao je gustu sijedu kosu i cupave obrve iznad revnih, svijetlih ociju. Pokazao mi je da skrenem iza ugla prema kabinama s tuševima, gdje smo dezinficirali cipele, svukli rukavice i maske i nagurali ih u smeće zajedno s ogrtacima. Zatim smo se zaputili u predvorje koje se otvaralo na parkiralište sa stražnje strane zgrade. Poput svega drugog u Londonu, i ustajao dim u ovoj prostoriji imao je svoju dugu povijest.

"Hocete li nešto pojesti ili popiti?" upitao je izvadiвши kutiju Plaversa. "Znam da više ne pušite, pa vam necu ponuditi cigaretu."

"Ne treba mi ništa osim odgovora koje mi vi možete dati", rekla sam.

Ruke su mu lagano drhtale dok je palio šibicu.

"Doktore Mant, što za Boga miloga radite ovdje?" zapocela sam. "Koliko ja znam, u Londonu biste trebali biti zbog smrti u obitelji."

"I bio sam. U isto to vrijeme."

"U isto to vrijeme?" rekla sam. "Što sad to znaci?"

"Doktorice Scarpetta, ionako sam imao namjeru otici, a onda je moja majka iznenada umrla, pa mi je bilo lakše odabrati vrijeme."

"Znaci, nemate namjeru vratiti se", rekla sam, ne sasvim ravnodušna.

"Jako mi je žao. Ali ne, nemani." Profinjenom je kretnjom otresao pepeo.

"Mogli ste mi to barem reci kako bih mogla poceti tražiti nekoga da vas zamijeni. Pokušala sam vas i nazvati nekoliko puta."

"Nisam vam rekao i nisam vas nazvao jer nisam želio da oni saznaju."

"Oni?" Cinilo se da je ta rijec nekako ostala visjeti u zraku. "Na koga točno mislite, doktore Mant?"

Sada je bio vrlo pribran. Pušio je prebacivši nogu preko noge, a trbuh mu se napinjao preko remena na hlačama. "Ne znam tko su oni, ali oni bez sumnje znaju tko smo mi. I to me plaši. Mogu vam točno reci kad je sve to pocelo.

Trinaestog listopada, a vi se možda sjećate tog slucaja, a možda i ne."

Nisam imala pojma o cemu prica.

"No, obdukciju je izvela Mornarica jer je smrt nastupila u njihovu brodogradilištu u Norfolku."

"Onaj covjek koji je umro od prignjecenja na doku?" Nejasno sam se prisjetila o cemu se radi.

"Baš taj."

"U pravu ste. To je bio slucaj Mornarice, ne naš", rekla sam naz-revši što bi moglo uslijediti. "Recite mi kakve to veze ima s nama."

"Vidite, ekipa za spašavanje napravila je pogrešku", nastavio je. "Umjesto da otpravi tijelo u mornaricku bolnicu u Portsmouthu, gdje mu je bilo i mjesto, dopremili su ga u moj ured, a mladi Danny nije znao da se radi o pogrešci. Tako da je poceo uzimati krv, voditi papirologiju i te stvari, pa je usput pronašao nešto veoma neobicno među osobnim stvarima preminuloga."

Shvatila sam da doktor Mant ne zna što se dogodilo Dannvju.

"Žrtva je kod sebe imala platnenu vreću", nastavio je. "A bolnicari su je jednostavno položili na tijelo i prekrili sve zajedno mrtvac-

kim pokrovom. I koliko god to bilo jadno, mislim da nikada ne bismo ni saznali da se to nije dogodilo."

"Saznali što?"

"Ovaj je momak, cini se, imao kod sebe primjerak jedne prilično zloslutne biblije koja je, kako sam kasnije doznao,

povezana s određenim kultom. Novim cionistima. Bila je to apsolutno užasna stvar, ta knjiga. Potanko je opisivala mucenja, ubojstva, takve stvari. Mene je užasno uznemirila."

"Je li se zvala Handova knjiga?" upitala sam.

"Bože, jest." Oci su mu zasvijetlile. "Jest, tako se zvala."

"Je li bila uvezana u crnu kožu?"

"Mislim da jest. A na njoj je bilo neko ime koje, zacudo, nije bilo ime preminulog. Shapiro, ili nešto slično."

"Dwain Shapiro."

"Naravno", rekao je. "Znaci da vi već znate za to."

"Znam za knjigu, ali ne i zašto ju je taj poginuli čovjek imao kod sebe, jer njegovo ime zasigurno nije bilo Dwain Shapiro."

Zastao je kako bi protrljao lice. "Mislim da mu je ime bilo Catlett."

"Ali on bi mogao biti Shapirov ubojica", rekla sam. "Zato je možda kod sebe imao tu bibliju."

Mant to nije znao. "A isto tako ne znam što se dogodilo s tom knjigom nakon što ju je Danny pronašao", rekao je.

"Kad sam shvatio da u mrtvacnici imamo slučaj koji pripada Mornarici, rekao sam Dannvu da organizira prijevoz do Portsmoutha. I jasno, stvari tog jadrnika trebale su otici zajedno s njim."

"Ali Danny je zadržao knjigu", rekla sam.

"Bojim se daje tako." Nagnuo se naprijed i ugasio cigaretu u pepeljari na stolicu za kavu.

"Zašto je to učinio?"

"Slučajno sam ušao u njegov ured i primijetio je, pa sam ga upitao zašto je, za ljubav Božju, knjiga još kod njega. Njegovo je objašnjenje glasilo daje pomislio kako je knjigu netko zabunom pridodao stvarima preminuloga, budući daje na njoj bilo napisano necije tude ime. Da i torba zapravo pripada nekom drugom." Zastao je. "Vidite, u to je doba bio još podosta nov u poslu i mislim da je jednostavno napravio iskrenu pogrešku."

"Recite mi nešto," rekla sam, "je li u to doba ured nazvao kakav novinar? Netko tko se možda raspitivao o tom čovjeku koji je prignjecen u brodogradilištu?"

"O, da. Došao nas je posjetiti gospodin Eddings. Sjećam se toga jer mu je bilo prilično stalo da otkrije svaku pojedinost, što me je malo zbunilo. Koliko ja znam, nikada nije napisao ni riječ o tome."

"Je li možda Danny razgovarao s Eddingsom?"

Mant se zamišljeno zagleda u daljinu. "Cini mi se da sam vidio njih dvojicu kako nešto pricaju. Ali mladac je zacijelo bio pametan, pa mu nije dopustio da iskoristi njegove riječi u članku."

"Je li moguće da je on Eddingsu dao knjigu, pod pretpostavkom daje Eddings radio na prici o Novim cionistima?"

"Zapravo, ne znam. Nikada više nisam vidio tu knjigu, pa sam pretpostavio da ju je Danny vratio Mornarici. Nedostaje mi taj mladac. Da vas pitam usput, kako je on? Kako koljeno? Ja sam ga znao zvati poskocica, znate?" Nasmijao se. Noja nisam odgovorila na pitanje, niti sam se nasmiješila. "Recite mi što se dogodilo poslije toga? što vas je uplašilo?"

"Neobične stvari. Netko mi je sustavno spuštao slušalice. Stalno me netko slijedio. Moj nadzornik mrtvacnice, sjećate se, dao je otkaz bez nekog dobrog objašnjenja. A jednoga dana kad sam izašao na parkiralište, vjetrobran mog automobila bio je prekriven krvlju. Dao sam je na analizu i bila je grupa 'mesnica'. Drugim riječima, radilo se o krvlju krvi."

"Pretpostavljam da poznajete detektiva Rochea", rekla sam.

"Nažalost. I uopće mi se ne sviđa."

"Je li on ikada pokušao od vas doznati neke informacije?"

"Znao je navratiti. Ne na obdukcije, naravno. Nema on želudac za njih."

"Što gaje zanimalo?"

"Pa, taj mornaricki slučaj o kojem sam vam pričao. Imao je neka pitanja koja su se ticala toga."

"Je li se raspitivao o osobnim stvarima? O toj torbi koja je slučajno pristigla u mrtvacnicu zajedno s tijelom?"

Mant se pokušavao prisjetiti. "Pa, sad kad ste podboli ovo moje jadno sjećanje, cini mi se da se zaista raspitivao o toj torbi. A ja sam ga, vjerujem, uputio na Dannvu."

"Hm, Danny mu je očito nije dao", rekla sam. "Barem mu nije dao knjigu, jer smo na nju kasnije nabasali."

Nisam mu rekla kako jer ga nisam željela uzrujati. "Ta prokleta knjiga nekome je zacijelo užasno važna", razmišljao je naglas.

Štjela sam, pa je on ponovno zapalio. Zatim sam rekla: "Zašto mi to niste rekli? Zašto ste jednostavno pobjegli bez i jedne jedine riječi?"

"Iskreno, nisam vas htio miješati u sve to, osim svega. A sve je zapravo zvučalo dosta nevjerojatno." Zastao je, a ja sam po izrazu njegova lica vidjela da osjeća kako se dogodilo dosta ružnih stvari otkako je napustio Virginiju.

"Doktorice Scarpetta, ja nisam mlad čovjek. Ja samo želim obavljati svoj posao u miru još to malo prije no što odem u

mirovinu."

Nisam ga htjela dalje kritizirati jer sam razumjela njegove postupke. Iskreno, nisam ga mogla kriviti, a bilo mi je drago što je otišao, jer je tako vjerojatno spasio vlastiti život. Ironija je bila u tome da taj covjek nije znao ništa važno, i da je bio ubijen, ta bi smrt bila bez pravog motiva, baš kao što je i Dannvjevo ubojstvo bilo besmisleno.

Zatim sam mu ispricala istinu pokušavajući odagnati slike proteze na koljenu jednake žarkocrvene boje kao što je bila i Dannvjeva prolivena krv, slike lišca i prljavštine zalijepljene na njegovu zakrvavljenu kosu. Sjetila sam se Dannvjeva blistavog osmijeha i znala sam da nikada neću zaboraviti malu bijelu vrecicu koju je iznio iz kofica na brežuljku, gdje je pas bio lajao gotovo cijelu noc. U mislima ću zauvijek moći vidjeti tugu i strah koji su mu sjajili iz očiju dok mi je pomagao s umorenim Tedom Eddingsom, kojeg je, sada sam to znala, poznavao. Zajedno, ta su dvojica mladica jedan drugoga neoprezno korak po korak odvela bliže nasilnoj smrti.

"Isuse Bože. Jadan djecak", bilo je sve što je Mant mogao prozboriti.

Prekrio je oci rupcem, a kad sam ga ostavila, još je plakao.

15

wesley i ja te smo večeri odletjeli natrag u new york ka-mo smo stigli vrlo rano jer su nam u leda puhali vjetrovi brži od stotinu cvorova. Prošli smo carinu i dobili svoje torbe, a onda nas je isti onaj autobus vratio do privatnog aerodroma gdje nas je Learjet još čekao.

Iznenada je bilo zatopliło, pa je izgledalo kao da će kiša, tako da smo letjeli među velebnim crnim olujnim oblacima koji su svako toliko bljeskali od svojih burnih misli. Oluja je glasno krcila i sijevala, a mi smo jurili, kako nam se činilo, samim središtem neke gromoglasne svade. Malo su me obavijestili o tome kakvo je trenutno stanje stvari, a nije me začudilo da je FBI postavio vlastito terensko zapovjedništvo, zajedno s onim policijskim i spasilackim.

Lucy je, laknulo mi je kad sam cula, povučena s terena i sada je ponovno radila u Jedinici za tehnička istraživanja, odnosno JETI-ju, gdje je bila na sigurnom. Ono što mi Wesley nije rekao sve dok nismo stigli na Akademiju bilo je daje Lucy mobilizirana zajedno s ostatkom EST-a i da neće još dugo ostati u Quanticu.

"Ne dolazi u obzir", rekla sam mu kao da sam majka koja odbija dati svoj pristanak.

"Bojim se da ovdje nemaš pravo glasa", odgovorio je.

Pomogao mi je nositi torbe predvorjem Jeffersona koje je ove subotnje večeri bilo pusto. Mahnuli smo mladoj ženi koja je sjedila na recepciji i nastavili se prepirati.

"Za Boga miloga", nastavila sam, "ona je posve nova ovdje. Ne možeš je tek tako gurnuti u središte nuklearne krize."

"Ne guramo mi nju ni u što." Otvorio je staklena vrata gurnuvši ih prema naprijed. "Sve što nam treba su njezine tehničke vještine. Neće ona ni na koga pucati snajperom, niti će skakati iz aviona."

"Gdje je sada?" upitala sam kad smo ušli u dizalo. "Nadam se u krevetu."

"Oh." Pogledala sam na sat. "Izgleda daje ponoc. Mislila sam da je već sutrašnji dan i da uskoro moram ustati."

"Znam. I mene smetu ove vremenske razlike."

Pogledi su nam se sreli, a ja sam okrenula glavu. "Pretpostavljam da se moramo pretvarati da se ništa nije dogodilo", rekla sam s dozom zajedljivosti u glasu, jer još nismo bili razgovarali o tome što se dogodilo između nas.

Izašli smo u hodnik, Wesley je utipkao šifru u digitaliziranu tipkovnicu. Brava se otključala, pa je otvorio staklena vrata.

"Kakve koristi od pretvaranja?" rekao je utipkavši još jednu šifru nakon čega su se otvorila još jedna vrata.

"Samo mi reci što želiš učiniti", rekla sam.

Sada smo već bili u sigurnosnom apartmanu gdje sam obično odsjedala kad sam, bilo zbog posla, bilo zbog opasnosti, morala prespavati u Quanticu. Odnio mi je torbe u spavacu sobu, a ja sam navukla zavjese preko velikog prozora u dnevnom boravku. Apartman je bio ureden udobno, ali jednostavno, a kad mi Wesley nije odgovorio, sjetila sam se da vjerojatno nije sigurno voditi intimne razgovore ovdje gdje su, znala sam, prislušivali svaki telefonski aparat. Izašla sam za njim natrag u hodnik, pa sam tamo ponovila svoje pitanje.

"Budi strpljiva", rekao mi je, a u tom mi se trenutku učinio tužnim, no možda je bio samo umoran. "Gledaj, Kay, sad moram poci kuci. Prva stvar koja nam je na rasporedu za sutra ujutro jest nadgledanje iz zraka s Marciom Gradecki i senatorom Lordom."

Gradeckijeva je bila javna tužiteljica, a Frank Lord predsjednik Sudskog odbora i moj stari prijatelj.

"Volio bih da podeš s nama, buduci da ti, sve u svemu, čini se imaš više informacija o ovome što se događa od bilo koga drugog. Možda bi im ti mogla objasniti važnost te biblije u koju ovi ludaci vjeruju. To da će ubiti zbog nje. Da će umrijeti za nju."

Uzdahnuo je i protrljao oci. "A moramo razgovarati i o tome kako ćemo - ne dao Bog - izaći na kraj s kontaminiranim tijelima ako ovi prokleti šupci odluče raznijeliti reaktore." Ponovno me pogledao.

"Sve što možemo učiniti jest pokušati", rekao je, a ja sam znala da se to sada ne odnosi više samo na nuklearnu krizu.

"To i radim, Bentone", rekla sam i povukla se u svoj apartman.

Nazvala sam centralu i zamolila ih da mi nazovu Lucvnu sobu, a kad mi se nitko nije javio, znala sam što to znaci. Bila je u JETI-ju, a tamo je nisam mogla nazvati jer nisam znala u kojem bi se dijelu te zgrade velicine nogometnog igrališta mogla nalaziti. Stoga sam obukla kaput i izašla iz Jeffersona, jer nisam mogla zaspati prije no što vidim svoju necakinju.

JETI ima vlastita cuvana ulazna vrata nedaleko od onih za ulaz u Akademiju, ali vecina FBI-eve policije sada me je vec prilicno dobro poznavala. Stražar na dužnosti iznenadio se kad sam se pojavila, pa je izašao iz kucice i upitao što trebam.

"Mislim da moja necakinja radi dokasno", pocela sam objašnjavati.

"Da, gospodo. Vidio sam daje ušla još ranije." "Postoji li način da stupite u kontakt s njom?"

"Hmmm." Namrštio se. "Znate li možda barem približno u kojem bih je dijelu mogao pronaci?"

"Možda u prostoriji s kompjuterima."

Pokušao je, ali bez uspjeha, a zatim me pogledao. "Ovo je važno."

"Da, važno je", rekla sam zahvalno.

"Jedinica cetrdeset i dva bazi", rekao je.

"Reci, cetrdeset i dva."

"Možeš me dočekati na vratima JETI-ja?"

"Razumijem."

Cekali smo da se pojavi cuvar, a onda je on preuzeo stražarsko mjesto dok me njegov partner puštao u zgradu. Neko smo vrijeme tumarali praznim hodnicima, pokušavajući otvoriti zaključana vrata koja su vodila u radionice i laboratorije gdje se moja necakinja mogla skrivati. Nakon nekih petnaest minuta, posrecilo nam se. Cuvar je pokušao otvoriti jedna vrata i ona su se otvorila puštajući nas u golemu prostoriju koja je bila radionica znanstvene djelatnosti Djeda Mraza.

U sredini svega toga nalazila se Lucy, koja je na ruci imala senzornu rukavicu za prividnu stvarnost, a na glavi kacigu s malim

zaslonom, spojenu na dugacke, debele crne kabele koji su vijugali po podu.

"Trebali vam pomoć?" upitao me cuvar. "Ne", rekla sam. "Puno vam hvala."

Lucvni suradnici odjeveni u laboratorijske ogrtače i kute bili su zaposleni na racunalima, uredajima za interface i golemim videozaslonima, i svi su me oni vidjeli kad sam ušla unutra. No, Lucy je bila slijepa. Ona zapravo i nije bila u toj sobi, vec u onoj koja se vidjela na kompjuterskim zaslonima njezine kacige, gdje je u prividnoj stvarnosti šetala uskim nogostupima, vjerovala sam, nuklearnog postrojenja u Old Pointu.

"Sad cu povecati", govorila je pritišćući dugme na gornjem dijelu rukavice.

Prostor na videozaslону iznenada je narastao kad je prilika koja je predstavljala Lucy zastala pred strmim stubama s rukohvatom.

"Sranje, smanjujem", rekla je nestrpljivo. "Nema šanse da ovo uspije."

"Obecajem ti da bi moglo", rekao je neki mladac koji je pažljivo nadzirao veliku crnu kutiju. "Samo je zeznuto."

Zastala je i prilagodila nešto drugo na slici koju je vidjela. "Ne znam, Jime, jesu li ovo podaci visoke rezolucije ili je problem u meni?"

"Mislim daje problem u tebi."

"Možda me hvata mucnina od prividne stvarnosti", rekla je zatim moja necakinja krecuci se necim što je izgledalo poput pokretnih vrpca i golemih turbina koje sam vidjela na videozaslону.

"Bacit cu pogled na algoritam."

"Znaš", rekla je spuštajući se prividnim stubama, "možda bismo ga jednostavno trebali prebaciti u program pisan C jezikom i povecati vrijeme cekanja izvršavanja operacija od tri-cetiri na tristo i cetiri mikrosekunde, i tako dalje, umjesto ovoga što nam je sada u softvvareu."

"Da. Sekvence prijenosa su poremećene", rekao je netko drugi. "Moramo uskladiti vremenske petlje."

"Ono što si ne možemo priuštiti jest da ovo previše masiramo", zaculo se još necije mišljenje. "I, Lucy, teta ti je ovdje."

Zastala je na trenutak, a zatim nastavila kao da nije cula što joj je covjek upravo rekao. "Gledaj, ja cu još izvesti C kod prije jutra. Moramo biti prisebni jer ce nam inace To to završiti zaglavljn ili ce se stropoštat niza stube. A onda smo skroz sjebani."

Toto je, mogla sam samo zaključiti, bio ona cudnovata mjehu-rasta glava s jednim videookom koja je bila montirana na nezgrapno celicno tijelo, ne više od jednog metra. Umjesto nogu imao je gumom obložene gusjenice, a na rukama je imao hvataljke i oopenito je podsjećao na mali animirani tenk. Toto je bio parkiran sa strane, nedaleko od svoje

gazdarice koja je upravo skidala kacigu.

"Moramo promijeniti biokontrolore na ovoj rukavici", rekla je pocevši je pažljivo skidati. "Ja sam naviknuta na to da jedan prst znaci naprijed, a dva natrag. Ne obrnuto. Ne mogu si dopustiti takvu zbrku kad budemo na terenu."

"To je lako", rekao je Jim, a zatim je otišao do nje i uzeo rukavicu.

Lucy je izgledala napeta do tocke ludosti kad mi je prišla pokraj vrata.

"Kako si ti ušla?" Uopce nije bila prijateljski raspoložena. "Jedan od stražara." "Sva sreca da te poznaju."

"Benton mije rekao da te doveo natrag jer te EST treba", rekla sam.

Promatrala je svoje kolege koji su i dalje radili. "Vecina momaka je vec tamo."

"U Old Pointu", rekla sam.

"Imamo u tom podrucju ronioce, snajperisti su smješteni u blizini, helikopteri su u pripravnosti. Ali ništa nam to nece pomoci ako ne uspijemo ubaciti unutra barem jednu osobu."

"A to naravno nisi ti", rekla sam znajuci da cu, izjavi li sada suprotno, ubiti FBI, sve njegove agente do jednoga i to sve odjedanput.

"Na neki nacin to zapravo jesam ja", rekla je moja necakinja. "Ja cu upravljati Totom. Hej, Jime", pozvala gaje. "Kad vec radiš na tome, dodaj na ploču i naredbu za letenje."

"Znaci, Toto ce nam imati krila", našalio se netko. "Sjajno. Trebat ce nam jedan pametan andeo cuvar."

"Lucy, imaš li ti pojma koliko su opasni ti ljudi?" Nisam si mogla pomoci.

Pogledala me i uzdahnula. "Cekaj malo, što ti misliš, teta Kay? Misliš li da sam ja neko dijete koje se igra s Tinker Toy igrackama42?"

"Mislim da ne mogu a da ne budem jako zabrinuta."

"U ovom bismo trenutku svi trebali biti jako zabrinuti", rekla je, iscrpljena. "Gledaj, moram se vratiti na posao." Bacila je pogled na sat i polako ispustila dugacak uzdah. "Želiš brz pregled mog plana, tako da barem znaš što se dogada?"

"Molim te."

"Pocinje s ovim." Sjela je na pod, a ja sam se spustila do nje, nas-lonivši se na zid. "U normalnim okolnostima robota poput Tota vodio bi radio, ali to nikada ne bi uspjelo na mjestu s toliko betona i celika. Tako da sam se dosjetila necega što mi se cini bolje. U osnovi, on ce sa sobom imati špulu optickog kabela koji ce, dok se bude kretao, ostavljati za sobom poput puževa traga."

"A gdje ce se to kretati?" upitala sam. "Elektranom?"

"To uprto pokušavamo ustanoviti", rekla je. "Ali mnogo ce ovisiti o onome što se dogodi. Mogli bismo se pritajiti i skupljati informacije. Ili bismo na kraju mogli završiti s otvorenom akcijom, na primjer, ako teroristi zatraže telefon za pregovore o taocima, na što racunamo. Toto mora biti spreman poci bilo kuda u bilo kojem trenutku."

"Osim stubama."

"Može on i stubama. Nekima bolje, nekima lošije."

"A opticki ce kabel predstavljati tvoje oci?" rekla sam.

"Bit ce spojen ravno na moju rukavicu," Podigla je obje ruke. "A ja cu se kretati kao da ja idem unutra umjesto Tota. Prividna stvarnost dopustit ce mi prisutnost izdaleka, tako da mogu odmah reagirati na sve ono što njegovi senzori primijete. A usput receno, vecina njih je u onoj krasnoj nijansi sivog u koju smo ga obojili." Pokazala mi je prstom na svog malog prijatelja s druge strane prostorije. "Njegova mu pametna boja pomaže da se ne sudara sa stvarima", dodala je kao da bi mogla voljeti tog mališana.

"Je li se i Janet vratila s tobom?" upitala sam zatim. "Ona privodi stvar kraju u Charlottesvilleu."

42 Marka igracaka sastavljenih od drvenih klinova, zglobova, kotacica itd. kojima djeca uce sastavljati strukture.

"Privodi stvar kraju?"

"Znamo tko je provaljivao u racunalo CP&L-a", rekla je. "Neka žena, asistentica na nuklearnoj fizici. Iznenadenje!"

"Kako se zove?"

"Loren nešto." Protrljala je lice rukama. "Bože, nisam smjela sjesti. Znaš, od prividne stvarnosti stvarno ti se može poceti vrtjeti u glavi, ako ostaneš predugo. U zadnje vrijeme gotovo da mije zlo od nje. Uh." Nekoliko je puta zapucketala prstima. "McComb. Loren McComb."

"A koliko ima godina?" upitala sam je sjetivši se da mi je Cleta rekla kako se Eddingsova djevojka zvala Loren.

"U kasnim je dvadesetim." "Odakle je?"

"Iz Engleske. Ali zapravo je iz Južnoafricke Republike. Crnkinja je."

"Što objašnjava njezin loš karakter, prema rijecima gospode Ed-dings."

"Ha?" Lucy me s cudenjem pogledala.

"I kakve ona ima veze s Novim cionistima?" upitala sam.

"Izgleda da se povezala s njima preko Interneta. Vrlo je militantna i neprijateljski nastrojena prema vladi. Moja je

teorija da su joj polako ispirali mozak, što je dulje komunicirala s njima."

"Lucy," rekla sam, "mislim da je ona bila Eddingsova djevojka i njegov izvor informacija, a na kraju je možda pomogla Novim cionistima da ga ubiju, vjerojatno preko kapetana Greena."

"Zašto bi mu najprije pomogla, a onda se tako ponijela?"

"Možda je bila uvjerenjena da nema izbora. Ako mu je pomogla pruživši mu podatke koji su mogli naštetiti Handovoj stvari, možda su je uvjerali da im pomogne ili su joj možda prijetili."

Sjetila sam se Cristal pjenušca u Eddingsovu hladnjaku i zapitala se nije li planirao provesti Silvestrovo sa svojom djevojkom.

"Na koji način su željeli da im pomogne?" upitala je Lucy.

"Vjerojatno je znala kod za njegov protuprovalni alarm, možda čak i kombinaciju njegova sefa." Moja je posljednja misao bila ujedno i najgora. "Možda je bila s njim u camcu one noci kad je poginuo.

Sto se toga tice, ne znamo da ga ona sama nije otrovala. Napokon, znanstvenica je."

"Prokletstvo."

"Pretpostavljam da ste razgovarale s njom", rekla sam.

"Janet je to učinila. McCombova tvrdi da je bila na Internetu prije otprilike osamnaest mjeseci i daje nabasala na poruku koja je bila izvješena na jednoj od takozvanih oglasnih ploca. Navodno, neki je producent radio na filmu u kojem su teroristi trebali zauzeti nuklearnu elektranu kako bi uspjeli ponovno stvoriti situaciju sa Sjevernom Korejom i dobiti plutonij za izradu oružja, i tako dalje, i tako dalje. Taj navodni producent tražio je tehničku pomoć, za koju je bio spreman platiti."

"Je li vam dala ime tog nekog producenta?" upitala sam.

"On je sebe uvijek nazivao samo 'Pseudonim' kako bi naglasio daje zapravo poznat. Ona je zagrizla do daske i tako je pocela njihova veza. Pocela mu je slati podatke iz diplomatskih radnji kojima je imala pristup, buduci daje bila asistentica na fakultetu. Dala je tom šupku, 'Pseudonimu', svaki recept kojeg se covjek može dosjetiti, o tome kako zauzeti Old Point i poslati sklopove goriva Arapima."

"A što je s izradom kontejnera?"

"I to. Ukrasti tone i tone iscrpljenog urana iz Oak Ridgea. Poslati ih u Irak, Alžir ili gdje vec, gdje ce od njega izraditi kontejnere od stotinu i dvadeset i pet tona. Zatim ih poslati natrag ovamo gdje se pohranjuju do velikog dana. A onda je zašla u objašnjavanje toga kako se uran pretvara u plutonij unutar reaktora." Lucy je zastala i bacila pogled na mene.

"Tvrdi da joj nikada nije palo na pamet da bi se to što je radila moglo zaista dogoditi."

"A je li joj bilo dovoljno stvarno kad je pocela provaljivati u racunalo CP&L-a?"

"To je nešto što ne može objasniti, niti je voljna dati nam motiv."

"Pretpostavljam daje motiv lako dokuciti", rekla sam. "Eddingsa su zanimali bilo kakvi telefonski razgovori s arapskim zemljama koje su mogli voditi određeni ljudi. A dobio je popis preko prolaza u Pittsburghu."

"I ti misliš da ona nije skužila kako Novi cionisti neće baš imati sluha za to njezino pomaganje decku, koji je sasvim slucajno novinar?"

"Mislim da joj to nije bilo važno", rekla sam ljutilo. "Vjerujem da je uživala u opasnostima sjedenja na dvije stolice. Ako ništa drugo, zacijelo se osjecala vrlo važnom, a to je bio osjecaj kakvog prije nije imala u svom mirnom akademskom svijetu. Sumnjam da ju je stvarnost lupila po glavi prije no što je Eddings stao njuškati po NAVSEA-i, uredu kapetana Greena i tko zna cemu sve ne, a onda je netko dojavio Novim cionistima da njihov izvor, gospodica McComb, prijeti uništenjem cijele misije."

"Da ih je Eddings prozreo," rekla je Lucy, "nikada to ne bi mogli izvesti."

"Tako je", rekla sam. "Daje itko od nas shvatio na vrijeme, ovo se sada ne bi dogadalo." Promatrala sam ženu u laboratorijskom ogrtacu kako upravlja Totovim rukama ne bi li robot podigao kutiju. "Reci mi," rekla sam, "kako se Loren McComb ponašala kad je Janet razgovarala s njom?"

"Bila je distancirana. Posve bez osjecaja."

"Handovi su ljudi vrlo mocni."

"Pretpostavljam da jesu, ako jednog trenutka možeš pomagati svom decku, a onda te sljedeceg nagovore da ga ubiješ." I Lucy je promatrala svog robota, ali cinilo se da nije zadovoljna onim što vidi.

"Uglavnom, gdje god da FBI drži gospodicu McComb, nadam se daje tamo Novi cionisti ne mogu pronaci."

"Drže je u izolaciji", rekla je Lucy u trenutku kad se Toto iznenada ukopao na mjestu, a kutija mu je uz tup udarac ispala na pod. "Na koliko si okretaja namjestila rameni zglob?" viknula je.

"Osam."

"Spustimo to na pet. Prokletstvo." Ponovno je protrljala lice. "Samo nam još to treba."

"Ja cu te sada ostaviti i idem natrag do Jeffersona", rekla sam us-tajuci.

U ocima joj se pojavio neobican pogled. "Odsjela si na sigurnosnom katu, kao i obicno?" upitala je.

"Da."

"To pretpostavljam nema veze, ali tamo drže i Loren McComb", rekla je.

Zapravo se moj apartman nalazio odmah do njezina, samo što ona, za razliku od mene, nije imala slobodu kretanja. No dok sam

neko vrijeme sjedila u krevetu, pokušavajući citati, cula sam kroz zid njezin televizor. Cula sam kako mijenja programe, a zatim sam prepoznala zvukove 'Zvezdanih staza' kad je pocela gledati reprizu jedne od starih epizoda. Satima smo bile odvojene samo nekoliko metara a da ona to nije znala. Ja sam je zamišljala kako smireno miješa hidroklornu kiselinu i cijanid u bocici da bi zatim usmjerila plin prema ulaznom ventilu kompresora. Istoga trenutka dugacko crno crijevo vjerojatno se stalo divljacki trzati u vodi, da bi se zatim umirilo i pocelo se tek ljujka-ti na lijevoj rijecnoj struji.

"Sanjaj to", rekla sam joj, premda me nije mogla cuti. "Sanjaj to do kraja života. Svake proklete noci." Ljutilo sam ugasila svjetlo.

16

rano ujutro sljedeceg dana pod mojim se prozorima valja-la gusta magla, a u Ouanticu je vladala neobicna tišina. Nisam cula ni jedan pucanj ispaljen u streljanama, a cinilo se da su marinci po-zaspali. Kad sam izašla kroz dvostruka staklena vrata što su vodila do prostora s dizalima, zacula sam zvuk zatvaranja nekih vrata i škljocaj sigurnosnih brava u apartmanu do mojeg.

Stisnula sam gumb za spuštanje i obazrela se oko sebe, a onda sam ugledala dvije agentice u strogim kostimima kako, svaka s jedne strane, prate crnkinju dosta svijetle kože koja me gledala ravno u oci, kao da smo se vec negdje srele. Loren McComb imala je prkosne tamne oci, a ponos joj je izvirao iz dubina duše, kao daje to izvor koji hrani njezin opstanak i zbog kojeg cvjeta sve cega se dotakne.

"Dobro jutro", rekla sam.

"Doktorice Scarpetta", pozdravila me turobno jedna od agentica kad smo se sve cetiri zajedno ukrcale u lift.

Zatim smo šutjele do prvog kata. Ja sam osjecala kiseo ustajali vonj koji se širio oko ove žene koja je pokazala Joelu Handu kako napraviti bombu. Na sebi je imala uske izbljedjele traperice, tenisi-ce i dugacku, široku bijelu bluzu koja nije mogla sakriti njezinu impresivnu gradu koja je zacijelo pridonijela Eddingsovoj fatalnoj pogrešci u procjeni te žene. Stajala sam iza nje i njezinih cuvarica i promatrala uski komadic njezina lica koji sam mogla vidjeti. Obliza-la je usne i ostavila ih malo rastvorenima, gledajući ravno pred sebe u vrata dizala. Jedva sam cekala da se otvore.

Tišina je bila teška poput magle koja nas je cekala vani, a onda su se vrata otvorila i mogle smo izaci na prvom katu. Nisam se žurila izaci, vec sam promatrala kako te dvije agentice odvođe gospodicu McComb a da nisu na nju položile ni prst. Nisu ni morale, jer se znalo da mogu, i to bez problema, ukaže li se potreba. Otpatile su Loren McComb niz hodnik, a zatim su skrenule u jedan od bezbroj zatvorenih prolaza što su se nazivali 'krticji prolazi'. Iznenadilo me kad je crnkinja zastala i okrenula se da me ponovno pogleda. Uхватила je moj mrki pogled i nastavila hodati, približavajući se tako, nadala sam se, dugom hodocašcu u zatvor.

Popevši se uza stube, ušla sam u kavanu gdje su na zidovima vis-jele zastave svih država federacije. U kutu ispod Rhode Islanda pronašla sam Wesleyja.

"Upravo sam vidjela Loren McComb", rekla sam spuštajući svoj pladanj.

Bacio je pogled na sat. "Veci dio današnjeg dana provest ce u razgovorima s nama."

"Misliš li da bi nam mogla reci nešto što ce nam biti od pomoci?"

Privukao je posudice sa soli i paprom. "Ne. Prekasno je za to", rekao je jednostavno.

Jela sam pržena bjelanca i suhi tost, dok sam pila crnu kavu promatrala nove agente i policajce nacionalne Akademije kako si spravljaju omlete i kolace. Neki su uzimali sendvice od slanine i kobasica, pa sam pomislila kako je dosadno ostarjeli.

"Trebali bismo krenuti." Podigla sam svoj pladanj jer nekada se jednostavno ne isplati jesti.

"Ja još jedem, šefice." Igrao se svojom žlicicom. "Ti jedeš granolu⁴³ koje više nema." "Možda cu uzeti još." "E, nećeš", rekla sam. "Razmišljam."

"U redu." Pogledala sam ga zaintrigirana za ono što mi je htio reci.

"Reci mi, koliko je točno važna ta Handova knjiga?"

"Jako je važna. Dio problema nastao je i kad je Danny uzeo knjigu i vjerojatno je dao Eddingsu."

"Zašto misliš da je toliko važna?"

"Ti radiš profile ljudi. Ti bi trebao znati. Govori im kako da se ponašaju. Ta ih Knjiga cini predvidljivima."

⁴³ Jelo izradeno od pomiješanih mrvica prepečenog kruha, žitarica, sjemenja i oraha; obicno zasladeno.

"To je užasavajuća pomisao."

U devet ujutro prošli smo pokraj streljana do pola jutra travnate površine što se nalazila u blizini poligonske zgrade koju je EST koristila baš za ovakve manevre kakvi su im danas bili potrebni. Jutros ih, naprotiv, nigdje nije bilo na vidiku jer su svi bili u Old Pointu, osim našeg pilota, Whita. On je kao i obično šutio, odjeven u crno letacko odijelo i čekao nas pokraj plavo-bijelog Bella 222, korporacijskog dvo-motornog helikoptera koji je isto tako bio vlasništvo CP&L-a.

"Whit." Wesley mu je klimnuo glavom. "Dobro jutro", rekla sam dok smo se ukrcavali.

Unutra su se, u kabini nalik na one u malim avionima, nalazila četiri sjedišta. Senator Lord bio je posve zaokupljen nečim što je citao, a i javna tužiteljica preko puta njega bila je zadubljena u neke papire. Whit je najprije otišao po njih u Washington, a činilo se da se ni jedno ni drugo nisu baš naspavali, i to posljednjih nekoliko noći.

"Kako si, Kay?" Senator nije dizao pogled.

Bio je odjeven u tamno odijelo i bijelu košulju s krutim ovratnikom. Košulja mu je bila tamnocrvena, a na manšetama je imao gumbe Senata. Za razliku od njega, Marcia Gradecki imala je na sebi jednostavan svijetloplavi kostim i oko vrata je nosila bisere. Bila je to strašna žena s licem koje je bilo privlačno na jedan snažan, dinamičan način. Iako je ona svoju karijeru započela u Virginiji, do ovoga se trenutka nas dvije nismo susrele.

Wesley se pobrinuo za to da nas upozna prije no što smo se podigli u nebo koje je bilo savršeno plavo. Letjeli smo iznad žarkožutih školskih autobusa koji su u ovo doba dana bili prazni, a zatim su zgrade na brzinu ustupile mjesto mocvarama s čekama za patke i golemim prostranstvima šuma. Sunce je kroz krošnje drveća obasjavalo puteljke, a kad smo krenuli duž rijeke James, naš nas je odraz u tišini pratio vodenom površinom.

"Uskoro ćemo nadletjeti Guvernerovo pristanište", rekao je Wesley, a za međusobni razgovor nisu nam trebale slušalice, već samo kad bismo se obracali pilotu. "To je dio gdje CP&L posjeduje nekretnine i gdje živi Brett West. On je potpredsjednik koji je zadužen za operacije i živi u devetsto tisuća dolara vrijednoj kući tu dolje." Zastao je, a mi smo svi pogledali prema dolje. "Možete je vidjeti. Eno tamo. Ona velika kuća od opeke s bazenom i košarkaškim igralištem sa stražnje strane."

U tom je naselju bilo mnogo velikih domova od opeke koji su imali bazene i bili okruženi bolno mladom vegetacijom. Postojalo je također i igralište za golf i yacht dub gdje je, rekao nam je, West držao svoju barku koje u ovom trenutku tamo nije bilo.

"A gdje je sada taj gospodin West?" upitala je javna tužiteljica kad je naš pilot skrenuo prema sjeveru na mjestu gdje Chickahominy utječe u rijeku James.

"U ovom trenutku ne znamo." Wesley je i dalje gledao kroz prozor.

"Pretpostavljam da vjerujete kako je upleten u sve ovo", rekao je senator.

"Bez sumnje. U stvari, kad je CP&L odlučio otvoriti podružni ured u Suffolku, izgradili su ga na zemlji koju su kupili od farmera po imenu Joshua Hayes."

"I u njegove je podatke isto provalila", prekinula sam ga.

"Hakerica?" rekla je Gradeckijeva.

"Tako je."

"A nju imate u pritvoru", rekla je.

"Imamo. Izgleda da se vidala s Tedom Eddingsom, pa se tako i on upleo u sve to i na kraju izgubio život." Wesleyjevo je lice bilo kruto. "A ja sam uvjeren da je West od samog početka pomagao Joela Handa. Sada već možete vidjeti taj podružni ured." Pokazao nam je prstom. "A, kako je svijet mali," dodao je ironično, "nalazi se odmah pokraj Handova logora."

Podružni ured zapravo svodio na golemo parkiralište na kojem su stajali kamioni opremljeni za popravke strujne mreže i crpke za plin, a na krovovima potpuno jednakih zgrada koje su se nastavljale jedna na drugu bilo je crvenim slovima ispisano CP&L. Kad smo zaobišli taj kompleks i nadletjeli skupinu stabala, teren ispod nas iznenada se pretvorio u prostranstvo od pedeset jutara uz rijeku Nansemond gdje je Joel Hand živio okružen visokom metalnom ogradom koja je, prema pričama, bila pod naponom.

Njegov se logor sastojao od mnoštva kucica i baraka, dok je njegova vlastita kuća bila trošna i poduprta visokim bijelim stupovima. No, te zgrade nisu bile ono što nas je brinulo. Brinule su nas druge građevine koje smo ugledali: goleme drvene strukture koje su izgledale poput skladišta izgrađenih u redu duž željeznickih travnica koje su vodile do masivnog privatnog doka za ukrcaj s golemim dizalicama uz obalu rijeke.

V

"Ovo nisu obični štagljevi", primijetila je javna tužiteljica. "Što se otprema s ove farme?"

"Ili doprema na nju", rekao je senator.

Podsjetila sam ih na ono što je Dannvjev ubojica donio na sag mog Mercedes. "Ovo bi moglo biti mjesto gdje su

spremljeni kontejneri", dodala sam. "Zgrade su dovoljno velike, a za to bi vam trebale dizalice i kamioni ili vlakovi." "To onda bez daljnega povezuje ubojstvo Dannvja Webstera s Novim cionistima", rekla mi je javna tužiteljica nervozno se poigravajući svojim biserjem.

"Ili barem s nekim tko je ulazio i izlazio iz skladišta gdje se kontejneri cuvaju", odgovorila sam. "Mikroskopske cestice iskorištenog urana vjerojatno su posvuda, ako uzmemo da su sanduci zaista obloženi iscrpljenim uranom."

"Znaci, taj bi pojedinac mogao imati urana na donovima svojih cipela i ne znati za to", rekao je senator Lord.

"Bez sumnje."

"Hm, onda moramo pretražiti ovo mjesto i vidjeti što cemo pronaci", rekao je zatim.

"Da, gospodine", složio se Wesley. "Cim budemo mogli."

"Frank, zasada oni nisu učinili ništa što bismo mogli dokazati", obratila mu se Gradeckijeva. "Nemamo opravdani razlog. Novi cionisti nisu preuzeli odgovornost."

"Ma, znam i ja kako to ide, ali ovo je smiješno", rekao je Lord. "Ovdje dolje nema nikoga osim pasa, barem se meni tako čini. Objasni mi onda, ako Novi cionisti nisu upetljani, gdje su svi? E, ja mislim da to jako dobro znam."

Doberman pincevi u boksovima lajali su i zalijetali se na zrak kojim smo kružili.

"Kriste", rece Wesley. "Nije mi palo ni na pamet da bi svi mogli biti u Old Pointu."

Nije ni meni, pa mi se u glavi stala stvarati jedna zastrašujuća pomisao.

"Mi smo pretpostavili da su Novi cionisti tijekom godina zadržali svoju brojnost", nastavio je Wesley. "Ali možda nije tako. Možda su

na kraju jedini ljudi koji su ostali ovdje bili oni koji su se obucavali za napad."

"A to uključuje Joela Handa." Pogledala sam Wesleyja.

"Znamo daje on živio ovdje", rece on. "Mislim da postoje dobri izgledi daje i on bio u onom autobusu. I sada je vjerojatno s ostalima u nuklearnoj elektrani. On im je voda."

"Ne", rekla sam. "On im je bog." Nastala je duga šutnja.

Zatim se javila Gradeckijeva: "Problem je u tome što je covjek lud."

"Ne", rekla sam ja. "Problem je u tome što nije. Hand je zao, a to je neusporedivo gore."

"A njegov ce fanatizam imati utjecaja na sve što ucini unutra", dodao je Wesley. "Ako je on unutra," govorio je odmjerenim rijecima, "onda se prijetnja bizarno širi na nešto veće od samog bijega s teretom sklopova nuklearnog goriva. U svakom bi se trenutku ovo moglo pretvoriti u samoubilacku misiju."

"Nisam sigurna zašto to govorite", rekla je Gradeckijeva, koja to uopće nije željela čuti. "Imaju vrlo jasan motiv."

Prijetila sam se Handove knjige i kako je neupucenima teško razumjeti za što je sve sposoban covjek poput njezina autora. Bacila sam pogled na javnu tužiteljicu dok smo nadlijetali redove sivih tankera i trgovačkih brodova poznatih pod nazivom Mornaricka mrtva flota. Bili su usidreni na rijeci James, a izdaleka se činilo kao da je Virginija pod opsadom, što je zapravo, na neki način i bila.

"Ne vjerujem da sam ovo ikada vidjela", promucala je u nevjeri-ći gledajući prema dolje.

"E, pa trebala si", odvratio je senator Lord. "Vi, demokrati, odgovorni ste za raspuštanje polovice mornaricke flote. Zapravo, nemamo ih više gdje usidriti. Razbacani su tu i tamo, tek duhovi svojih nekadašnjih života, a ne vrijede ni pišljiva boba ako nam ikada na brzinu ustrebaju brodovi sposobni za plovidbu morem. Dok samo pokreneš jednu od tih starih kada, Perzijski zaljev pripadao bi već tako dalekoj prošlosti kao i onaj drugi rat koji se vodio u tom području."

"Frank, razumjela sam poruku", rekla je ona odrješito. "Ali vjerujem da jutros moramo razmotriti neka druga pitanja."

Wesley je bio stavio slušalice na glavu kako bi mogao razgovarati s pilotima. Zatražio je izvještaj, a zatim je dugo slušao zagledan u Jamestown i njegov trajekt. Kad je skinuo slušalice, na licu mu se ogledala zabrinutost.

"Za nekoliko minuta bit cemo nad Old Pointom. Teroristi i dalje odbijaju razgovarati, a mi ne znamo koliko unutra ima žrtava."

"Ja cujem još neke helikoptere", rekla sam.

Šutjeli smo, pa je uskoro postalo sasvim izvjesno da cujemo zvuk tutnjajuće elise. Wesley ponovno posegne za radijskom vezom.

"Prokletstvo, slušajte me. FAA44 je trebala zabraniti promet ovim zracnim prostorom." Zastao je i slušao. "Ne dolazi u obzir. Nitko drugi ne smije krociti ni kilometar i pol..." Prekinut, ponovno je slušao. "Dobro, dobro." Postajao je sve ljuciji. "Kriste", uzviknuo je, a buka je bivala sve glasnija i glasnija.

Dva Hueya i dva Black Hawka glasno su projurila pokraj nas, a Wesley je otkopcao svoj sigurnosni pojas, kao da se sprema negdje poci. Gnjevan, ustao je i prebacio se na drugu stranu kabine gdje je stao gledati kroz prozore.

Bio je ledima okrenut senatoru kad je rekao nastojeci suzdržati bijes: "Gospodine, niste smjeli pozvati Nacionalnu gardu. Ovdje imamo vrlo delikatnu operaciju i ne možemo si - ponavljam - ne možemo si priuštiti bilo kakvo miješanje u naš plan, ni u naš zracni prostor. A dopustite mi da vas podsjetim da je ovdje nadležna policija, ne vojska.

Ovo su Sjedinjene Države..."

Senator Lord ga prekine: "Nisam ih ja pozvao, i u potpunosti se slažem s vama."

"Onda tko jest?" upita Gradeckijeva koja je bila Wesleyjeva krajnja šefica.

"Vjerojatno tvoj guverner", rece senator Lord gledajući u mene, a po njegovu sam ponašanju vidjela da je i on razjaren. "On bi mogao uciniti nešto tako glupo, jer sve o cemu taj misli su sljedeci izbori. Spojite me s njegovim uredom, i to iz ovih stopa."

Senator je navukao slušalice i nije mario za to tko ga sve može cuti kad je nekoliko minuta kasnije poceo s paljbom. 44 FAA - Federalna avijaticarska administracija.

"Za Isusa Krista Boga, Dick, zar si šenuo pamecu?" rekao je covjeku koji je obavljao najvišu dužnost u Commonwealthu. "Ne, ne, nemoj se uopce truditi ispricati mi bilo što od toga", odbrusio mu je. "Miješaš nam se u posao, a ako nas to bude stajalo necijih života, možeš biti siguran da cu obznaniti tko je za to kriv..."

Neko je vrijeme šutio, a izraz na njegovu licu, dok je slušao svog sugovornika, bio je zastrašujući. Zatim mu je ukazao na još nekoliko razboritih pojedinosti, pa je guverner opozvao Nacionalnu gardu. Njihovi golemi helikopteri zapravo nisu dospjeli ni sletjeti, vec su iznenada promijenili formaciju i stali se uspinjali. Proletjeli su ravno pokraj elektrane Old Point, koju smo mi upravo bili ugledali, s njezinim betonskim gradevinama u obliku stošca iz kojih su se u cisto plavo nebo dizali oblacici dima.

"Jako mi je žao", ispricao nam se senator, jer je iznad svega taj covjek bio kavalir.

Buljili smo kroz prozore promatrajuci gomilu policijskih automobila, vatrogasnih kola i kola hitne pomoci, te mnogobrojne satelitske antene i televizijske kombije. Vani su stajali deseci ljudi kao da uživaju u ovom prekrasnom, svježem danu, a Wesley nas je obavijestio da su ljudi sakupljeni u centru za posjetitelje, te je to bila zgrada u kojoj je bilo smješteno terensko zapovjedništvo za vanjski dio kruga nuklearne elektrane.

"Kao što vidite", objasnio je, "udaljena je kojih osam stotina metara od elektrane i glavne zgrade, koja je tamo."

Pokazao nam je prstom.

"A kontrolna se prostorija nalazi u glavnoj zgradi?" upitala sam.

"Tako je. U onoj svijetlosmedoj trokatnici. Mislimo da se oni nalaze tamo, barem vecina njih, ukljucujuci i taoce."

"Pa, tamo bi trebali biti, ako planiraju uciniti bilo što s reaktorima, kao što je na primjer iskljuciti ih, što znamo da su vec napravili", primijetio je senator Lord.

"I onda, što dalje?" upitala je javna tužiteljica.

"Postoje i pricuvni reaktori, tako da nitko ne ostane bez struje. A sami pogoni imaju agregat za slucaj nužde", rekao je Lord koji je bio poznat kao revan zagovarac nuklearne energije.

S dvije strane elektrane tekli su široki vodeni putovi od kojih je jedan vodio do obližnje rijeke James, a drugi do nedalekog umjetnog jezera. Bilo je tu zatim golemih površina prekrivenih transfer-matorima i elektricnim kabelima, te parkiralište s mnogobrojnim automobilima od kojih je vecina pripadala ljudima koji su pristigli u pomoc. Cinilo se da ne postoji lak nacin da se covjek približi glavnoj zgradi a da ne bude viden, buduci da se pri gradnji svih nuklearnih elektrana na svijetu uvijek pazi na to da budu strogo osigurane. Sve je podvrgnuto tome da im ne može prici nitko tko nema za to dopuštenje, a to je sada, nažalost, ukljucivalo i nas. Ulazak preko krovova, na primjer, zahtijevao bi izrezivanje prolaza u metalu i betonu, a ne bi mogao biti izveden bez opasnosti od toga da agenti budu videni. Isto je važno i za ulaz kroz prozore i vrata.

Pretpostavila sam da Wesley razmišlja o vodenim putovima kao o mogucem planu, jer bi roniaci EST-a mogli neopaženo uci bilo u rijeku, bilo u jezero i slijediti vodeni put do tocke koja je sjedne strane bila vrlo blizu glavne zgrade. Cinilo mi se da bi mogli doplivati do kojih dvadesetak metara od istih onih vrata kroz koja su teroristi provalili, ali nisam mogla zamisliti kako bi izbjegli da budu primijeceni kad jednom izadu na obalu.

Wesley nije naglas izrekao nikakav plan, jer premda su senator i javna tužiteljica bili naši saveznici, cak i prijatelji, istovremeno su ipak bili i politicari. Ni FBI, ni policija nisu željeli da im se Washing-ton umiješa u ovu misiju.

Dovoljno je bilo i ovo što je guverner upravo bio napravio.

"A sada, ako primjecujete veliku bijelu kamp-kucicu nedaleko od glavne zgrade," rece Wesley, "to je naše zapovjedništvo za unutarnji dio kruga nuklearne elektrane."

"Mislila sam da je to vozilo jedne od televizijskih ekipa", primijetila je javna tužiteljica.

"Tamo pokušavamo ostvariti nekakav odnos s gospodinom Handom i njegovom veselom družbom."

"Kako?"

"Za pocetak, želio bih porazgovarati s njima", rece Wesley.

"Nitko još nije razgovarao s njima?" upita senator.

"Zasada", odgovori Wesley, "cini se da ih razgovor ne zanima."

Bell 222 polako se uz tutnjavu spustio na tlo helidroma koji se nalazio s druge strane ceste od centra za posjetioce, a

televizijske ekipe odmah su se sjatile u blizini. Zgrabili smo aktovke i torbe i iskrcali se uz snažan vjetar koji je proizvodila elisa helikoptera. Wesley i ja hodali smo žustro i u tišini. Samo sam se jedanput osvrnula preko ramena i ugledala senatora Lorda okružena mikrofonima dok je najmoćnija odvjetnica naše nacije izgovarala novinarima niz emocionalnih recenica.

Ušli smo u centar za posjetioce s mnogobrojnim slikama i maketama predviđenim za školsku djecu i ostale znatiželjnike. No, sada je cijeli taj prostor zauzela lokalna i državna policija. Policajci su pili sokove, s nogu u blizini raznih kompliciranih nacrti i karata postavljenih na stalcima, a ja nisam mogla a da se ne zapitam koliko će prisutnost bilo koga od nas zaista biti od pomoći.

"Gdje je položaj tvoje ekipe?" upitao me Wesley.

"Trebao bi biti vani s medicinskim osobljem. Mislim da sam primijetila naš kamion s hladnjakom iz zraka."

Pogled mu je lutao uokolo. Zaustavio se na vratima muškog nuž-nika koja su se otvorila i zatvorila. Van je izašao Marino, ponovno natežuci hlace. Nisam očekivala da će ga ovdje vidjeti. Ako ništa drugo, pomislila bih da će ga njegov strah od radijacije zadržati kod kuće.

"Idem po kavu", reče Wesley. "Je li tko zainteresiran?" "Aha. I nek' bude dupla."

"Hvala", rekla sam, a onda sam se obratila Marinu: "Ovo je posljednje mjesto na svijetu gdje bih te očekivala vidjeti."

"Vidiš sve ove momke šta hodaju ovuda?" rekao je. "Mi smo ti dio postrojbe na zadatku, tako da svaka lokalna postaja ima tu nekog 'ko ih može nazvat' i rec' im šta se dovraga događa. Stvar je u tome daje šef ovamo posl'o moje dupe i ne, nisam oduševljen zbog toga. Usput receno, vidio sam ti ovdje kompica, šefa Steelsa, a bit će ti drago cut' daje Roche suspendiran i na neplacenom je."

Nisam odgovorila jer Roche trenutno nije bio važan.

"Tako da bi se zbog toga morala osjecat' malo bolje", nastavio je Marino.

Pogledala sam ga. Njegov je kruti bijeli ovratnik bio obrubljen znojem, a remen mu je, sa svom opremom, škripao dok se kretao.

"Dok sam ovdje trudit ću se što bolje budem mog'o pripaziti' na tebe. AT bilo bi mi drago da ne odšetaš na nišan kakve mocne pljuce nekog od ovih dripaca", dodao je, a zatim je svojom velikom, debelom rukom zagladio neposlušne pramenove kose.

"I meni bi to bilo drago. A sada moram vidjeti kako stoje stvari s mojima", rekla sam. "Jesi li ih vidio?"

"Aha. Vidio sam Fieldinga u onoj ogromnoj kamp-kucici šta su ti je kupili ovi iz pogrebnog društva. Kuhao je jaja u kuhinji, k'o daje na kampiranju h" tako nešto. A tu ti je i hladnjaca."

"U redu. Znam točno gdje su."

"Odvest ću te do tamo ako hoćeš", rekao je nemarno, kao da mu to nije važno.

"Drago mi je što si ovdje", rekla sam jer sam, bez obzira na njegove tvrdnje, znala da sam ja dio razloga zbog čega je to tako.

Wesley se vratio s papirnatim pladnjem punim krafni položenim na šalice s kavom. Marino se poslužio, a ja sam kroz prozore promatrala blještav hladni dan.

"Bentone," rekla sam, "gdje je Lucy?"

Nije ništa rekao, pa sam odmah znala odgovor. I u tom su se trenutku potvrdili moji najveći strahovi.

"Kay, svi mi imamo svoj posao." Pogled mu je bio nježan, ali nije ni pomišljao na to da dovede u pitanje svoju odluku.

"Naravno da imamo." Spustila sam svoju kavu jer su mi živci ionako bili u dosta lošem stanju. "Idem van provjeriti kako stoje stvari."

"Cekaj malo", rekao je Marino zagrizavši u svoju drugu krafnu.

"Sa mnom će biti sve u redu."

"Pa i hoće", rekao je. "Ja ću se pobrinut' za to."

"Stvarno moraš biti oprezna tamo vani", rekao mi je Wesley. "Znamo da je na svakom prozoru netko, mogli bi poceti pucati kad god zažele."

Pogledala sam glavnu zgradu u daljini i otvorila staklena vrata koja su vodila van. Marino me pratio u stopu.

"Gdje je EST?" upitala sam ga.

"Tamo gdje ih ni'ko ne može vidjet'."

"Nemoj mi pričati zagonetke. Nisam raspoložena."

Hodala sam odlučno, a buduci da nije bilo ni traga ni glasa od terorizma, ni od njegovih žrtava, ova mi je noćna mora izgledala samo kao vojna vježba. Vatrogasna kola, hladnjace i kola hitne pomoći činili su se samo dijelom lažne uzbune, a čak mi se ni Fielding nije učinio stvarnim dok je raspoređivao kompletne oruđa za slučaj nuklearne katastrofe u onoj velikoj bijeloj kamp-kucici. Otvarao je jedan od plavih vojnih ormarica na kojima je stajao pečat UGSP-a, a unutra se nalazilo sve, od igala od osamnaestica do žutih torbi namijenjenih za držanje osobnih stvari

preminulih.

Podigao je pogled prema meni kao da sam tamo cijelo vrijeme. "Znaš li ti gdje su klinovi?" upitao me.

"Trebali bi biti u posebnim kutijama sa sjekiricama, kliještima i metalnim uzama", odgovorila sam.

"A ja ne znam gdje je sve to."

"A žute mrtvačke vreće?" Pogledom sam prelazila preko ormarica i kutija naslaganih u kucici.

"Izgleda da cu sve to morati dobiti od FEMA-e", rece on misleci na Federalnu agenciju za kontrolu u slucaju opasnosti⁴⁵.

"A gdje su oni?" upitala sam, jer su ovdje bile stotine ljudi iz raznih agencija i ministarstava.

"Izadi i vidjet ceš njihovu kamp-kucicu ravno s lijeve strane, odmah do momaka iz Fort Leeja. Za registraciju grobova.

A ovi iz FEMA-e imaju odijela obložena olovom."

"A mi cemo se pomoliti da nam ne ustrebaju", rekla sam.

Fielding se obrati Marinu: "Što ima novo o taocima? Znamo li koliko ih još drže unutra?"

"Nismo baš sigurni jer ne znamo kol'ko je točno zaposlenih bilo u zgradi", rece ovaj. "AT kad su napali, u smjeni je bilo malo ljudi, staje sto posto bio dio plana. Pustili su tri'eset i dva. Mislimo da ih je unutra još dvanajstak. A ne znamo kol'ko ih je još živih."

"Kriste." Fieldingove su oci bile bijesne kad je stao odmahivati glavom. "Ako se mene pita, svakog bi od tih šupaka trebalo ubiti na licu mjesta."

"Aha, ni ja se ne bi' bunio", rece Marino.

"U ovom trenutku", Fielding se obrati meni, "možemo izaci na kraj s pedeset tijela. To je maksimum kad se zbroje kamion koji imamo ovdje i mrtvacnica u Richmondu koja je vec sada prilično puna. Ako to ne bude dovoljno, mobiliziran je MCV, za slucaj da nam zatreba mjesto za pohranu tijela."

"A mobilizirani su i zubari i radiolozi", pretpostavila sam.

45 FEMA - Federal Emergency Management Agency.

"Tako je. Jenkins, Verner, Silverberg, Rollins. Svi su u pripravnosti."

Osjecala sam miris jaja i slanine i nisam znala osjecam li zbog toga glad ili mucninu. "Ako me zatrebaš, pozovi me preko radija", rekla sam otvarajući vrata kucice.

"Ne hodaj tako brzo", požalio se Marino kad smo se ponovno našli vani.

"Jesi li posjetio pokretno zapovjedništvo?" upitala sam. "Onu veliku plavo-bijelu kamp-kucicu? Vidjela sam je kad smo dolijetali."

"Mislim da ne želimo otic' tamo."

"E, ja želim."

"Doktorice, to je unutarnji dio kruga nuklearke."

"Tamo je EST", rekla sam.

"Idemo prvo popricat' s Bentonom. Znam da tražiš Lucy, al' za Boga miloga, daj razmisli malo."

"To i radim: razmišljam i tražim Lucy." Svakim sam trenutkom bivala gnjevnija na Wesleyja.

Marino mi je položio ruku na rame i zaustavio me, pa smo neko vrijeme škiljili na suncu jedno prema drugome.

"Doktorice," rekao je, "slušaj me. Ovo šta se događa nije ništa osobno. Svima se jebe živo staje Lucy tvoja necakinja. Lucyje šugava agentica FBI-a, a Wes-leyju ne spada u opis radnog mjesta da te izvještava o svemu šta ona za njih radi."

Nisam ništa rekla, a ni on nije više ništa morao reci. Znala sam da je to istina.

"Tako da nemoj bit' nadržkana na njega." Marino me još uvijek nježno držao za ruku. "Ako te baš zanima, ni meni se to ne sviđa. Ne bi' mog'o podnijet' da joj se nešto dogodi. A nikad u životu nisam bio ovako prestravljen k'o šta sam sada. Al' ovdje moram obaviti posao, baš k'o i ti."

"Ona je u unutarnjem krugu", rekla sam.

Zastao je. "Dodi, doktorice. Idemo popricat' s Wesleyjem."

Ali za to nismo imali prilike, jer smo ga, kad smo ušli u centar za posjetioce, zatekli na telefonu. Ton glasa bio mu je posve miran, a u držanju mu se osjecala napetost.

"Ne poduzimajte ništa dok ne stignem, a od vitalnog je znacenja da oni saznaju kako sam krenuo", govorio je, i to polako. "Ne, ne,

ne. Ne cinite to. Poslužite se rucnim megafonom da se nitko ne bi približavao." Bacio je pogled prema Marinu i meni.

"Samo se dobro držite. Recite im da stiže netko tko ce im odmah pribaviti telefon. Tako je."

Spustio je slušalicu i zaputio se ravno prema vratima, a mi smo ga slijedili u stopu.

"Šta se, dovraga, događa?" upitao je Marino.

"Žele komunicirati s nama."

"A šta su napravili? Poslali pismo?"

"Jedan od njih viknuo je kroz prozor", odgovorio je Wesley. "Jako su uznemireni."

Žurno smo hodali pokraj helidroma, a ja sam primijetila da tamo više nema nikoga, jer su senator i javna tužiteljica odavno bili otišli.

"To znaci da zasada nemaju telefon?" Bila sam jako iznenadena.

"Isključili smo telefone u toj zgradi", rekao je Wesley. "Tako da telefon moraju dobiti od nas, a do ovoga trenutka nisu ga željeli. Sada se to iznenada promijenilo."

"Znaci da postoji problem", rekla sam.

"Tako to i ja tumacim." Marinu je ponestajalo daha.

Wesley nije odgovorio, ali vidjelo se da je uzbuđen, a rijetko ga je bilo što dovodilo u ovakvo stanje. Uska nas je cesta vodila kroz more ljudi i vozila koji su cekali kako bi mogli pomoci zatreba li, a smeda je zgrada postajala sve vecom i vecom. Kucica pokretnog zapovjedništva svjetlucala je na suncu, parkirana na travi, a stožaste gradevine i vodeni put koji im je trebao za hladenje bili su tako blizu da sam do njih mogla dobaciti kamen.

Nisam sumnjala da nas Novi cionisti imaju na nišanu i da nas mogu, samo ako se odluce, postrijeljati jednog po jednog. Prozori iza kojih su nas, vjerovali smo, promatrali, bili su otvoreni, ali nisam ništa mogla vidjeti iza navucenih sjenila.

Zaobišli smo kamp-kucicu da bismo došli do ulaza, gdje su šestorica policajaca i agenata u civilnoj odjeci okruživali Lucy, a kad sam je ugledala, gotovo da mi je srce stalo. Bila je odjevena u crnu terensku odjecu i cizme, ponovno povezana s kabelima kao i u JETI-ju. Samo što je ovoga puta na rukama imala dvije rukavice. Toto je bio na tlu, budan, a debeli mu je vrat bio spojen na špulu optickoga ka-

bela koji se doimao dovoljno dugackim da se protegne i do Sjeverne Karoline.

"Bolje ce biti ako slušalicu zalijepimo ljepljivom vrpcom", govorila je moja necakinja muškarcima koje nije mogla vidjeti zbog kompjuterskih zaslona koji su joj prekrivali oci.

"Kod koga je vrpca?" "Pricekaj."

Muškarac u crnoj trenirci posegnuo je u golemu kutiju s alatom i dobio kolot ljepljive vrpce nekom drugom. Taj netko je otkinuo nekoliko komada i zalijepio slušalicu za vilicu obicnog crnog telefona u kutiji koju je robot cvrsto držao u svojim hvataljkama.

"Lucy", javio se Wesley. "Govori ti Benton Wesley. Ovdje sam." "Zdravo", rekla je ona, a ja sam osjecala njezinu nervozu.

"Cim im dostaviš telefon, ja cu poceti govoriti. Samo želim da znaš što radim."

"Jesmo li spremni?" upitala je, ne znajući da sam i ja tamo. "Hajdemo na posao", rekao je Wesley napeto.

Lucy je dodirnula gumb na jednoj od rukavica, našto je Toto oživio tiho zazujavši, a ono se jedno oko pod njegovim zaobljenim mozgom pomaknulo, kao da zumira stvari oko sebe, poput objektiva kamere. Glava mu se okrenula kad je Lucy dotakla novo puca na rukavici, a svi su u nijemom iščekivanju promatrali kako se kreacija moje necakinje iznenada pomakla. Na svojim gumenim gusjenica-ma zaorao je prema naprijed držeci cvrsto hvataljkama telefon, a opticki kabel i telefonska žica odmotavali su se sa svojih špula.

U tišini, Lucy je upravljala Totovim putovanjem kao da dirigira orkestrom, jer je imala ispružene ruke koje je nezamjetno pomicala. Ne gubeci ravnotežu, robot se otputio niz cestu, a zatim preko šljunka i travnjaka, sve dok nije bio tako daleko da je jedan od agenata okupljenima razdijelio dalekozore. Slijedeci plocnik, Toto je stigao do cetiri cementirane stube koje su vodile do glavnih staklenih vrata glavne zgrade i tamo stao. Lucy je duboko udahnula, i dalje dajući do znanja svom prijatelju od metala i plastike da je još teleprisutna. Dodirnula je novo puca, pa su se hvataljke ispružile zajedno s rukama. Zatim su se polako spustile i odložile telefon na drugu stubu. Toto se povukao i okrenuo, a Lucy ga je stala voditi kuci.

Robot nije dospio daleko kad smo svi vidjeli kako su se staklena vrata otvorila, te je iz zgrade izašao covjek s bradom, odjeven u sivo-

žute platnene hlace i džemper. Zgrabio je telefon sa stube i ponovno nestao u zgradi.

"Bravo, Lucy", rekao je Wesley, a zvucao je kao da je osjetio veliko olakšanje. "Dovraga, sad je u redu, možete ih nazvati", dodao je, no nije se obracao nama, vec njima. "Lucy," ponovno se okrenuo, "dodi unutra kad budeš spremna."

"Da, gospodine", rekla je, nježno rukama prevodeci Tota preko svake udubine i ispupčenja.

Zatim smo se Marino, Wesley i ja popeli stubama koje su vodile u sjedište pokretnog zapovjedništva, koje je bilo uređeno u sivim i plavim tonovima, a između sjedišta nalazili su se stolovi. Bile su tu još i mala kuhinja i kupaonica, a prozori su bili zatamnjeni tako da se moglo gledati van, ali ne i unutra. Radio i kompjuterska oprema bili su postavljeni u stražnjem dijelu, a pet televizora koji su visjeli iznad naših glava pokazivali su slike s glavnih televizijskih mreža i CNN-a, posve utišana tona. Crveni telefon na jednom od stolova počeo je zvoniti dok smo hodali

prolazom prema kraju kucice. Zvuk je bio hitan i neumoljiv, pa je Wesley potrcao da podigne slušalicu.

"Wesley", rekao je zureći kroz prozor, da bi zatim stisnuo dva gumba od kojih je jedan stao snimati njegova sugovornika, a drugi ga je prebacio na zvučnik.

"Treba nam liječnik." Muški je glas zvučao kao da pripada bijelcu, i to južnjaku. Čovjek je teško disao.

"U redu, ali morate mi reći nešto više." "Ne zajebavaj me!" vrisnuo je muškarac.

"Slušajte me." Wesley se posve smirio. "Ne zajebavamo vas, u redu? Želimo vam pomoći, ali treba mi više podataka."

"Pao je u bazen i uhvatilo ga je nešto nalik na komu."

"Tko to?"

"Kakve veze, jebi ga, ima tko?"

Wesley je oklijevao.

"Ako umre, znajte da je sve pod žicom. Kužite? Jebi ga, dignut ćemo vas u zrak ako ne poduzmete nešto!"

Znali smo na koga je mislio, pa Wesley nije ponovio svoje pitanje. Nešto se dogodilo Joelu Handu, a ja nisam željela ni zamisliti što bi njegovi sljedbenici mogli učiniti umre li im voda.

"Recite", obrati mu se Wesley.

"Ne zna plivati."

"Da vidim jesam li vas razumio. Netko se zamalo utopio."

"Gledaj. Voda je jebeno radioaktivna. U njoj su bili jebeni sklopovi s gorivom, kužiš me?"

"Znači, bio je u jednom od reaktora."

Čovjek je ponovno počeo vrištati: "Daj zacepi više s tim svojim pitanjima i pošalji nekoga da nam pomogne. Ako on umre, svi ćete umrijeti. Kužiš to?" rekao je u trenutku kad je pušcani hitac glasno odjeknuo preko telefona, istovremeno doprijevši do nas iz zgrade.

Svi smo zamrli, a zatim smo u pozadini začuli plac. Mislila sam da će mi srce iskociti iz grudnog koša.

"Ako budem morao čekati još minutu," ponovno smo na telefonu začuli muškarcev uzbuđeni glas, "ubit ću još jednog."

Približila sam se telefonu i prije no što me itko mogao zaustaviti, rekla sam: "Ja sam liječnica. Moram znati što se točno dogodilo kad je pao u reaktorski bazen."

Tišina. Zatim je čovjek rekao: "Zamalo se utopio, to je sve što znam. Pokušali smo mu ispumpati vodu iz tijela, ali već je bio u nes-vijesi."

"Je li progutao išta vode?"

"Ne znam. Možda i jest. Malo mu je izlazilo iz usta." Postajao je sve uznemireniji. "Ali ako ne učinite nešto, gospodo, pretvorit ću Virginiju u jebenu pustinju."

"Pomoci ću vam", rekla sam. "Ali moram vam postaviti još nekoliko pitanja. Recite mi kakvo je njegovo sadašnje stanje?"

"Kao što sam rekao. Izgleda kao da je u komi." "Gdje ga držite?"

"Ovdje u sobi, s nama." Zvučao je prestravljeno. "Ne reagira ni na što, bez obzira na to što mi probali učiniti."

"Morat ću sa sobom donijeti mnogo leda i medicinskog materijala", rekla sam. "Morat ću dolaziti i odlaziti nekoliko puta, ako mi netko ne pomogne."

"Bolje bi vam bilo da niste iz FBI-a", ponovno je podigao glas.

"Ja sam ovdje samo liječnica, s mnogo ostalog medicinskog osoblja", rekla sam. "Sad me slušajte, doci ću k vama i pomoći vam, ali ne ako me mislite maltretirati."

Zanimemio je. Zatim je rekao: "U redu. Ali dodite sami."

"Robot će mi pomoći nositi stvari. Isti onaj koji vam je donio telefon."

Spustio je slušalicu, a kad sam isto učinila i ja, Wesley i Marino gledali su me kao da sam upravo pocinila ubojstvo.

"Ne dolazi u obzir", rekao je Wesley. "Isuse Kriste, Kay. Zar si poludjela?"

"Ne ideš, pa makar te mor'o strpat' u pritvor", složio se Marino. "Moram", rekla sam jednostavno. "Hand će umrijeti", dodala sam.

"Pa, baš je to razlog zbog kojeg ne možeš ući unutra", uzviknuo je Wesley.

"Hand pati od akutne radijacijske bolesti zato što je progutao vodu u bazenu", rekla sam. "Nema mu spasa. Uskoro će umrijeti, a onda mislim da znamo kakve mogu biti posljedice. Njegovi će sljedbenici vjerojatno aktivirati eksploziv."

Gledala sam Wesleyja i Marina i zapovjednika EST-a. "Zar ne razumijete? Ja sam procitala njihovu knjigu. Hand je njihov mesija i neće se tek tako okrenuti i otici kad on umre. Cijela ova stvar pretvorit će se u samoubilačku misiju, kao što si i predvidio." Ponovno sam pogledala Wesleyja.

"Ne možemo biti sigurni da će to učiniti", rekao mi je. "I ti ćeš se pouzdati u to da neće?"

"A šta ako se osvijesti?" rece Marino. "Hand će te prepoznati i reći ovim svojim šupcima 'ko si. I šta onda?'"

"Nece se osvijestiti."

Wesley se zagledao kroz prozor, a premda u kamp-kucici nije bilo posebno toplo, izgledao je kao da je vani sredina ljeta. Košulja mu je bila mlhava od vlage, neprestano je brisao celo. Nije znao što da ucini. Ja sam imala samo jednu zamisao, nisam mislila da bi išta drugo moglo upaliti.

"Slušaj me", rekla sam. "Ja ne mogu spasiti Joela Handa, ali ih mogu navesti da misle da nije mrtav."

Svi su samo buljili u mene.

A onda je Marino progovorio: "Šta?"

Postajala sam mahnita. "Mogao bi umrijeti svakog casa", rekla sam. "Moram odmah uci unutra i osigurati vam dovoljno vremena da i vi možete uci."

"Mi ne možemo uci", rekao je Wesley.

"Kad ja jednom budem unutra, možda cete moci", rekla sam. "Možemo se poslužiti robotom da vam pronade put. Ubacit cemo ga unutra, a onda ce ih on zaglušiti i zasljepiti dovoljno dugo da i vi nekako udete. Znam da imate opremu kojom to možete."

Wesley je bio zlovoljan, a Marino se doimao jadno. Razumjela sam kako se obojica osjećaju, ali znala sam i što se mora uciniti. Otišla sam do najbližih kola hitne pomoci i uzela od bolnicara sve što mi treba, dok su drugi ljudi nabavili led. Zatim smo se Toto i ja stali približavati zgradi, s Lucy za komandama. Robot je nosio dvadeset kilograma leda, a ja sam bila zadužena za golemi lijecnicki kovčeg. Približavali smo se glavnom ulazu u zgradu nuklearne elektrane Old Point kao daje danas neki posve normalan dan i kao daje naš posjet nešto posve svakodnevno. Nisam razmišljala o muškarcima koji su me imali na nišanu. Odbijala sam zamišljati eksploziv ili teglenicu kako ukrcava materijal koji bi mogao pomoci Libiji da nacini atomsku bombu.

Kad smo stigli do vrata, ona su se istog trena otvorila i na njima se pojavio, cinilo se, onaj isti muškarac s bradom koji je maloprije bio izašao po telefon.

"Ulazi", rekao je oporo, a preko ramena mu je bila prebacena kratka automatska puška.

"Pomozite mi s ledom", rekla sam.

Zurio je u robota i onih pet vreca koje je cvrsto držao hvataljka-ma. Sumnjicavo je šutio kao da je Toto pit-bul koji bi ga iznenada mogao nekako ozlijediti. Zatim je posegnuo za ledom, a Lucy je preko optickog kabela programirala svog prijatelja da ga pusti. Zatim smo se taj covjek i ja našli u zgradi, iza zatvorenih vrata, te sam vidjela da je kontrolna postaja uništena, da su rendgen i ostali skaneri istrgnuti sa svojih pozicija i izrešetani mecima. Posvuda je bilo tragova krvi i povlacenja tijela po podu, a kad sam za njim skrenula za ugao, osjetila sam miris leševa prije nego što sam ugledala pobijene cuvare koji su bili naslagani na jezovitu, krvavu gomilu u dnu hodnika.

Strah mi se popeo u grlo poput žuci kad smo prošli kroz crvena vrata, a tutnjava strojeva potresala mi je kosti i cinila nemogucim da cujem i jednu rijec od onoga što mi je govorio ovaj covjek koji je bio clan Novih cionista. Primijetivši velik crni pištolj o njegovu pasu, sjetila sam se Dannvja i cetrdesetpetice koja ga je tako hladno ubila. Popeli smo se ogradenim stubama obojenim u crveno, ja se nisam

usudila pogledati prema dolje jer sam znala da ce mi se zavrtjeti u glavi. Poveo me duž uskog prolaza do vrata koja su bila vrlo teška i na kojima su bila ispisana upozorenja, te je utipkao šifru u tipkovnicu na zidu, a led se stao topiti i kapati oko naših nogu.

"Samo radi ono što ti kažem", jedva da sam ga cula kad smo ušli u kontrolnu prostoriju. "Razumiješ me?" Puškom me bocnuo u leda.

"Da", rekla sam.

Unutra je bilo možda kojih dvanaest ljudi, a svi su bili odjeveni u široke hlace i džempere ili jakne, i svi su nosili poluautomatske puške ili strojnice. Bili su vrlo uzbudeni i ljuti, a cinilo se da su i posve nesvjesni deseterice talaca koji su sjedili na podu naslonjeni na zid. Ruke su im bile vezane sprijeda, a preko glave su im bile navucene jastucnice. Kroz rupe koje su im bile prerezane za oci vidjela sam njihov strah. Otvori za usta bili su im zamrljani slinom, a disali su kratkim, brzim udisajima. I ovdje sam primijetila tragove krvi na podu, samo što su ovi bili svježi i vodili su iza konzole gdje je bila ostavljena posljednja žrtva. Pitala sam se koliko cu tijela pronaci kasnije, pod uvjetom da moje ne bude među njima.

"Ovamo", naredio je moj pratilac.

Joel Hand ležao je na podu i to na ledima, prekriven zavjesom koju je netko strgnuo s prozora. Bio je vrlo blijed i još mokar od vode u bazenu koju je progutao i koja ce ga ubiti, bez obzira na sve što ja pokušam uciniti. Prepoznala sam njegovo blijedo lice punih usana koje sam vidjela u sudnici, samo što je sada izgledao napuhan i star.

"Koliko je vec dugo u ovakvom stanju?" obratila sam se muškarcu koji me uveo.

"Možda kojih sat i pol."

Pušio je i hodao amo-tamo. Nije me htio pogledati u oci, a ruka mu je nervozno dodirivala pušcanu cijev, koja mi je

bila uperena u glavu dok sam spuštala lijecnicki kovceg. Okrenula sam se i zagledala se u njega.

"Nemojte to okretati prema meni", rekla sam.

"Zacepi." Prestao je hodati i izgledalo je kao da ce mi prepoloviti lubanju.

"Ja sam ovdje zato što ste me pozvali i pokušavam vam pomoci." Izdržala sam njegov stakleni pogled, a glas mije bio smrtno ozbiljan. "Ako ne želite da vam pomognem, onda me jednostavno ubijte ili me pustite da odem. Nijedno ni drugo neće mu biti od pomoci. Po-

kušavam mu spasiti život i ne treba mi vaša prokleta puška da me u tome dekoncentrira."

Nije znao što bi mi rekao, već se naslonio na konzolu koja je na sebi imala dovoljno komandnih puceta za jedan prosjecan svemirski brod. Videozasloni na zidovima pokazivali su da su oba reaktora isključena, a dijelovi mreže koji su svijetlili crvenim svjetlom upozoravali su na probleme koje nisam shvacala.

"Hej, Wooten, polako." Jedan od njegovih drugova zapalio je cigaretu.

"Otvorimo sada vreće s ledom", rekla sam. "Bilo bi dobro da imamo kadu, ali nemamo je. Vidim tamo na radnim plohamu neke knjige, a tamo pokraj faks-uredaja ima dosta zapakiranog papira. Donesite mi sve slicno tome čime ga možemo ograditi."

Muškarci su mi donijeli svakojake debele priručnike, omote papira i aktovke koje su, pretpostavljala sam, pripadale zaposlenima koje su zarobili. Napravila sam pravokutni obrub oko Handa kao da se nalazim u svom stražnjem dvorištu i pravim gredicu cvijeca. Zatim sam ga prekrila s dvadeset kilograma leda, ostavljajući slobodnima samo lice i ruke.

"Kako će mu to pomoci?" Približio se čovjek po imenu Wooten, a zvučao je kao da dolazi odnekud sa zapada.

"Akutno je izložen radijaciji", rekla sam. "Organizam mu se polako uništava, a jedini način da se to zaustavi jest maksimalno sve usporiti."

Otvorila sam lijecnicki kovceg i izvadila iglu koju sam zabola u ruku njihova umirućeg vode i oblijepila je ljepljivom vrpcom. Na nju sam spojila crijevo za infuziju koje je vodilo do vrećice na stalku, u kojoj nije bilo ničeg do otopine vode i soli, bezazlene tekucine koja mu nije mogla ni pomoći ni naškoditi. Tekucina je počela kapati u tijelo koje se hladilo prekriveno slojem leda.

Hand jedva da je bio živ, a moje je srce divljacki udaralo dok sam se obazirala oko sebe promatrajući te znojne muškarce koji su vjerovali da je ovaj čovjek, kojeg sam se pretvarala spašavati, njihov bog. Jedan od njih bio je skinuo džemper, a potkošulja mu je bila gotovo siva, rukavi okracali od godina i godina pranja. Njih nekolicina imali su brade, a ostali se danima nisu obrijali. Pitala sam se gdje li su im

žene i djeca, pa sam se sjetila teglenice na rijeci i onoga što mora da se događa u ostalim dijelovima elektrane.

"Oprostite", gotovo se necujno oglasio neciji drhtav glas, koji je barem jednog od talaca oznacio kao žensku osobu.

"Moram u toalet."

"Mullen, ti je odvedi. Ne želimo da nam itko ovdje sere."

"Oprostite, ali i ja moram poci", rekao je drugi talac, koji je bio muškarac.

"I ja."

"U redu, jedan po jedan", rekao je Mullen, koji je bio mlad i golem.

Znala sam barem jednu stvar koju FBI nije znao. Novi cionisti nisu imali namjeru nikoga pustiti da ode. Teroristi navlace kapuljace na svoje taoce zato što je lakše ubiti čovjeka bez lica. Izvadila sam bocicu slane otopine i uštrcala pedeset mililitara u Handovu infuziju, kao da mu dajem neku magicnu dozu.

"Kako mu je?" upitao je jedan dok su novog taoča odvodili u nužnik.

"Sada mu se stanje stabiliziralo", slagala sam. "Kad će se osvijestiti?" upitao je drugi.

Ponovno sam izmjerila bilo njihova vode koje je bilo tako slabašno da sam ga jedva pronašla. Iznenada se muškarac spustio na koljena pokraj mene i opipao Handov vrat. Zaguravši prste u led pritisnuo ih je na srce, a kad je podigao pogled prema meni bio je uplašen i gnjevan.

"Ne osjećam ništa!" urliknuo je, crven u licu.

"I ne smijete ništa osjećati. Ključno je održati ga u stanju hipo-termije, kako bismo zaustavili stupanj štete na krvnim žilama i organima, nastale zracenjem", rekla sam mu. "Sada je na golemim dozama dietilen triamin penta-acetilne kiseline i sasvim je živ."

Ustao je, oči su mu sjale divljim sjajem kad je zakoracio prema meni, a kažiprst mu je pocivao na obaracu puške Tec-9. "Kako znamo da nas jednostavno ne farbate ili da mu ne pogoršavate stanje?"

"Ne znate." Nisam pokazivala nikakve osjećaje, jer sam se već ranije pomirila s time da je današnji dan dan moje smrti i nisam se toga bojala. "Nemate izbora osim vjerovati mi da znam što radim. Jako sam mu usporila metabolizam. A neće se osvijestiti još neko vrijeme. Jednostavno ga nastojim održati na životu."

Skrenuo je pogled. "Hej, Medo, polako." "Pusti ženu na miru."

I dalje sam klecala pokraj Handa u kojeg je polako kapala infuzija, a led koji se topio počeo je probijati svoj okvir i

širiti se po podu. Cesto sam provjeravala znakove života i bilježila podatke, kako bi se činilo da sam jako zaposlena brigom oko njega. Nisam mogla ne baciti pogled kroz prozor kad god mi se za to ukazala prilika, i zapitati se što rade moji kolege. Nije bilo ni tri sata kad su ga organi izdali poput sljedbenika koji iznenada više nisu bili zainteresirani za njegovu stvar. Joel Hand umro je a da se nije pokrenuo niti proizveo ikakav zvuk, dok je oko njega u malim potocicima curila hladna voda.

"Treba mi led i još lijekova", rekla sam podigavši pogled. "I onda?" Medo se približio. "A onda ga u neko doba morate prebaciti u bolnicu." Nitko nije odgovorio.

"Ako mi ne date te stvari koje sam zatražila, ne mogu uciniti više ništa za njega", rekla sam kratko i jasno. Medo se zaputio do stola i uhvatio se telefona. Rekao je da nam treba leda i još lijekova. Znala sam da ce me vjerojatno ubiti ako Lu-cy i ostatak njezine ekipe odmah ne stupe u akciju. Odmakla sam se od Handa i njegove sve vece lokve vode, a kad sam mu promotrila lice, bilo mi je teško vjerovati da je imao toliku moc nad drugima. Pa ipak, svaki covjek u ovoj prostoriji, kao i oni u reaktoru i na teglenici bili su spremni ubiti zbog njega. Zapravo, vec su to i ucinili.

"Robot ce ti donijeti ta sranja. Idem po njih", rekao je Medo gledajuci kroz prozor. "Evo ga, ide."

"Ako izadeš van, vjerojatno ce te upucati."

"Nece dok je ona tu unutra." Medine su oci bile zloslutne i zaludene.

Iznenadila sam ih rekavši: "Robot vam to može donijeti unutra."

Medo se nasmijao. "Sjecaš se svih onih stuba? Misliš da se to li-meno sranje može popeti onuda?"

"Savršeno je sposoban za to", rekla sam, nadajuci se daje to istina.

"Hej, neka nam on donese stvari, pa nitko ne mora izlaziti van", oglasio se netko drugi.

Medo je ponovno pozvao Wesleyja telefonom. "Neka nam robot donese sve što nam treba u kontrolnu prostoriju. Mi ne izlazimo." Zalupio je slušalicu i ne shvacajuci što je upravo ucinio.

Sjetila sam se svoje necakinje i pomolila se za nju, jer sam znala da ce ovo biti najteža stvar koju je ikada ucinila, pa sam poskocila iznenada osjetivši pušcanu cijev na stražnjoj strani vrata.

"A ako ga pustiš da umre, i ti si mrtva. Cuješ me, kucko?" Nisam se pomakla.

"Još malo i moramo otploviti odavde, a bolje bi ti bilo da i on bude s nama."

"Dokle god imam sve što mi treba, održat cu ga na životu", rekla sam tiho.

Maknuo mi je cijev s vrata, a ja sam ubrizgala posljednju bocicu slane otopine u infuzijsko crijevo njihova mrtvog vode. Graške znoja klizile su mi niz leda, a donji dio ogrtaca koji sam bila prebacila preko odjece bio je posve mokar. Zamišljala sam što Lucy radi u ovom trenutku. Zamišljala sam je pred kamp-kucicom pokretnog zapovjedništva, u opremi za prividnu stvarnost. Zamišljala sam njezine prste i ruke koji se micu i stopala kojima koraca ovdje i ondje, dok je putem optickog kabela na svojim kompjuterskim ekranima bila u stanju vidjeti svaki centimetar terena. Njezina je teleprisutnost bila jedina nada da se Toto neće negdje zaglaviti ili pasti.

Muškarci su gledali kroz prozor i dobacivali primjedbe kad su gusjenice odvele robota uz rampu za invalide, te je ušao u zgradu.

"Ne bih se bunio da imam jednog takvog", rekao je jedan od njih.

"Ti si preglup da skužiš kako se njime upravlja."

"Nema šanse. Tu igrackicu ne kontroliraju radiovezom. Ništa cime se upravlja radiovezom ne može raditi tu unutra. Znaš ti koliko su debeli ovi zidovi?"

"Sjajno bi nam došao da nosi drva kad je vrijeme grozno." "Oprostite, moram u nužnik", rekao je stidljivo jedan od talaca. "Sranje. Ne valjda ponovno."

Moja je napetost postala nepodnošljivom od straha što bi se dogodilo da izadu van i ne vrata se kad se pojavi Toto.

"Hej, pusti ga da ceka. Prokletstvo, da barem možemo zatvoriti ove prozore. Ovdje je hladno k'o u grobu."

"Valjda znaš da u Tripoliju nema tako cistog, hladnog zraka. I zato uživaj dok možeš."

Nekolicina njih nasmijala se istovremeno, a onda su se otvorila vrata i u prostoriju je ušao covjek kojeg prije nisam vidjela. Bio je tamnoput i imao je bradu, a bio je odjeven u terensko odijelo i tešku jaknu. Bio je ljut.

"U kontejneru na teglenici imamo samo petnaest sklopova." Govorio je samouvjereno i s izraženim stranim naglaskom. "Morate nam dati više vremena. Onda bismo ih mogli uzeti više."

"Petnaest je i više nego dosta", rekao je Medo. Činilo se da ne mari za ovog covjeka.

"Treba nam najmanje dvadeset i pet sklopova! Tako smo se dogovorili."

"Mene nitko nije obavijestio."

"On to zna." Covjek s naglaskom pogledao je Handovo tijelo na podu.

"E, on to sada ne može raspraviti s vama." Medo prednjim dijelom cizme zgazi cigaretu.

"Razumijete li vi mene?" Stranac je sada bio gnjevan. "Svaki sklop teži jednu tonu, a dizalica ga mora vuci od

poplavljenog reaktora do bazena, da bi ga tamo ukrcala u kontejner. To ide jako polako i jako teško. I jako je opasno. Obekali ste da cemo ih imati barem dvadeset i pet. A sad postajete užurbani i trapavi zbog njega." Covjek Ijutito pokaže na Handa. "Dogovor je dogovor!"

"Moj je jedini dogovor pobrinuti se za njega. Moramo ga ukrcati na teglenicu i uzeti doktoricu s nama. Onda cemo ga prebaciti u bolnicu."

"To je glupost! Meni izgleda kao da je vec mrtav! Svi ste vi ludaci!"

"Nije mrtav."

"Pogledajte ga. Blijed je kao snijeg i ne diše. Mrtav je!"

Urlali su jedan na drugoga, a Medine su cizme stale glasno lupati kad se zaputio prema meni i odlucnim glasom upitao: "Nije mrtav, zar ne?"

"Ne", rekla sam.

Znoj mu se cijedio niz lice kad je izvukao pištolj iz futrole na pojasu i uperio ga prvo u mene. Zatim ga je uperio prema taocima, a svi su oni ustuknuli, dok je jedan zaplakao.

"Ne, molim vas. O, molim vas", preklinjao ih je neki muškarac. "Koji je taj kojem se tako žuri u zahod?" zagrmio je Medo.

Svi su šutjeli, drhtave su se kapuljace uvlacile i opuštale sa svakim njihovim udisajem, a razrogacene oci zurile su u njega.

"Ti?" Uperio je pištolj u nekog drugog.

Vrata kontrolne prostorije bila su otvorena, tako da sam cula Totovo brujanje u hodniku. Uspio se popeti uza stube i proci duž uskog prolaza i za nekoliko ce sekundi biti ovdje. Uzela sam u ruke dugacku metalnu svjetiljku koju je dizajnirao EST, a koju je u lijevnici kovceg bila gurnula moja necakinja.

"Sranje, mene zanima je li mrtav", rekao je jedan od terorista, a ja sam znala daje moja predstava završena.

"Pokazat cu vam", rekla sam kad je brujanje postalo glasnije.

Usmjerila sam svjetiljku u Medu i pritisnula gumb, a on je vrisnuo na taj zasljepljujuci snop svjetlosti i uhvatio se za oci. Ja sam zamah-nula tom teškom lampom kao palicom za bejzbol. Smrskala sam mu kost u rucnom zglobu, pa je pištolj uz zveket pao na pod, a robot je uletio u prostoriju praznih ruku. Bacila sam se dolje i priljubila uz pod, prekrivši što sam bolje mogla oci i uši, a soba je eksplodirala za-sljepljujucom bijelom svjetlošcu kad je aktivirana bomba na vrhu To-tove glave. Prostoriju su ispunili vriskovi i psovke, kad su teroristi slijepo popadali na konzole i jedan preko drugoga, tako da nisu mogli ništa ni vidjeti ni cuti kad je unutra uletjelo desetak agenata EST-a.

"Ne mrdajte, dupeglavci!"

"Ne mrdajte ili cu vam prosuti te jebene mozgove."

"Da se nitko nije pomaknuo!"

Nisam ni trepnula ležeci u ledenom grobu Joela Handa, kad je tutnjava helikoptera zatresla prozore i kad su stopala agenata koji su se iz njih spuštali uzetom, stala razbijati stakla. Culi su se škljoca-ji lisicina, a oružje je zveketalo po podu kad su ga agenti stali odgu-~ rivati nogama. Cula sam ljude kako placu, pa sam shvatila da se radi o taocima koje su izvodili van.

"U redu je. Sada ste sigurni." "O, Bože moj. O, hvala ti, Bože." "Dodite. Moramo vas izvuci odavde."

Kad sam napokon osjetila hladnu ruku na vratu, shvatila sam da taj netko provjerava znakove života, jer je izgledalo kao da sam mrtva.

"Teta Kay?" Bio je to napeti Lucyn glas.

Obrnula sam se i polako sjela. Ruke i dio lica koji su mi ležali u vodi bili su posve utrnuti. Polako sam se obazrela oko sebe. Tako sam jako drhtala da su mi zubi cvokotali, a ona je cucnula pokraj mene s pištoljem u ruci. Pogled joj je lutao sobom dok su agenti u crnim terenskim odijelima izvodili posljednje zarobljenike.

"Dodi, pomoci cu ti", rekla je.

Pružila mi je ruku, a moji su mišci drhtali kao da se spremam doživjeti kakav napadaj. Nisam se mogla ugrijati, a u ušima mi je neprestano zvonilo. Kad sam ustala, ugledala sam Tota pokraj vrata. Oko mu je bilo sprženo, glava zacrnjena, a zaobljene kupole na vrhu glave više nije bilo. U tišini je stajao prikljucen na hladni opticki kabel, a nitko se nije ni obazirao na njega dok su Nove cioniste, jednog po jednog, odvodili van.

Lucy spusti pogled na hladno tijelo koje je ležalo na podu, na vodu i infuzijsko crijevo, na injekcije i prazne vrecice slane otopine.

"Bože", rekla je.

"Je li vani situacija sigurna?" Osjecala sam suze u ocima.

"Upravo smo zauzeli i prostor s reaktorima, a teglenicu smo zauzeli istovremeno kad i kontrolnu prostoriju. Nekoliko smo ih morali ubiti jer nisu htjeli baciti oružje. Marino je sredio jednog na parkiralištu."

"Ubio je jednog od njih?"

"Morao je", rekla je. "Mislimo da ih imamo sve - nekih tridesetak - ali još smo na oprezu. Dodi, ovdje je sve minirano. Možeš hodati?"

"Naravno da mogu."

Razvezala sam svoj natopljeni ogrtac i strgnula ga sa sebe jer ga više nisam mogla podnijeti. Bacivši ga na pod, skinula sam rukavice, pa smo žustro napustile kontrolnu prostoriju. Ona je dohvatila svoj, radio s pojasa, a cizme su joj glasno odjekivale uskim prolazom i stubama koje je Toto tako dobro svladao.

"Jedinica jedan-dvadeset pokretnoj jedinici jedan", rekla je.

"Jedinica ovdje."

"Mi idemo. Je li sve sigurno?"

"Imaš društvo?" Prepoznala sam glas Bentona Wesleyja.

"Potvrдно. S društvom je sve u redu."

"Hvala Bogu", začula sam odgovor koji je bio neobično emocionalan s obzirom na to da je došao preko radija. "Reci društvu da čekamo."

"Razumijem, gospodine", rekla je Lucy. "Vjerujem da društvo to zna."

Brzo smo koracale pokraj tijela i tragova sasušene krvi, pa smo skrenule u predvorje koje nikomu više nije prijecilo ni ulaz ni izlaz. Lucy je gurnula staklena vrata, a sunce je vani bilo tako jarko da sam morala zakloniti oci. Nisam znala kamo krenuti i bila sam vrlo nesigurna na nogama.

"Pazi na stube." Lucy me obujmila oko struka. "Teta Kay," rekla je, "samo se drži za mene."